

INNEHÅLL

Välkommen!	2
Propositioner och motioner	3
Praktisk information	23
Preliminärt kongressprogram	26
Utskottsuppdelning	26
Seminarieprogram	39
Verksamhetsberättelser	43
Uppföljning av kongressbeslut	64
Riksvalberedningens förslag till val	148
Presentationer av kandidater till val	150

Välkomna till Västerås!

I Västerås sitter Miljöpartiet de gröna i majoritet och har gjort det sen valet 2006. Under dessa år har partiet lyckats få igenom många hållbarhetsfrågor. En viktig fråga har varit klimatsmart byggande för att minska behovet av bil men även för att ge närhet till samhällsservice så som kollektivtrafik samt bil- och cykelpool. Framtidens mat har också varit ett framgångsrikt recept. Framtidens mat är ett projekt som bl a siktar mot högre andel ekologiska produkter, mindre matsvinn och ökad andel vegetariskt i fram för allt kommunens egna restauranger. Det har lett till att Västerås utsågs till Årets skolmatskommun 2015 och 2016. Sist men inte minst har MP Västerås varit drivande i att ensamkommande som fyller 18 ska få bo kvar i kommunen, vilket har fått gehör. Ett beslut togs och gäller för hela 2018 där de ensamkommande kommer att få bo kvar i kommunen fram till avslag i migrationsdomstolen. Förutom partiets lokala framgångar så har Västerås mycket annat att bjuda på.

Staden är ett historiskt kunskaps- och innovationscentrum. 1623 är ett viktigt år i Västerås och Sveriges historia. Då grundades nämligen Rudbeckianska gymnasiet, Sveriges första gymnasium. Här grundades på 1890-talet Svenska Metallverken men även ASEA som sedan blev ABB. Elektricitetens kraft stod i centrum. Vi får inte heller glömma H&M som grundades av Erling Persson i Västerås på 1940-talet. Kunskap och innovation är en röd tråd genom stadens och länets historia. För Västmanland är det viktigt att ta tillvara på den kompetens vi har i länet genom samverkan mellan t ex Mälardalens Högskola, ABB och andra framstående idésprutor. Västerås är idag Sveriges energihuvudstad där nu också batteritillverkaren Northvolt etablerar sin forsknings- och utvecklingsavdelning.

Här började framtiden 1623. NU startar framtiden. Igen!

Innehållet i kongresshäftet

I detta häfte finns först alla propositioner och motioner. Efter det kommer alla interna handlingar gällande bl a praktiska ting kring kongressen, verksamhetsberättelser, riksvalberedningens förslag samt presentationer av kandidater. Alla propositioner och motioner kommer att finnas på VoteIT från 3 maj.

Ca två veckor innan kongressen kommer kompletterande information att mejlas ut.

Partistyrelsens yttranden på motioner och förslag

I det här häftet hittar du partistyrelsens förslag till valmanifest, övriga propositioner samt två motioner som berör verksamhetsinriktningen. Partistyrelsen har lämnat yttrande på motionerna och från 3 maj kan du i VoteIT se deras yttrande över förslagen på valmanifestet. De förslag som inkommit på valmanifestet kan du bara läsa på VoteIT.

Vad betyder svaren då?

- **Bifall** betyder att mötet beslutar enligt attsatsen.
- **Avslag** betyder att mötet inte beslutar enligt attsatsen, det behöver inte alltid betyda att mötet är emot grundtanken, bara att mötet inte just här och nu vill besluta exakt så.
- **Besvarad** betyder att mötet anser att avsikten med attsatsen redan uppfylls, antingen genom att det redan är genomfört, beslutat eller föreslaget eller redan är partiets politik.

PROPOSITIONER OCH MOTIONER

Proposition valmanifestet:
Nu. Klimatet kan inte vänta.

Det är vi som delar den här planeten nu som avgör framtiden. Våra barn kommer att fråga oss vad vi gjorde när vi stod inför klimathot och miljöförstöring. Miljöpartiet de gröna går till val för att vi vill kunna svara att vi tillsammans förändrade historien och byggde en bättre värld för både människor, djur och natur.

Klimatförändringarna påverkar redan miljontals människor över hela världen. Allt fler tvingas fly på grund av krig och konflikter i resursbristens spår. Havsbottnar och korallrev dör, vår konsumtion blir till berg av elektronikskrot, skogar skövlas, våra gemensamma resurser överutnyttjas och den biologiska mångfalden utarmas. I slutändan är det våra och våra barns möjligheter till ett gott liv som hotas. Vi har ett stort arbete framför oss och vi delar ett stort ansvar. Det finns inte längre något alternativ – vi måste minska våra utsläpp och ställa om till ett samhälle inom naturens ramar.

I regering har Miljöpartiet lagt den största miljöbudgeten i svensk historia. Vi investerar i kollektivtrafik och ekologisk mat, skyddar mer skog och hav, bygger cykelvägar och smarta, gröna stadsdelar. Vi har sänkt skatten på reparationer och höjt den på utsläpp. Vi har lagt grunden till ett 100 procent förnybart energisystem, att Sverige binds samman med snabba tåg och att vårt land ska bli världens första fossilfria välfärdsland.

När andra länder tvekat har Sverige visat ledarskap. Många vänder nu blicken mot oss. Vår uppgift som föregångare och påtryckare är större än någonsin. Men den politik som Miljöpartiet har kämpat för och som nu inspirerar världen vill andra partier stoppa, skära ner eller prioritera bort.

Vi är övertygade om att det går att bygga ett bättre samhälle där vi inte slösar med resurser och där kontinenter av plast inte växer i haven. Ett samhälle där rikedom inte mäts i konsumtion utan i att ha tid för sig själv och varandra. Ett samhälle byggt av solidaritet och där vi står upp för jämställdhet och rättvisa.

Därför går vi till val på att:

- 1. binda ihop Sverige med tåg som går i tid – vi vill bygga banor för höghastighetståg samt rusta upp och bygga ut järnvägen i hela landet.**
- 2. gynna klimatsmart och ekologisk mat – vi vill införa en skatt på ohållbar användning av antibiotika i köttproduktion.**
- 3. rädda våra hav – vi vill stoppa spridningen av plast, gifter och skadliga ämnen samt skydda fler marina områden.**
- 4. människor ska ha mer makt över sin tid – vi vill genomföra reformer som ökar människors**

möjligheter att påverka sin arbetstid och sina arbetsvillkor.

- 5. satsa på barn och ungas psykiska hälsa – vi vill öka tillgängligheten till barn- och ungdomspsykiatri, samtidigt som vi bygger ett samhälle där behovet av densamma är mindre.**

- 6. värna asylrätten – vi vill ge familjer rätt och möjlighet att återförenas.**

Det börjar nu. Ska vi ha en modern klimatpolitik eller blunda och hoppas att någon annan gör jobbet? Ska vi ta hand om varandra eller låta var och en klara sig själv? Kommande generationer kommer att fråga vad vi gjorde. Det är nu vi väljer vad vi kommer att kunna svara.

Klimatet kan inte vänta.

1. En hållbar värld

Det här valet avgör vad Sverige ska stå för. I en tid då grundläggande värderingar utmanas behövs en stark svensk röst för demokrati och mänskliga rättigheter. Miljöpartiet står för ett Sverige som vågar ta ställning, också när det är obekvämt. Vårt land behövs i det globala arbetet för miljön, freden och jämställdheten.

1.1 Offensiv global klimatpolitik

Lösningarna för att möta klimathotet finns. Men för att klara klimatet behövs ett starkt ledarskap. Klimatförändringarna påverkar livet överallt på jorden. Stigande havsnivåer, torka och krympande resurser leder idag till konflikter, krig och svält. De beslut som vår generation tar nu är avgörande för allas vår gemensamma framtid.

År 2015 enades världen om Parisavtalet för klimatet. Nu fyller vi löften i avtalet med handling. Med Miljöpartiet i regering har Sverige fått en av världens mest ambitiösa klimatlagar, vi har infört en skatt så att flyget börjar betala för sina klimatutsläpp och investerar mer än någonsin i att bygga ett hållbart samhälle. Och vi har bara börjat. Vi fortsätter kämpa för en global och radikal klimatpolitik.

Nästa mandatperiod vill vi:

- arbeta för att stoppa nyexploatering av, och fasa ut subventioner till, fossil energi som kol, olja och fossilgas i Sverige, EU och globalt.
- reformera EU:s statsstödsregler, stödsystem och hela politik så de bidrar till och inte motverkar ett fossilfritt samhälle och genomförandet av Parisavtalet.
- fasa ut fossilt innehav i svenska pensionsfonder och offentliga finansiella placeringar och övergå till hållbara investeringar som stödjer en 100 procent förnybar energiproduktion.
- stärka skyddet av Arktis och andra känsliga områden.
- satsa mer på forskning, tester och samarbeten för att på ett hållbart och effektivt sätt binda tillbaka en del av de utsläpp som redan gjorts.

1.2 Feminism och mänskliga rättigheter

Feminism är att se den struktur som innebär att kvinnor underordnas män, och att vilja förändra den så att alla människor får frihet, trygghet och rätt att välja sin egen väg i livet. Idag finns starka krafter i världen som vill åt motsatt håll. Vi tar ständigt kampen mot de krafterna. När Donald Trump ströp biståndet till abort och sexualupplysning, samlade vi världen för att börja täcka upp för det USA skar bort. När förföljelsen tilltar av hbtq-personer i Ryssland eller när människor döms till dödsstraff för sin sexualitet i Iran ska Sverige alltid stå i främsta ledet för kraven på rättvisa och frihet.

Varje människas grundläggande rättigheter ska respekteras. I det internationella arbetet för mänskliga rättigheter och jämställdhet är det avgörande att värna rättsstatens principer. Mäns våld mot kvinnor, sexuella trakasserier och hedersförtryck ska bekämpas i Sverige och globalt. Rasism, främlingsfientlighet och hatbrott är oacceptabelt var det än uppstår. Du ska ha samma chans till ett bra liv oavsett könsidentitet, funktionsförmåga, sexuell läggning, trosuppfattning eller var du bor. Nationella minoriteters och urfolks rättigheter ska skyddas.

Nästa mandatperiod vill vi:

- försvara rätten till abort och kvinnans rätt till sin egen kropp.
- driva en feministisk utrikespolitik.
- stärka rättigheter och möjligheter för hbtq-personer genom att lyfta och stödja hbtq-personers mänskliga rättigheter i alla relevanta internationella sammanhang.
- att Sverige inrättar en oberoende institution för mänskliga rättigheter, i enlighet med det internationella samfundets uppmaningar.
- stärka urfolket samernas självbestämmande och inflytande. Sverige ska skriva under ILO:s konvention 169 om urfolks rättigheter och ta ansvar och ge upprättelse för historiska övergrepp.

1.3 En öppen och fredlig värld

Vår vision är en öppen, demokratisk och fredlig värld där alla kan flytta men ingen tvingas fly. Människor ska kunna ge sina barn mat för dagen, uttrycka sin åsikt, utbilda sig och öppet kunna visa sin kärlek. Arbetet för fred handlar om att lösa de konflikter som pågår – men också om arbete för att krigen aldrig ska börja. All svensk politik ska driva på för demokrati, mänskliga rättigheter och jämställdhet. Kvinnors roll i fredsprocesser ska stärkas. Vi vill förebygga klimatförändringar och resursbrist. Miljöpartiet har varit drivande i beslut som att avskaffa det militära samarbetsavtalet med Saudiarabien och skärpa lagen mot vapenexport. Nu vill vi ta ytterligare steg.

Sverige ska vara alliansfria och värna folkrättens principer. Miljöpartiet spelar en viktig roll i försvarsberedningen och ser ett värde av att säkerhetspolitik förankras och formuleras i breda överenskommelser. Vi prioriterar att stärka samhällets beredskap mot olika typer av hot och minska vår sårbarhet. Sverige ska slå vakt om asylrätten

och arbeta i EU för att skapa lagliga vägar för människor att komma till EU för att söka asyl. Ingen ska behöva riskera livet i gummibåtar på Medelhavet. Om alla Europas länder tar sitt medmänskliga ansvar kan många fler människoliv räddas.

Nästa mandatperiod vill vi:

- driva fredsfrämjande samarbete och verka för global nedrustning och avveckling av alla kärnvapen.
- ta fler steg för att avskaffa vapenexport till krig och diktaturer.
- att Sverige fortsatt står fritt från Nato-medlemskap.
- stärka Sveriges civila försvar och vår motståndskraft mot olika kriser och hotbilder så som cyberhot, terrorism och naturkatastrofer.
- driva på för fler lagliga vägar in i EU för att söka asyl och för att fler EU-länder ska ta ett större ansvar för människor på flykt.

1.4 Världens djur och natur

Livet i havet vet inget om nationsgränser. Vattnet vi dricker och luften vi andas påverkas av vad som händer i andra delar av världen. Arbetet för miljön måste ske både lokalt och globalt. Vi vill samarbeta med andra länder för att se till att kommande generationer kan fortsätta att njuta av sådant som många av oss idag tar för självklart: att bada i havet, vistas i skogen och äta mat fri från gifter. Sverige ska vara ett föregångsland med en miljöpolitik i absolut framkant och driva på för internationella åtgärder och överenskommelser.

EU ska vara en ledande kraft för miljöarbetet och vi vill ställa höga miljö- och sociala krav i handels- och utrikespolitiken. Kemikaliepolitiken ska ha som mål att farliga ämnen och kemikalier fasas ut. Den biologiska mångfalden är avgörande för alla former av liv på jorden och deras livsmiljöer. Vi vill verka för rättvisa villkor för lantbrukare och trygga tillgången på livsmedel för alla.

Nästa mandatperiod vill vi:

- ställa om till ett hållbart fiske, inom EU och globalt. Vi vill stärka kontrollen för att stoppa illegalt fiske och förbjuda subventioner som leder till överfiske.
- stärka djurskyddet nationellt, på EU-nivå och globalt. Djurens möjlighet att utföra sina naturliga beteenden ska garanteras inom all djurhållning. Vi säger nej till pälsfarmning och hållande av burhöns och vi vill stoppa plågsamma djurförsök.
- skydda de sista resterna av Europas gammelskogar och ställa om svensk och europeisk skogspolitik så att den gynnar den biologiska mångfalden.
- öka andelen ekologiskt jordbruk i EU och minska användningen av antibiotika.
- stärka den internationella rätten så att såväl stater som företag ska kunna hållas juridiskt ansvariga för miljöbrott och skador på ekosystemet.

1.5 Att styra mot global hållbarhet

Världen har genom FN enats om globala mål för hållbar utveckling, Agenda 2030. För första gången finns en konkret plan för en värld där ingen ska gå hungrig eller utestängas från utbildning. De 17 målen handlar om jämställdhet, fattigdomsbekämpning och en fungerande rättsstat, men också om hur detta är beroende av en frisk planet, hållbar politik och klimatarbete. Målen kan tyckas utopiska, men kommer inte närmare att bli verklighet för att vi väntar. Istället krävs att länder hjälps åt. Vi vill göra Sverige till ett ledande land i genomförandet av Agenda 2030.

Sverige ska jobba för hållbarhetsmålen på alla nivåer. Målen ska vara utgångspunkt för internationell handel och utvecklingssamarbete. Kommuner och myndigheter behöver arbeta tillsammans med företag, skolor och föreningar. Respekt för demokrati och rättsstatens principer är avgörande för att målen ska kunna bli verklighet. När samhällen drabbas av torka, missväxt och skyfall eller av instabilitet, krig och orättvisor är det barnen som är mest utsatta. Vi vill kämpa för att alla barn ska få skolgång och en uppväxt utan våld, övergrepp eller fattigdom.

Nästa mandatperiod vill vi:

- utgå från FN:s mål för hållbar utveckling i offentlig upphandling och planering. Svenska kommuner, regioner och myndigheter ska gå före och visa goda exempel för vägen framåt.
- slå vakt om att en procent av bruttonationalinkomsten, BNI, går till internationellt utvecklingsbistånd.
- ställa skarpare krav och villkor i Sveriges och EU:s utrikes- och handelspolitik för att driva på det globala klimatarbetet, bevara biologisk mångfald, främja demokrati och mänskliga rättigheter och stärka djurskyddet.
- använda EU:s verktyg för att säkra en fungerande rättsstat, pressfrihet och andra grundläggande demokratiska principer i alla medlemsländer.
- stärka arbetet mot antiziganism, antisemitism, islamofobi och all annan form av rasism inom EU.

2. Ett rättvist Sverige

Ett samhälle som ger upp om att vara bra för alla, är snart inte bra för någon. Ska vi våga tro på kraften att påverka och klara att ta oss an de stora utmaningar vi som mänsklighet delar, måste vi känna trygghet i våra egna liv. Miljöpartiet vill bygga ett Sverige där vi tar hand om varandra. En stark gemensam välfärd ger människor frihet och alla får kraft att växa. Plånbokens storlek ska aldrig avgöra din tillgång till vård eller skola. Rättvisa handlar om att Sverige ska vara ett bra land att bygga sin framtid i för alla som lever här – oavsett vilka föräldrar du har, var du bor, om du är frisk eller sjuk, om du föddes här eller kom hit igår.

2.1 Ett medmänskligt och välkomnande land

När människor flyr för sina liv ska de inte mötas av murar. Asylrätten ska värnas och ge skydd och möjlighet att bygga ett nytt liv för den som behöver det. Europa ska ta

ansvar och Sverige ska vara ett land som står för öppenhet och medmänsklighet. Historiskt har Sverige klarat av att växa på ett bra sätt. Sverige har visat sig från sin starkaste sida när socialsekreterare, civilsamhälle, lärare och företag hjälpts åt för att ge den som kommit hit möjlighet att skapa ett nytt liv med jobb, utbildning och trygghet.

Den som kommer hit ska mötas av engagerade språklärare – inte flera års köer på Migrationsverket eller höga trösklar in i samhället. Vi vill skapa ett mottagande som är en integrerad del av samhället, i motsats till det som alltför ofta sker idag när nyanlända bor segregat och hamnar utanför samhället. Familjer ska kunna återförenas och den som behöver skydd här ska få permanent uppehållstillstånd. En lyckad integration som ökar utbytet mellan nya och etablerade grupper ger förutsättningar för en god etablering och minskar grogrunden för rasism. Miljöpartiets arbete har lett till att Sverige mer än fördubblat sitt mottagande av kvotflyktingar och vi har jobbat hårt för att ge många ensamkommande unga en ny chans att stanna. Vi kämpar för en human flyktingpolitik i både med- och motvind och vi vill fortsätta utveckla ett öppet regelverk för arbetskraftsinvandring.

Nästa mandatperiod vill vi:

- arbeta för humanism när de tillfälliga begränsningar i svensk flyktingpolitik som infördes 2015 upphör. Vi vill ge familjer rätt att återförenas och vi vill säkra asylgrunder som gör det möjligt att få stanna i Sverige för den som är svårt sjuk eller särskilt utsatt, till exempel hbtq-flyktingar eller kvinnor som flyr hedersvåld.
- förbättra situationen för ensamkommande ungdomar genom kortare väntetider, en rättssäker asylbedömning, insatser mot psykisk ohälsa och en tryggare boendesituation.
- förbättra boendesituationen för asylsökande, värna rätten till eget boende och motverka trångboddhet.
- korta handläggningstiderna för arbetstillstånd och asylbeslut så att det går fortare att komma in i samhället.
- öka antalet platser på yrkesutbildningen på komvux och folkhögskola, med särskilt fokus på nyanlända kvinnor.

2.2 Levande städer och levande landsbygder

Samhällen och städer som är bra för barn är bra för alla. Barn ska kunna gå och cykla tryggt till skolan, till skolskjutsen eller fritidsaktiviteten. Bilen kommer att fortsätta behövas på landsbygden, men i staden behöver biltrafiken minska kraftigt. Alla ska kunna andas frisk luft. Vi jobbar för levande samhällen med grönområden som ger liv, med tät och pålitlig kollektivtrafik och med moderna cykelbanor. Vi vill också att fler bostäder ska vara energisnåla och klimatsmarta, samt ställa krav på att byggnader ska använda mer trä i byggnationen.

Oavsett om du bor på landsbygd, mitt i en storstad eller i en förort ska det finnas tillgång till service, utbildning, arbetstillfällen och möjlighet att bygga ett liv. Företag ska ha bra förutsättningar att verka i hela landet. Hela Sverige ska kunna vara uppkopplat och digitaliseringen

ska användas för att utveckla levande landsbygder och ett smart, grönt samhälle.

Nästa mandatperiod vill vi:

- höja grundavdraget, utreda en glesbygdsbonus och sänka arbetsgivaravgifterna i de glesbygdskommuner som har störst ekonomiska utmaningar.
- säkra en barnvänlig samhällsplanering. Barn ska kunna cykla säkert till skola eller skolskjuts och ha nära till natur och möjlighet till lek.
- bygga ut fiber och snabbt mobilnät i hela Sverige. Staten ska ta ett ökat ansvar för finansiering av utbyggnaden.
- öka tillgången till högre utbildning i hela landet och möjligheterna till distansutbildning.
- anta ett nationellt mål om att minst hälften av alla bostäder 2025 ska byggas med trästomme.

2.3 Ett samhälle som håller ihop

Alla människor har rätt till makt över sitt liv. Oavsett vilken bakgrund du har eller var du bor ska du kunna förverkliga dina drömmar, utbilda dig och göra det du vill av din fritid. Växande klyftor och ökande segregation påverkar alla. När utanförskap och fattigdom slår rot i ett samhälle växer misstro – mellan människor och mot framtiden. Vi ska bryta ojämlikhet och segregation. Den som växer upp i Sverige ska växa upp i trygghet.

I Sverige ska människor leva tillsammans och inte i parallella verkligheter i olika stadsdelar. Människor med olika bakgrund, inkomst och utbildningsnivå ska leva sida vid sida och känna tillit till varandra. Trygghet och sammanhållning byggs från grunden – på barnavårdscentralen, i skolan och på fritiden. Kriminalitet ska inte vara närvarande i någon ung människas liv. Vi måste stoppa tillgången till illegala vapen och öka människors förtroende för polisen och rättsväsendet. Vi vill satsa på idrott, kultur och andra delar av civilsamhället och skapa en meningsfull fritid för unga.

Nästa mandatperiod vill vi:

- bygga blandade bostadsområden. Vi vill bygga fler billiga hyresrätter i områden där många har höga inkomster och fler bostadsrätter och småhus i områden där många har låga inkomster.
- öka tidiga insatser från mödra- och barnavårdscentraler, socialtjänst och skola. Utsatta familjer ska alltid kunna erbjudas särskilt stöd och förebyggande insatser.
- hindra att unga rekryteras till kriminalitet. Vi vill ha fler områdespoliser med relation till sitt område och skärpa straffen för den som rekryterar unga in i kriminalitet.
- motverka barnfattigdom. Vi vill fortsätta höja underhållsstödet för ensamstående föräldrar.
- göra kollektivtrafiken trygg för alla. Vi vill utöka belysning, ha fler flexibla stopp och utveckla arbetet med trygghetsvårdar.

2.4 Velfärd och sjukvård för alla

Oavsett var du bor ska du ha tillgång till bra vård utan långa köer. Primärvården med vårdcentraler och hem-sjukvård ska byggas ut och tillgängligheten förbättras. Fler utbildningsplatser ska etableras för att möta världens behov. Vård och omsorg ska utgå från individen och hennes val och möjligheter. I regering har vi stärkt bemanningen i äldreomsorgen. Äldres egenmakt över sin boendesituation och möjlighet att bestämma över sin dag behöver öka. Även den som behöver mest stöd ska kunna leva ett bra liv, och rätten till assistans och andra insatser inom lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, ska säkras.

När vi blir sjuka eller arbetslösa ska det finnas trygghet och skyddsnät. Människor ska inte bollas mellan myndigheter. Därför vill vi stärka trygghetssystemen genom att bygga ihop sjuk- och arbetslöshetsförsäkringen. Ersättning och åtgärder ska utgå från individen. Miljöpartiet vill satsa på de grupper som är mest ekonomiskt utsatta. Vi vägrar stå vid sidlinjen och se ytterligare en generation kvinnor bli fattigpensionärer trots att de arbetat ett helt liv. Under vår tid i regering har vi anställt fler i velfärden och det ska vi fortsätta göra. Velfärdsverksamhet som skola och omsorg ska drivas med professionalism och engagemang för uppdraget, inte i vinstsyfte. Pengarna som vi betalar i skatt ska gå till det de är avsedda för och eventuella vinster ska återinvesteras i verksamheten.

Nästa mandatperiod vill vi:

- bygga ut den nära vården samt utveckla möjligheterna till digitala vårdbesök.
- höja garantipensionerna och avveckla pensionärsskatten.
- stärka velfärden genom höjda generella statsbidrag till kommuner och landsting.
- bygga ihop trygghetssystemen – människor ska inte bollas mellan myndigheter.
- att lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS, förtydligas så att personer får det stöd de ska ha rätt till.

2.5 Ett jämställt samhälle

Vi arbetar för att ge kvinnor och män lika stort inflytande i samhället och möjlighet att dela jämlikt på ansvaret för hem och familj. Vi vill öka möjligheten att dela på föräldraledigheten. I förskola, skola och universitet ska varje barn och student ha samma möjlighet att pröva och utveckla sina förmågor, oavsett könstillhörighet eller könsidentitet. Vi har ökat stödet till kvinnojourer och vill fortsätta med det för att säkra att den som behöver skydd ska få det. Vi har infört samtyckesregel i sexualbrottslagen i Sverige – nu fortsätter arbetet för att förverkliga en samtyckeskultur.

En modern arbetsmarknad är en jämställd arbetsmarknad. Lika lön för lika arbete har varit ett slagord som använts i generationer men som fortfarande inte har blivit verklighet. Det som avgör vilket jobb du får ska inte vara

ditt kön, din hudfärg eller ditt namn. Vi arbetar för att göra hälso- och sjukvården mer jämlik. Vi vill säkra en god förlossningsvård i hela landet och att det ska finnas en helhetssyn och kontinuitet under graviditet, förlossning och eftervård.

Nästa mandatperiod vill vi:

- införa en tredelad föräldraförsäkring där en del reserveras för vardera föräldern och en del kan överlåtas mellan föräldrar eller andra vuxna i barnens närhet, samt införa en könsneutral föräldrabalk med stärkta rättigheter för stjärnfamiljer.
- motverka och förebygga hedersrelaterat våld. Sprid kunskap, utmana hedersnormer och skärp straffen för brott med hedersmotiv.
- att alla elever ska få en likvärdig sex- och samlevnadsundervisning där samtycke står i fokus. Undervisningen ska varken vara könsstereotyp eller heteronormativ.
- jobba för jämställda löner och karriärmöjligheter och lagstifta om könskvotering i bolagsstyrelser.
- skärpa lagstiftningen om reklam i offentliga miljöer, särskilt vad gäller sexistisk reklam som bidrar till att upprätthålla könsstereotyper.

3. Ett modernt Sverige

Verkligt välstånd kan inte räknas i ständigt ökad konsumtion, utan att vi får mer makt över våra liv och vår tid. Miljöpartiet arbetar för ett Sverige där vi får ihop våra livspussel, hinner njuta i vardagen och möta varandra. Med en skola som ger varje barn stöd och utmaningar i rätt takt, och ett kulturliv som är tillgängligt, levande och angeläget. Vi vill att fler ska få bidra med sina kunskaper och erfarenheter i arbetslivet och vi vill ge nya möjligheter att utvecklas under ett arbetsliv.

3.1 En skola där alla får växa

Lärares och elevers hårda arbete gör att Sveriges kunskapsresultat stiger. Barnen lär sig mer. Samtidigt ser vi att ojämlikheten fortsätter öka. Det ska vi aldrig acceptera. Alla elever ska få en ärlig chans, ha rätt att växa och utmanas, lyckas och utveckla sina talanger i skolan.

Alla skolor ska vara bra skolor. Barn med olika bakgrund och erfarenheter ska mötas i samma klassrum och skolan ska vara jämställd. Alla barn i Sverige ska ha rätt att gå i skola, oavsett föräldrarnas legala status. Vi har vänt trenden med nedskärningar i skolan och nu anställs istället fler medarbetare. Det är bara början. Varje elev ska få den tid de behöver med sina lärare. En av de viktigaste investeringarna handlar om hur elever mår. Elever som far illa eller mår dåligt ska få hjälp i tid och mobbning ska bekämpas. Vi vill öka möjligheterna för lärare och rektorer att utvecklas genom sitt yrke.

Nästa mandatperiod vill vi:

- förverkliga läsa-skriva-räkna-garantin. När en lärare ser att en elev behöver extra stöd ska eleven få det, redan i förskoleklass och lågstadiet.

- bygga en jämlik skola. Vi vill följa den plan som togs fram av Skolkommissionen, där forskning och profession samlades för ökat statligt ansvar för skolans finansiering och minskad skolsegregation.
- stärka elevhälsans främjande och förebyggande arbete. Elever som mår dåligt eller far illa ska få stöd.
- investera i goda lärmiljöer och små grupper för barn i förskola och fritidshem.
- stimulera lusten att läsa redan i förskolan och satsa på skolbibliotek med utbildad personal.

3.2 Livskvalitet och hälsa

Det ska finnas bra möjligheter till balans mellan arbete och allt annat som är viktigt i livet. Arbetstiden behöver vara mer flexibel för människors olika behov och livsfaser, och vi vill stegvis sänka normalarbetstiden. Många människor lider av stress och utbrändhet. Vi vill att psykisk ohälsa ska förebyggas och behandlas tidigt. Vårdgarantin för barn- och ungdomspsykiatri ska skärpas så att fler unga får hjälp i tid. Skola, socialtjänst och vården ska arbeta mer tillsammans när det gäller att hjälpa unga och ökade resurser behövs både till elevhälsan och till barn- och ungdomspsykiatri. Barn och äldre ska lätt och tryggt kunna röra sig utomhus, motionera, umgås, utöva idrott och friluftsliv. Vi vill stärka det civila samhället med föreningsliv och idéburen verksamhet, som bidrar till nya kontakter mellan individer och meningsfull fritid.

Vi behöver nya sätt att mäta välstånd för att styra samhällets utveckling mot långsiktig hållbarhet och livskvalitet. Därför har vi i regering lett arbetet med att ta fram nya och bättre mått för välfärd och utveckling utöver bruttonationalprodukten, BNP, som är det mått som traditionellt använts. Vad som är bra för människors hälsa, livskvalitet och vår gemensamma miljö ska få styra samhällets utveckling och ekonomin.

Nästa mandatperiod vill vi:

- att människor ska få mer makt över sin tid. Vi vill genomföra reformer som ökar människors möjligheter att påverka sin arbetstid och sina arbetsvillkor.
- bryta trenden med ökad ohälsa hos barn och unga. Vi vill steg för steg förverkliga en köfri barn- och ungdomspsykiatri.
- stärka suicidpreventionen genom ökade resurser till nationell kunskapsspridning och ekonomiskt stöd till organisationer som arbetar förebyggande.
- satsa på hälsofrämjande miljöer genom att underlätta för sociala aktiviteter, utomhusvistelse och vardagsmotion där människor lever, arbetar, studerar eller leker.
- driva att alternativa välfärds mått blir styrande i budgetarbetet och i den ekonomiska politiken.

3.3 Nya gröna jobb

Vi vågar investera i den gröna omställningen och det ger resultat. Nu skapas en marknad där nya företag sätter Sverige på kartan, ny teknik utvecklas i rekordfart, och forskning, innovationer och entreprenörskap bidrar till

moderna lösningar och nya exportmöjligheter. Hela branscher från stålindustrin till besöksnäringen – ställer nu om. Vi vill stödja den utvecklingen genom att satsa på infrastruktur, utbildning och bättre villkor för företagare. Statliga jobb i hela landet och fler anställda inom välfärden är också viktigt för att nå en modern och hållbar arbetsmarknad. När samhället förändras allt snabbare ökar kraven på att lärandet ska fortsätta hela livet. Vi vill stärka kvaliteten i högre utbildning, vuxenutbildning och folkbildning och se mer samverkan mellan akademi och näringsliv.

Vi vill ge fler människor möjlighet till arbete, även till personer som idag står långt ifrån arbetsmarknaden. Vi vill öka tillgången till arbetsträning, rehabilitering och en arbetsmiljö där alla kan få plats. Att få arbeta utifrån sin förmåga kan vara skillnaden mellan utanförskap och gemenskap.

Nästa mandatperiod vill vi:

- göra det enklare att starta och driva företag. Vi vill sänka skatten för de minsta företagen och genom ytterligare digitalisering förenkla administrationen.
- säkra att innovations- och utvecklingsmedel finns tillgängligt för nya företag och entreprenörer och för att främja grön omställning av industrier och hela branscher.
- ställa tydligare sociala krav i offentliga upphandlingar. Vi vill skapa nya möjligheter för människor som står långt ifrån arbetsmarknaden, bland annat genom att skapa bättre förutsättningar för arbetsintegrerande sociala företag.
- lokalisera statliga jobb så att det finns en stark statlig närvaro i hela landet.
- införa en möjlighet till ett alterneringsår för att ge människor chansen att fortbilda sig, starta företag eller att genom utbildning välja en ny väg i livet.

3.4 Mer kultur för fler

Den viktigaste utgångspunkten i den gröna kulturpolitiken är att skydda och utveckla kulturens självständighet och den konstnärliga friheten. Kulturen ger upplevelser och bildning, den fördjupar tänkandet och får nya idéer att växa. Miljöpartiet vill ge människor förutsättningar att utveckla sin kreativa och skapande kraft. Kultur ska vara tillgänglig i hela landet – fysiskt och digitalt. Du ska kunna gå på konsert, utställning eller lära dig dansa på kulturskolan oavsett var du bor. Museer, bibliotek, konserthus, utställningshallar och andra institutioner för kulturupplevelser, bildning, möten och samtal ska vara öppna och tillgängliga – fysiskt och digitalt. Det ekonomiska stödet till föreningsliv och studieförbund ska öka.

Konstnärliga yttringar som musik, spel, design och litteratur bygger en framgångsrik exportindustri som sätter Sverige på kartan som kreativ förebild. Det visar vägen till nya produkter inom kulturella och kreativa näringar som kan skapa arbetstillfällen för unga kreatörer.

Ett demokratiskt samhälle behöver sina kritiker. Kvalificerad journalistik och en konstnärlig mångfald behöver finnas över hela landet. Konstnärer och kulturskapare ska ha råd att bli föräldrar och klara ekonomin vid sjukdom.

Nästa mandatperiod vill vi:

- öka möjligheterna för människor i alla åldrar att ta del av konst och kultur. Det ekonomiska stödet till föreningsliv och studieförbund ska öka.
- stärka den ekonomiska tryggheten för konstnärer och kulturskapare. Stipendier och ersättningar ska vara pensionsgrundande och berättiga till socialförsäkringar.
- ge estetiska kunskaper större plats i utbildningen, från förskola till folkbildning. Alla barn och unga ska kunna få plats i en kulturskola.
- ytterligare stärka förutsättningarna för oberoende, granskande journalistik och en mångfald av medieperspektiv över hela landet.
- värna och vårda kulturarvet samtidigt som vi välkomnar nya kulturyttringar, som exempelvis spelkultur.

3.5 Hållbar konsumtion och cirkulär ekonomi

Vi vill bygga ett samhälle där det är lätt att dela saker med varandra, billigare att reparera än att köpa nytt och där vi kan vara trygga med att det vi köper inte innehåller giftiga kemikalier. Vårt ekologiska fotavtryck måste snabbt komma ner till en globalt hållbar nivå. Vi vill införa etappmål per mandatperiod för minskning av konsumtionens klimatpåverkan.

Vi vill ställa krav på design så att saker är lättare att reparera och återanvända. Inget ska slängas – en gammal telefon ska kunna bli en ny. Tillverkare ska inte tillåtas planera för att produkter ska gå sönder snabbt eller efter en viss tid, för att öka försäljningen av nya saker. Det ska bli enklare för människor att göra miljövänliga val genom så kallad ”nudging”, vilket innebär att påverka människors beteende i mer hållbar riktning. Våra livsval ska inte begränsas av reklambudskap om vad vi ska köpa eller hur vi ska se ut. Vi vill höja och bredda skatterna på begränsade resurser och det som förstör miljön, som farliga kemikalier eller fossila bränslen, och sänka skatten på det som är bra för människor och miljö, som arbete, reparationer, återanvändning eller uthyrning.

Nästa mandatperiod vill vi:

- genomföra en bred skattereform med grön skatteväxling som grund. Vi vill se blocköverskridande skattesamtal och nå överenskommelser som gynnar cirkulär och delad ekonomi, minskar hushållens skuldsättning och långsiktigt tryggar välfärden.
- minska miljöpåverkan från kläder och textilier. Vi vill öka återanvändningen av kläder och minska användningen av kemikalier i produktionen.
- arbeta fram striktare krav på hållbarhet för produkter, i Sverige och på EU-nivå. Vi vill att alla produkter ska ha ett produktpass med information om vad produk-

ten innehåller, var den kommer från och hur den kan återvinnas eller tas om hand.

- höja mineralavgiften och säkra att gruvnäringen betalar för återställning av mark.
- införa ett så kallat hyberavdrag som ger lägre skatt för hushåll när de reparerar saker eller hyr produkter istället för att köpa, eller köper tjänster för att sälja vidare begagnade saker.

4. Ett miljövänligt Sverige

Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. Miljömålen ska nås och förstärkas med nya etappmål efter 2020. Det miljöbättre valet ska bli enklare, billigare och roligare än det som är sämre för miljön. Vi vill att de som ärver jorden efter oss ska få trygghet och frihet att bygga sina liv och samhällen. Då behövs länder som vågar visa att en långsiktigt hållbar värld inte bara är möjlig – utan också efterlängtat.

4.1 Fossilfria transporter

Det ska vara enkelt och attraktivt att resa hållbart. Cykeln är ett snabbt, billigt och smidigt transportmedel när avstånden inte är alltför långa. Med bättre cykelbanor och fler elcyklar kan det bli ännu enklare att välja cykeln framför bilen. Där bilen behövs ska den kunna laddas med el eller tankas med förnybart drivmedel. Kollektivtrafiken ska vara tillgänglig och den som åker över länsgränser ska inte behöva byta mellan olika biljettsystem. Järnvägen ska rustas upp och byggas ut i hela landet, så att tågen går ofta och kommer fram snabbt och punktligt. Det måste gå före nya motorvägar. Vi har infört en flygskatt och arbetet för att minska flygets klimatpåverkan fortsätter. Många flygresor kan ersättas med nattåg eller snabbare tåg och många arbetsresor kan ersättas med moderna videokonferenser.

Stad och landsbygd behöver delvis olika lösningar för transporter. Godstransporter ska ställas om till tåg och sjöfart istället för lastbil. Vi vill satsa vidare för att minska utsläppen från vägtrafiken genom bonus till den som köper bil eller lastbil med mindre miljöpåverkan och straffavgift för den som köper ett törstigt fordon (bonus-malus) och genom krav på inblandning av förnybara drivmedel (reduktionsplikt). Vårt mål är att fossila drivmedel ska sluta säljas senast 2030.

Nästa mandatperiod vill vi:

- rusta upp det befintliga järnvägssystemet rejält i hela landet, bygga nya stambanor för höghastighetståg samt införa ett nationellt biljettsystem för all kollektivtrafik i hela Sverige.
- minska flygets miljöpåverkan. Flygbolag ska redovisa utsläpp i samband med biljettköp och flygplatser ska införa trängselavgifter som kan öka priset på pendlings- och affärsflygresor.
- införa en differentierad avståndsbaserad skatt på lastbilstrafiken, så kallad vägslitageskatt, som utjämnar skillnader mellan svenska och utländska åkare.
- bygga fler laddstationer för elfordon och investera i

produktion och distribution av biogas och andra biodrivmedel i hela landet.

- öka möjligheterna till cykling. Vi vill bygga snabbcykelstråk och bygga ihop det regionala cykelnätet till ett nationellt stomnät av cykelvägar och leder.

4.2 100 procent förnybart

Sverige har fantastiska förutsättningar för att fortsätta att bygga ut förnybar energi. Under Miljöpartiets ledning har Sverige nu satt målet att 100 procent av vår elproduktion ska vara förnybar. Miljöpartiet behövs för att det ska bli verklighet så fort som möjligt. Målet ger utrymme för innovation, forskning och nya arbetstillfällen som gynnar hela Sverige. Det ger oss ett försprång när andra länder ska ställa om och efterfrågar teknik och kunskap.

Det enda som är säkert med fossil energi och kärnkraft är att de snarast behöver fasas ut. Sverige har bland de bästa förutsättningarna i världen att bygga ett energisystem som inte är beroende av olja, kol, fossilgas eller uran. Samtidigt behöver det svenska elsystemet förbättras så att hela landet får ett smart, flexibelt och robust energisystem. Vi vill att omställningen ska gynna de människor som närmast berörs, till exempel genom att fastighetsskatten för vindkraftverk går till de kommuner där vindkraftverken finns. Vi vill också utreda möjligheten att fastighetsskatten på vattenkraften tillfaller respektive region där dessa finns. I EU har vi drivit igenom ett nytt utsläppshandelssystem som höjer kostnaden för utsläpp och som har gjort fossil energi mindre lönsam. Vi vill nu skärpa systemet genom ytterligare nationella åtgärder.

Nästa mandatperiod vill vi:

- investera mer i förnybar energi. Det ska vara enklare och mer lönsamt att investera i förnybar energi, till exempel i solceller och solvärme, eller i vindkraft till havs eller på land.
- energieffektivisera mer i både hushåll och verksamheter, och öka exporten av både el och energiteknik, så att Sverige kan bidra till minskade utsläpp från fossil energi i andra länder.
- göra energiomställningen tillsammans. Närboende ska erbjudas möjlighet att köpa andelar av ägandet när det byggs vindkraft och de kommuner där vindkraftverken finns ska få intäkterna från fastighetsskatten.
- bidra till att skärpa EU:s utsläppshandelssystem genom att införa ett lägsta pris på koldioxid
- förbjuda prospektering och utvinning av uran, olja och fossilgas.

4.3 Rent vatten och levande hav

Våra barn ska kunna bada i havet utan att riskera att bli sjuka av algblooming. När du köper fisk i mataffären ska du inte behöva fundera på vilka arter som hotas av utrotning eller innehåller miljögifter. Vi vet att om vi inte vänder utvecklingen nu kommer det finnas mer plast än fisk i haven år 2050. Det finns ingen tid att vänta. Överfisket, nedskräpningen och övergödningen av våra hav måste motarbetas.

De senaste somrarna har grundvattennivåerna varit hotfullt låga och lett till brist på dricksvatten i stora delar av Sverige. Vi behöver ta mer hänsyn till ett förändrat klimat när vi planerar och bygger. Vi vill utveckla bättre kretsloppslösningar och bättre hushållning med vatten. Vi vill skydda och återskapa fler våtmarker som naturligt bidrar till att rena vatten.

Nästa mandatperiod vill vi:

- skydda fler kust- och havsområden samt förbjuda bot-tentrålning.
- bevara rödlistade och akut utrotningshotade arter såsom ålen.
- minska miljöpåverkan på alla våra vatten. Vi vill minska övergödningen, fasa ut användningen av miljögifter och minska utsläpp av läkemedelsrester till vattnet.
- förhindra spridningen av mikroplaster och att färre engångsartiklar av plast används.
- säkra tillgången till dricksvatten. Vi vill satsa mer på att hindra att vatten förorenas, anlägga fler våtmarker och bygga ut kretsloppsbaseerade avlopps- och renings-system.

4.4 Bevara den biologiska mångfalden

Vi vill skydda värdefull natur, värna landskapets gröna strukturer och bevara den biologiska mångfalden, både arter och deras olika livsmiljöer. Jord- och skogsbru- ket är avgörande för en grön omställning. Det ger oss mat, foder, energi, fiber och virke. Samtidigt används fortfarande metoder som gör att arter hotas och jorden utarmas. Minskningen av pollinerande insekter är ett hot mot vår framtida matförsörjning. Vi vill främja hygges- fritt skogsbruk och bevara jordbruksmark och ängs- och betesmarker. Råvaran från skogen ska användas där den gör mest nytta för klimatet. Vi vill återskapa fler miljöer för hotade arter. Regnskogen är jordens lungor och hem för minst hälften av världens arter. Vi vill öka möjlighe- terna att ta ansvar för hur svensk konsumtion påverkar skogen i andra delar av världen.

Natur som är tillgänglig för friluftsliv är en viktig del i det hälsofrämjandet arbetet och ger ökad livskvalitet och bättre folkhälsa. Våra grönområden och stränder behövs för rekreation, men också för klimatanpassning, luft- och vattenrening och bullerdämpning. Vi vill ta fram regionala program i alla län med en aktiv planering för tätortsnära natur och vi vill fortsätta att värna strand- skyddet. Våra rovdjursstammar måste bli långsiktigt livs- kraftiga. Samtidigt vill vi säkerställa att samhället bidrar ekonomiskt till åtgärder som förebygger rovdjursangrepp på tamdjur och ger ersättning när angrepp inträffat.

Nästa mandatperiod vill vi:

- öka resurserna för att skydda och sköta skog och annan värdefull natur.
- gynna hållbart brukande av skogen och hyggesfria metoder.
- skärpa kraven i offentlig upphandling, så att svenska inköp inte bidrar till regnskogsskövling.

- gynna omställningen till ekologiskt jordbruk så att vi snarast når målet att 30 procent av jordbruksmarken ska brukas ekologiskt.
- sätta ett mål för arealen naturbetesmarker och öka miljöersättningen för ängs- och betesmarker.

4.5 Den goda maten

Mat är mer än bara näringen på tallriken. Mat är kultur och en måltid kan ge både gemenskap och njutning. Livs- medelsförädling och mathantverk ger jobb, företagande och utveckling för landsbygd och regioner. Lokal livs- medelsproduktion ger trygghet och robusthet om krisen kommer. Mat är politik där våra val då det gäller odling, djurhållning och konsumtion har stor betydelse.

Vi vill att maten vi äter ska vara god och näringsrik, ekologisk, giftfri och gärna närproducerad. När förskola, äldreomsorg eller andra delar av offentlig sektor köper in mat ska klimatsmart och ekologisk mat vara norm. Mat som kommer från djur som behandlats på ett sätt som skulle vara förbjudet i Sverige ska inte serveras på skolor eller sjukhus. Med mer vegetariskt och mindre matsvinn finns också större utrymme att köpa svenskt kött med högre miljö- och djuretiska krav. Vi vill öka produktionen av livsmedel i Sverige. Vi vill ha god etisk djurhållning och minska matens miljö- och klimatpåverkan. Den svenska djurhållningen ska fortsätta att utvecklas och vara ett föredöme då det gäller djurskydd och låg antibioti- kaanvändning.

Nästa mandatperiod vill vi:

- ställa tuffare krav på både miljö och djurskydd när offentlig sektor handlar upp mat. All mat som serveras på sjukhus, skolor eller annan skattefinansierad verk- samhet ska möta kraven i svensk djurskyddslag.
- införa ursprungsmärkning av kött och fisk på restau- ranger och i storkök.
- minska matsvinnet. Grossister, stora restauranger, mataffärer och andra som hanterar stora mängder mat ska förbjudas att slänga ätbar mat.
- stödja utveckling av nya vegetariska livsmedel och od- ling av svenska proteingrödor.
- införa en skatt på antibiotika i köttproduktion som gyn- nar eller undantar djuruppfödning med låg antibioti- kaanvändning. Skatten ska gälla på allt kött som säljs i Sverige, även kött som produceras i andra länder.

Proposition: Treårig verksamhetsinriktning samt rambudget för 2019–2021

Miljöpartiet de grönas kongress fastställer årligen en översiktlig treårig verksamhetsinriktning (ramplan) som sedan ligger till grund för riksorganisationens konkretiserade arbete. Fokus för denna verksamhetsinriktning ligger på verksamhetsåret 2019 men den anger också inriktning för 2020–2021. Då denna verksamhetsinriktning blickar bortom höstens allmänna val är den i flera delar mindre omfattande och detaljerad än vanligt.

Inledning

Miljöpartiet de gröna är en del av en global grön rörelse som strävar efter en värld där alla kan leva goda liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer. Vi vill föra en politik där vi lever inom naturens ramar, med insikt om vårt djupa beroende av varandra. Vi vill vara en röst för dem som inte kan göra sina röster hörda. Denna gränslösa solidaritet kan uttryckas trefaldigt:

- solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- solidaritet med kommande generationer
- solidaritet med världens alla människor

De här fyra åren i regering har varit tuffa och lärorika. Politiskt har vi kämpat i motvind samtidigt som vi uppnått fantastiska resultat där vi vridit Sverige och världen i hållbarare riktning. Under kommande mandatperiod ska vi ta tillvara all den lärdom, kunskap och kompetens som vi nu samlat på oss. Vi ska fortsätta utveckla både organisation och interndemokrati, samt politik och kommunikation.

Stark organisation

För att kunna driva världen i än mer hållbar och solidarisk riktning behöver vi inte bara engagerade medlemmar och politiker och fler väljare utan också en väl fungerande organisation.

Organisationen kommer 2019 att behöva anpassas till den nya mandatperiodens förutsättningar, och en ny långsiktig verksamhetsplanering samt politisk strategi för mandatperioden 2018–2022 ska arbetas fram. Ett arbete har påbörjats för att ta tillvara på erfarenheterna av regeringsmedverkan till kommande mandatperioder.

De regelförändringar med särskilt fokus på normalstadgarna för distrikt och avdelningar som beslutats av kongresserna 2015 och 2016 har 2019 implementerats fullt ut och behöver utvärderas och utvecklas, liksom reglerna för nomineringsprocesserna 2017–2018. Över hälften av våra lokalavdelningar har färre än 20 medlemmar, och alla organisatoriska beslut behöver ta hänsyn till det. Arbetet med att stärka och utveckla distriktens roll ska fortsätta, med fokus på distriktens samordnande och stödjande funktion gentemot avdelningarna. Målsättningen är att distrikten bättre ska kunna stödja medlems- och verksamhetsutveckling i avdelningarna. De nya strukturerna och processerna för förebyggande och hantering av konflikter ska fortsätta utvecklas.

Riksorganisationen ska fortsätta arbetet med att utveckla och säkra grundprocesser och rutiner, och att säkerställa uppdaterade policyer och riktlinjer. Organisationens interna hållbarhetsarbete speglar våra höga politiska ambitioner. Vi fortsätter arbetet med att vara en medveten arbetsgivare bl.a. genom att ge våra medarbetare en god och hållbar arbetsmiljö. #Metoo-rörelsen har satt igång ett antal initiativ för att bygga en ännu tryggare organisation som kommer att utvecklas vidare under de kommande åren.

Miljöpartiet ska bidra till en växande grön rörelse globalt. Organisationen för partiets internationella arbete ska kunna utgöra en sammanhållande kraft för det internationella engagemanget inom partiet.

Medlemmar och interndemokrati

Vi är en modern folk- och gräsrotsrörelse där samtal och mänskliga möten är viktiga delar av vår kommunikation. För att nå fler behöver vi vara fler. Under kommande period vill vi bygga en starkare värvningskultur och välkomna fler till den gröna rörelsen!

2017 lanserades äntligen Miljöpartiets interna webforum Engagera dig, och under 2018 kommer framför allt de delar som är kopplade till valarbetet att vidareutvecklas. Efter valen fortsätter denna utveckling för att göra Engagera dig till ett fullgott verktyg för medlemsengagemang, informationsspridning och dialog.

Arbetet med att minska avstånden i partiet fortgår och ett flertal träffar för ledande politiska företrädare på kommunal och regional nivå arrangeras under planperioden, likaså för distriktsordföranden och andra interna ledarfunktioner samt för medarbetare. Utbildnings- och studieverksamheten vidareutvecklas, med fokus på grön ideologi för nya och gamla medlemmar, och en god tillgång till studiematerial säkras. Kompetenshöjning kring feminism, antirasism och mångfald ska fortsätta med jämställdhets- och mångfaldskommittén som en central aktör.

Nätverken är ett bra verktyg för att samla medlemmars kompetens och engagemang och ska vidareutvecklas, stödjas och nyttjas av riksorganisationen. Även kontakten mellan sakpolitiker på olika nivåer har stor utvecklingspotential, både för politikutveckling, påverkan och gemensam kommunikation. Tekniska strukturer samt rutiner ska finnas för att underlätta dessa kontakter, och ett antal sakpolitiska möten ska anordnas.

Vår starka medlemsdemokrati ska vidareutvecklas och moderniseras. Vår tradition av stor öppenhet och transparens ska värnas samtidigt som vi har tydliga ledningsstrukturer, effektiva beslutsprocesser och en professionell organisation.

Politik och kommunikation

Under kommande mandatperiod fortsätter vi prioritera klimat- och miljö, och arbetar för att göra verklighet av

vårt valmanifest och det gröna samhällsbygget. Vi har också en viktig uppgift i att vara en progressiv kraft för humanism och framtidstro och att verka för att konservativa, antidemokratiska och inskränkta nationalistiska värderingar inte får inflytande.

Partiet ska rymma en mångfald av människor och perspektiv och alla gröna ska känna sig välkomna. Bara tillsammans når vi framgång – delarna stärker helheten. Vi är varken röda eller blå, utan gröna, och vi ska kunna attrahera både frihetlig vänster och socialliberaler, både miljörörelsen och de som har andra gröna hjärtefrågor.

Våren 2019 kommer vi att utvärdera valrörelsen i de allmänna valen 2018 parallellt med att organisera och bedriva en ny valrörelse inför valet till EU-parlamentet som kommer att äga rum i slutet av maj 2019. Under första halvåret 2019 kommer valplanen därför fortsatt ha en viktig styrande funktion. Lista till EU-parlamentsvalet fastställs genom en beslutande medlemsomröstning i början av 2019. Valmanifest till EU-parlamentsvalet fastställs av partistyrelsen under våren 2019, efter en bred process bland medlemmarna.

Miljöpartiets år i regeringen och samtidens politiska klimat har skapat ett ökat behov av att lyfta fram det som särskiljer och utmärker den gröna ideologin. Valrörelserna ger tillfälle för mer visionär grön kommunikation, och under kommande mandatperiod ska former för att tydligare kombinera pragmatisk realpolitik med ideologisk glöd i extern kommunikation utvecklas. Vi ska också värna vår koppling till den breda gröna folkrörelsen.

Under innevarande mandatperiod har politikutvecklingsprojekt bedrivits inom ett antal områden. Resultaten av detta arbete har bland annat förts vidare in i valmanifestprocessen, och det har tagits fram program och fördjupningar inom olika områden. Vi kommer nästa mandatperiod att vidareutveckla arbetssätt för politikutveckling.

Sist men inte minst: Omvärlden förändras, vi utvecklas och idéer blir verklighet. Under nästa mandatperiod är det dags att analysera behovet av att revidera partiprogrammet, och eventuellt inleda en översyn.

Rambudget 2019–2021

Förslaget till rambudget för perioden 2019 till 2021 blir av naturliga anledningar osäker då vi inte vet utgången av valen i september i år eller EU valet 2019.

Det presenterade förslaget bygger på att vi har fortsatt samma situation som i dag, det vill säga tjugofem mandat i riksdagen, regeringsmedverkan samt fyra EU-parlamentariker. Det bygger också samma läge i kommuner och landsting, vilket påverkar den budgeterade avgiften för gemensam verksamhet.

Förslaget är därmed i huvudsak en framskrivning av nuvarande budget. Med samma partistöd som föregående mandatperiod måste neddragningar i partiets verk-

samheter ske från och med andra halvåret 2019 för att balansera ekonomin.

Budgetens viktigaste del är att valavsättningarna från partiorganisationen föreslås vara en 1 miljon kronor per år och att riksdagsgruppen föreslås fortsätta avsätta 1,3 miljoner kronor per år. Över fyra år betyder det, om detta scenario håller, att vi har 9,2 miljoner kronor i valfonden till valrörelsen 2022.

Det egna fria kapitalet uppgår till 3,6 miljoner kronor 31 december 2017. Enligt denna plan minskar detta till 3 miljoner kronor vid slutet av 2021. Detta är i nivå med historiska nivåer.

EU-parlamentsvalet 2019 beräknas kunna genomföras med cirka 3,5 miljoner kronor, med statligt valinformationsbidrag och gåvor. Gåvor kommer främst från våra fyra EU-parlamentariker.

Noter

1. Partistödet förblir på samma nivå till och med valet 2022 i detta förslag med oförändrat antal mandat.
2. Medlemsavgifterna beräknade på 17 000 medlemmar liksom tidigare. För att uppnå budgetmålet krävs ett ökat antal medlemmar från nuvarande nivå. Valår innebär i sig normalt en ökning.
3. Övriga bidrag är bidrag till jämställdhetsarbetet i jämställdhets- och mångfaldskommittén och bidrag från Sveriges Kommuner och Landsting till kommun- och landstingskommittén. Gåvor är från medlemmar och förtroendevalda. Valår tillkommer statliga bidrag till valinformation.
4. Avgifter från våra distrikt och lokalavdelningar för gemensam verksamhet.
5. Fakturerade kostnader är huvudsakligen kongressavgifter, deltagaravgifter för kommun- och landstingsdagar som planeras 2019 och 2021, materialintäkter, kursavgifter, hyresintäkter samt fakturering av ekonomi- och personaltjänster. Valår tillkommer bland annat ökade materialintäkter och samfinansieringsintäkter.
6. PS verksamhetsmedel är lägre valår då verksamheten koncentreras till valrörelser. Här ingår till exempel bidrag till partiets nätverk samt olika projektverksamheter.
7. Informationsverksamheten föreslås minska med 100 tkr/år under planperioden 2019–2021. Här ingår medlemstidningen Grönt, hemsida och intranät, utbildningsverksamhet och materialframtagning.
8. Internationella samordningen, MIS, inrättades 2015 för att samordna internationell verksamhet i partiets olika delar. Verksamheten har nu funnit sin form men får bedrivas med små budgetmedel under planperioden.
9. Som medlemmar i European Green Party, EGP betalar vi en medlemsavgift samt kostnader för deltagande i rådsmöten och arbetsgrupper. En något lägre nivå på deltagandet ligger i planen.

10. Förtroendeorgan är språkrör, partistyrelse och dess arbetsutskott/presidium, partisekreterare, revisionsnämnd och rikssvalberedning. Budget för de två senare är specificerad då beslut tas av kongressen om deras budget. Budgeten minskas med ca 6 %.
11. Revisionsnämndens största budgetpost är kostnad för auktoriserad revisor. Rikssvalberedningen har fått utökad budget från 2016 och cirka 1/3 av kostnaderna betalas sedan 2016 av distrikten då alla distrikt nu fått ordinarie ledamöter. Från 2019 2 % minskad budget som sedan ligger fast över planperioden.
12. Kansliverksamhetens budget måste minskas under planperioden, med runt 4 % 2019–2020 och 1 % 2021.
13. Bidrag till GU 10 % och GS 5 % av partistödet enligt kongressbeslut. Från 2017 ingår också bidrag till biståndsstiftelsen Green Forum och till den nya organisationen Gröna Seniorer. Gröna Seniorer har tidigare varit ett nätverk inom partiet.
14. Jämställdhets- och mångfaldskommittén är ett ombildat organ för att bredda arbetet med representativiteten i partiet. Budgeten motsvarar det statliga bidraget till kvinnoorganisationer men är för mångfaldsdelen också finansierat via budgeten PS verksamhetsmedel.
15. Kostnader för kongress, kommun- och landstingsdagar, förtroenderåd och KL-kommittén enligt tidigare års kostnader. Kommun- och landstingsdagar planeras 2019 och 2021.
16. Övriga kostnader inkluderar bland annat personaladministration till några organisationer.
17. EU-valrörelsen 2019 beräknas kunna använda omkring 3,5 miljoner kr, finansierad av statligt valinformationsbidrag och gåvor.
18. De finansiella intäkterna budgeteras lågt då räntorna är närmast obefintliga.
19. I valfonden är planen att det ska finnas 9,2 miljoner kr för 2022 års val.
20. I EU-fonden kommer det enligt planen att finnas drygt 1 miljon kronor att användas till EU-valrörelsen 2019. Det beror till stor del på hur mycket gåvor som kommer in från EU-parlamentariker och andra.
21. Planeringen är att resultatet ska bli noll kronor 2019–2021.
22. Riksdagsgruppens budget är uppräknad med 1,5 % om året då gruppstödet till personal uppräknas varje år.
23. Riksdagsgruppen föreslås avsätta 1,3 miljoner kr per år till valfonden i denna plan.

Partistyrelsen föreslår att kongressen beslutar:

att fastställa Treårig verksamhetsinriktning samt rambudget för 2019 med plan 2020-2021 i enlighet med förslag.

På nästa sida finns rambudgeten.

INTÄKTER i tkr		Utfall 2014	Utfall 2015	Utfall 2016	Plan 2017	Budget 2017	Utfall 2017	Plan 2018	Budget 2018	Plan 2019	Plan 2020	Plan 2021	
Medlemsavgifter		1 628	1 636	1 793	2 000	2 000	1 586	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	1
Partistöd		14 438	14 544	14 544	14 544	14 544	14 544	14 544	14 544	14 544	14 544	14 544	2
Övriga bidrag och gåvor		6 819	3 797	3 477	3 274	3 334	3 270	7 124	5 980	4 979	3 289	3 295	3
Avgifter mp-org		1 321	2 092	2 755	2 500	2 500	2 839	2 500	2 800	2 800	2 800	2 800	4
Fakturerade kostnader		18 710	8 958	10 680	10 905	9 698	9 396	14 929	15 630	11 448	9 238	10 238	5
Övriga intäkter		194	247	181	50	50	69	50	50	70	70	70	
Summa intäkter		43 110	31 274	33 430	33 273	32 126	31 704	41 147	41 004	35 841	31 941	32 947	
KOSTNADER													
PS verksamhetsmedel		-353	-577	-930	-700	-450	-219	-400	-400	-400	-500	-500	6
Informationsverksamhet		-4 798	-3 684	-3 897	-4 076	-3 377	-3 590	-4 155	-4 536	-3 600	-3 500	-3 400	7
Internationella samordning		-87	-22	-5	-10	-10	-29	-10	-25	-10	-10	-10	8
European Green Party, EGP		-137	-183	-257	-200	-280	-390	-260	-261	-250	-250	-250	9
Förtroendeorgan		-2 649	-2 923	-3 696	-3 011	-3 373	-3 494	-3 440	-3 486	-3 200	-3 230	-3 200	10
<i>varav revisionsnämnden</i>		<i>-206</i>	<i>-119</i>	<i>-207</i>	<i>-220</i>	<i>-220</i>	<i>-225</i>	<i>-220</i>	<i>-220</i>	<i>-220</i>	<i>-220</i>	<i>-220</i>	<i>11</i>
<i>varav riksstämman</i>		<i>-214</i>	<i>-263</i>	<i>-515</i>	<i>-240</i>	<i>-398</i>	<i>-308</i>	<i>-410</i>	<i>-410</i>	<i>-400</i>	<i>-400</i>	<i>-400</i>	<i>11</i>
Kansliverksamhet		-12 725	-12 499	-13 926	-15 080	-15 703	-15 299	-16 520	-16 546	-15 950	-15 294	-15 435	12
Bidrag närtstående org.		-2 862	-2 532	-2 182	-2 182	-2 390	-2 390	-2 360	-2 411	-2 307	-2 307	-2 307	13
Jämställthets- o Mångfalds		-1 851	-1 357	-1 431	-1 545	-1 654	-1 618	-1 645	-2 102	-1 620	-1 620	-1 620	14
Kongress, KOL, FR, KLK		-5 495	-3 128	-4 721	-1 545	-4 024	-2 929	-3 000	-4 055	-4 000	-3 000	-4 000	15
Övriga kostnader		-327	-626	-1 097	-5 854	-1 049	-1 827	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050	-1 050	16
Europaparlamentsval		-2 728								-3 500			17
Riksdagsval		-15 263			-500	-600	-1 413	-19 000	-16 580			-1 000	17
Summa kostnader		-49 275	-27 531	-32 142	-33 158	-32 910	-33 198	-51 840	-51 452	-35 887	-30 761	-32 772	18
Fin intäkter./ .kostnader		229	39	12	100	50	7	75	25	20	20	25	19
Årets resultat		-5 936	3 782	1 300	215	-734	-1 487	-10 618	-10 423	-26	1 200	200	20
Valfondsdisposition		5 788	-2 000	-1 500	-1 500	-500		10 200	9 570	-1 000	-1 000	0	19
EP-fondsdisposition		784	-429	-202	-300	-200	-86	-200	-200	1 026	-200	-200	20
Reservationer		426	-242	-192		34	76		477				
Grön kursgårdsdisposition		100											
Resultat att balansera		1 062	1 111	-594	-1 585	-1 400	-1 497	-618	-576	0	0	0	21
INTÄKTER i tkr													
Riksdagsgruppen													
Intäkter		21 822	20 864	21 216	21 533	21 605	21 621	21 856	21 183	22 184	22 516	22 854	22
Kostnader		-22 522	-17 893	-19 433	-20 233	-20 805	-19 760	-20 556	-21 064	-20 884	-21 216	-21 554	22
Resultat		-700	2 971	1 783	1 300	800	1 861	1 300	119	1 300	1 300	1 300	23
Valfondsdisposition		-1 000	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300	-1 800	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300	23
Resultat efter disp.		-1 700	1 671	483	0	-500	61	0	-1 181	0	0	0	
Reservation		1 700	-1 671	-483		500	-61						

Motion: Lagg bostadsfrågorna som en viktig del i verksamhetsinriktningen

Inskickad av: Ragnar von Malmborg.

Stöds av: Britta Kahanpää, Lars Harms-Ringdahl, Ulf Nilsson och Ylva M Larsson.

Bostadsförsörjningsfrågorna kommer att bli viktiga i valet och ännu mer efter valet. Bostadsbrist, skenande priser och bostadslån, snabbt ökande hyror, svagt byggande och fel inriktning på byggandet har blivit tydligt. Särskilt utsatta är unga, äldre, nya hushåll, hushåll med måttliga eller låga inkomster och tillväxtorter. Samtidigt finns många ifrågasättanden av de institutionella formerna, där särskilt orättvisa villkor för hyresrätten och bristande trygghet och inflytande för hyresgästerna har lyfts fram. Gröna värden i bostadspolitiken lyser i hög grad med sin frånvaro. Partiet har varit rätt passivt och rätt osynligt både när det gäller att komma med förslag och i debatten. Bostadsministrar från partiet har inte riktigt givit det lyft som många av oss hade hoppats.

Utöver viktiga klimat- och miljöfrågor driver partiet många frågor som har med det goda livet att göra, till exempel skola, sjukvård, kommunikationer och rättigheter för nytillkommande. Bostadsfrågorna bör också bli en sådan fråga. Den nya verksamhetsplanen måste nu lyfta fram bostadsfrågorna som viktiga. Det bör framgå att partiet har för avsikt att utveckla sin bostadspolitik och driva frågorna.

Vi yrkar

att verksamhetsinriktningen innehåller att partiet ska utveckla sin bostadspolitik och driva bostadsfrågorna.

Partistyrelsens yttrande:

Avslag.

Bostadsfrågor är en vital del av det gröna samhällsbygget. Detta speglas inte minst av att Miljöpartiet har både posten som bostadsminister och ett stort antal lokalpolitiker som ansvarar för bostadsfrågor och samhällsbyggnad i sina kommuner. Under de senaste åren har kongressen behandlat två propositioner på temat: En hållbar och aktiv politik för fler bostäder 2015 och Den täta gröna staden 2016. Efter det har ett fortsatt politikutvecklingsarbete pågått brett i partiet. Rapporten från det arbetet ligger nu till grund för både valmanifest och en programfördjupning som väntas antas av partistyrelsen under våren. Partistyrelsen menar därför att bostadspolitiken inte behöver pekas ut särskilt i verksamhetsinriktningen för 2019–2021.

Motion: V är bättre än C

Inskickad av: Max Andersson.

Stöds av: Annika Hjelm, Anders Grönberg, Aron Knifström, Britta Kahanpää, David Ling, Jerry Bergström, Lena Wallin, Lotta Hedström, Michael Törnqvist och Solveig Falk.

Miljöpartiet har fått igenom en hel del i regeringen, men regerandet har också gjort det mindre tydligt för väljarna vad Miljöpartiet står för. Att vi nu prioriterar miljö i första hand är utmärkt, men det är också avgörande för vårt valresultat 2018 att vi blir tydligare om vad som skiljer Miljöpartiets politik från regeringens politik.

Vissa steg i den riktningen har redan tagits, men vi är på väg in i samma fälla som 2014 – att vi låter det framstå som att vi bryr oss mer om makten i sig än vad vi vill. Den bilden har förstärkts av en del mycket långtgående kompromisser i regeringen.

Nu är det mycket i form av signalerna att vi hellre vill samarbeta med C och L än med V. Något som både politiska kommentatorer och många aktiva väljare ser som ett faktum, trots att vi inte tagit något beslut om det. S har varit ännu tydligare med den viljan.

Men vill vi verkligen ha en miljöpolitik med stora nedskärningar, fler motorvägar och hårt motstånd mot självklarheter som vägsplitageavgift och flygskatt? Vill vi ha fortsatt djurplågeri på minkfarmerna, ett Sverige som går med i NATO och inte ens kan skriva under FN-konventionen mot kärnvapen? Vill vi ha ännu större klyftor i Sverige och globalt? Vill vi öka risken att åka ur riksdagen? I så fall är det en mycket bra idé att fortsätta signalera att vi i första hand vill bredda regeringen med C och L.

Om vi däremot vill göra motsatsen till ovan och generellt få igenom mer grön politik, så bör vi åtminstone för oss själva erkänna att Vänsterpartiet numera står oss sakpolitiskt närmare än vad C och L gör. Med V har vi en allierad för mer jämlik skola, som vill dela mer på föräldraförsäkringen, korta arbetstiden, stärka politiken för psykisk hälsa, öka andelen vegetarisk mat, radikalisera klimatpolitiken, bevara mer biologisk mångfald och motverka nya "handelsavtal" som främst stärker storföretagen på demokratins bekostnad.

De här listorna kan göras mycket längre. Inom Alliansen är Liberalerna det parti som främst värnar kärnkraften, som allra mest vill rusta upp militären och som mest kämpar emot en forskningsbaserad modern skolpolitik. Dessutom är L klart sämre än C och V på politik för migration och landsbygd, de säger nej till lånefinansierad järnväg och ja till EMU.

Är då Centerpartiet bättre än Liberalerna? Det är ändå tveksamt. I riksdagens miljö- och jordbruksutskott är det nu vanligare att L röstar med regeringen än att C gör det. Centerpartiet leds idag av nyliberaler vars visioner

får Liberalerna att framstå som ett vänsterparti i jämförelse. Partiledare Lööf har flera gånger motionerat för platt skatt i riksdagen och hyllar den nyliberala extremisten Ayn Rand som en av sina främsta förebilder. Ekonomisk-politiska talespersonen Källström vill å sin sida över tid sänka skatterna till OECD-snittet, vilket allt annat lika innebär cirka 400 miljarder lägre skatt – per år! Så vi låter oss inte luras av Centerns gröna profil.

Sedan har vi ju också M och KD i Alliansen. De har ännu sämre åsikter nu än förra mandatperioden. Så sammantaget är det oklart vilket alliansparti som står längst ifrån grön ideologi. Men så här har det inte alltid varit.

När Miljöpartiet bildades 1981 var vi tydliga med att vi står för nya dimensioner och idéer i politiken som radikal miljöpolitik, fokus på livskvalitet, tillväxtkritik, icke-våld, könsvarvade kandidatlistor, en organisation så platt att vi inte ens hade en partistyrelse, o.s.v. Våra tre solidariteter visar vårt unika fokus på att tänka långsiktigt, globalt och på djur och natur.

Vi var också tydliga med att vi varken var höger eller vänster. Ett högst rimligt ställningstagande när Vänsterpartiet kommunisterna hyllade kommunistiska diktaturer, medan Moderaterna – som alltid – motsatte sig de viktiga välfärdsreformer som byggt Sverige till vad det är idag.

På den tiden var det rentav Centerpartiet och Folkpartiet (nuvarande Liberalerna) som stod oss närmast. Idag är läget ett helt annat. Alla riksdagspartier har gradvis glidit allt längre högerut ända sedan 70-talet. Det är främst resultatet av ett målmedvetet och skickligt arbete från näringslivet att omsätta sin ekonomiska makt i politisk makt genom tankesmedjor och annat, vilket skett i både Sverige och globalt.

Även om vänster-höger-skalan dominerar svensk politik, så finns ju många frågor och perspektiv som inte passar så bra in på den skalan. Statsvetaren Henrik Oscarsson räknar upp ett antal åsiktsdimensioner som i forskning visat sig ha en självständig betydelse i modeller som vill förklara svenskt väljarbeteende: den gröna miljödimensionen, den vita etik/moral-dimensionen, den xenofobisk-kosmopolitiska dimensionen, jämställdhetsdimensionen och EU-dimensionen. På senare år har många lyft GAL-TAN-dimensionen och fler skalor finns.

I modellen att räkna upp de viktigaste sakpolitiska frågorna och se hur nära de andra partierna är våra åsikter, så finns ett tidigare otänkbart riksdagsparti som nu i sak står oss mycket närmare än förr, nämligen Vänsterpartiet. Det här beror inte på att vi skulle blivit mer som Vänsterpartiet, utan på att Vänsterpartiet närmat sig oss i flera skalor. De senaste 20 åren har vi också kommit överens om statsbudgeten varenda gång vi haft chansen. Det finns absolut betydande skillnader mellan våra partier – inte minst i taktik, prioriteringar och historia – men i sakpolitiken står ändå V oss mycket närmare än vad C och L gör, som vi visade i inledningen. Därför bör vi inte distansera oss från V.

När vi påstår oss vara ett mittenparti har det en helt annan innebörd idag än när vi började med det på 80-talet. Så att idag kalla MP för mittenparti blir samma sak som att påstå att vi är mer höger nu än förr. Så fort vi påstår oss vara ett mittenparti, eller till och med till höger om Socialdemokraterna som nu är tydliga med att de är ett mittenparti, så slår det tillbaka mot oss själva, eftersom det brister i trovärdighet. Vi är varken socialister eller liberaler, utan gröna.

Det är också svårt att kombinera ordet mittenparti med att framstå som radikala. Mittenparti signalerar inte att vi kommer gå i fronten för att Sverige snarast blir världens första fossilfria välfärdsland. En radikal miljöpolitik måste dessutom gå hand i hand med att hjälpa de som har det svårt. Vi måste även göra de miljöinsatser vi inte kommer tjäna pengar på, och det kommer vara lättare att få igenom med V.

Statsvetaren Anders Sundells stora sammanställning av hur MP röstade i riksdagen förra mandatperioden – när vi röstade fritt, och inte på regeringskompromisserna med S – visar att det parti som röstade klart mest likt oss var Vänsterpartiet.

Enligt mejlenkäterna i politikerpanelen vid Göteborgs universitet ansåg våra förtroendevalda 2016 att Vänsterpartiet var det näst bästa partiet. 2014 tyckte vi att Feministiskt initiativ var det näst bästa partiet och 2012 tyckte vi att Vänsterpartiet var näst bäst.

SVT:s VALU-undersökning 2014 med 13 000 väljare visar att 69 procent av MP-väljarna ser sig själva som vänster, 5 procent som höger och 26 procent som varken eller.

Många av dessa gröna vänsterväljare tolkar vår vilja att regera med C och L som att vi står nära de partierna sakpolitiskt och blir då avskräckta. Med vårt nuvarande väljarstöd strax över 4 procent har vi inte längre råd med de förlorade röster en mitten-profilering innebär. Det är den realistiska bedömningen när vi bortser från det önsketänkande som alla partier har om hur bra det kommer gå i valrörelsen för just deras parti.

Visst skulle vi rimligen få igenom en del förslag i en majoritetsregering med S+C+L, men de motgångar vi skulle tvingas försvara skulle troligen bli ännu större än den här mandatperioden. Idag har vi sex ministrar. Med ett mindre MP i en större regering med S+C+L lär vi bara få tre ministrar, om inte våra opinionssiffror ändras radikalt innan valet. I en väldigt liten andel av regeringsfrågorna skulle vi få draghjälp av C och L mot S. Desto fler är frågorna där vi på grund av C och L får en ännu sämre position än med bara S.

Den som idag satsar pengar på vadslagningshemsidor om att S, MP, C och L bildar regering efter valet 2018 utlovas i skrivande stund mer än åtta gånger pengarna.

En sådan konstellation förutsätter ju att en rad osäkra antaganden alla blir sanna:

- att MP klarar riksdagsspärren, vilket en mittenprofilering försvårar
- att S+C+L behöver MP för att få en majoritet (kan de styra utan oss lär de ju göra det då de har mer gemensamt utan oss)
- att alla dessa fyra partier vill vara med i en sådan här regering
- att förhandlingarna går så bra att inget parti hoppar av.

Även i det scenario där en sådan regering bildas och överlever fyra år, så innebär det en stor risk att MP då inte klarar riksdagsspärren i valet 2022. Vi har hittills tappat från 7 procent till drygt 4 procent i regering med S. Att sätta oss i en regering där vi med hälften så många ministrar syns ännu mindre och förknippas med högre andel ogrön politik är minst sagt riskabelt.

Det bästa vi kan uppnå med vårt närmande till C och L är alltså en något bättre förhandlingsposition efter valet, men troligen kommer det inte ge några större fördelar alls, men desto värre nackdelar som vi visat. Därför är det bättre att istället fokusera på att förbli ett riksdagsparti. Även om vi skulle gå hårt åt C och L i hela valrörelsen, så lär vi ändå kunna bilda regering med dem efter valet om det trots allt skulle behövas och önskas utifrån valresultatet.

Utfallet av eventuella förhandlingar om en ny regering för MP 2018 måste vara väldigt framgångsrika för att risken att åka ur riksdagen inte ska bli för stor valet därpå. Det inkluderar några rejäla sakpolitiska framgångar, att motgångarna inte blir för stora, att politiken i stort går i rätt riktning och att vi får en avsevärt större frihet än idag att kommunicera vår egen linje när vi inte håller med regeringen.

Vi måste utgå från ett långsiktigt helhetsperspektiv. Om MP hamnar i opposition så blir det visserligen fyra förlorade år för miljön, men mycket bättre förutsättningar 2022. Vi måste våga riskera en del kortsiktiga vinster för att maximera chansen att vi faktiskt klarar miljömålen och inte bara fördröjer de globala miljökollapserna några veckor.

Klimatet kan inte vänta. Förändringstakten MP kan åstadkomma med C och L är alldeles för långsam. Därför bör vi sluta distansera oss från Vänsterpartiet och driva på opinionen mycket mer.

Nu bör kongressen ge partiledningen vägledning. Med vilka partier regeringen eventuellt breddas spelar väldigt stor roll. Skulle den här motionen avslås och inga andra beslut tas i frågan, så blir inte resultatet att vi håller öppet för olika alternativ utan rangordning som 2014, utan då kvarstår bilden av att MP hellre vill regera med C och L än med V. Därför måste vi agera mot den förödande bilden. För att få ett bra resultat i riksdagsvalet

måste vi vara tydliga med vad grön politik är och att vi sakpolitiskt inte står närmare något borgerligt parti än Vänsterpartiet.

Vi yrkar:

- 1. att i verksamhetsinriktning (ramplan) 2018–2020 skriva in: "Miljöpartiet är varken socialister, liberaler eller ett mittenparti. Vi är ett grönt parti baserat på grön ideologi."**
- 2. att i verksamhetsinriktning (ramplan) 2018–2020 skriva in: "Miljöpartiets år i regeringen har skapat ett ökat behov av att lyfta fram det som särskiljer och utmärker den gröna ideologin. Under de kommande åren ska riksorganisationen lyfta det mycket mer både internt och externt, och utveckla ideologi-skolningen för nya och gamla medlemmar i olika former."**
- 3. att i verksamhetsinriktning (ramplan) 2018–2020 skriva in: "För att Miljöpartiet ska ta plats i en ny regering krävs att regeringsförklaringen som helhet tydligt leder till ett grönare samhälle, samt att vi ser till att den gröna politiken tydliggörs i media när den skiljer sig från regeringskompromisserna."**
- 4. att i verksamhetsinriktning (ramplan) 2018–2020 skriva in: "I val av regeringspartner ska vi i första hand eftersträva att ingå i en regering med det parti eller de partier som står oss sakpolitiskt närmast."**
- 5. att i verksamhetsinriktning (ramplan) 2018–2020 skriva in: "Miljöpartiet är öppna för att bredda regeringen med i första hand V, som är ett parti vi står jämförelsevis nära. Om det inte räcker för en regering som riksdagen kan acceptera, så kan vi även tänka oss att förhandla med C och L."**

Partistyrelsens yttrande

Besvarad attsats 1-2, avslag attsats 3- 5.

Partistyrelsen känner inte igen sig i motionärens beskrivning av Miljöpartiet som ett mittenparti – vi är, precis som attsats ett anger, ett grönt parti baserat på grön ideologi. Partiet ska dock rymma en mångfald av människor och perspektiv och alla gröna ska känna sig välkomna. Partistyrelsens instämmer vidare i stort med motionärerna angående behovet att lyfta grön ideologi. Attsats 1 och 2 föreslås anses besvarade med hänvisning till likartade skrivningar i förslaget till verksamhetsinriktning.

För övriga attsatser föreslås avslag. Partistyrelsen menar att verksamhetsinriktningen inte är rätt plats för makt-politiska spekulationer eller ställningstaganden. Partistyrelsen har i Valplan 2018–2019 efter bred dialog i partiet fastställt mål och inriktning för Miljöpartiets valrörelse och kommande förhandlingar. Vi har under mandatpe-

rioden tillsammans med Socialdemokraterna genomfört viktiga reformer och vi vill gärna fortsätta det samhällsbygge vi påbörjat tillsammans. Efter valet kommer Miljöpartiet sträva efter att ingå i regering med största möjliga gröna inflytande. Det är eftersträvansvärt att en sådan regering har stöd av en majoritet i riksdagen eller i annat fall stabilare parlamentariska förutsättningar än idag.

Vi har också en viktig uppgift i att vara en progressiv kraft för humanism och framtidstro och att verka för att konservativa, anti-demokratiska och inskränkta nationalistiska värderingar inte får inflytande. Miljöpartiet har varit en viktig brobyggare mellan de traditionella blocken under mandatperioden och ska kunna fortsätta agera brobyggare mellan olika partier. Det är självklart att vi som parti i första hand strävar efter en regeringskoalition med partier som står oss nära, men det är också varje demokratiskt partis skyldighet utifrån valresultatet kunna föra samtal och möjliggöra en demokratisk styrning av landet. Under mandatperioden har dock Moderaterna tagit kraftiga steg högerut, och föreslår idag stora nedskärningar på miljöpolitiken och kraftiga inskränkningar i asylrätten. En sådan politik kan inte MP acceptera. Därför är ett nationellt samarbete med Moderaterna idag mycket osannolikt.

Proposition: Medlemsavgift för 2019

Bakgrund

För tre år sedan beslutade kongressen för första gången sedan enhetlig medlemsavgift infördes att höja avgiften. Avgiften fastställdes till 240 kr/år (20 kr/månad), med möjlighet för studerande, arbetslösa och pensionärer att begära att endast behöva betala halv avgift, det vill säga 120 kr/år (10 kr/månad). Förstaårsavgiften fastställdes till 100 kr, och reglerna om avgiftsfritt medlemskap i Miljöpartiet de gröna för medlemmar i Grön Ungdom och Gröna Studenter lämnades oförändrade. Samma nivåer fastställdes 2017, och partistyrelsen föreslår inte heller i år några förändringar i medlemsavgiften.

Partistyrelsen föreslår att kongressen beslutar:

- 1. att medlemsavgiften för MP för år 2019 ska vara 240 kronor vid hel avgift och 120 kronor vid halv avgift,**
- 2. att medlemsavgiften för nyblivna medlemmar ska vara 100 kr för det första årets medlemskap,**
- 3. att partiet för år 2019 inte tar ut någon avgift för medlemmar i Grön Ungdom som är yngre än 27 år,**
- 4. att partiet för år 2019 inte tar ut någon avgift för medlemmar i Gröna Studenter.**

Proposition: Flexibla regler för partistyrelsens arbetsutskott

Bakgrund

Partistyrelsens (PS) arbetsformer regleras idag nästan helt och hållet i dess arbetsordning, som fastställs av styrelsen själva (§ 13.10 i partistadgarna). Ett undantag är att stadgarna anger att styrelsen inom sig ska välja ett arbetsutskott på fem eller sju ledamöter, inklusive språkrören, med uppgift "att bereda partistyrelsens ärenden, att ansvara inför partistyrelsen att dess beslut verkställs och att utgöra ett stöd och en förankring för språkrören i deras arbete" (§§ 13.11-14).

Ordningen med ett arbetsutskott av detta slag har överlag fungerat väl under många år. Det främsta undantaget före nuvarande mandatperiod var att språkrören många gånger hade svårt att medverka fullt ut, på grund av tidsbrist. Under förra mandatperioden växte ett arbetsätt gradvis fram där språkrören medverkade på de delar av mötet som berörde politiska frågor (i vid mening), men som regel inte på de delar som berörde rena organisationsfrågor. Den tydligaste nackdelen med denna ordning var att högst en av de resterande ledamöterna i arbetsutskottet kunde vara frånvarande när inte språkrören var med – annars var mötet inte beslutsmässigt.

Mycket snart efter att partiet hamnade i regeringsställning 2014 blev dock ett antal problem tydliga. Mest uppenbart var att språkrörens tid blev än mer dyrbar, och att arbetsbelastningen ökade också för flera andra roller, varför det blev än mer av en utmaning att faktiskt hålla fulltaliga arbetsutskottsmöten. Inträdet i regering innebar dock också att antalet överenskommelser med andra partier (i första hand vår regeringspartner, men även andra) ökade enormt. Från att partiet som, bortsett från samarbeten inom ramen för det löpande arbetet i riksdagens utskott, mest hanterat ett par budgetöverenskommelser samt en handfull andra överenskommelser per år (under åren som samarbetsparti till S-regeringen) pågår nu i praktiken ständig dialog om olika överenskommelser, såväl stora som små. Före regeringsinträdet hade arbetsutskottet, genom sin roll "att utgöra ett stöd och förankring för språkrören i deras arbete" ofta fungerat som forum för att diskutera och förankra sådana överenskommelser med andra partier. Den ordningen har inte varit praktisk möjlig i regeringsställning, utan andra lösningar har behövt växa fram, vilket gjort att arbetsutskottets politiska roll i praktiken minskat, på ett sätt som partistyrelsen uppfattar inte varit i linje med stadgarnas intentioner.

Även på andra sätt märktes det under de första åren i regeringsställning att partiets ledningsstrukturer på många sätt inte var anpassade för rollen som regeringsparti, vilket ledde till viss otydlighet kring beslutsvägar, ansvar och mandat samt onödigt dubbelarbete. Partistyrelsen inledde därför sommaren 2016 en översyn av ledningsstrukturerna, vilket mynnade ut i ett antal förändringar. En av dessa var en försöksverksamhet som inleddes strax före 2017 års kongress, och som redovisades av

PS på kongressen: Under ett års tid skulle en ordning prövas som i korthet gick ut på att arbetsutskottets och riksdagsgruppens gruppstyrelses politiska funktioner sammanförs i ett gemensamt organ, kallat den politiska ledningsgruppen (PLG). Där ingår, utöver arbetsutskottets ledamöter, det vill säga partistyrelsens presidium och språkrören, också riksdagsgruppens gruppledare och teamledare samt den ekonomisk-politiska talespersonen. Arbetsutskottets övriga beredande och verkställande funktioner övertogs istället av PS presidium, som samtidigt utökades från två till tre personer.

PLG har under försöksåret bestått av:

Från partistyrelsen

Gustav Fridolin- Språkrör

Isabella Lövin- Språkrör

Marléne Tamlin- PS sammankallande

Janine Alm Ericson- PS vice sammankallande

Göran Håden- PS andra vice sammankallande

Från riksdagsgruppen

Maria Ferm- Gruppledare (och PS)

Jonas Eriksson- Gruppledare

Emma Nohrén- Teamledare Miljöteamet

Annika Hirvonen Falk/Agneta Börjesson- Teamledare Samhällsteamet

(Janine Alm Ericson- Ekonomisk-politisk talesperson)

Försöket har följts upp löpande, med kontrollstationer under hösten och efter senaste årsskiftet. En extern utvärdering har också gjorts. Slutsatsen är i korthet att de nya strukturerna och arbetsformerna har lett till en förbättring, men att de behöver utvecklas ytterligare. Partistyrelsen vill gärna fortsätta det utvecklingsarbetet, men bedömer att det för en fortsättning bortom detta första års försöksverksamhet vore lämpligt att stadgarna uppdaterades. Eftersom det behövs fortsatt utveckling och även en viss flexibilitet beroende på olika mandatperioders olika förutsättningar föreslår partistyrelsen inte att en specifik lösning skrivs in i stadgarna, utan att flexibiliteten istället ökar något.

Partistyrelsens förslag samt konsekvenser

Partistyrelsen föreslår att det fortfarande anges i stadgarna att styrelsen ska ha ett beredande och verkställande organ, men att det ska vara möjligt dels att ha mer än ett sådant organ, dels att även andra än ledamöter i PS ska få ingå dem. För att säkerställa en tydlig ansvarskedja från kongressen föreslås dock att minst hälften av ledamöterna alltid måste hämtas från partistyrelsen. Det föreslås också att ett beredande organ inte får innehålla fler än hälften av partistyrelsens ledamöter (det ska inte vara möjligt för det beredande organet att själva bilda majoritet i styrelsen i en fråga, och därmed i praktiken avgöra den innan den ens behandlats i PS). Därmed kommer de också alltid – alla ledamöter inräknade – vara mindre än PS. Att partistyrelsen också får utse arbetsgrupper efter behov föreslås strykas, eftersom PS bedömer att det inte behöver anges i stadgarna.

Partistyrelsens avsikt om kongressen bifaller dess förslag är att gå vidare ungefär som under det gångna året, men med ett fortsatt utvecklingsarbete. Det skulle innebära att det kommer finnas någon form av politisk ledningsgrupp eller politiskt utskott, med representation från både PS och riksdagsgruppen, med ansvar för politiska frågor, men även vissa tyngre organisationsfrågor med en tydlig politisk dimension. Övriga ärenden som annars hade legat på det klassiska arbetsutskottets bord kommer fortsätta hanteras av partistyrelsens presidium. De föreslagna stadgeändringarna öppnar visserligen i teorin för mer än två beredande och verkställande organ, men partistyrelsen ser i dagsläget inga fördelar med att ha fler än de två ovannämnda, och har inga avsikter att inrätta några andra än dessa. Partistyrelsen avser sedan att efter årets val, när det står klart vilken roll partiet kan förväntas spela under nästa mandatperiod, överväga om nuvarande upplägg ska vara kvar, om vi ska återgå till den klassiska formen av arbetsutskott eller om någon tredje variant är mest lämplig.

Skulle kongressen avslå propositionen kommer partistyrelsen tolka det som att kongressen vill att det försök som pågått under det gångna året ska avbrytas, och att den gamla ordningen med ett arbetsutskott utsett inom PS, samt en gruppstyrelse utsedd inom riksdagsgruppen, ska återinföras. Detta vore olyckligt, eftersom partistyrelsen och riksdagsgruppen båda gjort bedömningen att det funnits god anledning att frångå den ordningen och pröva andra lösningar.

Partistyrelsen föreslår att kongressen beslutar:

att §§ 13.11–15 i partistadgarna ersättas av följande:

13.11 Efter kongressen varje år utser partistyrelsen ett eller flera organ med uppgift att bereda partistyrelsens ärenden och att ansvara inför partistyrelsen att dess beslut verkställs. Utses mer än ett sådant organ beslutar partistyrelsen samtidigt om roll- och ansvarsfördelningen mellan dem. Ett av organen ska ha som en av sina uppgifter att utgöra ett stöd och en förankring för språkrören i deras arbete.

13.12 Minst hälften av ledamöterna i sådana organ som nämns i § 13.11 ska vara ledamöter av partistyrelsen, språkrören inräknade. Som övriga ledamöter till detta organ är partiets politiskt förtroendevalda på nationell nivå valbara. Inget sådant organ får dock omfatta fler än hälften av partistyrelsens ledamöter.

13.13 Arbetsordning och arbetsformer för partistyrelsens beredande och verkställande organ fastställs av partistyrelsen.

Proposition: Fastställande av listan till EU-parlamentsvalet 2019

Bakgrund

I maj/juni 2019 genomförs valet till EU-parlamentet.

Vid valen 2009 och 2014 beslutade Miljöpartiet de gröna om listan inför EU-parlamentsvalet genom att hålla en beslutande medlemsomröstning efter årsskiftet samma år som valet hölls. I ramplan 2018–2020 beslutade kongressen 2017 att samma förfarande ska användas inför EU-parlamentsvalet 2019.

Ett av de stora problemen med EU-parlamentsvalet är det låga intresset hos väljarna. Även hos våra egna medlemmar är intresset vanligtvis lägre jämfört med övriga allmänna val. Att genomföra valet genom en medlemsomröstning är ett av flera sätt på vilka partiet försöker lyfta intresset för valet. Kandidaterna ges möjlighet att presentera sig för alla medlemmar på olika sätt, och medlemmarna erbjuds ett flertal tillfällen att ställa frågor och föra debatter under omröstningstiden. Partistyrelsen föreslår i denna proposition regler för medlemsomröstningen om EU-parlamentslistan.

Ett problem som har uppstått vid de två tidigare tillfällen då listan fastställts genom medlemsomröstning är att resultatet på de lägre placeringarna på listan (någonstans nedanför plats 15–20) har avgjorts av relativt få röster, eftersom många röstande inte har velat eller orkat rangordna så många kandidater. Det har också fått följden att kongressens direktiv till riksvalberedningen om god geografisk spridning fått sämre genomslag på den slutliga listan. På motsvarande sätt har det också blivit svårt att säkerställa en god mångfald i andra avseenden, såsom ålder och bakgrund.

Ett sätt att åtminstone delvis komma tillrätta med dessa problem är att kräva att de röstande rangordnar fler, men det höjer i stället tröskeln att alls delta i omröstningen. Partistyrelsen föreslår därför i stället att medlemsomröstningen inte ska omfatta hela listan, utan endast plats 1–10. Återstoden av listan föreslås i stället fastställas av partistyrelsen. För dessa resterande platser utgör omröstningen i stället ett provval, som alltså ger en bild av medlemmarnas åsikter. Partistyrelsen kan och bör ta intryck av detta, men har också möjlighet att göra justeringar för att säkra en god helhet för listan.

Partistyrelsen anser att detta tillvägagångssätt på ett bra sätt balanserar intresset av att ge medlemmarna det avgörande inflytandet över vilka som ska representera partiet i EU-parlamentet mot intresset av att vi ska ha en bra lista som på bästa sätt hjälper oss att bedriva en bra valrörelse. Topp 10 på listan omfattar, med marginal, alla som kan förväntas ha en chans att faktiskt få tjänstgöra i parlamentet under mandatperioden (2014 blev MP nästa största parti och fick fyra mandat, och den lägst placerade kandidat som nu tjänstgör stod på plats 6). Dessa

platser föreslås alltså fastställas fullt ut av medlemmarna, på samma sätt som 2014. De lägre placeringarna på listan handlar dock inte egentligen om att avgöra vilka som ska företräda oss i parlamentet, utan om att säkra god representativitet och mångfald bland kandidaterna. Detta är mycket svårt att göra i en beslutande medlemsomröstning, men partistyrelsen har goda förutsättningar att lyckas, med ett provvalsresultat och ett förslag från riksvalberedningen i ryggen.

Tidsramar

En medlemsomröstning som pågår i tre veckor föreslås hållas över månadsskiftet januari-februari 2019. Alla medlemmar kommer uppmanas att delta. Röst avläggs i första hand via Internet, men möjlighet att rösta via brev ska erbjudas de som efterfrågar det.

Nominering till listan sker under hösten 2018 och nomineringsstopp föreslås sättas till 15 oktober 2018. Därefter ska riksvalberedningen genomföra intervjuer med kandidaterna samt föreslå en rangordnad lista. Partistyrelsen föreslår direktiv till riksvalberedningen om att listan ska ha regional spridning med ambitionen om minst en kandidat per distrikt, för att säkerställa regionalt förankrade kandidater och maximera antalet röster MP får i valet. För att möjliggöra detta föreslås listan, i likhet med vad kongressen beslutade för fem år sedan, omfatta 40 namn. Valberedningens förslag föreslås presenteras senast andra veckan i december 2018. Samtliga kandidater presenteras på MP:s hemsida samtidigt som valberedningen gör sin presentation. Alla kandidater ska underteckna ett kandidatkontrakt på motsvarande sätt som inför övriga allmänna val.

Kort innan omröstningen inleds kommer instruktioner för röstning skickas ut digitalt till varje person som blev medlem senast en månad före omröstningens start. Dessförinnan ska även information ha gått ut till alla medlemmar om hur de som inte kan rösta via internet ska gå till väga för att rösta via brev. På valsedeln ska samtliga nominerade finnas med. Valberedningens förslag presenteras först.

Efter att omröstningen avslutats räknas resultatet ut (se nästa avsnitt) dels för topp 10, där det är beslutande, dels för resterande kandidater, där det fungerar rådgivande. Riksvalberedningen färdigställer sedan ett nytt förslag för platserna 11–40, mot bakgrund av omröstningsresultatet, och partistyrelsen fastställer dessa platser senast den 15 mars.

Röstsystem och kvotering

Partistyrelsen föreslår att det system som kallas Alternativröstning eller Instant Run-off Voting plats för plats (IRV) används för att fastställa plats 1–10 på listan. Detta är det system som anges som huvudalternativ i nomineringsprocesserna till listorna i kommun-, region- och riksdagsval, och partiet har god vana av det. Resultatet för övriga kandidater, där omröstningen alltså fungerar

som provval, ska också redovisas uträknat med samma metod. Den röstande får välja ut och rangordna minst 10 och max 40 personer.

Efter avslutad omröstning i februari 2019 tas resultatet fram under översyn av revisionsnämnden. Topp 10 föreslås sedan kvoterats utifrån juridiskt kön parvis, dvs att plats 1-2 är av olika kön, plats 3-4 är av olika kön och så vidare. Partistyrelsen föreslår som undantag från denna kvoteringsregel att om två kvinnor hamnar på plats 1 och 2 i medlemsomröstningen så ska ingen av dem flyttas ned, utan parvis kvotering tillämpas först från och med plats 3-4. Därefter fattar partistyrelsen beslut om de resterande 40 platserna. Detta sker genom vanlig majoritetsomröstning inom styrelsen, med riksvalberedningens förslag som huvudförslag.

Partistyrelsen föreslår att kongressen beslutar:

- 1. att listan på kandidater på Miljöpartiets valseld till Europaparlamentet ska beslutas genom en kombination av medlemsomröstning och beslut i partistyrelsen,**
- 2. att nomineringsstopp är 15 oktober 2018,**
- 3. att alla kandidater ska underteckna ett kandidatkontrakt, som fastställs av partistyrelsen,**
- 4. att riksvalberedningens förslag och övriga kandidater ska presenteras senast söndag den 16 december 2018,**
- 5. att medlemsomröstningen pågår i tre veckor, över månadsskiftet januari-februari 2019, och att exakta datum fastställs av partistyrelsen senast i november 2018,**
- 6. att röstlängden består av medlemmarna per den dag som infaller en månad före första dagen för medlemsomröstningen,**
- 7. att riksvalberedningens förslag ska bestå av en rangordnad lista av 40 namn, med god geografisk spridning över landet och representation från samtliga partidistrikt,**
- 8. att systemet Alternativröstning, så som det är beskrivet i de gemensamma reglerna för nomineringsprocesser, används för att bestämma plats 1-10 på listan,**
- 9. att samma system används för att rangordna övriga kandidater i resultatet av medlemsomröstningen, som för dessa fungerar som provval,**
- 10. att de röstande måste rangordna minst 10 och max 40 kandidater,**
- 11. att valsekeln ska bestå av de kandidater som i medlemsomröstningen hamnade på plats 1-10, i samma ordning, samt av ytterligare 30 av kandidaterna i den ordning som partistyrelsen bestämmer,**

12. att partistyrelsen ska fastställa plats 11-40 på valsekeln senast den 15 mars 2019,

13. att valsekeln ska könskvoterats parvis, förutom om de två första platserna i medlemsomröstningen tillfaller kvinnor, i vilket fall parvis kvotering tillämpas först från och med plats 3-4.

Proposition: Avveckla påverkanstorgen

Sedan 2007 har mötesformen påverkanstorg tillämpats på Miljöpartiet de grönas kongresser. Tanken med påverkanstorg har varit att så många som möjligt ska kunna påverka i så många frågor som möjligt, genom interaktiva diskussionstorg, och möjlighet att komma med förslag inom många olika områden.

Nackdelarna med mötesformen är främst att yrkanden inte blir genomdiskuterade och inte får en kvalitetssäkrad beredning. Det är också en mötesform som av många anses ostrukturerad och rörig, och där utfallet är lätt att påverka genom mobilisering av kongressombud.

Trots tio års utveckling för att få välfungerande påverkanstorg, så var det vid senaste kongressen inte ens hälften av drygt 300 svarande i utvärderingen som tyckte att påverkanstorgen fungerade bra. Samtidigt var bara 1 av 10 kritiska till alternativen – utskott, plenumdebatt och VoteIT.

Påverkanstorg har liknats vid ett politiskt "Facebook live", där ombud går runt och gillar olika förslag som spontant låter bra, utan att hinna ta del av argumenten. De med många kontakter kan mobilisera många att komma och gilla ett visst nytt yrkande. Påverkanstorg ger inte möjlighet till en fördjupad diskussion och analys av olika argument, vilket innebär stora risker för beslut som inte är kvalitetssäkrade.

Den som har ett argument måste i praktiken stå still och upprepa det till alla som kommer dit där motionen behandlas. Har du unika argument i två olika motioner är det kört, om du inte känner någon som vill och kan ägna hela passet åt att upprepa ditt argument i något annat rum där påverkanstorg pågår parallellt.

Utvärderingarna visar också att stödet för påverkanstorg minskar ju fler kongresser man varit på. Det är logiskt utifrån att det tar ett tag att se de fulla konsekvenserna av hur bristande påverkanstorg är som metod för att ta genomtänkta och demokratiska beslut i ett regeringsparti med väldigt många deltagare på sina kongresser.

Vissa anser dock att påverkanstorgens mingelliknande mötesform är trevlig, så därför är det viktigt att kombinera en avveckling av påverkanstorgen med att öka tiden för fritt nätverkande mellan kongressdeltagare och andra trevligheter. Tid för det kan bland annat frigöras genom att processa och besluta mer på VoteIT.

Vi är ett parti som vågar testa nya metoder, men vi måste också utvärdera de försök vi gör och agera utifrån det. Påverkanstorg är en metod med demokratiska och kvalitetsmässiga brister och det bör därför inte vara en beredningsmetod på Miljöpartiets kongresser.

(Se arbetsordningen för kongressen på sidan 30 i detta häfte.)

Partistyrelsen föreslår att kongressen beslutar:

att mötesformen påverkanstorg stryks ur kongressens arbetsordning.

PRAKTISK INFORMATION

Välkommen till kongressen!

Kongressen kommer att hållas på Aros Congress Center i Västerås 25 till 27 maj. Mer information hittar du på acc.se. Entrén till kongressen ligger på Munkgatan 7. Det är ca 5 minuters gångväg från stationen och det är skyltat dit.

Kongresshandlingar sänds bl a ut till lokalavdelningar, partidistrikt och kongressdeltagare via e-post. Har du i din anmälan valt att du vill ha handlingarna i fysisk form och anmält dig senast 18 april så kommer handlingarna i vecka 17. Har du anmält dig efter 18 april kommer handlingarna runt 11 maj.

Passa på att komma dagen innan kongressen och gå på studiebesök och Bar Grön

Studiebesök 24 maj

På torsdagen 24 maj, så kommer vi ha ett studiebesök på Lövängsskolan i Västerås. I Västerås har man jobbat med ett framgångsrikt koncept kallat Framtidens mat, som också är temat för studiebesöket. Västerås har vunnit pris för årets skolmatskommun pga detta projekt. Vi anländer klockan 12.00. Då finns det möjlighet att äta. Maten kostar 45 kr per person. Då finns också möjligheten att prata med elever. Efter lunchen så träffar vi personal som berättar om hur de jobbar med maten i Västerås och hur man jobbar i köket på Lövängsskolan.

På grund av begränsat antal platser så behöver du anmäla dig till david.folkebrant@mp.se

Välkommen på Bar Grön 24 maj!

Vi ses 18.00 på Plaza hotell i Västerås. Från 18.00 till 21.00 har vi abonnerat Sky Bar. Lokalen är inte oändligt stor, men vi får vara 100 stycken i Sky Bar, men vi har också tillgång till baren på nederplan. Där finns det plats för ytterligare 200 personer. På plats kommer det finnas möjlighet att beställa dryck och tilltugg. Adressen är Kopparbergsvägen 10.

Det är inga problem att ta sig in i lokalerna med rullstol och det finns bord som man kan sitta vid. Ingen tecken-tolkning erbjuds under kvällen.

Program kommer lite längre fram och kan hittas på medlem.mp.se

Välkommen på grönt ledarskapsmingel!

Kommun- och landstingskommittén bjuder in till grönt ledarskapsmingel. Denna gång delar vi inte upp ledarfunktionerna eftersom vi anser att det är viktigt att i en valupptakt ge förutsättningarna för att samtliga råd och gruppleddare ska få träffas. Ett tillfälle att knyta kontakter och bygga vidare på den gröna politiska infrastrukturen i vårt avlånga land. De som bjuds in till denna träff ska enligt medlemsregistret vara gruppleddare eller råd i kommun eller landsting.

Dag: lördag 26 maj

Lokal: Evenemangshallen i restaurangen

Tid: 17.15-18.30

Fotografering

På fredag i restaurangen klockan 15.45-17.00 har du som toppkandidat möjlighet att bli fotograferad. Bilderna kan du använda som spridbilder, pressbilder eller i kommande kampanjer. Eftersom tiden för fotografering är starkt begränsad så riktar sig denna inbjudan enbart till er som är toppkandidater, i detta sammanhang du som står som nummer 1 eller 2 på en lista till kommun, landsting/region eller riksdag.

Kongressarbetet

Kongressen kommer att arbeta enligt mötesformerna utskott, debatt och beslut i plenum. Mer information om hur det går till finns i lathunden för kongressdeltagare längre fram i häftet.

Mycket av kongressarbetet kommer att göras i den digitala plattformen VoteIT. Där kommer man att kunna lämna yrkanden och diskutera både innan och under kongressen. **Den 3-17 maj** kommer VoteIT att öppnas igen och alla medlemmar kan se vad partistyrelsen har svarat på medlemmarnas förslag på valmanifestet. Då kommer också övriga propositioner och motioner finnas tillgängliga. Under den här tiden kan man inte lägga nya förslag men alla kan diskutera.

Den 23 maj öppnas förslagsrätten upp för de som är anmälda till kongressen. Då kan de lägga nya förslag på valmanifest, övriga propositioner och motioner. För att ett förslag ska tas upp för omröstning i plenum måste det antingen bli utskottets huvudförslag eller ha 10 tummen upp. Detta framgår av kongressens arbetsordning. Tänk på att diskussionerna och besluten på kongressen blir som bäst om alla är väl förberedda. Då får också du som medverkande ett mer intressant och givande kongressdeltagande. Läs häftet och alla yrkanden och diskussioner på VoteIT noggrant. Glöm inte att studera arbetsordningarna, det underlättar ditt kongressarbete.

Det är mycket viktigt att du loggar in på VoteIT innan kongressen och ser så allt funkar som det ska! Har du inte gjort detta och behöver hjälp måste du komma till inregistreringen klockan 8.00 på fredagen.

Du kommer att kunna följa beslutsprocessen och se nya yrkanden som läggs in vilket gör det hela mer överskådligt. Du kan också delta i diskussion på VoteIT och se vad andra tycker.

Du måste själva lägga in alla yrkanden i VoteIT, instruktioner om hur man gör det finns på mötessidan på VoteIT. Yrkandeprocessen där du kan lämna förslag öppnar den 23 maj och pågår till yrkandestoppen i utskotten. Om du vill lämna nya yrkanden är det viktigt att du lägger in så många av dem som möjligt innan kongressen öppnar. Det underlättar för dina meddeltagare och vi får en så bra process som möjligt.

Eventuella voterings i plenum kommer att ske genom VoteIT så inga mentometerknappar kommer att användas. Information om hur man röstar kommer att ges i plenum under kongressen.

I början av kongressen kommer det att bli en genomgång av hur man använder VoteIT. Det kommer också att finnas funktionärer som kan hjälpa dig om du har frågor. Dessa kommer att sitta vid kongresskansliet innan kongressen börjar och sen inne i plenum.

Ta med dig en bärbar dator, surfplatta eller smartphone till kongressen för att kunna delta på plats. Hör av dig till kongress@mp.se snarast om du inte har tillgång till en dator, surfplatta eller smartphone så löser vi det.

Besök gärna kongressens egen sida på medlem.mp.se. Om du har frågor eller funderingar är du välkommen att kontakta oss på kongresskansliet på kongress@mp.se.

Beslutsunderlag via e-post

Beslutsunderlag från utskotten kommer att skickas ut via e-post under kongressen. Det kommer att finnas möjlighet att få det på papper också om man är ombud. Utskrivna beslutsunderlag kan hämtas i kongresskansliet. Beslutsunderlagen kommer också att finnas på VoteIT.

Lathund för kongressdeltagare

I lathunden för kongressdeltagare som finns längre bak i det här häftet finner du information om hur kongressen kommer att gå till. Läs den så är du väl förberedd.

Avbokning

Om du av någon anledning måste avboka måste du göra det senast 15 maj för att undgå avgift. Avbokar du 16–24 maj faktureras halv avgift. Avbokar du 25 maj eller senare faktureras hel avgift. Avbokning görs på telefon 08-588 329 21 eller via e-post till kongress@mp.se.

Tillgänglighet

Tänk på dem som är allergiska – kom parfym- och djurfri! Rök inte direkt utanför ingångarna till kongressen och ditt boende. Det finns många som får stora besvär av rök.

Behöver du ta med ledarhund så meddela det till kongress@mp.se så vi kan ha kontakt om en bra placering för dig och din hund. Är du allergisk och kommer att bli påverkad av närvaro av en ledarhund så kontakta kongress@mp.se så vi kan ordna det för dig på bästa sätt.

Om du inte kan åka i rulltrappa så finns det hiss att tillgå. Ta den från entréplan (ingången finns till vänster) upp till plan 1 där du får en kod i kongresskansliet så du kan ta dig fritt mellan våningsplanen. Det är av säkerhetsskäl som du får koden i kongresskansliet.

Teckentolkning kommer att finnas i plenum under tal av språkrör, sidoorganisationers språkrör samt partisekretärer. Om du har med dig en egen tolk så behöver den anmälas till kongressen, kontakta kongress@mp.se för att göra det.

Hörselslinga finns i plenum, utskotts- och seminarierummen.

Det finns rullstolsplatser i plenum högst upp i salen och längst ner. Eftersom lokalen inte är helt ny måste man gå en specialväg för att komma in i lokalen längst ner, såg till i kongresskansliet så hjälper dom dig. Det finns ramp upp på scenen i plenum. I utskotts- och seminarierummen finns det platser för rullstol.

Under festen kommer vi inte att ha teckentolkning. När middagen är färdig kommer musikunderhållning att vara i ett rum vid sidan om restaurangen.

Har du några frågor eller behov av stöd så kontakta kongress@mp.se innan kongressen eller kongresskansliet under kongressen.

Lokalerna

Aros är i fyra plan och vi kommer att ha all verksamhet inklusive festen där.

På entréplan finns bagageinlämningen öppen fredag och söndag, restaurang för luncher, middagar och fest samt utskottsrummet Evenemangshallen.

På plan 1 finns inregistreringen på fredag morgon, kongresskansliet där man kan registrera sig om man kommer vid en annan tid än inregistreringen är öppen, garderob, utskottsrum Lilla salen och Hörsalen, diverse interna arbetsrum samt interna utställare.

På plan 2 finns ingång till plenum, externa utställare, kafé och barnverksamheten.

På plan 3 finns seminarierummen.

Inregistrering

Inregistreringen till kongressen är i entrén och har öppet mellan 8.00 och 9.30 på fredagen. Efter att inregistreringen stängs kommer det att finnas en mindre inregistrering öppen i kansliet.

Incheckning boende

Tänk på att du måste checka in på ditt boende. Många hotell vill att man checkar in senast klockan 18.00. Undersök vad som gäller för ditt boende.

Bagage

Under fredagen och söndagen kommer det att finnas en bemannad bagageservice på entréplan om du inte kan lämna ditt bagage på hotellet. Framför allt på söndagen är det att föredra att lämna bagaget på hotellet. Om du kommer till kongressen på lördagen så lämnar du ditt bagage på ditt boende innan du går till kongressen.

OBS! Av säkerhetsskäl kommer man inte att få ta med sig stora väskor, ryggsäckar och dylikt in på kongressen. Dessa måste lämnas i bagageservicen i entrén. Det går bra att ta med handväska och datorväska in på kongressen.

Garderob

Det kommer att finnas en obemannad garderob på plan 1.

Kongresskansliet

Det finns på plan 1. Kansliet är öppet när kongressen är öppen. Där kan du få svar på de flesta frågor angående kongressen.

Seminarier

För den som har tid och är intresserad av att lyssna på intressanta föreläsare kommer det att finnas ett brett utbud av olika seminarier. Seminarieprogrammet hittar du i det här häftet och på medlem.mp.se.

Vilorum

Det kommer att finnas ett vilorum om du har behov av det. Hjälp att hitta får du i kongresskansliet.

Barnverksamhet

Har du anmält att du ska ha barn med dig kommer du att bli kontaktad innan kongressen för praktisk information. Barnverksamheten är öppen för barn mellan 1,5 och 12 år.

Utställare

Interna och externa utställare finns på plan 1 och 2. Besök dem gärna!

Följande utställare är anmälda i dagsläget:

Interna utställare: EU-parlamentarikerna, Gröna Seniorer, Gröna Studenter, Grön Ungdom, Jämställdhets- och mångfaldskommittén, Materialförsäljning och Studieförbundet Vuxenskolan.

Externa utställare: Botniska korridorerna, Bostadsrätterna, Djurens Rätt, Ekobanken, Energiföretagen, Lärarförbundet, Lärarnas riksförbund, Hyresgästföreningen, Norrbotteniabanegruppen, Nya Ostkustbanan, Rädda Barnen, SABO, SKB, Svensk Handel, Systembolaget, Transportföretagen och Unionen.

Mat

Det serveras vegetarisk och vegansk mat på kongressen. Säg genast till måltidspersonalen om du får några problem med din beställda specialkost.

Kafé

Kafé i Aros regi kommer att finnas på plan 2. Ta en paus ibland och gå dit. Där kan du köpa en kongressmugg för 225 kronor och ha fri tillgång till kaffe/te.

Fest och dryckeskuponger

Festen kommer att vara i restaurangen på entréplan. Direkt efter att förhandlingarna slutat på fredagskvällen börjar festen.

För att serveringen ska flyta på så smidigt som möjligt är det bra om man köper dryckeskuponger till öl och vin innan festen. Det kan man göra i kaféet på plan 2.

Fredag 25 maj

8.00–9.30 Inregistrering

9.30 Invigning

9.45 Språkrörstal

10.10 Mötesformalia

11.00 Verksamhetsberättelser, resultat- och balansräkning, revisionsberättelse och ansvarsfrihet

11.45 Presentationer av alla kandidater (språkrör, partisekreterare, revisionsnämnd och EGP-rådsledamöter)

12.20 Lunch och val av språkrör och partisekreterare.

13.30–15.30 Utskott. Diskussioner, inlämnande av yrkanden samt yrkandestopp

15.45 Debatt utskott A: Inledningen och kapitel 1 i valmanifestet

17.00 Tal av Gröna Studenter

17.10 Presentation av valresultat språkrör och partisekreterare

17.20 Debatt utskott B: Kapitel 2 i valmanifestet

18.40 Avslutning för dagen i plenum

18.45–24.00 Middag och fest

Lördag 26 maj

9.00–10.30 Utskott, beslut gällande inlämnade yrkanden.

Parallell utfrågning av riksdagsledamöter, statsråd och EU-parlamentariker

10.45 Tal av Gröna Seniorer

10.55 Debatt utskott C: Kapitel 3 i valmanifestet

12.25 Lunch och val av revisionsnämnd och EGP-rådsledamöter

13.40 Debatt utskott D: Kapitel 4 i valmanifestet

15.10 Tal av partisekreterare

15.25 Presentation av valresultat revisionsnämnd och EGP-rådsledamöter

15.30 Beslut

16.30 Tal av Grön Ungdom

16.40 Beslut

18.30 Middag

19.45 Debatt om övriga propositioner och inkomna motioner: proposition gällande stadgeförändring avseende PSAU, proposition verksamhetsinriktning och budget samt två motioner gällande verksamhetsinriktningen, proposition medlemsavgift, proposition om att avveckla påverkanstorgen och proposition om EU-listan

20.30 Beslut

21.45 Slut för dagen

Söndag 27 maj

9.00 Beslut

10.30 Språkrörstal

10.55 Beslut

12.00 Prisutdelning

12.15 Avslutning

12.30 Lunch och sen kampanjdag

Utskottsuppdelning och arbete

Enligt kongressens arbetsordning för kongressutskotten får ombuden slumpvis ett utskott tilldelat sig att delta i. Kongresskansliet kommer löpande skicka ut information till ombuden om vilket utskott de tilldelas.

Ur arbetsordningen: Varje ombud tilldelas slumpmässigt ett kongressutskott till vilket hen hör under hela kongressen. Det är endast i detta utskott hen har rösträtt. Ett ombud får välja att delta i ett annat utskott än det tilldelade, men gör då så utan rösträtt. Ersättare som träder in för ett ombud tillhör samma utskott som ombudet. Samma ersättare får vid olika utskottspass träda in för olika ombud. Övriga kongressdeltagare är fria att delta i valfritt utskott.

På 2018 års kongress kommer det att finnas fyra utskott:

- Utskott A: Inledning och kapitel 1 i valmanifestet, Proposition medlemsavgift för 2019. Rum: Plenum på plan 2.

- Utskott B: Kapitel 2 i valmanifestet, proposition Treårig verksamhetsinriktning (ramplan) samt rambudget för 2019–2021 och budget samt motionerna Lagg bostadsfrågorna som en viktig del i verksamhetsinriktningen och V bättre än C.

Rum: Lilla salen på plan 1.

Utskott C: Kapitel 3 i valmanifestet, proposition Stadgeförändringar avseende PSAU i §13 Partistyrelsen, proposition Process för att fastställa lista till EP-valet 2019.

Rum: Hörsalen på plan 1.

- Utskott D: Kapitel 4 i valmanifestet, proposition Avveckling av påverkanstorg i kongressens arbetsordning.

Rum: Evenemangshallen på entréplan inne i restaurangen.

Utskottsarbetet är uppdelat i två delar. På fredagen diskuterar man de inkomna förslagen och på lördagen fattar man beslut om vad man vill föreslå kongressen besluta. Utskotten är beredande möten inför de slutliga besluten i plenum senare under kongressen. På fredagen kommer ett yrkandestopp att sättas i varje utskott, tiden för det beslutas i början av utskottsarbetet. Så gör man för att kunna diskutera allt och sedan på lördagen bara fatta beslut.

Dagordning för kongressen

7.7 Kongressen ska:

7.7.1 behandla frågan om kongressens behöriga utlysande,

7.7.2 behandla riksdagsgruppens, statsrådets och EU-parlamentarikernas rapport,

7.7.3 behandla partistyrrelsens verksamhetsberättelse och resultat- och balansräkning, samt besluta om disposition av föregående års resultat,

- 7.7.4 behandla partiets revisionsberättelse,
- 7.7.5 behandla frågan om ansvarsfrihet för partistytelsen,
- 7.7.6 behandla till kongressen väckta motioner och propositioner,
- 7.7.7 fastställa medlemsavgift,
- 7.7.8 fastställa ramplan och rambudget, inklusive beslut om riktvärde för avgifter från partidistrikt och lokalavdelningar,
- 7.7.9 välja språkrör,
- 7.7.10 välja övriga ledamöter i partistytelsen ojämnat år,
- 7.7.11 välja partisekreterare,
- 7.7.12 välja revisionsnämnd och dess sammankallande,
- 7.7.13 välja auktoriserad eller en godkänd revisor,
- 7.7.14 välja valberedning och dess sammankallande,
- 7.7.15 utse rådsrepresentanter och ersättare till European Green Party (EGP).
- 7.8 Övrig fråga tas upp till behandling, och avgörs efter beredning, om tvåtredjedels majoritet av antalet avgivna röster är överens om det.
- 7.9 Alla medlemmar ska ha närvaro-, yttrande- och förslagsrätt på partikongress.

Lathund för kongressdeltagare

Kongressen

Kongressen är Miljöpartiet de grönas högsta beslutande organ och anordnas varje vår. Till kongressen kommer ombud, ersättare, observatörer och riksförtroendevalda. Ombuden är de enda som har rösträtt och de utses i partidistriktens valkretsar för kongressombud och Grön Ungdoms, Gröna Studenters och Gröna Seniorers riksorganisationer. Kongressen har 265 ombud som fördelas utifrån medlemsantalet.

Kongressen beslutar hur MP:s politik ska se ut och vilka som ska sitta i de olika riksorganen. Vår politik utvecklas vi gemensamt genom samtal och diskussioner. Genom möten med andra miljöpartister kan vi få mer kunskap och tillsammans ta steget mot ett grönt samhälle.

Kongressen fattar beslut genom att ta ställning till yrkanden rörande motioner och propositioner. En motion är ett förslag om en politisk eller organisatorisk fråga. Oftast är den utformad som en förklarande text följd av ett konkret förslag, ett yrkande, skriven som en attsats. En proposition är samma sak, men propositioner skrivs av partistytelsen och motioner av enskilda medlemmar, lokalavdelningar, partidistrikt eller nätverk. Beslut fattas genom att kongressen bifaller eller avslår yrkandena, dvs antar förslag rörande propositioner och motionerna eller inte gör det.

Inför kongressen

Motioner

Alla medlemmar har rätt att skriva motioner till kongressen. Antingen står man som enskild medlem bakom motionen eller så kan flera medlemmar gå ihop och skriva en motion. Även lokalavdelningar och partidistrikt, nätverk, Grön Ungdoms, Gröna Studenters och Gröna Seniorers riksorganisationer har rätt att skriva motioner.

För att en motion ska behandlas av kongressen krävs dock att den får stöd från ett distrikt, en avdelning, ett nätverk, Grön Ungdom, Gröna Studenter eller Gröna Seniorer eller att motionen är undertecknad av minst fem medlemmar. Motionsstoppet till kongressen är reglerat i stadgarna och är alltid den 15 januari. Självklart kan man lämna in motioner året om, men skulle man lämna in en motion den 16 januari 2018 kommer den upp först på 2019 års kongress. Jämna årtal är det temakongress och senast 15 december året innan meddelar partistytelsen vilka ämnen man kan lämna in motioner på.

Nomineringar

Inför kongressen sammanställer riksvalberedningen förslag på kandidater till olika poster. Som medlem kan du då nominera personer du vill ha som språkrör, partisekreterare, partistytelseledamöter (ojämna år), revisorer och EGP-rådsrepresentanter. Nominerar gör du genom att kontakta riksvalberedningen senast den sista dagen som riksvalberedningen meddelat. När du nominerar någon måste du först fråga den personen om hen vill bli nominerad och denna tacka ja. Lokalavdelningar och partidistrikt, Grön Ungdoms, Gröna Studenters och Gröna Seniorers riksorganisation kan också besluta om att stödja inlämnade nomineringar. Valberedningen tar sedan ställning till de nomineringar som kommit in och presenterar ett förslag ca två månader innan kongressen.

Även om valberedningens nomineringsstopp passerat kan du fortsätta att nominera ända till kongressen. I början av kongressen sätts ett klockslag när inga fler nomineringar får lämnas in. Förslaget är att sätta nomineringsstopp till 11.00 på fredagen. Skillnaden är att de nomineringar som kommer in efter valberedningens sista nomineringsdag inte behandlas av valberedningen och därmed inte kan få dess stöd.

Anmälan och handlingar

När du bestämt dig för att åka på kongressen ska du anmäla dig innan anmälningstiden har gått ut. Om du åker som ombud eller ersättare måste du vara vald till detta. Förutom att anmäla dig ska du också ordna resa och boende åt dig själv.

Handlingar skickas ut i god tid före kongressen så att du har möjlighet att läsa på. Se till att läsa handlingarna noggrant och kontrollera så att du har all praktisk information du behöver. Se till att du vet hur du hittar till kongressen och till ditt boende!

På kongressen

Inregistrering

När du kommer till kongressen ska du först registrera dig. Det gör du genom att gå till en registreringsdisk som är markerad med första bokstaven i ditt efternamn och säga vad du heter. Du måste också visa upp en giltig ID-handling. Är du ombud går du till en speciell inregistreringsdisk som också är markerad med första bokstaven i ditt efternamn. Är du ombud måste du också uppge dina resekostnader. Detta för att vi har ett rese-

utjämningssystem som gör att alla betalar lika mycket oavsett hur långt man har till kongressen. Denna uppgift måste du lämna för att kunna få ut röstkortet. När du har registrerat dig kan du röra dig fritt i lokalerna, men du måste pga säkerhetsskäl ha på dig den namnbricka som du fått. Namnbrickan är en värdehandling som ger dig tillträde till kongressen, måltidsserveringen och festen. Se till att du har den på dig hela tiden!

Utfrågning av riksdagsgruppen, statsråden och EU-parlamentarikerna

En tid är avsatt för utfrågning av riksdagsgruppen, statsråden och EU-parlamentarikerna. Då har man en möjlighet att få reda på hur de tänkte inför ett beslut samt vad de driver för frågor och varför. På grund av att vi har så många riksdagsledamöter så kommer ungefär hälften att delta det här året. Du kan dock ställa frågor inom alla politikområden.

Debattregler för utfrågning

Frågor

En fråga ska antingen vara av övergripande allmänpolitiskt slag eller avse ett ämne som faller inom den närvarande förtroendevaldas ansvarsområde. Frågor och svar ska vara korta och i princip inte överstiga en minut.

Att ställa en fråga

En deltagare som vill ställa en fråga anmäler sig hos moderatorn. Talare som anmält sig på förhand till kongresskansliet behöver inte anmäla sig hos moderatorn. Avanmälan görs hos moderatorn.

Följdfrågor, kompletterande inlägg

Frågeställaren kan normalt räkna med att få ordet för minst en följdfråga eller kommentar. Vanligen får den förtroendevalda det sista inlägget i ett replikskifte men finns det skäl kan frågeställaren få ordet för ett avslutande inlägg.

Förhandsanmälan

Den som önskar få ordet kan förhandsanmäla sig till kongresskansliet senast 18.00 på fredagen. Anmälan ska inte omfatta uppgift om vilken förtroendevald frågan riktar sig till utan enbart frågans rubrik och ditt namn. Förhandsanmälan innebär inte någon garanti för att få ordet.

Val

På kongressen sker val av språkrör och partisekreterare varje år. Till partistyreelse väljer man ojämnt årtal. Man väljer också vilka som ska sitta i riksvalberedningen, revisionsnämnden och EGP-rådet – European Green Party Council- varje år. Riksvalberedningen har förberett förslag till alla uppdrag förutom till riksvalberedningen. Presentationer av kandidater finns längre fram i häftet.

Presentationer av kandidater

På fredagen under kongressen är det tid avsatt för pre-

sentationer i plenum 11.45 till 12.20. Alla kandidater får en minut för sin presentation.

Omröstning

I det fall det finns flera kandidater görs sluten omröstning om det begärs. Det går till så att valsedlar med alla i förväg anmälda kandidater delas ut till ombuden. Nomineringsstoppet bestäms i början av kongressen och om det finns några nytillkomna kandidater skrivs dessa på valsedeln. På valsedlarna ska varje röstande ombud markera den eller dem som ombudet vill ska väljas.

När det gäller val till partistyrelsen, revisionsnämnden och EGP-rådet får man inte sätta fler kryss än det antal som ska väljas eller färre kryss än hälften av det antal som ska väljas.

När det gäller val till språkrör och partisekreterare går valet till på ett annat sätt. Om valet inte är öppet använder vi valsystemet Instant Runoff Voting, förkortat IRV och på svenska ibland benämnt alternativröstning. I ett IRV-val rangordnar man de kandidater man vill rösta på. Därefter räknas alla förstahandsröster samman. Om ingen kandidat har fått en majoritet av rösterna så elimineras den kandidat som fått minst antal röster och alla som röstade på den i första hand får sitt andrahandsval uppflyttat till förstaplatsen. Detta upprepas tills någon har fått en majoritet.

Val av riksvalberedningen

Förslaget till riksvalberedning förbereds av partidistrikten, Grön Ungdoms, Gröna Studenters och Gröna Seniorers riksorganisation. Valkretsarna, Gröna Studenter och Gröna Seniorer nominerar en person var och Grön Ungdoms riksorganisation två personer. Det brukar inte finnas några motkandidater och de nominerade brukar inte presentera sig i plenum. Valet till riksvalberedning brukar ske öppet.

Kongressen avslutas

När den avsatta tiden är slut är det dags att avsluta kongressen och åka hem med många nya erfarenheter och fattade beslut.

Våra mötesformer

På våra kongresser använder vi flera olika mötesformer. Nedan beskrivs de olika formerna. Observera att vi inte använder mötesformen Påverkanstorg i år.

Hur går det till då?

Utskott

Man börjar med att gå till det utskott man som ombud tilldelats eller som övrig deltagare till det man är intresserad av. Du får bara delta i ett utskott. Fördelningen av motioner och propositioner mellan de olika utskotten kan du läsa i kongressprogrammet.

Yrka

Man kan lägga nya yrkanden under själva utskottet, men det bör undvikas, så att utskottsordförande hinner förbereda utskottet på bästa sätt. Yrkanden på motioner och propositioner kan och bör istället läggas in i VoteIT i förväg. Möjligheten för det öppnar 23 maj. Utskottet kommer att sätta ett yrkandestopp. Efter det kan inga nya yrkanden läggas.

Diskutera

På plats i utskottet ska ni inom avsatt tid hinna diskutera och besluta om de yrkanden som finns på varje motion eller proposition. Utskottsordförande kommer att fördela ordet. Vill du tala räcker du upp handen och blir uppskriven på en talarlista. När det är din tur kan du säga vad du tycker om någon annans yrkande eller om ditt eget, om du lämnat in något. Detta görs under fredagens utskottstillfälle.

Beslut

När ni så har diskuterat är det dags att gå till beslut. Det är bara ombud eller tjänstgörande ersättare som får rösta. Attsatserna går igenom en och en. Röstningen går till så att utskottsordföranden först frågar vilka som vill bifalla ett yrkande och sedan vilka som vill avslå. Röstar gör man genom att räkka upp sitt röstkort. När röstningen är klar meddelar ordföranden vad hen bedömt fått flest röster. Det blir utskottets huvudförslag. Detta görs under lördagens utskottstillfälle.

Utskottsordförande

Efter att kongressinvigningen, formalia m.m. i början av kongressen har avklarats, så väljs utskottsordförande. De kommer att leda arbetet i de olika utskotten. Deras roll är att driva arbetet i utskotten framåt och komma till beslut inom avsatt tid. De håller i talarlistan och föreslår hur man ska fatta beslut.

Utskottssekreterare

Efter att kongressinvigningen, formalia m.m. i början av kongressen avklarats, så väljs utskottssekreterare. De kommer att hålla reda på vilka beslut som fattas i utskotten och sen göra beslutsunderlag.

Beslutsunderlag

När utskotten stängs så går utskottssekreterarna iväg för att skriva beslutsunderlag utifrån de beslut som fattades i utskottet. Efter att redaktionsgruppen tittat igenom beslutsunderlaget skickas de ut till alla deltagarna via e-post och läggs ut på VoteIT. Det kommer också att finnas uppkopierade exemplar till kongressombuden i kongresskansliet. Läs igenom beslutsunderlaget noga när du fått det så att du vet hur du ska rösta sen.

Yrkanden till beslut

Yrkanden som bifallits i utskottet kommer att behandlas i plenum. För att ett yrkande som blivit avslaget i utskottet ska tas upp i plenum krävs att minst tio ombud eller tjänstgörande ersättare, eller partistyrelsen, begär det

skriftligen. Sådan begäran ska lämnas in antingen under utskottsbehandlingen eller till presidiet före den tidpunkt som kongressen beslutar. Om du när du läser igenom beslutsunderlaget ser att du vill stödja något som inte redan bifallits i utskott, så meddelar du genast det till kongresskansliet. I värsta fall kan du också meddela stöd direkt i plenum. Det är dock inte att föredra eftersom det tar tid från beslutsfattandet. Tänk på att det bara är ombud som kan ge stöd till yrkanden.

Redaktionsgrupp

Det ska också väljas en redaktionsgrupp. Deras roll är att redigera beslutsunderlagen så att de blir tydliga och ge sakupplysningar, t ex om att detta beslut påverkar budgeten. I beslutsunderlaget står alla förslag som inkommit. Du kan se vilket förslag utskotten ger som huvudförslag och vilka övriga förslag som finns. Tidigare kongresser har kongressordförandena valts till detta.

Debatt i plenum

Femton minuter innan varje debatt öppnas kan man begära ordet genom att lämna in en lapp med sitt namn på till dem som håller i talarlistan. När fem minuter återstår till debattens start kommer alla inlämnade lappar att blandas och sedan sättas upp på talarlistan i slumpmässig ordning. Syftet med detta är att deltagarna inte ska behöva ställa sig i kö lång tid innan debatten börjar för att få en plats på talarlistan. Alla som anmäler sig senare än fem minuter före debattens början kommer att ställas upp sist på talarlistan i vanlig ordning. I enlighet med arbetsordningen kvoterar talarlistan efter kön samt på så vis att de som inte tidigare talat i en given debatt får tala före personer som redan har talat. Samtliga debatter inleds med ett första inlägg av partistyrelsen på fem minuter. Efter det öppnas debatten upp för alla deltagare.

Beslut i plenum

Nästa del i processen är att kongressen går till beslut. Då samlas vi i plenum. Ha med dig beslutsunderlagen från inflytandepunkterna och utskotten samt kongresshandlingarna. Attsatserna i beslutsunderlagen går igenom en och en. Röstningen går till så att ordföranden först frågar vilka som vill bifalla ett yrkande och sedan vilka som vill avslå. Röstar gör man genom att räkka upp sitt röstkort. När röstningen är klar meddelar ordföranden vad hen bedömt fått flest röster och slår sedan klubban i bordet.

OBS! Det är en röst per person som gäller. Det innebär att en person inte kan rösta för flera ombud. En ersättare kan rösta för ett ombud, inte för flera. Det gäller både vid omröstningar med röstkort och via VoteIT.

Votering

Om man tycker att ordföranden har gjort en felaktig uppskattning av röstningsresultatet ska man ropa votering innan klubban fallit. Då blir det votering. Votering innebär att alla röster räknas och antecknas till protokollet. Detta görs genom omröstning i VoteIT. Vid inregistreringen får ombuden både ett röstkort och information

om hur man röstar i VoteIT. För att inte i onödan använda VoteITomröstning kan ordföranden också föreslå en provvotering, det innebär att man gör om omröstningen men extra långsamt så att alla får chansen att se sig omkring lite mer noggrant och sedan säger ordföranden igen vad som vunnit. Tycker man fortfarande att resultatet är oklart ropar man votering och då blir det en riktig votering.

Ordningsfråga och sakupplysning

Under beslutspassen kommer ingen debatt att vara tillåten. Dock har du rätt att lyfta ordningsfrågor och ge sakupplysning.

Ordningsfrågor gäller t.ex. i vilken ordning beslut ska tas, på vilket sätt beslut ska tas och om det inte är dags för paus. När man väcker en ordningsfråga gör man det genom att skriva frågan på en lapp och ge den till ordföranden. Ordföranden frågar ombuden om frågan ska tas upp till behandling. Röstar en majoritet för så får frågan debatteras. Efter det beslutas om att bifalla eller avslå frågan. Om en majoritet av ombuden inte alls vill ta upp frågan blir det ingen debatt, så tänk på att formulera ditt förslag så att folk förstår vad det är du vill. Undvik motiveringar eftersom ordförandena ofta inte läser upp dessa.

En sakupplysning är precis som det låter – en upplysning om fakta som är relevant för det som just nu behandlas. En sakupplysning ska helst lämnas in skriftligt till ordföranden och får inte innehålla några åsikter. De kan t.ex. vara en upplysning om att miljöbilarna står för 20 % av nybilsförsäljningen. Om du däremot säger att miljöbilarna borde stå för 50 % av nybilsförsäljningen är det ingen sakupplysning, då är det din åsikt. Det kan vara svårt att ge en sakupplysning utan att lägga in några värderingar i det. Tänk dig för innan du begär ordet i en sakupplysning.

Reservation

Om du vill reservera dig mot ett beslut som kongressen fattat måste du senast när kongressen avslutas skriftligen lämna in din reservation till kongressekreterarna. Det är bara enskilda medlemmar som kan reservera sig, inte avdelning, nätverk eller kommittéer.

Varmt välkomna till en spännande kongress!

Arbetsordning för kongressen

Övergripande om mötesformer

1. Beredning och beslut vid Miljöpartiet de grönas kongress sker genom fyra olika mötesformer:

- Plenum
- Påverkanstorg (avänds inte på årets kongress)
- Kongressutskott
- Internetbehandling

2. Alla frågor som behandlas på kongressen avgörs slutligt genom beslut i plenum, antingen genom omröstning eller – i de fall som anges i punkt 10-11 i arbetsordningen

för plenum – genom att plenum fastställer resultatet från påverkanstorg, kongressutskott eller internetbehandling.

3. Alla frågor som har väckts genom motion eller proposition, och som inte berör dagordningen, måste beredas på påverkanstorg, i kongressutskott eller genom internetbehandling innan beslut får fattas i plenum. För att en förändring i arbetsordningen ska gälla redan den kongress på vilken den beslutas måste frågan ha beretts i enlighet med punkt 3.c i arbetsordningen för internetbehandling och förändringen i fråga ingå i huvudförslaget.

4. Partistyrelsen beslutar vilka ärenden som ska beredas på vilket sätt.

5. I anslutning till öppnandet ska kongressen i plenum, på förslag från riksvalberedningen, utse:

- Ett kongresspresidium på fyra ordföranden, två av vardera juridiskt kön
- Ett lämpligt antal plenumsekreterare och justerare
- En redaktionsgrupp på tre till fem personer, såvida inte kongressen beslutar att presidiet ska utgöra redaktionsgrupp
- En inflytandepunktsansvarig (IP-ansvarig) och en diskussionsunderlättare till varje inflytandepunkt på påverkanstorget
- En ordförande och en sekreterare till varje kongressutskott
- Ett lämpligt antal rösträknare för personval och omröstningar i plenum
- En valförrättare för personval

6. Om inte kongressen i samband med öppnandet beslutar annorlunda så är plenum och påverkanstorg offentliga, medan kongressutskott endast är öppna för medlemmar.

Arbetsordning för plenum

1. I plenum har alla medlemmar yttranderätt. Däremot får endast ombud och tjänstgörande ersättare rösta, begära rösträkning och reservera sig.

2. I plenum fattas beslut genom öppen omröstning, utom vid personval då slutna omröstning ska hållas om någon så begär eller om det finns fler kandidater än poster att tillsätta. För personval gäller i övrigt vad som anges i valordningen.

3. Då det, förutom avslag, finns fler än ett förslag till beslut fastställer kongressen propositionsordning efter förslag från ordförande. För frågor som har beretts på påverkanstorg, i kongressutskott eller genom internetbehandling ska dock alltid beredningens förslag till beslut utgöra huvudförslag. Presidiet ska inför beslut redogöra för partistyrelsens respektive beredningens förslag till beslut.

4. Omröstning sker med röstkort eller motsvarande. Ordföranden meddelar sin uppfattning om vilket förslag som

vunnit majoritet. Den som har annan uppfattning kan begära rösträkning (votering) innan klubban har fallit. Vid rösträkning ska det exakta antalet röster för varje förslag fastställas.

5. Debatt hålls endast i de frågor där kongressen så beslutar. Den som vill tala under en debatt begär skriftligen ordet hos presidiet. Kongressen får besluta om begränsning av talartid eller antal inlägg.

6. Begäran om ordet i ordningsfråga ska ske skriftligt och vara undertecknad. Mötet avgör direkt efter att presidiet meddelat vad den handlar om, utan debatt, om ordningsfrågan ska tas upp till behandling. Om frågan tas upp tillämpas i debatten en talartid på högst en minut.

7. I debatt om såväl sakfrågor som ordningsfrågor tillämpas kvotering av talarlistan i första hand på så vis att företrädare ges till dem som inte tidigare har talat i den aktuella frågan och i andra hand på så vis att talare av olika juridiskt kön varvas på listan.

8. För att ge sakupplysning begär man ordet i vanlig ordning eller lämnar upplysningen skriftligt till presidiet, som läser upp den om de avgör att det är en sakupplysning.

9. Motioner och propositioner ska behandlas i grupp efter hur de var grupperade under förbehandlingen inför eller under kongressen. I händelse av tidsbrist ska grupper som innehåller propositioner behandlas först, därefter grupper som innehåller motioner som fått stöd i enlighet med stadgarnas § 7.5.1 och sist övriga grupper.

10. Ärenden som varit föremål för förenklad behandling via Internet i enlighet med arbetsordningen för internetbehandling och som inte lyfts till fullständig behandling avgörs genom att ordföranden förklarar att kongressen har bifallit partistyrelsens förslag till beslut.

11. Vid behandling av motioner och propositioner i plenum ska omröstning endast hållas om attsatser för vilka minst ett av följande gäller:

- Attsatsen ingår i huvudförslaget från kongressutskott, inflytandepunkt eller internetbehandling,
- Attsatsen har fått stöd av minst tio ombud eller tjänstgörande ersättare på påverkanstorg,
- Attsatsen har skriftligen återyrkats av minst tio ombud, tjänstgörande ersättare eller partistyrelseledamöter, antingen i samband med behandling i kongressutskott eller hos presidiet senast vid den tidpunkt som kongressen beslutar.

Övriga attsatser ska ordföranden förklara avslagna av kongressen.

12. Om ordföranden bedömer att en attsats saknar direkt samband med det ärende som behandlas eller på annat sätt går utöver vad kongressen har rätt att besluta om ska ordföranden meddela detta och fråga kongressen om

någon motsätter sig att attsatsen avvisas. Om minst tio ombud eller tjänstgörande ersättare motsätter sig detta hålls omröstning som vanligt, annars förklarar ordföranden attsatsen för avvisad.

Arbetsordning för kongressutskott

1. Varje ombud tilldelas slumpmässigt ett kongressutskott till vilket hen hör under hela kongressen. Det är endast i detta utskott hen har rösträtt. Ett ombud får välja att delta i ett annat utskott än det tilldelade, men gör då så utan rösträtt. Ersättare som träder in för ett ombud tillhör samma utskott som ombudet. Samma ersättare får vid olika utskottspass träda in för olika ombud. Övriga kongressdeltagare är fria att delta i valfritt utskott.

2. Varje kongressutskott behandlar en eller flera motioner och/eller propositioner inom ett givet ämnesområde.

3. Alla kongressdeltagare har närvarorätt på kongressutskottens möten i mån av plats. Ombud, ersättare och ansvarig partistyrelseledamot ges företräde vid eventuell platsbrist. Alla medlemmar har yttrande- och förslagsrätt på mötena. Endast ombud och tjänstgörande ersättare har rätt att rösta och begära rösträkning, och då endast i det utskott till vilket de hör enligt punkt 1.

4. Ett yrkande får läggas endast om det:

- har direkt samband med de motioner/propositioner som behandlas av utskottet och
 - ligger inom ramen för vad det enligt stadgarna är kongressens uppgift att besluta om.
- Utskottsordföranden avgör huruvida dessa villkor är uppfyllda eller ej.

5. Ordet begärs genom handuppräckning eller motsvarande. För talartidsbegränsning, kvotering av talarlista, sakupplysningar, propositionsordning, votering och liknande frågor gäller i tillämpliga delar samma regler som i plenum.

6. Kongressutskottet ska behandla samtliga yrkanden som hör till de frågor det behandlar. Huvudförslag från utskottet till plenum utgörs av de yrkanden som bifallits. Om inga yrkanden bifallits i ett givet ärende är utskottets huvudförslag avslag, och återyrkande enligt punkt 11.c i arbetsordningen för plenum krävs för att ärendet ska tas upp till omröstning.

Arbetsordning för påverkanstorg

OBS! Denna arbetsform används inte på årets kongress

1. Påverkanstorget är indelat i inflytandepunkter (IP). På varje IP behandlas en eller flera motioner och/eller propositioner inom ett givet ämnesområde. Samtliga motionstexter liksom partistyrelsens svar på motioner ska finnas tillgängliga på IP:na.

2. Alla kongressdeltagare har närvarorätt på påverkanstorget. Alla medlemmar har yttranderätt i diskussioner.

ner vid inflytandepunkterna samt rätt att lägga yrkanden i frågor som behandlas på påverkanstorget.

3. Ett yrkande får läggas endast om det:

- a. har direkt samband med de motioner/propositioner som behandlas på IP:n, och
 - b. ligger inom ramen för vad det enligt stadgarna är kongressens uppgift att besluta om.
- IP-ansvarig avgör huruvida dessa villkor är uppfyllda eller ej.

4. Ombud och tjänstgörande ersättare får markera huruvida de anser att ett visst förslag bör bifallas eller avslås. Om kongressen så beslutat får de även markera om de anser att en viss fråga ska tas upp till debatt i plenum.

5. Diskussionsunderlättaren får besluta att diskussioner vid IP:n ska föras på motsvarande sätt som i utskott (se punkt 6 i arbetsordning för kongressutskott). Detta påverkar inte hur yrkanden hanteras.

6. Såvida inte kongressen beslutar något annat gäller yrkandestopp 30 minuter före påverkanstorgets slut. Därefter får inga nya yrkanden lämnas in, utan endast markeringar enligt punkt 4 göras.

7. IP-ansvarig gör en bedömning av vilka förslag som påverkanstorget anser bör bifallas i plenum och som därför ska utgöra påverkanstorgets huvudförslag. Bedömningen ska utgå från gjorda markeringar enligt föregående punkt, men bör där så är lämpligt också ta hänsyn till sådant som förddiskussion eller i vilken ordning förslagen lämnades in. När sådana hänsyn avgör bedömningen bör skälen antecknas i IP-protokollet.

Arbetsordning för internetbehandling

1. Partistyrelsen får besluta att ett ärende ska beredas via internet, genom användning av ett system för debatt, förslag och beslut.

2. Internetbehandling är öppen för alla medlemmar, men förslags- och rösträtten får begränsas till kongressombud.

3. Vid internetbehandling av ett ärende får yrkanden läggas och diskussion föras. Ärendet avslutas på ett av tre sätt:

- a. Partistyrelsen justerar sitt förslag mot bakgrund av vad som framkommit under behandlingen. Därefter bereds ärendet på påverkanstorg eller i utskott på kongressen, med full möjlighet att lägga yrkanden som vanligt. Inga yrkanden från internetbehandlingen följer med till påverkanstorget/utskottet.
- b. För varje lagt yrkande lämnar partistyrelsen ett beslutsförslag till kongressen. Därefter bereds ärendet på påverkanstorg eller i utskott på kongressen, med full möjlighet att lägga yrkanden som vanligt. Yrkanden som föreslås bifallas följer automatiskt med till påverkanstorget/utskottet. Övriga yrkanden följer endast med om de återyrkas på angivet sätt och inom angivna tidsramar.

Det får beslutas att inga nya yrkanden får läggas på kongressen, utan att endast de yrkanden som kommit in under internetbehandlingen tas upp. Detta måste i så fall meddelas innan internetbehandlingen påbörjas och framgå under behandlingen.

c. Omröstning hålls via internet. På så vis tas ett huvudförslag fram som skickas vidare till kongressen, eventuellt med yttrande från partistyrelsen. Lagda yrkanden som inte ingår i huvudförslaget lyfts endast på kongressen om de återyrkas på angivet sätt och inom angivna tidsramar. Ingen ytterligare beredning genomförs på själva kongressen, utan ärendet går direkt till omröstning i plenum.

4. Förenklad behandling via internet ska genomföras för ärenden som, enligt beslut av partistyrelsen, bedöms kunna avgöras utan debatt eller ändringsförslag. För dessa ärenden får ombud endast markera om de anser att ett visst ärende ska lyftas till fullständig beredning på påverkanstorg, i kongressutskott eller genom ordinarie internetbehandling. Så sker om minst tio ombud gör en sådan markering. Inga nya yrkanden får läggas under förenklad behandling.

5. Ett ärende bör bli föremål för förenklad behandling om, och endast om, något av följande gäller:

- a. Det utgörs av en motion som föreslår politik som redan drivs, och partistyrelsen har föreslagit att den ska anses besvarad
- b. Det utgörs av en motion som avser en fråga som har avgjorts av kongress, rådslag eller medlemsomröstning under den gångna mandatperioden, och förutsättningarna har sedan dess inte förändrats på något avgörande sätt
- c. Det är uppenbart att ärendet är okontroversiellt, och partistyrelsen har föreslagit att yrkandet ska bifallas

6. Formerna i övrigt för internetbehandling beslutas av partistyrelsen från fall till fall.

Arbetsordning för redaktionsgruppen

1. Redaktionsgruppens uppgift är att granska samtliga beslutsunderlag från inflytandepunkterna och kongressutskotten och tillse att de är fria från fel, motsägelser och oklarheter.

2. Redaktionsgruppen har rätt att göra redaktionella ändringar i beslutsunderlagen i syfte att avhjälpa fel, motsägelser och oklarheter, förutsatt att den avsedda innebörden inte ändras. Om avsikten i något sammanhang är oklar bör redaktionsgruppen rådfråga ansvariga motionärer, funktionärer och/eller partistyrelseledamöter innan ändringar görs. Ändringar gjorda av redaktionsgruppen ska markeras som sådana.

Valordning

1. Denna valordning reglerar personval med slutna sedlar. Sådana ska alltid hållas om antalet kandidater överstiger antalet platser som ska tillsättas. Även annars ska valet vara slutet om någon så begär.

2. Vid val där endast en vinnare ska utses, exempelvis val av språkrör och partisekreterare, tillämpas alternativröstning (också känt som Instant Runoff Voting, IRV). Detta sker som följer:

a. Varje röstande rangordnar kandidaterna på sin valsedel. Samtliga kandidater ska rangordnas om inte kongressen beslutar att det räcker med ett annat, mindre antal.

b. Vid rösträkningen räknas antalet förstahandsröster för respektive kandidat. Om någon kandidat har fått en majoritet av rösterna är denna vald och valet avgjort.

c. Om ingen kandidat har fått en majoritet av rösterna stryks den kandidat som fått minst antal förstahandsröster från samtliga valsedlar. Om två eller flera kandidater delar på sistaplatsen räknas antalet andrahandsröster för dessa och den med det minsta antalet sådana stryks. Är det fortfarande oavgjort upprepas förfarandet för tredjehandsröster, och så vidare. Om det inte på detta sätt går att särskilja kandidaterna avgör lotten vilken som ska strykas. På de valsedlar där den strukna kandidaten hade fått förstahandsrösten anses nu nästa kandidat i rangordningen stå först.

d. Förstahandsrösterna räknas igen. Om någon kandidat nu har fått en majoritet av rösterna är denna vald och valet avgjort. Annars upprepas steg c-d tills så sker.

e. Om det, när endast två kandidater återstår, är oavgjort mellan kandidaterna ska omval genomföras mellan dessa två.

3. Vid val där flera vinnare ska utses, exempelvis val till partistyrelsen och revisionsnämnden, tillämpas acceptansröstning. Detta sker som följer:

a. Varje röstande sätter på sin valsedel ett kryss framför ett antal kandidater som är som minst lika med halva det antal poster som ska tillsättas och som mest lika med hela detta antal.

b. Vid rösträkningen räknas antalet kryss för respektive kandidat. Kandidaterna rangordnas sedan efter det totala antal kryss de har fått och de med flest kryss anses valda.

c. Om det är oavgjort mellan två eller flera kandidater på sådant vis att det erforderliga antalet vinnare inte kan utses ska omval genomföras mellan de berörda kandidaterna.

Stadgar

Miljöpartiet de grönas stadgar antagna vid Miljöpartiets kongress april 1992, senast reviderade 2017.

§ 1 Vision

Miljöpartiet de grönas vision är uthålliga, demokratiska samhällen, lokalt och globalt inom naturens ramar – dessa samhällen lever i fredlig samexistens och jämlikt samarbete.

Miljöpartiet de grönas idé är

- solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- solidaritet med kommande generationer
- solidaritet med världens alla människor

§ 2 Ändamål

Miljöpartiet de gröna har till ändamål att

- främja en politisk utveckling i enlighet med partiets program och kongressens beslut,
- erbjuda varje medlem möjligheter till inflytande över partiet och dess politik samt till ett hållbart och positivt engagemang.

§ 3 Medlemskap

- 3.1 Var och en som vill verka i enlighet med partiets program och stadgar och som betalat fastställd medlemsavgift beviljas medlemskap i partiet.
- 3.2 Medlem ansluts till riksorganisationen samt partidistrikt och lokalavdelning.
- 3.3 Medlem får inte vara med i mer än en lokalavdelning.

§ 4 Avgifter

Medlem erlägger för varje kalenderår en av kongressen fastställd medlemsavgift.

§ 5 Organ

- 5.1 Riksorganisationens organ är kongressen, valberedningen, revisionsnämnden, partistyrelsen och förtroenderådet.

§ 6 Ungdoms, student- och seniorförbund

- 6.1 Miljöpartiet de grönas ungdomsförbund heter Grön Ungdom.
- 6.2 Miljöpartiet de grönas studentförbund heter Gröna Studenter.
- 6.3 Miljöpartiet de grönas seniorförbund heter Gröna Seniorer.

§ 7 Kongress

- 7.1 Kongressen är partiets högsta beslutande organ.
- 7.2 Kongressen hålls en gång per år under april, maj eller juni månad.
- 7.3 Kallelse till kongressen ska skickas till partidistriktet och lokalavdelningarna samt publiceras i partiets interna informationskanaler senast tre månader före kongressen.
- 7.4 Kongressen utgörs av 265 röstberättigade ombud och ersättare för dessa i enlighet med §§ 7.4.4.3-4.

- 7.4.1 250 mandat fördelas mellan partidistrikten baserat på deras jämförelsetal, vilka fås genom att deras medlemsantal upphöjs till fem sjättedelar. Varje distrikt tilldelas det antal mandat som fås om distriktets jämförelsetal multipliceras med 250, delas med summan av alla jämförelsetal och avrundas nedåt. Om det efter denna fördelning återstår mandat fördelas de till distrikten i ordning från största till minsta restvärde vid ovannämnda uträkning.
- 7.4.1.1 Utlandsavdelningarna ska i detta sammanhang anses tillhöra det partidistrikt de anmält att de önskar tillhöra. Utlandsmedlemmar som inte tillhör en avdelning som valt ett distrikt på detta vis ska anses tillhöra Stockholmsregionens partidistrikt.
- 7.4.2 15 mandat tilldelas Grön Ungdom, Gröna Studenter och Gröna Seniorer. Organisationerna tilldelas ett mandat var och resterande mandat fördelas mellan dem i proportion till deras medlemsantal.
- 7.4.3 För mandatfördelning används de medlemsantal som gällde den 31 oktober året före kongressen.
- 7.4.4 Partidistrikt som omfattar mer än en lokalavdelning ska delas in i valkretsar bestående av en eller flera lokalavdelningar. Lokalavdelningar med fler än 1 000 medlemmar får delas i flera valkretsar. Det samma gäller partidistrikt som endast omfattar en lokalavdelning, oberoende av medlemsantal.
- 7.4.4.1 Distriktets mandat ska fördelas mellan valkretsarna i proportion till medlemsantalet. Distriktet får dock besluta att fördelningen ska göras efter en formel som tilldelar större valkretsar relativt sett färre ombud i förhållande till medlemsantalet. Distriktet får också, om samtliga lokalavdelningar medger det, besluta att upp till ett mandat per påbörjat tiotal ska fördelas på annat sätt.
- 7.4.4.2 Varje partidistrikt beslutar om sin egen valkretsindelning. Beslut fattas av distriktsstämman. Distriktsstyrelsen får dock, om samtliga berörda lokalavdelningar samtycker till det, besluta om mindre förändringar i en av stämman fastställd indelning. Indelningen ska göras på ett sådant sätt att varje valkrets tilldelas minst ett mandat. I övrigt ska stor vikt fästas vid lokalavdelningarnas egna önskemål om valkretstillhörighet.
- 7.4.4.3 De lokalavdelningar som ingår i en valkrets bestämmer gemensamt hur ombud och ersättare ska utses. Kan de inte enas väljs istället ombud och ersättare av distriktsstämman, bland kandidater som föreslagits av lokalavdelningarna. Ersättare ska i första hand utses från lokalavdelningar från vilka det inte redan utsetts ordinarie ombud eller ersättare.
- 7.4.4.4 Varje valkrets beslutar själva hur många ersättare som ska utses.
- 7.4.4.5 Kostnaderna för deltagande i kongressen ska fördelas solidariskt mellan avdelningarna i en valkrets utifrån deras respektive ekonomiska förutsättningar, såvida de inte gemensamt beslutar om en annan fördelning. Eventuella tvister om fördelningen avgörs av partidistriktet.
- 7.4.5 Alla ombud och ersättare från ett givet partidistrikt utgör gemensamt det distriktets kongressdelegation.

Lokalavdelningar som på en given kongress inte själva är representerade i sitt distrikts kongressdelegation ska ges möjligheter att delta i delegationens förberedande arbete och på andra sätt bidra med synpunkter.

- 7.4.6 I syfte att vägleda sina kongressombud får en avdelning ge ombuden rekommendationer eller redovisningar av medlemmarnas ställningstaganden i olika frågor. Ombuden är dock alltid fria att, med lämplig hänsyn tagen till sådan vägledning, förhandla, kompromissa eller finna nya lösningar, liksom att ta intryck av fakta och argument som framkommer under kongressen.
- 7.5 Motioner, propositioner och nomineringar:
- 7.5.1 Motionsrätt till kongressen har varje medlem, partidistrikt, avdelning och nätverk. För att en motion ska behandlas av kongressen krävs dock att den får stöd från ett partidistrikt, en avdelning, ett nätverk, Grön Ungdom, Gröna Studenter eller Gröna Seniorer, eller att motionen är undertecknad av minst fem medlemmar.
- 7.5.1.1 Udda årtal behandlas motioner rörande alla ärenden som kongressen har rätt att besluta om. Jämna årtal behandlas endast motioner rörande ärenden som partistylelsen lyft genom proposition. Sådana år ska partistylelsen senast en månad före det datum som avses i § 7.5.2 tillkännage vilka ärenden som kommer lyftas på detta sätt.
- 7.5.1.2 Nomineringsrätt till partiets riksorgan har alla medlemmar, partidistrikt, avdelningar och rikssvalberedningen.
- 7.5.2 Motion ska vara riksorganisationen tillhanda senast 15 januari samma år som kongressen, eller det senare datum som partistylelsen beslutar.
- 7.5.3 Partistylelsen fastställer sista datum då stöd för motioner ska meddelas.
- 7.6 Senast sex veckor före kongressen ska partistylelsen skicka verksamhetsberättelser, resultat- och balansräkningar, propositioner samt motioner med sitt yttrande över dem till partidistrikten och lokalavdelningarna.
- 7.7 Kongressen ska:
- 7.7.1 behandla frågan om kongressens behöriga utlysande,
- 7.7.2 behandla riksdagsgruppens, statsrådets och EU-parlamentarikernas rapport,
- 7.7.3 behandla partistylelsens verksamhetsberättelse och resultat- och balansräkning, samt besluta om disposition av föregående års resultat,
- 7.7.4 behandla partiets revisionsberättelse,
- 7.7.5 behandla frågan om ansvarsfrihet för partistylelsen,
- 7.7.6 behandla till kongressen väckta motioner och propositioner,
- 7.7.7 fastställa medlemsavgift,
- 7.7.8 fastställa ramplan och rambudget, inklusive beslut om riktvärde för avgifter från partidistrikt och lokalavdelningar,
- 7.7.9 välja språkrör,
- 7.7.10 välja övriga ledamöter i partistylelsen,

- 7.7.11 välja partisekreterare,
- 7.7.12 välja revisionsnämnd och dess sammankallande,
- 7.7.13 välja auktoriserad eller en godkänd revisor,
- 7.7.14 välja valberedning och dess sammankallande,
- 7.7.15 utse rådsrepresentanter och ersättare till European Green Party (EGP).
- 7.8 Övrig fråga tas upp till behandling, och avgörs efter beredning, om tvåtredjedels majoritet av antalet avgivna röster är överens om det.
- 7.9 Alla medlemmar ska ha närvaro-, yttrande- och förslagsrätt på partikongress.

§ 8 Extra kongress

- 8.1 Extra kongress hålls om partistytelsen så beslutar.
- 8.2 Partistytelsen ska kalla till extra kongress om minst 10 procent av medlemmarna begär det hos partistytelsen.
- 8.3 Kallelse till extra kongress ska skickas till lokalavdelningarna och samtliga medlemmar senast en månad före extrakongressen.
- 8.4 Extra kongress kan bara fatta beslut i sådana frågor som upptagits i kallelsen.

§ 9 Revisionsnämnd

- 9.1 Revisionsnämnden består av fem ledamöter som väljs på två år, med ordinarie val under jämna årtal. Sammanfattande utses bland ledamöterna. Om ledamot avgår från nämnden fylls posten på nästföljande kongress. Fyllnadsvalda ledamöters mandatperiod sammanfaller med övriga ledamöters.
- 9.2 Revisionsnämndens uppgift är att kontinuerligt granska riksorganisationens verksamhet och räkenskaper. I denna uppgift ingår att agera stödjande till riksorganisationens verksamhet under verksamhetsåret.
- 9.3 Revisorerna avger revisionsberättelse till kongressen samt rapporterar till partistytelsen och förtroenderådet vid behov.
- 9.4 Till stöd väljer kongressen en auktoriserad eller godkänd revisor på ett år.

§ 10 Valberedning

- § 10.1 Valberedningen väljs av kongressen och består av en ledamot från varje riksdagsvalkrets, nominerad av respektive partidistrikts högsta beslutande organ, samt två personer från Grön Ungdom, en person från Gröna Studenter och en person från Gröna Seniorer, nominerade av respektive organisations högsta beslutande organ. Valberedningen väljs på ett år.
- 10.2 Kongressen utser sammankallande i valberedningen.
- 10.3 Valberedningen är beslutsmässig när minst hälften av dess ledamöter är närvarande.
- 10.4 Valberedningen bereder valärenden till nästföljande kongress.

§ 11 Språkrör

- 11.1 Kongressen väljer, före val av partistytelse, två jämställda språkrör.

- 11.2 Språkrören ska vara en kvinna och en man.
- 11.3 Språkrören ingår som ordinarie ledamöter i partistytelsen.
- 11.4 Språkrörens uppgift är att företräda partiet och föra ut dess åsikter.
- 11.5 Om språkrör avgår ska nyval ske vid en kongress.
- 11.6 Språkrören kan även vara riksdagsledamöter eller EU-parlamentariker.
- 11.7 Språkrören väljs av kongressen på ett år, dock högst nio år i följd. Person som varit språkrör kan därefter ej väljas till samma uppdrag igen inom tre år.

§ 12 Partisekreterare

- 12.1 Partisekreteraren väljs av kongressen på ett år dock högst nio år i följd.
- 12.2 Partisekreteraren arbetar på uppdrag av partistytelsen, arbetsutskottet och språkrören.
- 12.3 Partisekreterarens roll är huvudsakligen att ha översikt över partiets verksamhet samt fungera som sammanhållande länk inom partiet och svara för externa kontakter utifrån sitt uppdrag.
- 12.4 Partisekreteraren är ständigt adjungerad till partistytelsen och arbetsutskottet.

§ 13 Partistytelse

- 13.1 Partistytelsen är partiets högsta beslutande organ mellan kongresserna och ska leda partiets arbete.
- 13.2 Partistytelse väljs av kongressen på två år, med ordinarie val under udda årtal.
- 13.3 Partistytelsen består av ett ojämnt antal, 15–19, ledamöter.
- 13.4 Till partistytelsen väljs inga suppleanter.
- 13.5 Partistytelsen är beslutsmässig när minst hälften av dess ledamöter är närvarande.
- 13.6 Högst en tredjedel av ledamöterna i partistytelsen får samtidigt vara riksdagsledamöter eller EU-parlamentariker.
- 13.6.1 Om, efter inträde som riksdagsledamot eller EU-parlamentariker, antalet riksdagsledamöter och EU-parlamentariker blir för högt, får dock alla ledamöter sitta kvar till nästföljande kongress.
- 13.6.2 Om ledamot avgår från partistytelsen fylls posten på nästföljande kongress. Fyllnadsvalda ledamöters mandatperiod sammanfaller med övriga ledamöters.
- 13.6.3 Om en tredjedel eller fler av partistytelsens ledamöter avgår, eller annars om partistytelsen begär det, och det återstår mer än fyra månader till nästa kongress, ska förtroenderådet sammankallas för att genomföra fyllnadsval till partistytelsen. Sådant fyllnadsval gäller fram till nästa ordinarie kongress.
- 13.7 Partistytelsens uppgift är:
 - 13.7.1 att vara ett stöd för språkrören,
 - 13.7.2 att sammankalla och förbereda kongressen och förtroenderådet,
 - 13.7.3 att med språkrören som främsta medel företräda partiet och föra ut dess politik,
 - 13.7.4 att ansvara för att kongressens beslut verkställs och återrapporteras till kongressen,

- 13.7.5 att förvalta och ansvara för partiets tillgångar samt övergripande kansli och personalfrågor,
- 13.7.6 att utveckla partiets program och visioner för partiets idémässiga framtidskridande,
- 13.7.7 att fastställa en övergripande planering och målsättning för det politiska arbetet,
- 13.7.8 att utforma det politiska innehållet i valrörelser och kampanjer samt fastställa partiets valplan.
- 13.8 Partistyrelsen föreslår verksamhetsplan med årsbudget för beslut på kongressen, treårsbudget för riksorganisationen samt upprättar bokslut.
- 13.9 Bokslut och partistyrelsens verksamhetsberättelse ska vara tillgängliga för revision senast den 1 mars.
- 13.10 Partistyrelsen fastställer sin arbetsordning och sina arbetsformer utifrån de ramar som kongressen fastställer i form av partiets stadgar.
- 13.11 Efter kongressen varje år utser partistyrelsen inom sig ett arbetsutskott samt arbetsgrupper efter behov.
- 13.12 Arbetsutskottet består av fem eller sju ledamöter.
- 13.13 Språkrören ingår som ordinarie ledamöter i arbetsutskottet.
- 13.14 Arbetsutskottet har till uppgift att bereda partistyrelsens ärenden, att ansvara inför partistyrelsen att dess beslut verkställs och att utgöra ett stöd och en förankring för språkrören i deras arbete.
- 13.15 Arbetsutskottets arbetsordning och arbetsformer fastställs av partistyrelsen.

§ 14 Riksdagsgruppen och EU-parlamentarikerna

- 14.1 Riksdagsgruppen och EU-parlamentarikerna består av de som valts på partiets valsedlar i respektive val.
- 14.2 Riksdagsgruppen och EU-parlamentarikerna utgör bas och stöd för språkrörens agerande i rikspolitiska frågor och EU-frågor. Språkrör som ej är riksdagsledamot är ständigt adjungerad till riksdagsgruppen.
- 14.3 Riksdagsgruppen, EU-parlamentariker och statsråd ska som grund för sitt agerande i respektive parlament ha partiets program, så som det såg ut vid respektive val.
- 14.4 Riksdagsgruppen och EU-parlamentarikerna avger rapport om sitt arbete till varje kongress.
- 14.5 Partiets valsedlar i EU-parlamentsval samt eventuella valsedlar som gäller hela landet i riksdagsval fastställs av riksorganisationen på det sätt som kongressen beslutar. Valsedlar i övrigt i riksdagsval samt i landstingsval fastställs av respektive partidistrikts högsta beslutande organ, medan valsedlar i kommunval fastställs av respektive lokalavdelnings högsta beslutande organ.
- 14.5.1 Lokalavdelningar som omfattar mer än en kommun får besluta att kommunvalsedlar istället ska fastställas på kommunnivå. Detsamma gäller för riksdagsvalsedlar i partidistrikt som omfattar mer än en riksdagsvalkrets. Sådant beslut ska fattas om den berörda kommunen/valkretsens så begär. I partidistrikt som omfattar mer än en riksdagsvalkrets får även fastställande av landstingsvalsedlar delegeras till riksdagsvalkretsens nivå. Beslut på riksdagsvalkretsens nivå ska i så fall fattas av ett representantskap enligt motsvarande principer som gäller för partidistriktet.

- 14.5.2 Vad som sägs i § 14.5–14.5.1 hindrar inte en avdelning eller ett distrikt från att bestämma valsedelns sammansättning genom en medlemsomröstning. Det högsta beslutande organet ska i så fall fastställa resultatet av medlemsomröstningen.
- 14.5.3 Två eller flera partidistrikt får besluta att ha en gemensam process för fastställande av riksdagsvalsedlar.
- 14.5.4 Kongressen får besluta om ytterligare regler för lokalavdelningarnas och partidistriktens processer för fastställande av valsedlar.

§ 15 Förtroenderåd

- 15.1 Förtroenderådet består av partidistriktens ordförande, ordförandena för de lokalavdelningar som omfattar en hel riksdagsvalkrets samt ordförandena för styrgrupper på riksdagsvalkretsens nivå inom partidistrikt som omfattar mer än en riksdagsvalkrets. Saknas sådan styrgrupp i en riksdagsvalkrets utser distriktsstyrelsen i stället annan representant från valkretsens Styrelse/styrgrupp med mer än en ordförande utser en av dessa till ordinarie ledamot av förtroenderådet. Styrelse/styrgrupp får inom sig utse ersättare för ordföranden.
- 15.2 Förtroenderådets uppgifter är:
 - 15.2.1 att utgöra ett stöd för riksdagsgruppen, EU-parlamentarikerna och partistyrelsen i deras ställningstaganden vid kontroversiella frågor.
 - 15.2.2 att vara ett forum för informations- och erfarenhetsbyte.
- 15.3 Förtroenderådet sammankallas minst två gånger per år av partistyrelsen och förtroenderådets sammankallande grupp.
- 15.4 Förtroenderådet kan kallas in av riksdagsgruppen eller EU-parlamentarikerna men då på dessas bekostnad.
- 15.5 Förtroenderådet utser inom sig en sammankallande grupp bestående av fyra personer.
- 15.6 Förtroenderådet kan även vid behov sammankallas på eget initiativ och i dessa fall på partidistriktens bekostnad.

§ 16 Partidistrikt, avdelningar och nätverk

- 16.1 Lokalavdelning omfattar minst en kommun. Partidistrikt omfattar ett län. Riksorganisationen omfattar hela partiet.
- 16.1.1 Partistyrelsen kan efter ansökan anta en förening som lokalavdelning för en kommun som idag saknar egen avdelning. På ansökan från en befintlig avdelning kan partistyrelsen istället besluta att ett sådant område ska införlivas i den avdelningen. Partistyrelsen kan också efter gemensam ansökan godkänna sammanslagningar av avdelningar.
- 16.2 Partistyrelsen kan efter ansökan anta föreningar utanför Sveriges gränser som utlandsavdelningar till partiet.
- 16.3 För partidistrikt och lokalavdelningar gäller av kongressen antagna normalstadgar.
- 16.3.1 Normalstadgar ändras enligt samma regler som dessa stadgar.

- 16.3.2 Partidistrikt och lokalavdelningar får anta tillägg till normalstadgarna. Sådana tillägg får inte strida mot normalstadgarna eller mot dessa stadgar. Tillägg ska för att vara gällande anmälas till partidistriktet (för lokalavdelningar) respektive till riksorganisationen (för partidistrikt).
- 16.3.3 Om särskilda skäl föreligger får partistyrelsen efter ansökan från ett distrikt eller en avdelning bevilja undantag från normalstadgarna.
- 16.4 Partidistrikt och lokalavdelningar är självstyrande inom de ramar som anges i dessa stadgar samt normalstadgar.
- 16.5 Partistyrelsen kan efter ansökan anta en sammanlutning inom partiet som nätverk.
- 16.6 Nätverk beslutar själva om sin organisation och verksamhet, men måste vara demokratiskt uppbyggda och är skyldiga att utse en ansvarig kontaktperson gentemot partistyrelsen.

§ 17 Förtroendevalda

- 17.1 Varje organ i riksorganisationen ska bestå av minst 40 procent av varje kön, men sträva efter en jämn könsfördelning.
- 17.2 Ingen får inneha en plats i något organ i riksorganisationen längre än tio år i följd. Riksdagsledamot får sitta tre mandatperioder. Statsråd får sitta 12 år. EU-parlamentariker får sitta två mandatperioder. Samma person får därefter ej väljas till samma igen inom tre år (principen mot långsittande). Språkrören undantas från rotationsreglerna i denna stadgeparagraf.
- 17.3 Ingen får samtidigt vara ledamot i flera av riksorganisationens organ (principen mot mångsyssleri); undantag görs för
- 17.3.1 förtroenderådsledamot som får vara kongressombud,
- 17.3.2 riksdagsledamot och EU-parlamentariker som får vara partistyrelseledamot.
- 17.4 Personer som är anställda av Miljöpartiets riksorganisation får inte sitta i något av riksorganisationens organ. Detta gäller även politiskt anställda inom statsförvaltningen. Detta gäller inte förtroendevalda arvoderade av riksorganisationen.

§ 18 Beslut inom riksorganisationen

- 18.1 Beslut i riksorganisationen fattas med enkel majoritet om inte annat angivs i dessa stadgar.
- 18.2 Fullmaktsröstning eller liknande beslutsmetoder får ej användas i riksorganisationen.
- 18.3 Beslut sker alltid öppet utom vid personval då slutet omröstning ska genomföras om det begärs.
- 18.4 Vid lika röstetal görs ny votering. Om lika röstetal kvarstår bordläggs eller avförs frågan. Om beslut måste fattas har mötesordföranden utslagsröst.
- 18.5 Beslut om det övergripande partiprogrammet fattas med två tredjedels majoritet eller med enkel majoritet på två på varandra följande kongresser.
- 18.6 Vid val får var och en rösta på högst det antal ledamöter som ska väljas till respektive organ.

§ 19 Medlemsomröstning

- 19.1 Kongressen eller partistyrelsen kan besluta att genomföra medlemsomröstning i viktiga och/eller kontroversiella frågor.
- 19.2 Medlemsomröstning ska genomföras om minst 10 procent av partiets medlemmar begär det hos kongressen eller partistyrelsen.

§ 20 Delegation, adjungering och närvarorätt

- 20.1 Partiets organ har rätt att delegera beslut.
- 20.2 Delegation kan återkallas när som helst.
- 20.3 Vidaredelegation får ske efter beslut av beslutande organ.
- 20.4 Beslut får ej delegeras till grupp som består av både förtroendevalda och anställda.
- 20.5 Partiets organ har rätt att besluta om eventuella adjungeringar till sina möten.
- 20.6 Med adjungering följer närvaro-, yttrande och yrkanderätt.
- 20.7 Alla medlemmar har närvarorätt i alla partiets organ, vars möten alltid ska vara öppna då inte särskilda skäl föreligger.

§ 21 Konfliktlösning mm

- 21.1 All konfliktlösning i partiet ska i första hand sträva efter att nå samförstånd i sak och i andra hand samförstånd kring processen för hantering av konflikten. Först om inget av detta är möjligt ska nedan reglerade möjligheter till överprövning och sanktioner användas.
- 21.2 Vid omfattande konflikter inom en lokalavdelning eller vid grundad misstanke om oegentligheter får berörd distriktsstyrelse eller partistyrelsen upphäva ett i lokalavdelningen fattat beslut eller slå fast att beslut tills vidare inte får fattas i ett ärende. Om det är nödvändigt för att trygga avdelningens och dess medlemmars intressen får den ingripande styrelsen interimistiskt sätta sig själv i avdelningsstyrelsens ställe, och överta dess skyldigheter och befogenheter.
- 21.2.1 Om det är fråga om grova missförhållanden som riskerar att allvarligt skada partiet eller om lokalavdelningen helt har upphört att fungera får distriktsstyrelsen eller partistyrelsen fatta sådant beslut på eget initiativ. Annars krävs att det först begärs antingen av lokalavdelningens styrelse eller av minst 30 av dess medlemmar, eller en tredjedel av medlemmarna, vilket som är mindre.
- 21.2.2 I enlighet med § 21.1 ska den styrelse som ingripit sträva efter att nå samförstånd med den berörda lokalavdelningen rörande hur ärendet ska hanteras vidare. Om detta inte lyckas får den ingripande styrelsen ensidigt besluta om hanteringen. Om så sker ska det så långt det är möjligt och lämpligt överlåtas åt lokalavdelningen och dess medlemmar att fatta beslut i själva sakfrågorna.
- 21.3 Om en lokalavdelning står utan styrelse eller om det står klart att den valda styrelsen har upphört med sin verksamhet får, efter beslut av partistyrelsen, riksorganisationen i samråd med berörd distriktsstyrelse

vidta de åtgärder som krävs för att en ny styrelse ska kunna väljas av medlemmarna.

21.3.1 Om ingen ny styrelse kan väljas får riksorganisationen avveckla avdelningen.

21.3.2 Vid en avveckling ska eventuella ekonomiska tillgångar förvaltas av riksorganisationen under fyra års tid. Om, under den tiden, en ny avdelning bildas för det aktuella geografiska området, eller om området införlivas i en annan avdelning, tillfaller tillgångarna den avdelningen. Om så inte sker tillfaller tillgångarna riksorganisationen.

21.4 Om en lokalavdelning allvarligt bryter mot dessa stadgar, motverkar partiets ändamål eller på annat sätt agerar uppenbart illojalt mot partiet får partistyrelsen, om ingen annan åtgärd är tillräcklig, genom beslut med två tredjedelars majoritet frånta avdelningen dess ställning som avdelning inom partiet. Den upphör då att vara en del av Miljöpartiet de gröna och representerar inte längre partiet inom sitt geografiska område. Avdelningens medlemmars ställning i partiet påverkas inte av ett sådant beslut.

21.5 Vad som sagts i § 21.2-21.4 ovan gäller på motsvarande sätt för partidistrikt.

21.5.1 Vid tillämpning av § 21.2 på partidistrikt är det enbart partistyrelsen som har rätt att ingripa. De som har rätt att begära sådant ingripande är distriktsstyrelsen, minst två lokalavdelningar inom distriktet, respektive minst 100 medlemmar eller en tredjedel av medlemmarna, vilket som är mindre.

§ 22 Uteslutning mm

22.1 En medlem som medvetet motverkar partiets ändamål eller på annat sätt allvarligt skadar partiet får uteslutas ur partiet. Uppräkningen i följande underparagrafer utgör förtydliganden, inte en uttömmande lista.

22.1.1 Att kandidera för ett annat parti i ett val där Miljöpartiet de gröna ställer upp ska anses motverka partiets ändamål. Detsamma gäller att acceptera ett förtroendeuppdrag för ett sådant parti.

22.1.2 Att allvarligt störa eller hindra partiets verksamhet ska anses skada partiet.

22.1.3 Att utsätta annan medlem eller anställd i partiet för trakasserier ska anses skada partiet.

22.2 Beslut om uteslutning får endast fattas av partistyrelsen och gäller då samtliga nivåer i partiet. Uteslutning av en medlem ska vara den sista utvägen vid överträdelse. Om det är tillräckligt med en annan, mindre ingripande åtgärd ska den väljas istället.

22.3 Istället för uteslutning får partistyrelsen besluta att medlemmen under viss tid, maximalt fyra år, inte får nomineras av partiet till politiska förtroendeuppdrag.

22.4 Beslut enligt § 22.2-3 fattas med röstplikt. För bifall krävs två tredjedels majoritet bland de avgivna rösterna samt absolut majoritet bland samtliga ledamöter.

22.4.1 Beslut om uteslutning eller att en medlem inte får nomineras till förtroendeuppdrag träder i kraft så snart det meddelats den beslutet berör.

22.4.2 Ärenden i vilka det tydligt framgår att grund för

åtgärder saknas får avskrivas genom beslut med enkel majoritet i partistyrelsen eller arbetsutskottet.

22.5 För väckande och beredning av ärenden enligt § 21 gäller följande:

22.5.1 Ärenden får endast väckas av en distriktsstyrelse, en partistyrelseledamot eller partisekreteraren. Den som väcker ärendet ska tydligt redovisa grunderna för begäran om åtgärder.

22.5.2 Den som ärendet avser ska ges tillfälle att ta del av begäran, inklusive tillhörande handlingar, och yttra sig över den.

22.5.3 Riksorganisationen ansvarar för att omständigheterna i ärendet blir tillräckligt utredda. Såväl den som väckt ärendet som den som ärendet gäller ska ges tillfälle att yttra sig över riksorganisationens utredning.

22.5.4 När utredningen är avslutad ska medlingsförsök göras innan ärendet går till beslut, om det inte är uppenbart att konflikten inte kan lösas genom medling.

22.5.5 Uteslutningsärenden ska behandlas skyndsamt, och slutligt beslut ska alltid fattas senast sex månader från det att ärendet väckts.

22.6 Partistyrelsen får, efter ansökan, bevilja en utesluten medlem återinträde, dock tidigast ett år efter uteslutningen. Innan beslut fattas ska yttrande inhämtas från berörd lokalavdelning respektive partidistrikt.

§ 23 Stadageändring

23.1 Dessa stadgar kan ändras av kongressen genom beslut

23.1.1 med tvåtredjedels majoritet av antalet avgivna röster, eller

23.1.2 med enkel majoritet vid två på varandra följande ordinarie kongresser.

§ 24 Upplösning

24.1 Partiet kan upplösas genom beslut på ordinarie kongress. Detta beslut måste tas med två tredjedels majoritet av antalet avgivna röster.

24.2 Vid beslut om upplösning fattas också beslut om hur riksorganisationens tillgångar och skulder ska disponeras.

SEMINARIEPROGRAM

Seminarielokalerna är högst upp i huset.

Ingen föranmälan behövs. För det senaste seminarieprogrammet gå till medlem.mp.se.

Fredag 25 maj

10.30-12.00

Sal 301: **Framtidens mat!**

Häng med på en resa om hur du kan förändra i din kommun för en mer hållbar framtid. Vad kan du som kommunpolitiker lära dig av Västerås och Karlstad? Hur kan du driva matfrågan offensivt i din kommun? Seminariet lyfter och diskuterar framgångsrika recept för att främja hälsosamma matvanor hos barn, ungdomar och äldre och med hänsyn till ekologisk och social hållbarhet.

Medverkande: Bo Norrman, enhetschef Västerås stad, Anna Thunell, kommunalråd MP Västerås, Marlène Tamlin, sammankallande partistyrelsen och tidigare kommunalråd Västerås, Monica Bubholz, kommunalråd MP Karlstad och representant från Food2Change.

Food2Change är en ideell förening som tillsammans med handlare bekämpar matsvinnet från dagligvaruhandeln. Food2Change tar tillvara på varor som annars skulle slängas och ger möjlighet till personer som lever på sjukpenning, sjukersättning, A-kassa eller pension eller lön som understiger 13000 kr/mån före skatt att prenumera på matkassar till en bråkdel av värdet.

Sal 302: **En grön säkerhetspolitik**

Det rör sig i säkerhetspolitiken. Påverkansoperationer och gräzonsproblematik, kärnvapenförhandlingar och nya EU-förslag på området. Bodil Valero, Anders Schröder och Valter Mutt diskuterar det säkerhetspolitiska nuläget och grundpelarna i en grön säkerhetspolitik. Var står MP idag och vilka blir framtidens vägval?

Medverkande: Bodil Valero, EU-parlamentariker, Anders Schröder, riksdagsledamot och försvarspolitisk talesperson och Valter Mutt, riksdagsledamot och utrikespolitisk talesperson.

13.00-14.30

Sal 301: **Tillsammans vinner vi valet i sociala medier!**

Detta är ett partiinternt seminarium.

Hur ska vi som medlemmar och avdelningar förhålla oss till falska nyheter, trollkonton och politiska motståndare med stora kassakistor. Jo, vi ska arbeta målmedvetet tillsammans och bygga våra gemensamma kanaler. Det här seminariet ger dig konkreta verktyg, oavsett på vilken nivå du är aktiv.

Medverkande: Pontus Tengby, presschef MP riksdagskansliet och Amanda Berglund, digital redaktör på riksdagskansliet.

Sal 302: **Så skapar vi ett bredare Miljöparti!**

Det finns många anledningar till varför en bred representation bland förtroendevalda är viktigt både för partiet och för samhället i stort. Men hur når vi dit? Hur kan vi tänka och agera i valrörelsen för att inkludera fler, och hur får vi en större mångfald bland våra förtroendevalda? Seminariet består av en kortare föreläsning följt av en paneldiskussion med representanter från Miljöpartiet.

Medverkande: Kukkamariia Valtola Sjöberg, sammankallande Jämställdhets- och mångfaldskommittén, Shadi Larsson, ledamot Jämställdhets- och mångfaldskommittén och en hemlig gäst!

Arrangör: Miljöpartiets Jämställdhets- och mångfaldskommitté

14.45-16.15

Sal 301: **Allt du behöver för att representera Miljöpartiet i valrörelsen** ***Detta är ett partiinternt seminarium.***

- Engagera dig! Vi presenterar vår interna kommunikation och nyhetsplattform Engagera dig plus nya tillägg på plattformen.

- Så tycker vi! Appen där allt du behöver veta om Miljöpartiets politik finns.

Medverkande: Jean-Pierre Zeito, webbproducent MP riksdagskansliet, Annie Rönnerbäck, internkommunikatör MP riksdagskansliet, Staffan Kuylensstierna, chef samhällsteamet på riksdagskansliet och Ellinor Scheffer, politisk sekreterare riksdagskansliet

Sal 302: **Artificiell Intelligens i människans tjänst**

Digitaliseringsminister Peter Eriksson och gäster diskuterar hur AI kan skapa mervärden inom bland annat offentlig sektor.

Medverkande: Peter Eriksson, digitaliseringsminister samt gäster.

16.30-18.00

Sal 301: **Blå tillväxt och klimaträttvisa**

I en framtida värld med samma tryck på jordens resurser och en ökande befolkning kommer behovet av vad havet kan ge att öka. Överfiske i fattigare länders vatten leder till bristande matsäkerhet. Samtidigt som behovet av mat från havet ökar så är konkurrensen hård.

Aktörer som Kina, Korea, Taiwan och Ryssland driver en aggressiv politik för att få tillgång till de minskande marina resurserna. Flera av dem uppfyller inte sina skyldigheter i internationella överenskommelser och respekterar inte grundläggande mänskliga rättigheter. Linnéa Engström berättar om sitt arbete i EU-parlamentet. Linnéa har förhandlat en förordning som täcker in

hela EU:s externa fiske samt är rapportör för den första rapporten om klimaträttvisa inom EU.

Medverkande: Linnéa Engström, EU-parlamentariker samt gäster.

Sal 302: **Klimatet och omställningen**

Staffan Laestadius, professor i industrial dynamics vid avdelningen för Industriell ekonomi och management, KTH. Han är även knuten som rådgivare till tankesmedjan Global utmaning. Laestadius var talare på ett välbesökt och mycket uppskattat seminarium på kongressen 2014, där han tog upp sin bok *Klimatet och välfärden*. I år kommer han igen. Han har nu skrivit en ny klimatkompas Klimatet och omställningen. Det är en bok som grundligt visar klimatförändringarnas allvar och - inte minst - klimatpolitikernas möjligheter. Här får vi höra var vi står och vad som krävs för den omställning vi står inför.

Medverkande: Staffan Laestadius professor industrial dynamics, KTH samt Karin Svensson Smith, riksdagsledamot och ledamot i MP:s klimatkompas.

Lördag 26 maj

9.00-10.30

Sal 301: **Utfrågning av riksdagsledamöter, statsråd och EU-parlamentariker**

Se mer information i Lathunden tidigare i häftet.

Sal 302: **Så driver vi valrörelse i hela landet!**

Detta är ett partiinternt seminarium.

Förutsättningar för att driva valrörelse ser olika ut på olika håll i landet - men med rätt verktyg kan även de minsta avdelningar driva en framgångsrik valrörelse. Seminariet leds av Carolina Bruseman som är kampanjsamordnare för MP och flera avdelningar delar med sig av sina bästa tips och trix.

Medverkande: Carolina Bruseman, kampanjsamordnare MP riks samt gäster från lokalavdelningar.

10.45-12.15

Sal 301: **Framtidens migrationspolitik**

Nu förhandlas EU:s gemensamma migrationspolitik i ett allt hårdare klimat. Vad kommer att hända och hur kommer det att påverka Sveriges lagstiftning. Vilken lagstiftning kämpar MP för och hur vill vi förbättra etableringen av nyanlända och situationen för ensamkommande?

Medverkande: Maria Ferm, riksdagsledamot och talesperson för migration och lika rätt samt gäster.

Sal 302: **Så tar du skoldebatten i valet!**

Detta är ett partiinternt seminarium.

Våra viktigaste argument och framgångar.

Medverkande: Gustav Fridolin, språkrör och utbildningsminister.

13.15-14.45

Sal 301: **Kommer Sverige behöva kommunsammanslagningar? Vad är partiets hälso- och sjukvårdspolitik?**

Del 1: Föredrag och diskussion om Sveriges kommuner och de utmaningar vi står inför och vilka verktyg som kan användas för att stärka kapaciteten. Mer kommunal samverkan? Sammanslagningar? Ändrade uppgifter?

Del 2: Ett samtal om hälso- och sjukvårdens utmaningar med utgångspunkt i partiets nyligen antagna rapport på området.

Medverkande: Marcus Friberg, kommunalråd Helsingborg och representant för MP i Kommunutredningen. Anders Åkesson, talesperson i partistyrelsen inom hälso- och sjukvårdsfrågor

Sal 302: **Nu. Valrörelsen kan inte vänta.**

Detta är ett partiinternt seminarium.

Miljöpartiets valkampanj, kommunikationsstrategi och kampanjarbete presenteras och diskuteras. Vi pratar om hur vår valrörelse ska se ut från kongressen och fram till den 9:e september och hur vi tillsammans vinner valet.

Medverkande: Amanda Lind, partisekreterare, Henrik Svensson Karlsson, kommunikationschef och Carolina Bruseman, kampanjsamordnare.

15.00-16.30

Sal 301: **Kulturpolitiskt valmanifest, en fördjupning**

Möt Karin Thomasson, ansvarig ledamot i partistyrelsen för kulturfrågor, Niclas Malmberg, kulturpolitisk talesperson och Alice Bah Kuhnke, kultur- och demokratiminister i ett samtal om MP:s kulturpolitik och en fördjupning av partiets valmanifest.

Sal 302: **Hur använder vi klimatfärdplanen, och når ut med vår klimatpolitik i den lokala valrörelsen?**

Klimatet är MP:s huvudfråga i valrörelsen. Vårt språkrör, klimatkompas och ledande talespersoner presenterar partiets klimatfärdplan - vårt nya politiska program för klimatet - och lyfter fram hur vi i valrörelsen kan använda klimatfärdplanen och ger exempel på framgångsrik lokal klimatpolitik att lyfta i valrörelsen.

Medverkande: Isabella Lövin, språkrör och klimatminister, Karin Svensson Smith, riksdagsledamot och trafikpolitisk talesperson, Linus Lakso, klimatanvarig i partistyrelsen, Rebecka Hovenberg, Miljökommunalråd i Linköping.

Moderator: Lars Friberg, projektledare klimatfärdplanen.

16.45-18.15

Sal 301: **Så tar du miljödebatten lokalt****Detta är ett partiinternt seminarium.**

Miljöpartiet har i kommuner, regioner och nationellt genomfört en lång rad offensiva reformer och insatser för miljön. I valrörelsen ska vi tillsammans ta debatten om vårt livsviktiga vatten, levande skogar, hållbara transporter, effektiv avfallshantering och modern kemikalielagstiftning. Välkommen till ett seminarium där du får slipa dina argument tillsammans med miljöminister Karolina Skog och inbjudna gäster.

Medverkande: Karolina Skog, miljöminister samt gäster.

Sal 302: **Tillsammans i EU mot skatteflykt - vad gör Sverige?**

Nu ökar trycket mot företagens globala skatteflykt. EU har bland annat skapat en svart lista över skatteparadis och det finns ett lagförslag om att de största företagen offentligt ska rapportera om var de betalar skatt. Seminariet handlar om hur gröna partier samarbetar mot skatteflykt, och vad vi kan göra för att inte Sveriges regering ska bromsa arbetet? På seminariet medverkar Max Andersson och Molly Scott Cato som båda är invalda i EU-parlamentets nya specialkommitté mot skatteflykt, Penny Davies från Diakonia samt Per Bolund.

Medverkande: Molly Scott Cato, EU-parlamentariker från de Gröna i Storbritannien, Max Andersson, EU-parlamentariker, Penny Davies, sakkunnig i frågor om skatteflykt, Diakonia och Per Bolund, biträdande finansminister.

19.15-20.45

Sal 301: **Ett år till EU-valet!****Detta är ett partiinternt seminarium.**

I dagarna är det exakt ett år kvar till EU-valet! Vad krävs för att slå förra valets resultat på 15,41%? Kom och lyssna på Europaparlamentarikerna och partistyrelsen om deras arbete med det nya EU-valmanifestet. Ni kommer få ta del av politikutvecklingsprojekten som ligger till grund för nästa valmanifest, diskutera och debattera med Europaparlamentarikerna och själva komma med input till partistyrelsens fortsatta arbete med valmanifestet.

Medverkande: uppdateras löpande på medlem.mp.se

Sal 302: **#metoo, vägen framåt**

Möt kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke med gäster i ett samtal om jämställdhet, #metoo och att vara en del av en feministisk regering. Hör henne berätta om åtgärder på kulturområdet, om internationella erfarenheter och om vad det egentligen betyder att hon bestämt sig för att vara en grävling.

Medverkande: Alice Bah Kuhnke, kultur- och demokratiminister samt gäster.

21.00-22.00

Sal 301: **Bli en lättläst politiker- och nå fram till fler i valrörelsen**

På seminariet får du kunskap om varför det är viktigt med Lättläst samt några enkla tips och tricks på vägen till att bli en lättläst politiker.

Många människor med intellektuell funktionsnedsättning röstar inte. Samtidigt är det en grupp som är beroende av politiska beslut och myndighetsutövning. Studieförbundet Vuxenskolan har tagit fram en ny digital utbildning, där politiker kan träna på att skriva lättläst svenska och bli förstärkta.

Medverkande: Kjell Stjernholm, utvecklingsledare Funktionsrätt, Studieförbundet Vuxenskolan.

Sal 302: **Kris- och konflikthantering****Detta är ett partiinternt seminarium.**

Hur kan ni skapa bättre förutsättningar för att på lokal nivå och distriktsnivå hantera uppkomna konflikter och kriser samt arbeta förebyggande? Under passet jobbar vi med föreläsningar, case och diskussioner.

Medverkande: Anna Stenvinkel, kanslichef, Miljöpartiets riksorganisation.

Söndag 27 maj

9.00-10.30

Sal 301: **Grön ekonomi - om skatteväxling, fossila subventioner och cirkulär ekonomi**

Sveriges budget har aldrig varit så grön som nu, efter fyra år med MP i regering, men det är inte första gången vi har påverkat politiken i en grön riktning. Ändå behövs det behövs mycket mer.

Under seminariet får vi en genomgång av de gröna skatteväxlingar MP drivit igenom och denna mandatperiods gröna vinster i den ekonomiska politiken. Vi diskuterar också vad mer som krävs för att få bort fossila subventioner samt fortsätta omställningen mot en cirkulär ekonomi och delningsekonomi. Därefter följer en längre frågestund.

Medverkande: Per Bolund, biträdande finansminister, Janine Alm Ericson, ekonomisk-politisk talesperson och Rasmus Ling, skattepolitisk talesperson.

Sal 302: **Landsbygdspolitik på gång! Viktiga reformer för landsbygderna och samhällets resiliens. Vad gör vi? Vad vill vi? Hur går det?**

Ekologisk, ekonomisk och social hållbarhet gäller väl hela Sverige? Vi höjer rösten för framtiden med landsbygden i omställningen!

Medverkande: Emma Nohrén, riksdagsledamot och landsbygdspolitik talesperson, Tina Ehn, partistyrelsen och Linus Lakso, partistyrelsen.

Sal 301: Miljöpartiets internationella seminarium

Vi bjuder på en grön internationell utblick med gäster från systerpartier runt om i Europa. Hur ser det internationella samarbetet ut mellan gröna partier? Vad bedriver partiet för internationell verksamhet? Hur samarbetar vi bäst i Europa?

Delar av seminariet kommer att genomföras på engelska.

Deltagare: Janine Alm Ericson, ansvarig för MPs internationella verksamhet i partistyrelsen. Ytterligare deltagare meddelas via medlem.mp.se.

Sal 302: Ta tåget ut i Europa - så ersätter vi flyget med tåg

För att nå de mål vi tillsammans enades om i Paris måste transportsektorn ställas om och bli fossilfri. Tågtrafiken i Sverige och Europa spelar en nyckelroll i arbetet att ställa om till ett hållbart resande; samtidigt saknas konkreta åtgärder på både europeisk och nationell nivå för att minska flygandet till förmån för tåget.

I det här seminariet diskuteras vilka politiska beslut som behövs för att tåget ska bli ett konkurrenskraftigt alternativ framför flyget. Det krävs att flyget betalar för sin fulla klimatpåverkan, samtidigt som tågtrafiken från Sverige till resten av Europa måste vara lättillgänglig, sammanlänkad och fungera smidigt för resenärer från hela Europa. Hur kan nationella instrument som flygskatten gynna omställning till ett mer hållbart resande i Sverige och Europa? Vilka ytterligare politiska förslag behövs på regional, nationell och europeisk nivå?

Under seminariet presenteras också Jakop Dalundes, EU-parlamentariker och Karin Svensson-Smiths, riksdagsledamot, färsk rapport om en ny järnvägsvision för Europa, med långsiktiga politiska visioner för investeringar, organisation och kompetensutveckling.

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Partistyrelsens verksamhetsberättelse 2017

Verksamhetsberättelsen omfattar verksamheten inom Miljöpartiet de grönas riksorganisation.

Kongressen är Miljöpartiets högsta beslutande organ och har det övergripande ideologiska och långsiktiga ansvaret för partiets politik och verksamhet. Målen för verksamheten sätts av partistyrelsen som leder partiet mellan kongresserna. Partistyrelsens arbetsutskott bereder ärenden och beslutar i de ärenden som partistyrelsen delegerar till arbetsutskottet. Partistyrelsens och arbetsutskottets arbete leds av styrelsens sammankallande.

Miljöpartiet har sedan 2014 års val 25 ledamöter i Sveriges riksdag, sex ministrar i Sveriges regering och fyra EU-parlamentariker. EU-parlamentarikerna ingår i Gröna gruppen. Partiet har därtill 106 gröna ledamöter i landstingen/regionerna, över 700 gröna ledamöter i kommunerna och ett stort antal förtroendevalda kommun- och landstingspolitiker.

Riksorganisationen har ett kansli, uppdelat på två fysiska platser: partikansliet och riksdagen. Det finns även miljöpartistiska tjänstepersoner anställda hos våra EU-parlamentariker (Brysselkansliet) samt i Regeringskansliet.

Miljöpartiet de gröna är medlem av European Green Party (EGP) som består av 46 gröna partier i Europa. Partiet är även representerat i EGP:s styrelse. Miljöpartiet är via EGP också medlem i Global Greens, en världsomspännande organisation för gröna partier.

Miljöpartiet de grönas vision är uthålliga, demokratiska samhällen, lokalt och globalt inom naturens ramar – dessa samhällen lever i fredlig samexistens och jämlikt samarbete.

Miljöpartiet de grönas idé är

- solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- solidaritet med kommande generationer
- solidaritet med världens alla människor.

Sammanfattning

Vid partiets kongress i Linköping 2017 valdes Isabella Lövin och Gustav Fridolin om som språkrör för ännu ett år. Amanda Lind fick förnyat förtroende som partisekreterare. Miljöpartiet har följande sex ministerposter: Alice Bah Kuhnke, kultur- och demokratiminister, Per Bolund, finansmarknads- och konsumentminister, Peter Eriksson, bostads- och digitaliseringsminister, Gustav Fridolin, utbildningsminister, Isabella Lövin, vice statsminister samt minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat samt Karolina Skog, miljöminister.

Efter ett par skakiga första år i regering har 2017 varit ett lugnare år med tid för förberedelser inför valåret 2018

och 2019. Det är just valplaneringen som har präglat arbetet under året, där partistyrelsen antagit såväl en valplan som en kommunikationsstrategi för valet. Därtill har ett förslag på valmanifest skickats ut till medlemmarna på remiss. Samtidigt har också flera viktiga gröna steg tagits under 2017. Miljöpartiet har kunnat göra verklighet av sitt viktigaste vallöfte: ett klimatpolitiskt ramverk inklusive en klimatlag. Miljöpartiet har även sett till att en flygskatt införs. Bland andra satsningar med tydlig grön prägel kan en historisk satsning för att bryta ojämlikheten i skolan nämnas.

Partistyrelsen och partikansliet har både skött löpande verksamhet och arbetat med organisationsutveckling. Flera nya utbildningar har tagits fram. Partidistrikt och lokalavdelningar har stöttats i det förberedande arbetet inför valet 2018, i medlemsvärvning och i konflikthantering. Kommunikations- och kampanjplaneringen inför valåret har varit intensiv, likaså arbetet med att rusta partiets it-säkerhet.

Vid årsskiftet 2017/2018 hade Miljöpartiet de gröna 10 719 medlemmar. Det är en nedgång mot såväl rekord-siffrorna från valåret 2014 som 2016. Samtidigt är medlemsantalet i nivå med 2009, det vill säga motsvarande tid för två mandatperioder sedan. Miljöpartiet har länge haft en cyklisk medlemsutveckling, med ökat medlemsantal under valår och sedan en viss nedgång däremellan. Detta har blivit än mer markant de senaste tio åren, då medlemsantalet generellt har ökat kraftigt efter att under många år ha legat runt 7 000-8 000. Tappet vi ser nu är en nedgång mot rekordåren, men även efter de senaste årens svårigheter för partiet är medlemsantalet högre än den "normalnivå" som länge gällde.

Framtiden

Partistyrelsens huvudsakliga fokus under 2018 blir givetvis de allmänna valen i september och förberedelser inför EU-parlamentsvalet 2019. Valplanen är det dokument som huvudsakligen kommer att styra verksamheten. Kongressen i maj ska anta valmanifestet.

Under kommande mandatperiod ska vi ta tillvara all den lärdom, kunskap och kompetens som vi nu samlat på oss dessa fyra år i regering. Vi ska fortsätta utveckla både organisation och interndemokrati, samt politik och kommunikation.

Organisationen kommer 2019 att behöva anpassas till den nya mandatperiodens förutsättningar, och en ny långsiktig verksamhetsplanering samt politisk strategi för mandatperioden 2018–2022 ska arbetas fram.

Kongress

2017 års kongress genomfördes 26–28 maj i Linköping. Vid kongressen valdes Isabella Lövin och Gustav Fridolin

om till språkrör. Amanda Lind valdes om till partisekreterare. Fem nya ledamöter valdes in i partistyrelsen, och tolv valdes om.

Kongressen antog propositioner om bättre etablering, ekonomisk politik för miljö och jobb, principer om en riksdagslista i 2018 års riksdagsval, buggfixar och förbättringar i stadgarna samt treårig verksamhetsinriktning och rambudget och medlemsavgift. Kongressen behandlade också 228 motioner. I samband med kongressen ordnades även ett flertal seminarier och statsråden, riksdagsledamöterna och EU-parlamentarikerna deltog i en utfrågning.

Nytt för 2017 är att kongressen använde det digitala mötesystemet VoteIT i beredning och beslut både före och under kongressen. Detta har fått mycket positiv respons och kommer genom fortsatt utveckling öka möjligheten till påverkan och utveckling, både i samband med kongressen och andra sammanhang.

Regionala kommun- och landstingsdagar

Riksorganisationen ordnade inga nationella kommun- och landstingsdagar under 2017 men gav personellt stöd för att ordna regionala träffar. Vissa av arrangemangen var etablerade medan andra bildade nya konstellationer. De träffar som anordnades var i Skåne med inbjudan till Blekinge, Västra Götaland med inbjudan till Halland, Norrlandshelgen för de fyra nordligaste distrikten, Mälardagen i Stockholm, med inbjudan till Västmanland, Sörmland och Gotland, Uppsala med inbjudan till Gävleborg och Dalarna samt dagar för Örebro och Värmland. Även Kronoberg, Östergötland, Kalmar och Jönköping planerade en träff men först under början av 2018.

Språkrör, statsråd, partisekreterare, riksdagsledamöter, EU-parlamentariker, partistyrelseledamöter samt ledamöter från kommun- och landstingskommittén deltog antingen som föredragshållare eller vanliga deltagare på de olika dagarna. Personal från partikansliet deltog också på de flesta av dagarna.

Almedalen

Varje år arrangerar Miljöpartiet aktiviteter på vår dag i Almedalen på Gotland. Årets talare på Miljöpartiets dag, lördag den 8 juli, var Gustav Fridolin. Prioriterat var att locka folk till parken och tältet på vår dag, eftersom Miljöpartiets dag låg sent i veckan när många redan rest hem. Därför gjordes ett ambitiöst program i tältet och parken, samt en halvtimmes uppvärmning på scenen med DJ. Programmet innehöll seminarier och ett stort mingel i tältet, samt aktiviteter för barnfamiljer med Zirkus Loko-motiv. Miljöpartiet hade öppet i alla fyra bodarna: fika, barnbod, informationsbod och Gröna Studenters glassbod.

Miljöpartiet deltog i Mångfaldsparaden med egen avdelning i tåget och tre statsråd. Genom nynazisternas närvaro i Almedalen fick Mångfaldsparaden större fokus än planerat.

Några planerade aktiviteter fick stå tillbaka på grund av tids- och resursbrist. Sociala aktiviteter för miljöpartister fick denna gång inte så stort fokus, men vi bjöd in till Munkkällaren efter talet varje dag.

Medlemstidningen Grönt

Miljöpartiets medlemstidning Grönt skickas till medlemmar i Miljöpartiet och till betalande prenumeranter. Grönt har utkommit med fem nummer under 2017, vilket var enligt plan. Detta har också varit det arbete som redaktionen har prioriterat. Tidningens teman under 2017 har varit jämställdhet, Global Greens, påverkan, valrörelse samt flyktingpolitik och ensamkommande.

Grönt ska inspirera och engagera de medlemmar som ännu inte är aktiva i partiet samt vara ett stöd så att dessa vågar prata om partiets politik. Redaktionen har utgått från ovanstående samt målbild 2018 i arbetet med tidningen.

Arbetet med Grönt på webben har dessvärre behövt nedprioriteras på grund av bristande personalresurser.

Utbildning

Fyra digitala utbildningar riktade till Miljöpartiets medlemmar har tagits fram under 2017: introduktion till grön ideologi, valberedningsutbildning, basutbildning om etablering/migration samt utbildning om ekonomisk politik. Utbildningarna finns tillgängliga på funktionärsswebben. Fokus har legat på att få spridning på utbildningarna samt att ta fram och utveckla utbildningarna i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan.

Utöver de digitala utbildningarna har Miljöpartiets riksorganisation genomfört utbildningar om sociala medier, valberedning, att göra valplaner och medlemsregistret i samband med kongressen och regionala kommun- och landstingsdagar. Mottagande har varit gott. Dessutom har riksorganisationen genomfört ledarskapsutbildningar och utbildningar i krishantering som även de mottagits mycket väl.

Stora delar av verksamhetsplanen har därmed kunnat följas och genomföras. På grund av tids- och resursbrist samt sjukskrivningar har inte basutbildningarna om miljö/klimat samt utbildning kunna slutföras under 2017 men kommer att bli klara i början av 2018. Även utbildningen *Handbok för oss som sysslar med politik har skjutits på framtiden*.

Organisationsutveckling

Under 2017 har mycket av det organisationsutvecklande fokuset lagts på att ge lokalavdelningar och partidistrikt stöd i implementering av nya normalstadgar och nomineringsprocesser. Cirka hälften av lokalavdelningarna har skickat sina antagna stadgar till riksorganisationen.

Ett medlemsvärvarprojekt genomfördes under hösten 2017 med gott resultat även om alla mål i projektet inte

uppnåddes. Projektet har gett riksorganisationen av bred kunskapsbas för att kunna skapa en mer permanent värvningsverksamhet i hela organisationen. All information samt de verktyg som en avdelning behöver för sitt arbete finns samlat på funktionärwebben, men behöver utvecklas ytterligare för att bli mer tillgängligt.

Mycket resurser har lagts på kontakt med och stöd till avdelningar och distrikt, däribland en del mycket omfattande konflikthanteringsåtgärder. Detta har inneburit en stor arbetsbelastning men samtidigt möjlighet till organisationsutveckling. Den ökade arbetsbelastningen har emellertid lett till att andra uppgifter har fått prioriteras ned, däribland visst utvecklingsarbetet kopplat till metodutveckling.

Verksamhetsplanen har sammanfattningsvis i hög grad kunnat genomföras. Stöd för att stötta lokalavdelningar administrativt har utretts men tyvärr fallit på att riksorganisationen inte får fakturera avdelningarna för den typer av tjänster.

Material och butik

Under mellanvalsår är behovet av material mindre varför utveckling av nya material varit på sparlåga. En del nya produkter kom dock in, såsom vikpåsar, påfyllning av pennor och nya reflexer. Sjukskrivning och därmed ned-satt bemanning har också påverkat aktiviteterna. Steg har emellertid tagits för att förbereda sig inför kommande val, däribland kontakter med materialleverantörer samt planering av lämpligt valmaterial och vilka material som behöver fyllas på inför valrörelsen. I övrigt har lagret förberetts för valår genom avskrivningar och makulering av gamla produkter. Miljöpartiets materialbutik deltog även med monter på kongressen.

Kommunikation

Under 2017 har kommunikationsavdelningen arbetat med att förtydliga dess roll, ställa om till valrörelse och utveckla och förbättra rutiner och metoder. Förberedande kommunikation inför valrörelsen har varit en viktig aktivitet, liksom att ta fram och lansera valkonceptet. Vidare har nya funktioner på *Engagera dig* utvecklats, vilket har fått stor effekt på verksamheten. De har skjutits på något i tid så utfallet har inte kunnat utvärderas under 2017. Detta hänger tätt ihop med översyn av interna kanaler och att utveckla hur vi jobbar med våra digitala kanaler som helhet.

Verksamhetsplanen har därmed följts i stor utsträckning, tack vare rimliga målsättningar och relevanta åtgärder för verksamheten. Valplanering och samordning med regeringskansliet har tagit mer tid än vad verksamhetsplanen ger sken av. Ett par saker har därmed fått prioriteras ned. Det rör att implementera och utveckla formen för de interna webbarna samt att ta fram verktyg och stöd till distrikten för kommunikation. Dessa har fått mindre fokus än tänkt på grund av resurs- och tidsbrist.

Personal, ledning och administration

Ledningsgruppen har under 2017 lagt mycket energi på rekryteringar till parti- och riksdagskansliet för att täcka upp för personal som gått vidare till andra tjänster, sjukskrivningar, föräldraledigheter och tjänstledigheter.

Parallellt har ett försök med ny ledningsstruktur inletts, med den politiska ledningsgruppen (PLG) och partistyrelsens presidium (PSP). Mycket tid har lagts på att arbeta in den nya strukturen och skapa fungerande flöden mellan partiets olika organ. Det har fungerat väl när det väl kommit på plats. Därtill har mycket resurser gått till krishantering.

Arbetet med att implementera det nya medlemsregister har fortsatt under 2017 men förseningar från leverantören har gjort att arbetet inte nått i mål. Ett nytt ekonomisystem har implementerats under 2017 och detta har effektiviserat ekonomihanteringen. Framför allt har det gett ökad möjlighet för verksamhetsansvariga att ha en bättre ekonomisk uppföljning.

Stor möda har lagts på att utveckla Miljöpartiets it-säkerhet. Som ett led i detta har partistyrelsen antagit en ny it-säkerhetspolicy.

Verksamhetsplanen har kunnat genomföras, men i vissa fall på en lägre nivå än önskat. och ledningen av partikansliet har blivit lidande. Detta beror på en ansträngd personalsituation och omfattande krishantering.

Internationell verksamhet

2017 har varit ett intensivt år för Miljöpartiets internationella verksamhet och vår delegation till European Green Party (EGP). I april deltog delegationen och många svenska gröna vid den stora globala gröna kongressen (Global Greens) och EGP:s kongress i Liverpool. Sammanlagt deltog över 2 000 delegater från nästan 100 länder. Sverige hade den näst största delegationen med 95 deltagare, däribland alla gröna statsråd och nästa hela riksdagsgruppen. Det krävdes mycket resurser och tid för att lösa logistiken.

Den svenska EGP-delegationen har deltagit på alla möten och har till varje möte skickat in motioner, som alla har bifallits. Delegationen har därmed deltagit aktivt i EGP:s verksamhet under året.

Under hösten arrangerade dessutom Miljöpartiet tillsammans med EGP ett rådsmöte i Sverige, för första gången sedan 2009. Den här gången i Karlstad med totalt cirka 250 gäster, varav runt 100 från Sverige. Detta arrangemang låg utöver verksamhetsplanen.

Miljöpartiet har fyra delegater och fyra ersättare till rådsmötena för European Green Party (EGP), dessa utses av kongressen varje år. Fram till kongressen 2017 var Max Andersson, Maria Ferm, Per-Inge Lidén och Alice Bah Kuhnke delegater och Jakop Dalunde, Lars-Olof Karls-

son, Emma Nohrén och Ellinor Scheffer ersättare. Vid 2017 års kongress lämnade Jakop Dalunde och Ellinor Scheffer delegationen och ersattes av Charles Berkow och Wanja Kaufmann.

Partistyrelsens löpande verksamhet

Partistyrelsen har genomfört en översyn av partiets ledningsstrukturer med syftet att både öka tydlighet och transparens i ansvar och mandat samt att bygga ihop partiets olika delar. Översynen resulterade i ett förslag på en något förändrad organisation, som nu testats sedan april. Denna förändring har fallit mestadels väl ut och partistyrelsen har därför skrivit fram en proposition med syfte att öka flexibiliteten i stadgar för att kunna anpassa ledningsstrukturer efter förutsättningarna.

Partistyrelsen har under 2017 genom en bred process i partiet arbetat fram och antagit en valplan och en kommunikationsstrategi. Det har också pågått omfattande politikutveckling inom flera områden, som förarbete till valmanifestet. Andra delar i det arbetet har varit medlemsenkäter, distriktsträffar och samtal i förtroenderådet. I december skickades den första versionen av manifestet ut på remiss.

Dessutom har partistyrelsen antagit tre politiska program - skogspolitiskt program, hälso- och sjukvårdspolitiskt program och klimatfärdplan. Dessa är framtagna i nära samarbete med nätverket för biologisk mångfald, MIL respektive klimatnätverket. Fler program och programfördjupningar är på väg fram.

Vid sidan av fokuset på valförberedelser och politikutveckling har mycket tid och resurser lagts på stöd till avdelningar och distrikt samt omfattande konflikthantlingsåtgärder. Insatser som kräver stora arbetsinsatser och en del omprioriteringar, men också gett erfarenhet och lärdomar som stärker organisationen framåt. Partistyrelsen har också tagit fram en ny arbets- och delegationsordning, arbetat med att utveckla sina egna mötesformer samt stärkt upp rutiner kring ärendehantering och mötesplanering.

Partistyrelsen har under året hållit 22 protokollförda möten, varav 11 på telefon, och arbetsutskottet/PLG 43 möten och PS presidium 18 möten. Strax efter kongressen arrangerades ett internat för partistyrelsen, och i augusti genomfördes en stor träff i Botkyrka för samtlig personal inom riks- och Brysselkanslierna, inklusive regeringskansliet, samt riksdagsgruppen, statsråden, EU-parlamentarikerna och partistyrelsen. Vid två tillfällen, i mars och september, har också förtroenderådet samlats för gemensamt möte med partistyrelsen. I anslutning till dessa möten har det dessutom genomförts träffar för distriktsordförande och distriktsanställda.

PS ledamöter

Under perioden 1 januari - 28 maj bestod partistyrelsen av följande ledamöter:

Janine Alm Ericson, Max Andersson, Alice Bah Kuhnke,

Per Bolund, Mats Dahlberg, Tina Ehn, Sümeyya Gencoglu, Maria Ferm, Göran Hådén, Mursal Isa, Jon Karlfeldt, Rasmus Ling, Jenny Lundström, Ethel Sjöberg, Marlène Tamlin, Karin Thomasson, Anders Åkesson samt språkrören Gustav Fridolin och Isabella Lövin.

Den 27 maj valdes följande ledamöter för en mandatperiod på två år:

Manuel Cortez Azero (nyval), Per Bolund (omval), Mats Dahlberg (omval), Jakop Dalunde (nyval), Tina Ehn (omval), Janine Alm Ericson (omval), Maria Ferm (omval), Malin Hagerström (nyval), Göran Hådén (omval), Alice Bah Kuhnke (omval), Linus Pettersson Lakso (nyval), Rasmus Ling (omval), Jenny Lundström (omval), Marlène Tamlin (omval), Karin Thomasson (omval), Max Troendlé (nyval) och Anders Åkesson (omval).

Den 28 maj - 31 december bestod partistyrelsen således av ovanstående ledamöter samt språkrören Gustav Fridolin och Isabella Lövin.

PS sammanträden

Under kalenderåret har partistyrelsen haft 22 st protokollförda möten:

PS06 20170120-21, partikansliet

PS07 20170217-19, partikansliet

PS08 20170324-26, Bååtska rummet

PST06 20170328, telefonledes

PS09 20170428-29, Bååtska rummet

PS10 20170525-28, Linköpings Konsert & Kongress samt Scandic Frimurarhotellet

PS01 20170528, Linköpings Konsert & Kongress samt Scandic Frimurarhotellet

PS02 20170616-18, Hotell Statt, Hässleholm

PST01 20170625, telefonledes

PS03 20170901-02, partikansliet

PS04 20170916, Bååtska rummet

PS05 20171013-15, partikansliet

PST02 20171106, telefonledes

PST03 20171108, telefonledes

PST04 20171110, telefonledes

PST05 20171112, telefonledes

PST06 20171113, telefonledes

PST07 20171116, telefonledes

PS06 20171125-26, Karlstad CCC

PST08 20171126, telefonledes

PST09 20171217, telefonledes

PST10 20171229, telefonledes

AU:s, PLG:s respektive PSP:s sammanträden

Arbetsutskottet/politiska ledningsgruppen har haft 43 st protokollförda möten:

PSAU16 20171101, Riksdagskansliet, lokalen Maskrosenbad

PSAU17 20170124, Bååtska rummet

PSAU18 20170207, Bååtska rummet

PSAU19 20170228, Bååtska rummet

PSAU20 20170309, telefonledes
 PSAU21 20170314, Bååtska rummet
 PSAU22 20170328, telefonledes
 PSAU23 20170404, Bååtska
 PSAU24 20170406, telefonledes
 PSAU25 20170411, Bååtska
 PSAU26 20170418, Bååtska
 PSAU27 20170420, telefonledes
 PSAU28 20170502, Bååtska
 PSAU29/PLG02 20170516, Bååtska
 PSAU30/PLG03 20170523, telefonledes
 PLG01 20170530, Miljöpartiets riksdagskansli
 PLG02 20170607, Bååtska rummet
 PLG03 20170613, Bååtska rummet
 PLG04 20170620, Bååtska rummet
 PLG05 20170627, telefonledes
 PLG06 (inställt)
 Extra PLG 20170808, Gustavsberg
 PLG07 20170815, MP:s riksdagskansli
 PLG08 20170825, partikansliet
 PLG09 20170905, Bååtska rummet
 PLG10 20170913, partikansliet
 PLG11 20170915, Bååtska rummet
 PLG12 20170926, Bååtska rummet
 PLG13 170929, Bååtska rummet
 Extra PLG 20171005, telefonledes
 PLG14 20171010 Bååtska rummet
 PLG15 20171017, Bååtska rummet
 Extra PLG 20171022, telefon
 PLG16 20171024, Bååtska rummet
 Extra PLG 20171105, telefon
 PLG17 20171107, Bååtska rummet
 Extra PLG 20171114, telefon
 PLG18 20171114, Bååtska rummet
 Extra PLG 20171118, telefon
 PLG19 20171121, Bååtska rummet
 PLG20 20171128, Bååtska rummet
 PLG21 20171205, Bååtska rummet
 PLG22 20171212, Bååtska rummet
 PLG23 20171219, Bååtska rummet

PSP har haft 18 st protokollförda möten:

PSP01 20170316, telefonledes (Google hangout)
 PSP01 20170706, Visby, MP Gotlands kansli
 PSP02 20170815, Bååtska rummet
 PSP03 20170822, Djurönäset
 PSP04 20170829, partikansliet
 PSP05 20170913, partikansliet
 PSP06 20170919, Bååtska rummet
 PSP07 20170926, Bååtska rummet
 PSP08 20171003, Bååtska rummet
 PSP09 2017-10-10, telefonmöte
 PSP10 20171024, Bååtska rummet
 PSP11 20171031, Hangout
 PSP12 20171107, Bååtska rummet

PSP13 20171114, först MP:s riksdagskansli, därefter Bååtska rummet

PSP14 20171121, Bååtska rummet

PSP15 20171205, Bååtska rummet

PSP16 20171212, Bååtska rummet

PSP17 20171219, Bååtska rummet

PS interna organisation

Arbetsutskott 170101–170528

Jon Karlfeldt (sammankallande)

Karin Thomasson (vice sammankallande)

Janine Alm Ericson

Maria Ferm

Gustav Fridolin

Göran Håden

Isabella Lövin

Arbetsutskott, interimistiskt 170528–170625

Marléne Tamlin (sammankallande)

Janine Alm Ericson

Göran Håden

Maria Ferm

Gustav Fridolin

Isabella Lövin

Arbetsutskott 170625–171231

Marléne Tamlin (sammankallande)

Janine Alm Ericson (förste vice sammankallande)

Göran Håden (andre vice sammankallande)

Gustav Fridolin

Isabella Lövin

Intern valberedning 170101–170528

Max Andersson

Mats Dahlberg

Akko Karlsson

Intern valberedning 170528–171231

Mats Dahlberg

Karin Thomasson

Anders Åkesson

Politiska ansvarsområden 170101–170528

Arbetsmarknadsutskottet: Mats Dahlberg

Civilutskottet och integration/etablering: Mursal Isa

EU-nämnden och informationspolitik: Max Andersson

Finansutskottet och gamingpolitik: Marlène Tamlin

Försvarsutskottet, konstitutionsutskottet, lika rätt och migration, antirasism och hbtq: Maria Ferm

Justitieutskottet och högskole- och forskningsfrågor: Jon Karlfeldt

Kulturutskottet och samepolitiska frågor: Karin Thomasson

Miljö- och jordbruksutskottet: Jenny Lundström

Landsbygd: Tina Ehn

Näringsutskottet: Mats Dahlberg

Skatteutskottet: Marlène Tamlin

Socialförsäkringsutskottet och äldrepolitiska frågor:
Ethel Sjöberg

Socialutskottet: Anders Åkesson

Konsumentfrågor, energi och klimat: Göran Hådén

Trafikutskottet: Rasmus Ling

Utbildningsutskottet: Sümeyya Gencoglu

Utrikesutskottet och jämställdhet: Janine Alm Ericson

Politiska ansvarsområden 170528–170916

Arbetsmarknadsutskottet: Mats Dahlberg

Civilutskottet och integration/etablering: Vakant

EU-nämnden och informationspolitik: Vakant

Finansutskottet och gamingpolitik: Marlène Tamlin

Försvarsutskottet, konstitutionsutskottet, lika rätt och migration, antirasism och hbtq: Maria Ferm

Justitieutskottet och högskole- och forskningsfrågor:
Vakant

Kulturutskottet och samepolitiska frågor: Karin Thomasson

Miljö- och jordbruksutskottet: Jenny Lundström

Landsbygd: Tina Ehn

Näringsutskottet: Mats Dahlberg

Skatteutskottet: Marlène Tamlin

Socialförsäkringsutskottet och äldrepolitiska frågor:
Vakant

Socialutskottet: Anders Åkesson

Konsumentfrågor, energi och klimat: Göran Hådén

Trafikutskottet: Rasmus Ling

Utbildningsutskottet: Vakant

Utrikesutskottet och jämställdhet: Janine Alm Ericson

Politiska ansvarsområden 170916–171231 (med undantag för bytet av klimatansvarig och kontaktperson för klimatnätverket som verkställdes först när klimatfärdplanen blev klar)

Arbetsmarknadsutskottet, integration/etablering (det senare delat med Max Troendlé): Mats Dahlberg

Civilutskottet, jämställdhet/hbtq och gamingfrågor:
Marlène Tamlin

EU-nämnden, högskole- och forskningsfrågor: Jakop Dalunde

Finansutskottet: Janine Alm Ericsson

Försvarsutskottet: Jakop Dalunde

Justitieutskottet, migration och etablering: Maria Ferm
Konstitutionsutskottet, konsumtion samt (livskvalitet)
psykisk hälsa/arbetstid: Göran Hådén

Kulturutskottet och samepolitik: Karin Thomasson

Miljö- och jordbruksutskottet:

Jenny Lundström (gröna näringar, djurpolitik, biologisk mångfald); Tina Ehn (landsbygdsutveckling)

Näringsutskottet och energi och klimat: Linus Pettersson Lakso

Skatteutskottet och integration/etablering (det senare delat med Mats Dahlberg): Max Troendlé

Socialförsäkringsutskottet: Malin Hagerström

Socialutskottet samt äldrepolitik: Anders Åkesson

Trafikutskottet: Rasmus Ling

Utbildningsutskottet: Manuel Cortez Azero

Utrikesutskottet: Janine Alm Ericson

Organisationsinriktade ansvarsområden 170101–170528 för de som avgick vid kongressen, 170101–170902 för de som omvaldes vid kongressen

Studieverksamhet: Mats Dahlberg och Mursal Isa

Interndemokrati och medlemsinflytande: Sümeyya Gencoglu, Göran Hådén, Anders Åkesson

Distrikt och avdelningar: Rasmus Ling och Ethel Sjöberg

Organisationsfrågor: Marlène Tamlin och Jenny Lundström

Kommunikationsfrågor: Max Andersson, Tina Ehn, Maria Ferm och Karin Thomasson

Sammanställande har därutöver ett delansvar inom samtliga dessa områden.

Kontaktpersoner 170101–170916

Cogito: Göran Hådén

Ekonomisk-politiska nätverket (bildades 170429, vakant till 170916)

European Green Party (EGP) (170101–170528, därefter vakant till 170916): Max Andersson

Green Forum (170101–170528, därefter vakant till 170916): Mursal Isa

Jämställdhets- och mångfaldskommittén: Janine Alm Ericson

Kommun- och landstingskommittén: Karin Thomasson

Hbtq-nätverket: Maria Ferm

Grönt fackligt nätverk och gröna företagare: Mats Dahlberg

Gröna lärare (170101–170528, därefter vakant till 170916): Sümeyya Gencoglu

Gröna seniorer (170101–170528, därefter vakant till 170916): Ethel Sjöberg

Högskole/FoU-nätverket (170101–170528, därefter vakant till 170916): Jon Karlfeldt

Klimatnätverket: Göran Hådén

Landsbygdsnätverket: Tina Ehn

Miljöpartiets internationella samordning (MIS): Janine Alm Ericson

Kontaktpersoner 170916–171231

Grönt fackligt nätverk och Gröna företagare: Mats Dahlberg

Gröna lärare: Manuel Cortez Azero

JMK och HBTQ-nätverket: Marlène Tamlin

Klimatnätverket (från det att Klimatfärdplanen blev klar): Linus Pettersson Lakso

Landsbygdsnätverket: Tina Ehn

Green Forum, Miljöpartiets internationella samordning (MIS) och Ekonomiska nätverket: Janine Alm Ericson

Nätverket för biologisk mångfald: Jenny Lundström

Cogito: Göran Hådén

Kommun- och landstingskommittén: Karin Thomasson
European Green Party (EGP): Jakop Dalunde

Kommittéer och nätverk

I Miljöpartiet finns två kommittéer, jämställdhets- och mångfaldskommittén samt kommun- och landstingskommittén. Under partistytelsen finns dessutom följande formella nätverk: Ekonomiska nätverket, Gröna fackliga, Hbtq-nätverket, Klimatnätverket, Landsbygdsnätverket och Nätverket för biologisk mångfald. Nätverken varierar i storlek, arbetssätt och förutsättningar, men samtliga erbjuds att sluta avtal med partikansliet för att få stöd.

Jämställdhets- och mångfaldskommittén

Jämställdhets- och mångfaldskommittén (JMK) är det organ som närmast motsvarar andra riksdagspartiers kvinnoförbund eller kvinnonätverk. Fokus för kommittén är verksamheten och politiken rörande jämställdhet och mångfald. JMK har tre syften: att verka kunskapshöjande inom partiet för jämställdhets- och mångfaldsfrågor, strategiskt inom partiet för att öka representativiteten, och politikutvecklande samt utåtriktat för att utveckla och kommunicera Miljöpartiets jämställdhets- och mångfaldspolitik.

JMK har bestått av 16 ledamöter:

Kukkamariia Valtola Sjöberg, Strängnäs (Sammankallande)

Vanessa Sevedag, Malmö (Sammankallande Feminismutskottet)

Sarah Aziz, Stockholm (Feminismutskottet)

Magnus Edström, Västerås (Feminismutskottet)

Shadi Larsson, Stockholm (Sammankallande Antirasismutskottet)

Pierre Brill, Stockholm (Antirasismutskottet) satt till mars och ersattes av Angel Villaverde, Sundsvall

Lisa Adolfsson, Göteborg (Antirasismutskottet) satt till oktober och ersattes av Michael Williams, Norrköping
Åsa Strahlemo, Uppsala (Sammankallande Tillgänglighetsutskottet)

Jan Rydén, Lomma (Tillgänglighetsutskottet)

Mats Dellrud, Tullinge (Tillgänglighetsutskottet)

Petter Forkstam, Lund (Sammankallande HBTQ-utskottet)

Anton Nordqvist, Krokoms (Sammankallande HBTQ-utskottet)

Rejn Karlgren, Kungsgården (HBTQ-utskottet)

Ingrid Bergman, Göteborg (Sammankallande Åldersutskottet)

Alina Koltsova, Arvika (Åldersutskottet)

Nejla Arica, Halmstad (Åldersutskottet)

Arbetsutskottet har bestått av Kukkamariia Valtola Sjöberg, Vanessa Sevedag, Shadi Larsson, Åsa Strahlemo, Anton Nordqvist/Petter Forkstam och Ingrid Bergman.

JMK har haft fem fysiska möten med arbetsutskottet, fem fysiska möten med hela kommittén, samt fyra extra-insatta möten via telefon eller Google hangout.

De viktigaste under året och fokus för verksamheten har varit kompetensutveckling i partiet och åtgärder för ökad representation. Vi har tagit fram och genomfört utbildning i feminism och mångfald samt "Starkare tillsammans" om antirasism. Vårt mycket uppskattade mentorsprogram har genomförts halvvägs. Vi har föreläst på många ställen i landet och även gjort checklistor både till avdelningar och valberedningar. Vi har även skrivit debattartiklar för att lyfta "våra" frågor samt gett bidrag till lokala projekt.

I stor del har verksamhetsplanen och budget följts, men med en del justeringar och en del adderade aktiviteter. Vi har tagit en del av sparat kapital för att täcka kostnaden för vårt projekt mentorskapsprogrammet, eftersom det inte var inplanerat i varken verksamhetsplan eller budget. JMK ställde in sin medverkan på Almedalsveckan i år eftersom vi hade för få ledamöter som hade möjlighet att åka till Visby. Vi har heller inte gjort något för att få tillskott av externa medel, som stod i verksamhetsplanen, då det inte har känts prioriterat.

Kommun- och landstingskommittén

Kommun- och landstingskommittén (KLK) är en kommitté under partistytelsen som har till uppgift att stärka och stödja Miljöpartiets förtroendevalda i kommuner och landsting/regioner. KLK utgör också den organisatoriska grunden för Miljöpartiets arbete i Sveriges Kommuner- och Landsting, SKL.

KLK företräder den lokala och regionala nivån i dialog med Miljöpartiets riksorganisation, riksdagsgruppen och partistytelsen och jobbar för att utveckla samverkan, nätverk och dialog däremellan.

KLK har bestått av 10 ledamöter, 5 från kommunala nivån och 5 från region-/landstingsnivån:

Maria Kjellberg, Kungälv (sammankallande)

Andréa Bromhed, Hudiksvall

Marcus Friberg, Helsingborg

Roger Persson, Gävle

Annica Hjerling, Haninge, till 12 feb

Johanna Öfverbeck, Malmö, från 27 maj

Susanne Nordling, Stockholms län (sammankallande)

Tony Johansson, Västra Götalands län

Stefaan De Maecker, Gotlands län

Jessica Rydell, Kalmar län

Karin Österberg, Jämtlands län

2017 har varit ett intensivt arbetsår för KLK med 11 protokollförda möten. Kommittén har haft telefonmöte varje månad och träffats fysiskt i januari, augusti samt i anslutning till Gröna ledare-träffen i november. Landsringsrådsnätverket har träffats fyra gånger fysiskt.

KLK:s två sammankallande har träffat Miljöpartiets politiska ledningsgrupp samt varit i Stockholm för samordning och förberedelse inför planerade aktiviteter.

Fokus för kommitténs arbete har varit att utveckla och stärka samverkan och dialog regionalt samt bidra till en fortsatt utvecklad kommunikation mellan gröna politiska ledare på olika nivåer där vi har börjat bygga en grön politisk infrastruktur. I januari 2017 ordnade KLK en välbesökt "riks- och rådsträff" i Stockholm för riksdagsledamöter och kommun- och landstingsråd, med syftet att fördjupa samarbete och nätverk mellan politiska funktioner.

KLK:s största arrangemang för året blev "Gröna ledare" som anordnades i november. Det blev ett mycket lyckat arrangemang och förhoppningsvis starten på en ny typ av arrangemang för gröna politiska ledare.

KLK har kunnat följa verksamhetsplan och budget men prioriterat ned att ordna seminarier på kongressen och i Almedalen. Därtill pausades kommun- och landstingsdagarna på nationell nivå, men KLK deltog vid de regionala arrangemang som genomfördes.

Ekonomiska nätverket

Ekonomiska nätverket arbetar med att utbilda, driva debatt, opinionsbilda och vara remissinstans inom ekonomiska frågor.

En styrelse skall väljas på kongressen 2018, under 2017 har ledningen bara bestått av interrimssammanställande Nicklas Börjesson. Inga möten har hållits under 2017, utan all verksamhet har skett online och då inte i form av sammankomster.

Nätverket har i huvudsak ägnat sig åt uppstart, att etablera strukturer, skapa en expertgrupp, debatt, opinionsbildning, sammanställande av information och utbildning. Därmed har verksamhetsplanen uppfyllts, bortsett från att feedback på valmanifest blivit problematiskt på grund av fördröjningar. Nätverket har märkts bland annat genom debattartiklar i DI, Aktuell hållbarhet och Supermiljöbloggen och har genomfört två föreläsningar i grön ekonomi.

Gröna fackliga

Nätverket för gröna fackliga vill utveckla partiets fackliga politik i samarbete med ansvariga politiker, lyfta fram de gröna fackliga frågorna i samhällsdebatten och i Miljöpartiet samt ha en dialog med arbetsplatserna. Gröna fackliga har en unik möjlighet att komma ut på arbetsplatser. Miljöpartiet blir ju ofta inbjuden av arbetsgivarna, men det kan vara bra att bli inbjuden av arbetstagarna också. Nätverket ägnar sig åt idépolitisk utveckling, kring bland annat mänskligare arbetsmarknad och arbetsmiljöfrågor.

Kontaktperson under 2017 har Merete Kapstad varit och verksamheten har i stort sett bestått i att finna en efterträdare som kan driva verksamheten vidare. Amanda Nordell tar över som kontaktperson efter Merete Kapstad.

Grönt hbtq-nätverk

Grönt hbtq-nätverk har varit Miljöpartiet de grönas hbtq-förbund men nätverket lades ner under 2017, på grund av bristande engagemang.

Klimatnätverket

Klimatnätverkets inriktning är att bedriva en intern politikutvecklande roll och en extern opinionsbildande roll. Den interna rollen sker huvudsakligen genom att bidra med eller delta i projekt för underlag för partiets politik och genom de två kommunikationskanaler som nätverket använder, en Facebookgrupp och en Googlegrupp. Här sprids information och sker dialoger inom klimatområdet. Den externa rollen sker bland annat genom deltagande på seminarier och artiklar i media.

Styrelsen har 2017 bestått av sammanställande Roger Bydler samt ledamöterna Aron Knifström, Elin Söderberg, Karin Svensson Smith, Rebecka Hovenberg och Tomas Eriksson. Adjungerad från partistytelsen är Linus Pettersson Lakso, från Grön Ungdom Axel Hallberg och från Gröna Studenter Klara Westby.

Nätverket har haft nio styrelsemöten, ett medlemsmöte på kongressen och två möten för klimatambassadörerna.

2017 har för klimatnätverket handlat om Miljöpartiets klimatfärdplan. Medlemmar liksom styrelsen har aktivt deltagit i framtagandet av klimatfärdplanen och i remisshanteringen av färdplanen. Det har varit i de olika delprojekten, i styrgruppen för projektet och i dialoger inom nätverket. Även klimatambassadörerna har aktivt deltagit i färdplanarbetet. Utfallet förstås oerhört glädjande! Nätverket deltar dessutom mycket aktivt i dialoger om klimatutmaningen i olika Facebookgrupper, men även i olika media.

Verksamhetsplanen har följts vad gäller huvudsakligt fokus, nämligen arbetet med klimatfärdplanen. Av resursskäl har däremot inte aktiviteter kunnat genomföras som planerat och då speciellt sådana där klimatambassadörerna skulle ha varit engagerade. Budgeten har därför inte utnyttjats fullt ut.

Landsbygdsnätverket

Landsbygdsnätverket arbetar för ett landsbygdsperspektiv internt, att landsbygdsfrågor ska prioriteras samt att ta fram ett landsbygdspolitiskt program. Nätverket har ingen utsedd styrelse, utan verkar som ett löst nätverk.

Det finns inte några sammanställda uppgifter om det totala antalet sammankomster under 2017. Det har hållits många dialogmöten runt om i landet, både anordnade nationellt och, i största utsträckning, lokalt och regionalt. I samband med Miljöpartiets kongress hölls en workshop för partiets gemensamma politikutvecklingsprojekt. De möten som nätverket genom anställd tjänsteperson har kallat till är i Kalmar (inställt), Karlstad och Kramfors, samt seminariet under kongressen i Linköping.

Fokus för verksamheten har varit politikutveckling inom landsbygdsområdet, genom dialogmöten och runda-bordssamtal, samt inrapportering och mottagande av politiska åtgärdsförslag. Det har lett till en skriftlig rapport med en summering av förslag på ny landsbygds-politiska åtgärder och reformer. Nätverket har också ringat in, vidareutvecklat och konkretiserat prioriterade åtgärdsförslag för valmanifestet 2018. Det har varit ett stort engagemang med bred geografisk spridning, och har resulterat i partistyrelsens beslut om upprättande av politiskt program.

Verksamhetsplanen har i stort kunnat genomföras, men några aktiviteter har fått prioriteras ned. Landsbygds-kampanjen fick stryka på foten då ansvarig person på riksdagskansliet avslutade sin anställning. Seminariet i Almedalen uteblev eftersom landsbygdsprogrammet inte var färdigt att presentera och kommunicera. Nätverket har inte heller kunnat verka för att ambassadörer och/eller talespersoner utses för landsbygderna, såsom nätverket önskat.

Nätverket för biologisk mångfald

Nätverket för biologisk mångfald har tidigare varit ett informellt nätverk men formaliserades av partistyrelsen december 2016. Det är öppet för alla intresserade medlemmar. Nätverket består av drygt 80 medlemmar runt om i landet. En viktig funktion med nätverket är att miljöpartister som har uppdrag som ger möjlighet att driva sådana frågor lätt kan få synpunkter och annan hjälp av partivänner med mycket sakkunskap inom området. Nätverket fungerar i huvudsak som en e-postlista.

Nätverket har under 2017 koordineras av en styrgrupp, där partistyrelsen, riksdagskansliet och regeringskansliet är representerat. Styrgruppen består av:

Jenny Lundström, partistyrelsen (kontaktperson, sam-mankallande)

Stina Bergström, riksdagsledamot

Anders Mankler, Miljödepartementet

Emelie Nilsson, riksdagskansliet

Under 2017 har ett fysiskt möte hållits, när arbetet med skogspolitiska program startade, plus ett antal telefon-möten på samma tema.

Under 2017 låg nätverkets fokus på det skogspolitiska programmet. Nätverket organiserade ett välbesökt semi-narium på kongressen om skogsprogrammet och hygges-fritt skogsbruk, med en inbjuden expert som talare, Nils Fagerberg, ordförande i Naturkulturförmedlingen.

Det skogspolitiska programmet var ett viktigt underlag i budgetförhandlingen BP17/18 och vi fick i budgeten igenom viktiga satsningar som nyckelbiotopsinventering, utökade anslag för skydd av värdefull natur och satsningar på hyggesfritt skogsbruk.

Samtliga budgeterade medel har inte utnyttjats och delar av verksamhetsplanen har inte genomförts. Främst beror det på att arbetet med det skogspolitiska programmet har prioriterats. Skogspolitiska programmet tog mycket tid i anspråk och därför har arbetet med att ta fram en kontaktlista över resurspersoner inom nätverket inte genomförts. Det ingår dock i nätverkets plan för 2018.

Förvaltningsberättelse 2017

Allmänt om verksamheten

Partiets riksorganisation har sitt säte i Stockholm där verksamheten är uppdelad mellan partikansli och riksdagskansli. Partiet har 25 valda riksdagsledamöter och 4 valda EU-parlamentariker i respektive beslutande församling. Partiet ingår i regeringen sedan valet 2014 och har 6 statsråd.

Miljöpartiet de gröna är en del av en global grön rörelse som strävar efter en värld där alla kan leva goda liv utan att försämra förutsättningarna för kommande generationer.

Vi vill föra en politik där vi lever inom naturens ramar, med insikt om vårt djupa beroende av varandra. Vi vill vara en röst för dem som inte kan göra sina röster hörda. Denna gränslösa solidaritet kan uttryckas trefaldigt:

- solidaritet med djur, natur och det ekologiska systemet
- solidaritet med kommande generationer
- solidaritet med världens alla människor.

Främjande av ändamålet

Partiet har främjat ändamålet med verksamheten genom följande aktiviteter:

Vid partiets kongress i Linköping 2017 valdes Isabella Lövin och Gustav Fridolin om som språkrör för ännu ett år. Amanda Lind fick förnyat förtroende som partisekreterare. Miljöpartiet har följande sex ministerposter: Alice Bah Kuhnke, kultur- och demokratiminister, Per Bolund, finansmarknads- och konsumentminister, Peter Eriksson, bostads- och digitaliseringsminister, Gustav Fridolin, utbildningsminister, Isabella Lövin, vice statsminister samt minister för internationellt utvecklingssamarbete och klimat samt Karolina Skog, miljöminister.

Efter ett par skakiga första år i regering har 2017 varit ett lugnare år med tid för förberedelser inför valåret 2018

och 2019. Det är just valplaneringen som har präglat arbetet under året, med bland annat ett förslag på valmanifest som har skickats ut till medlemmarna på remiss. Samtidigt har också flera viktiga gröna steg tagits under 2017. Miljöpartiet har kunnat göra verklighet av sitt viktigaste vallöfte: ett klimatpolitiskt ramverk inklusive en klimatlag. Miljöpartiet har även sett till att en flygskatt införs. Bland andra satsningar med tydlig grön prägel kan en historisk satsning för att bryta ojämlikheten i skolan nämnas.

Partistyrelsen och partikansliet har både skött löpande verksamhet och arbetat med organisationsutveckling. Flera nya utbildningar har tagits fram. Partidistrikt och lokalavdelningar har stöttats i det förberedande arbetet inför valet 2018, i medlemsvärvning och i konflikthantering.

Kommunikations- och kampanjplaneringen inför valåret har varit intensiv, likaså arbetet med att rusta partiets it-säkerhet.

Vid årsskiftet 2017/2018 hade Miljöpartiet de gröna 10 719 medlemmar. Det är en nedgång mot såväl rekordsiffrorna från valåret 2014 som 2016. Samtidigt är medlemsantalet i nivå med 2009, det vill säga motsvarande tid för två mandatperioder sedan. Miljöpartiet har länge haft en cyklisk medlemsutveckling, med ökat medlemsantal under valår och sedan en viss nedgång däremellan. Detta har blivit än mer markant de senaste tio åren, då medlemsantalet generellt har ökat kraftigt efter att under många år ha legat runt 7 000-8 000. Tappet vi ser nu är en nedgång mot rekordåren, men även efter de senaste årens svårigheter för partiet är medlemsantalet högre än den "normalnivå" som länge gällde.

Framtiden

Partistyrelsens huvudsakliga fokus under 2018 blir givetvis de allmänna valen i september och förberedelser inför EU-parlamentsvalet 2019. Valplanen är det dokument som huvudsakligen kommer att styra verksamheten. Kongressen i maj ska anta valmanifestet.

Ekonomi nyckeltal i tkr

	2017	2016	2015	2014	2013
Intäkter	50 488	51 219	49 319	61 368	46 985
Årets resultat	368	3 084	6 753	-6 636	2 468
Balansomslutning	24 141	22 614	19 433	14 497	18 539
Antal anställda	50	47	47	40	52

Förändring eget kapital i tkr

	Fonder	Reserverade medel	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående balans	4 730	3 237	5 735	3 084	16 786
Resultatdisposition	3 001	675	-593	-3 084	0
Årets resultat				368	368
Utgående balans	7 731	3 913	5 142	368	17 154

Ändamålsbestämda medel

	2017	2016
Valfond	7 100	4 300
EU-fond	631	430
Reserverade medel	3 913	3 237

Förslag till resultatdisposition i kronor

Till kongressens förfogande står följande medel:

Balanserade vinstmedel	5 142 222
Årets resultat	<u>367 809</u>
Summa	5 510 031

Partistyrelsen föreslår att medlen disponeras så att:

Till valfonden tillförs	1 800 000
Till EU-fonden tillförs	86 044
Från reserverade medel tillförs	-14 249
I ny räkning överförs	<u>3 638 236</u>
Summa	5 510 031

Vår påverkan på miljön

Miljöpartiet de gröna arbetar aktivt med miljöfrågor i sin dagliga politiska och administrativa gärning. Partiet eftersträvar bästa möjliga miljölösning.

Resor

Resepolicyn anger att tåg så långt möjligt skall väljas före andra färdmedel. Flyg tillåts endast om tidsvinsten är mer än 10 timmar enkel resa. Undantag kan göras om särskilda skäl föreligger. Av flygresorna är merparten att hänföra till arbetet med partiets internationella samarbeten. Bilresor har ersatts med 18,50 kr/mil enligt statlig schablon.

Nedan anges respektive färdmedels andel av de totala resekostnaderna. Detta mått ger självfallet inte en korrekt angivelse av användningen av olika färdmedel i antal km eller mängden koldioxid resorna förorsakat men är det mått som går att mäta. En jämförelse görs med tidigare

år. De totala resekostnaderna ökade med 7% jämfört med 2016.

Partiet köper klimatkompensation för att klimatkompensera flygresor och kongressresor. Mottagare av detta är under utredning då Naturskyddsföreningen slutat med försäljning av utsläppsrätter vilka vi tidigare använt oss av.

Enligt vårt avtal med SJ AB har våra resor med dem under 2017 orsakat koldioxidutsläpp enligt tabellen nedan i jämförelse med bil och flyg. Jämförelsen gäller de sträckor som är jämförbara.

Utsläpp	Tåg	Bil	Flyg
Totalt antal resta km	538 670	538 670	Där
flyg är ett alternativ			
Kg koldioxid	1,40	66 256	26 264

Färdmedlens andel av totala resekostnader i procent

	2017	2016	2015	2014	2013	2012
Tåg	60	66	59	74	64	74
Buss	1	1	1	1	1	1
Taxi	2	2	2	3	3	2
Flyg	34	26	30	18	26	19
Bil	1	2	2	0	2	1
Båt	2	3	6	4	5	3

Logi

Partiets regel är att miljövänliga hotell skall prioriteras.

Inköp

Partiets kanslier köper enbart produkter med miljömärkning.

Partikansliet köper "Bra miljöval" el samt ekologiska produkter. Kontorsmöbler köps huvudsakligen second hand. Sopsortering tillämpas med bl.a. papper, kartong, hårda pappförpackningar, glas, metall, plast och batterier. Utrangerade datorer och annan elektronisk utrustning lämnas till miljöåtervinning.

För riksdagskansliet gäller att man arbetar aktivt med att påverka riksdagsförvaltningen så att de i sin tur agerar miljövänligt vid inköp och sopsortering. Man har nu från förvaltningens sida utökat sorteringen till att gälla också plast på Miljöpartiets kansli.

För båda kanslierna har man funktionen att inget skrivs ut eller kopieras om personen inte loggar in på skrivaren vilket sparar papper.

Rättvisemärkta produkter

Båda kanslierna köper rättvisemärkt kaffe och te samt övriga produkter när tillgång till rättvisemärkt finns.

RESULTATRÄKNING

tkr	Not	2017	2016
Intäkter			
Medlemsavgifter		1 586	1 793
Bidrag	1	41 443	41 228
Gåvor	2	1 084	939
Övriga intäkter		6 375	7 259
Summa intäkter		50 488	51 219
Kostnader			
Externa kostnader	3	-18 908	-17 579
Personalkostnader	4	-30 913	-29 850
Avskrivningar		-293	-708
Summa kostnader		-50 114	-48 137
Verksamhetsresultat		374	3 082
Finansiella poster			
Ränteintäkter och liknande resultatposter		7	12
Räntekostnader och liknande resultatposter		-13	-10
Summa resultat från finansiella poster		-6	2
Årets resultat		368	3 084

BALANSRÄKNING

tkr	Not	2017 12 31	2016 12 31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Immateriella anläggningstillgångar</i>			
Programvaror	5	790	533
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier	6	245	142
Summa anläggningstillgångar		1 035	675
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager</i>		1 077	998
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Kundfordringar		1 533	967
Övriga fordringar		93	39
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		<u>1 578</u>	<u>1 707</u>
<i>Summa kortfristiga fordringar</i>		3 204	2 713
<i>Kortfristiga placeringar</i>	7	14 075	16 071
<i>Kassa och bank</i>		4 750	2 157
Summa omsättningstillgångar		23 106	21 939
SUMMA TILLGÅNGAR		24 141	22 614
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
<i>Ändamålsbestämda medel</i>			
Fonder		7731	4730
Reserverade medel		<u>3913</u>	<u>3237</u>
<i>Summa ändamålsbestämda medel</i>		11644	7967
<i>Fritt eget kapital</i>			
Balanserat resultat		5142	5735
Årets resultat		<u>368</u>	<u>3084</u>
<i>Summa fritt eget kapital</i>		5510	8819
Summa eget kapital		17 154	16 786
Skulder			
<i>Kortfristiga skulder</i>			
Leverantörsskulder		1 857	1 675
Övriga skulder		826	862
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		<u>4 304</u>	<u>3 291</u>
<i>Summa kortfristiga skulder</i>		6 987	5 828
Summa skulder		6 987	5 828
SUMMA SKULDER OCH EGET KAPITAL		24 141	22 614

Redovisningsprinciper och värderingsprinciper

Redovisningen följer Årsredovisningslagen samt BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3) vad gäller värderings- och klassificeringsfrågor. Detta är första året partiet tillämpar BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Partiet tillämpade tidigare Bokföringsnämndens allmänna råd. Övergången till K3 har inte påverkat resultaträkning, balansräkning eller noter utöver eventuella utökade upplysningskrav. Inga effekter har således påverkat eget kapital vid tidpunkten för övergången.

Verksamhetens omfattning

Årsredovisningen omfattar verksamhet i partiorganisation och riksdag.

Bidrag

Bidrag redovisas i enlighet med K3 för statliga stöd. Det innebär att de intäktsförs endast om det med hög grad av sannolikhet kan bedömas att stödet inte kommer att återkrävas. Bidrag bokförs därför som skuld till dess att de utgifter som bidraget skall täcka uppkommer.

Anläggningstillgångar

Immateriella anläggningstillgångar skrivs av på fem år. Materiella anläggningstillgångar skrivs av över den ekonomiska livslängden. Datautrustning skrivs av på tre år och övriga inventarier skrivs av på fem år.

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp som de beräknas inflyta med.

Varulager

Varulagret är värderat till anskaffningsvärde med beaktande av inkurans.

Kortfristiga placeringar

Placeringar värderas till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Alla belopp är redovisade i tkr.

Not 1 Bidrag	2017	2016
Partistöd	14 544	14 544
Partigruppstöd riksdagen	21 330	20 915
Avgift miljöpartiorganisationer	2 839	2 755
Bidrag till kvinnors organisering	1 515	1 515
Övriga bidrag	1 215	1 499
Summa	41 443	41 228

Not 2 Gåvor	2017	2016
Gåvor	1084	939
*Antal enskilda gåvogivare	647	447

Not 3 Externa kostnader	2017	2016
Informationskostnader	6 590	6 447
Lokalkostnader	2 146	2 166
Resekostnader	2 757	2 519
Övriga externa tjänster	3 223	2 633
Övriga externa kostnader*	<u>4 192</u>	<u>3 814</u>
Summa	18 908	17 579
*varav bidrag närstående organisationer	2330	2 587

Not 4 Personalkostnader. Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

Alla fasta arvoden utgår som en procentandel av riksdagsledamöters arvode.

Partisekreteraren har 80 %. Sammankallande i partistyrelsen har 70 %. Vice sammankallande har 20 %.

De arbetsutskottsledamöter som inte har annat politiskt arvode har 8 %. Sammankallande i internationella samordningen har 2% och sammankallande i riksverberedningen har 8% .

Övriga ledamöter i riksverberedningens arbetsutskott har 1 %. Sammankallande i Jämställdhets- och Mångfaldskommittén har 22 %. För förtroendevalda gäller att inget arvode utgår om annat heltidsarvode för politiskt uppdrag erhålls. I nedan redovisade belopp ingår också till en mindre del tillfälliga arvoden till förtroendevalda.

Heltidsarvoderade har rätt till en villkorad inkomstgaranti under sex månader. Efter fyra års sammanhängande arvodering på heltid utgår tolv månaders inkomstgaranti. Eventuellt nytt arvode eller lön avräknas från inkomstgarantin.

Styrelsens fördelning på kvinnor och män den 31 december

	2017	2016
Kvinnor	9	10
Män	10	9

Antal anställda med fördelning på kvinnor och män den 31 december

	2017	2016
Kvinnor	31	27
Män	19	20
Totalt	50	47

Medeltal anställda

Kvinnor	29	24
Män	18	19
Totalt	47	43

Löner och andra ersättningar

	2 017	2 016
Styrelse, partisekreterare	1 465	1 513
Övriga arvoden	557	335
Personal	<u>19 177</u>	<u>18 376</u>
Totala löner och ersättningar	21 199	20 224

Sociala kostnader

Pensionskostnader styrelse, partisekreterare	116	142
Pensionskostnader personal	1 432	1 385
Sociala avgifter enligt lag och avtal	<u>7 103</u>	<u>6 708</u>
Totala sociala avgifter	8 651	8 235

Totala löner, ersättningar, sociala avgifter och pensionskostnader	29 850	28 459
--	--------	--------

Not 5 Immateriella anläggningstillgångarProgramvaror

Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	2 482	3 990
Årets inköp	468	565
Årets försäljningar/utrangeringar	0	-2 073
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	2 950	2 482

Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 949	-3 446
Årets avskrivningar	-211	-576
Årets försäljningar/utrangeringar	0	2 073
Utgående ackumulerade avskrivningar	-2 160	-1 949

Programvarors bokförda värde	790	533
------------------------------	-----	-----

Not 6 Materiella anläggningstillgångarInventarier

Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	1 176	1 151
Årets anskaffningar	189	96
Årets försäljningar/utrangeringar	<u>-90</u>	<u>-71</u>
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	1 275	1 176

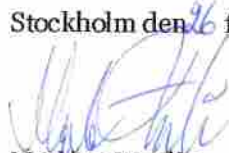
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 034	-973
Årets avskrivningar	-86	-132
Årets försäljningar/utrangeringar	<u>90</u>	<u>71</u>
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 030	-1 034

Inventariers bokförda värde	245	142
-----------------------------	-----	-----

Not 7 Kortfristiga placeringar

Bokfört värde räntefond	14 075	16 071
Marknadsvärde räntefond	14 075	16 083

Stockholm den 26 februari 2018

Marlene Tamlin
Sammankallande

Janine Alm-Ericson

Manuel Cortez Azero

Tina Ehn

Göran Håden

Jenny Lundström

Anders Åkesson

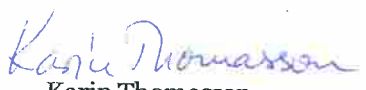

Isabella Lövin
Språkrör

Alice Bah-Kuhnke

Mats Dahlberg

Maria Ferm

Linus Pettersson Lakso

Karin Thomasson

Karin Jansson
Förtroendevald revisor
Sammankallande

Roland Jansson
Förtroendevald revisor

Gustav Fridolin
Språkrör

Per Bolund

Jakob Dalunde

Malin Hagerström

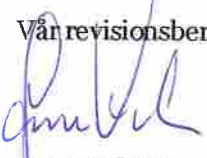

Rasmus Ling

Max Troendle

Rolf Bengtsson
Förtroendevald
revisor

Lotta Öhlund
Förtroendevald revisor

Vår revisionsberättelse har avgetts den 3 / 4 2018

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Ingegerd Borg-Saviharju
Förtroendevald revisor

Karin Jansson
Förtroendevald revisor
Sammankallande

Roland Jansson
Förtroendevald revisor

Rolf Bengtsson
Förtroendevald
revisor

Lotta Öhlund
Förtroendevald revisor

Gemensam intäktsanalys för riksdagspartiernas centrala verksamhet

De politiska partierna i Sveriges riksdag avviker betydligt från varandra avseende den organisatoriska uppbyggnaden. Alla partier kategoriseras som ideella föreningar, men verksamheten inom ett parti kan bedrivas inom en eller flera juridiska personer beroende på hur man internt valt att organisera verksamheten. En följd av detta blir att jämförelser av partiernas ekonomiska förutsättningar som enbart utgår ifrån siffror i boksluten inte blir relevanta.

I syfte att underlätta jämförbarheten för hur riksdagspartierna finansierar sina verksamheter har sju av partierna i riksdagen gemensamt enats om en presentationsstruktur för hur intäkterna för den centrala partiverksamheten fördelar sig. Uppdraget att hitta en gemensam presentationsstruktur bygger i sin tur på en överenskommelse som partisekreterarna träffat om att utveckla gemensamma redovisningsformer. Den föreslagna redovisningsformen innebär att partierna tillämpar gemensam terminologi och definitioner för de olika intäktsslagen och att partierna hämtar information från alla relevanta juridiska personer.

Eftersom den ekonomiska informationen för några riksdagspartier är hänförlig till flera juridiska enheter går det inte att återfinna samtliga värden i årsredovisningen. Sammanställningen av helhetsbilden presenteras i stället i partiernas respektive verksamhetsberättelser och på hemsidor.

För Miljöpartiet de gröna återfinns all information i en juridisk enhet och därmed i årsredovisningen men för överskådlighetens skull görs en separat intäktsanalys i enlighet med överenskommelsen.

SÄRSKILD PARTIGEMENSAM INTÄKTSREDOVISNING
Bilaga till årsredovisningen 2017

	tkr
	Belopp
Medlemsavgifter	1586
Statliga anslag	
Statligt stöd till de politiska partierna	14544
Medel till riksdagspartierna för information inför allmänna val	0
Medel till riksdagspartierna för information inför Europaparlamentsval	0
Stöd till partigrupperna i riksdagen	21505
Stöd till de politiska partiernas kvinnoorganisering	1515
Summa	37564
Anslag från Sveriges kommuner och landsting	464
Anslag från Svenska Kyrkan	0
Särskilda kansli-/serviceavgifter	
Avgifter från riksdagsledamöter	291
Avgifter från EU-parlamentariker	0
Summa	291
Bidrag, donationer, insamlingar och lotterier	
Från sido- och lokalorganisationer	0
Från företag eller andra juridiska personer	125
Från privatpersoner (647 st)	1084
Överskott lotteriverksamhet	0
Övriga insamlingar	0
Summa	1209
Bidrag/ersättningar från den egna regionala och lokala organisationen	2839
Sidointäkter	0
Finansiellt netto	
Utdelningar från egna bolag	0
Övrigt överskott finansiell verksamhet	7
Summa	7
Övriga intäkter	
Fakturerade kostnader	6138
Övrigt	397
Summa	6535
Summa intäkter	50495

Revisionsberättelse

Till kongressen i Miljöpartiet de Gröna, org.nr 802009-9811

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Miljöpartiet de Gröna för år 2017 som ingår på sidorna 1-12 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av föreningens finansiella ställning per den 31 december 2017 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten *Den auktoriserade revisorns ansvar* samt *De förtroendevalda revisorernas ansvar*.

Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisorssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är företagsledningen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av gemensam intäktsanalys på sidorna 13-14 samt verksamhetsberättelsen, men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna. Vi förväntar oss att få tillgång till verksamhetsberättelsen efter datumet för denna revisionsberättelse.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte den andra informationen och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende den andra informationen.

I samband med vår revision av de finansiella rapporterna är vårt ansvar att läsa den andra informationen som identifieras ovan när den blir tillgänglig, och när vi gör det överväga om den är väsentligt oförenlig med de finansiella rapporterna eller den kunskap vi inhämtade under revisionen eller på annat sätt förefaller innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som utförs avseende den andra informationen, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att avrapportera i det avseendet för den gemensamma intäktsanalysen.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen avser att likvidera föreningen, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Den auktoriserade revisorns ansvar

Jag har att utföra revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige.

Mitt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen. Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar jag mig en förståelse av den del av föreningens interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om föreningens förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en förening inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av föreningens resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar samt stadgar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av Miljöpartiet de Gröna för år 2017.

Vi tillstyrker att kongressen disponerar resultatet enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till föreningen enligt god revisionssed i Sverige. Jag som auktoriserad revisor har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen.

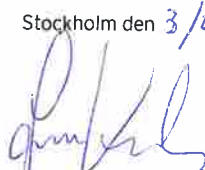
Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att ned en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot föreningen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder den auktoriserade revisorn professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på den auktoriserade revisorns professionella bedömning och övriga valda revisors bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för föreningens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Stockholm den 3/4 2018

Jens Karlsson
Auktoriserad revisor

Roland Jonsson
Förtroendevald revisor

Rolf Bengtsson
Förtroendevald revisor

Karin Jansson
Förtroendevald revisor

Ingegerd Borg-Saviharju
Förtroendevald revisor

Lotta Öhlund
Förtroendevald revisor

UPPFÖLJNING AV KONGRESSBESLUT 2011–2017

Här redovisas alla kongressbeslut som till och med föregående års kongress fortfarande var aktiva, det vill säga varken uppfyllda eller avskrivna. Enligt etablerad praxis brukar alla ej uppfyllda kongressbeslut äldre än fem år – det vill säga i detta fall beslut från 2012 – avskrivas. På grund av brister i partistyrelsens handläggning kom dock beslutsuppföljningen i fjol inte med i de ordinarie kongresshandlingarna och inget beslut om avskrivningar togs då. Därmed är täcker denna beslutsuppföljning 2011–2017 och partistyrelsen föreslår kongressen att avskriva alla ej uppfyllda kongressbeslut från 2011 och 2012. I övrigt föreslås i år inga kongressbeslut avskrivas.

Kongressbeslut	Kommentar
2017	
Motion 1.10 Lika vård för fertilitetsproblematik	
3. att MP verkar för att fertilitetsbehandlingar ska erbjudas även andra typer av familjekonstellationer än nuvarande lagstiftning tillåter.	Uppfyllt. Motion lagd av Annika Hirvonen Falk under AMT.
Motion 1.11 Rätten till rättvist åldrande för HBT (homo-bi-trans) personer	
2. att MP ska verka för att en god HBTQ-kompetens säkerställs inom såväl offentligt som privat driven äldreomsorg i hela landet.	Delvis uppfyllt. Frågan drivs av MP lokalt. På nationell nivå har regeringen i ett ändringsbeslut i regleringsbrevet till Socialstyrelsen i februari 2017 ålagt Socialstyrelsen att "ta fram och sprida ett kunskapsstöd för socialtjänsten avseende hbtq-frågor. Stödet ska bygga på den förstudie som genomförts och syftar till att skapa förutsättningar för ett bättre bemötande". Något ytterligare i frågan verkar inte ha gjorts på nationell nivå.
Motion 1.4 Regionbildning och decentralisering	
1. att MP verkar för att alla landsting transformeras till regioner.	Uppfyllt. Indelningskommittén fick nya direktiv i våras efter att det var uppenbart att majoritet saknades i riksdagen för förslagen. Miljöpartiet har arbetat med att påverka direktiven och komittén har lämnat sitt slutbetaänkande. Kommittén föreslår bland annat en myndighetsgemensam regional indelning för tio statliga myndigheter och att Region blir ny beteckning på landstingen. Det regionala utvecklingsansvaret blir enhetligt.
3. att i attsats 2 ändra "omfattar större geografiska områden än landstingen gör idag" till "ska vara befolkningsmässigt mer jämlika än dagens landsting/regioner".	Ännu ej uppfyllt. De regioner som bildas idag sammanfaller med dagens landsting därför anses att-satsen ännu ej vara uppfylld.
5. att MP verkar för att regionerna får ansvar för "arbetsmarknadspolitik".	Ännu ej uppfyllt. Förhandlingarna om storregioner strandade i slutet av förra året. Regeringen har därför beslutat om tilläggsdirektiv till Indelningskommittén. Tilläggsdirektivet innebär att kommittén inte längre har i uppdrag att föreslå en ny läns- och landstingsindelning. Uppdraget slutredovisades den 1:a mars 2018. Ett av utredningens förslag är att en rad myndigheter, bland annat Arbetsförmedlingen, skapar en myndighetsgemensam indelning på regional nivå istället för dagens modell

	där i princip alla statliga myndigheter olika regionala indelningar. http://www.regeringen.se/rattsdokument/statens-offentliga-utredningar/2018/03/sou-201810/
Motion 1.5 Ökad demokrati och jämnstarka landsdelar	
1. att MP stödjer initiativ till att bilda funktionella och jämnstarka regioner för ökad demokrati.	Ännu ej uppfyllt. Eftersom frågan om större och mer jämnstarka regioner för närvarande inte är aktuell så kan inte motionen anses vara uppfyllt. Motionen kommer att aktualiseras nästa gång arbetet med större regioner inleds.
2. att MP verkar för att alla regioner försäkras samma förmåga och kapacitet till ökad politisk befogenhet.	Ännu ej uppfyllt. Se attsats 1.
3. att MP verkar för att en regionreform ägs av riksdag och regering, medan beslut om förankringsprocess fattas på respektive distriktsnivå.	Ännu ej uppfyllt. Se attsats 1.
Motion 1.7 Dags för tillgänglig kollektivtrafik!	
1. att MP verkar för att undanröja hinder för tillgänglighet och användbarhet av kollektivtrafik, för personer med funktionsvariationer, enligt principen om universell utformning.	Delvis uppfyllt. MP verkar för det.
2. att MP ska utreda om lagstiftning är en lämplig metod för att öka tillgängligheten i kollektivtrafiken.	Ännu ej uppfyllt. MP verkar för det, men har inte haft möjlighet till en egen utredning i frågan
3. att MP verkar för att öka möjligheterna att ta med cykel på landsbygds och tätortsnära bussar.	Uppfyllt. Stina Bergström och Lise Nordin motionerar om att ett lagförslag om att alla järnvägsföretag ska ge resenärerna möjlighet att ta med cykeln på tåget.
Motion 1.9 Ett Sverige för alla	
1. att MP ska verka för att regelverket förändras så att medicinering i form av exempelvis sondmatning inte ses som egenvård och	Ännu ej uppfyllt.. MP har lyft frågan i flera samtal med Socialdepartementet. Två studier har genomförts av Socialstyrelsen och Försäkringskassan kring bl.a. egenvårdsinsatser och redovisades till Socialdepartementet i december 2017 och har tagits om hand av LSS-utredningen, som ska lämna sin slutrapport i oktober 2018.

därigenom blir assistansberättigad tid.	
11. att alla universitet och högskolor ska ha tillgång till funktionshindersamordnare.	Ännu ej uppfyllt. Regeringen har remitterat ett förslag till förändring i högskolelagen i PM "Promemorian Brett deltagande i högskoleutbildning". http://www.regeringen.se/4a0cf3/globalassets/regeringen/dokument/utbildningsdepartementet/hogre-utbildning/remiss-av-promemorian-brett-deltagande-i-hogskoleutbildning.pdf :Förslaget "innebär att universitet och högskolor i stället för att aktivt främja och bredda rekryteringen till högskolan aktivt ska främja ett brett deltagande i utbildningen. Formuleringen "främja ett brett deltagande" innefattar såväl rekryteringsfrämjande åtgärder som åtgärder för att i övrigt främja ett brett deltagande bland de som har antagits, t.ex. genom att ge de antagna studenterna ett bra mottagande och stöd under hela utbildningen eller genom en ökad geografisk tillgänglighet. Detta innebär att universiteten och högskolorna ska vidta åtgärder för att främja att personer [...] oavsett [...] funktionsnedsättning [...] ska söka, påbörja och fullfölja en högskoleutbildning."Om laget ändras så som föreslås, innebär det alltså visserligen inte att högskolorna måste ge tillgång till specifikt funktionshindersamordnare, men väl att de måste arbeta för att funktionshindrade (mfl) ska kunna studera och ta examen.
2. att MP ska verka för att Försäkringskassan ges huvudansvaret för att föra en dialog med kommunernas socialtjänst om de ärenden där de bedömer att assistanstiden understiger 20 timmar i syfte att så få som möjligt ska hamna mellan stolarna.	Uppfyllt.. Regeringen har under våren 2018 lämnat en proposition med en bestämmelse om att en kommun som har tagit emot ett beslut från Försäkringskassan som innebär att en enskild saknar rätt till assistansersättning utan dröjsmål ska informera den enskilde om förutsättningarna för insatser enligt LSS, med syfte att ingen ska hamna mellan stolarna.
6. att verksamhet och aktiviteter inom MP bör vara tillgängliga även för personer med funktionsvariationer.	Delvis uppfyllt. En tillgänglighetspolicy för stora arrangemang är på väg att skrivas ned.
Motion 2.2 Ja till djurskyddsmyndighet och djurskyddsminister	
1. att MP driver inrättandet av en djurskyddsmyndighet.	Uppfyllt. Förslaget kom inte med i förslag till valmanifest. Riksdagsledamoten Carl Schlyter har motionerat om frågan.
Motion 2.8 Koldioxidmärkning	
1. att MP verkar för en utredning av en koldioxidmärkning av varor och tjänster i Sverige.	Delvis uppfyllt. Niclas Malmberg och Stefan Nilsson har motionerat om att införa en koldioxidavgift som betalas tillbaka till medborgarna med samma summa. Ger incitament att minska utsläppen och har samtidigt en positiv fördelningspolitisk effekt.
Motion 3.1 Ett elsnålare Sverige	
2. att MP verkar för att en större andel av	Uppfyllt. MP driver detta, som enskild motion 2017/18:1674 Ett elsnålare Sverige och i klimatfärdplanen finns det med som ett förslag.

elhandel- & nättariffer bör vara rörliga.	
8. att MP verkar för att utreda direktavskrivning för åtgärder som minskar energiförbrukningen.	Uppfyllt. MP driver detta, som enskild motion 2017/18:1674 Ett elsnålare Sverige och i klimatfärdplanen finns det med som ett förslag.
9. att MP verkar för att elenergitariffer och nätavgifter 16 A:s tariff ska vara rörliga, både nät och elhandelsavgifter ska vara helt/enbart rörliga,	Uppfyllt. MP driver detta, som enskild motion 2017/18:1674 Ett elsnålare Sverige och i klimatfärdplanen finns det med som ett förslag.
Motion 3.10 Byggandets klimatkostnader måste in i våra klimatmål	
1. att byggproduktionens klimatpåverkan får en tydligare roll i politiska program, kommunikation och dylikt.	Uppfyllt. Pengar till hållbart innovativt byggande i budgeten. Vi har även lyft frågan om träbyggande i valmanifestet och bostadsrapporten
Motion 3.11 Det gröna samhället	
2. att MP verkar för att regeringen inleder dialog med Sveriges regioner och landsting om att införa ett enhetligt biljettsystem för kollektivtrafiken i hela Sverige,	Uppfyllt. MP driver detta och har gjort utspel med språkrören kring det. I klimatfärdplanen tas denna fråga upp som ett förslag. Det ingår i partiets inspel till vårbudgeten 2019.
3. att MP verkar för att det ska bli ännu mer förmånligt att bli cyklist	Uppfyllt. Uppfyllt i höstbudget 2017 för elcyklar, via stadsmiljöavtalen finns mer medel för cykelinfrastruktur
Motion 3.12 Drivmedlens roll i omställningen till ett hållbart transportsystem	
5. att MP agerar för att en plan för en landstäckande utbyggnad av laddinfrastruktur samt distributionsstruktur och tankställen för biogas tas fram under innevarande mandatperiod för ett snabbt införande.	Uppfyllt. MP driver detta. Mer medel för detta i höstbudget 2017. I klimatfärdplanen finns detta med som förslag.
9. att MP verkar för att Sveriges användning av biodrivmedel ska vara	Uppfyllt. MP driver detta, genom kvotpliktslagen ökar nu inblandningen av biodrivmedel men den har inget krav på att det ska vara Svenskt biodrivmedel. I klimatfärdplanen finns detta med i flera förslag.

långsiktigt hållbar och att Sverige i så stor utsträckning som möjligt är självförsörjande på biodrivmedel.	
11. att MP verkar för att utbyggnaden av infrastrukturen för flytande gas skapar möjligheter för sjöfarten till en övergång från bunkeroljan till förnybara drivmedel.	Uppfyllt. I klimatfärdplanen omnämns detta, dock ej med detaljerade tekniska förslag.
Motion 3.15 Konsumtionsmål för klimatutsläpp	
2. att MP tydligt driver etappmål för växthusgasutsläpp från svensk konsumtion för varje mandatperiod med start för mandatperioden 2018–2022.	Uppfyllt. MP driver detta t.ex. i klimatfärdplanen finns det med som ett förslag.
Motion 3.16 Konvertera till fossilfritt	
1. att MP verkar för att införa ett stöd för efterkonvertering av fossildrivna fordon till el- eller biogasdrift.	Uppfyllt. MP driver detta, t.ex. i klimatfärdplanen finns ett förslag om detta.
Motion 3.19 Stödåtgärder för efterkonvertering av fordon	
1. att MP verkar för att regler och rutiner förenklas ytterligare vid efterkonvertering; gällande alla fordon och drivmedel som leder till mindre klimatpåverkan.	Uppfyllt. MP driver detta, t.ex. i klimatfärdplanen finns ett förslag om detta.
2. att MP verkar för att organisationer som är rådgivande inför och under en konvertering tilldelas nödvändiga resurser.	Ännu ej uppfyllt.
3. att MP verkar för att skapa ekonomiska incitament som gör det mer förmånligt att efterkonvertera fordon till mer klimatneutralt drivmedel.	Uppfyllt. MP driver detta, t.ex. i klimatfärdplanen finns ett förslag om detta.

4. att MP verkar för att mer forskning bedrivs kring hur mycket utsläpp av växthusgaser som fordon orsakar under hela sin livscykel.	Uppfyllt. MP driver detta. Mer pengar har anslagits till olika former av klimatforskning men budgeten tilldelar inte specifika forskningsprojekt medel, det gör myndigheterna.
5. MP verkar för att bilar som konverteras till 100% eldrift får ta del av det kommande Bonus-Malussystemet eller liknande system som gäller nyproducerade bilar.	Uppfyllt. MP driver detta. I klimatfärdplanen finns ett förslag om efterkonvertering. Äldre bilar kommer dock inte att omfattas av Bonus-Malus då detta endast är för nya fordon.

Motion 3.5 Intäktsreglering för elnätet, elnätsavgifter och mycket mera

1. att MP verkar för att intäktsregleringen av elnäten ska vara samhällsekonomiskt optimal.	Uppfyllt. MP driver detta, t.ex. i riksdagsmotion 2017/18:2772 Intäktsreglering av elnät. Vi har även förslag i klimatfärdplanen om att ändra fördelningen mellan fast och rörlig kostnad i elräkningen.
2. att MP verkar för att kundperspektivet stärks i intäktsregleringen av elnäten. 3. att MP verkar för ett effektivt domstolsförfaranden i rättsliga ärenden som rör intäktsregleringen av elnäten.	Uppfyllt. MP driver detta, t.ex. i riksdagsmotion 2017/18:2772 Intäktsreglering av elnät. Vi har även förslag i klimatfärdplanen om att ändra fördelningen mellan fast och rörlig kostnad i elräkningen.
4. att MP verkar för att intäktsregleringen av elnäten även ska styra mot energieffektivisering, bättre förutsättningar för 100 procent förnyelsebar el, utbyggnad av elnätet och en ökad användning av efterfrågefleksibilitet.	Uppfyllt. MP driver detta, t.ex. i riksdagsmotion 2017/18:2772 Intäktsreglering av elnät. Vi har även förslag i klimatfärdplanen om att ändra fördelningen mellan fast och rörlig kostnad i elräkningen.

Motion 3.6 Kärnavfallsfonden saknar pengar

3. att MP verkar för att Kärnavfallsavgiften höjs så att det täcker de kostnader som kärnavfallet ger upphov till.	Uppfyllt. Regeringsbeslut i december 2017 om höjd kärnavfallsavgift till 5 öre per kilowattimme i enlighet med förslag från Strålsäkerhetsmyndigheten.
5. att MP verkar för att kärnkraftägarna får ställa mycket högre säkerheter än för	Uppfyllt. Proposition om höjt skadeståndsansvar till 12 miljarder kronor är lämnad till riksdagen och beräknas beslutas innan sommaren 2018.

närvarande till statens förfogande.	
Motion 3.7 Solvärme för småhus och flexibla värmesystem	
1. att MP verkar för att en strategi motsvarande den för solceller även tas fram för solfångare	Uppfyllt. MP driver detta. T.ex. genom riksdagsmotion 2017/18:1675 Solenergi är både solel och solvärme
Motion 3.8 Solvärme i svenska fjärrvärmesystem	
1. att MP verkar för att en utredning tillsätts för att utreda möjligheter, hinder och förslag på styrmedel för ökad andel solvärme i svenska fjärrvärmesystem,	Uppfyllt. MP driver detta. T.ex. genom riksdagsmotion 2017/18:1675 Solenergi är både solel och solvärme
2. att MP ska verka för att utbyggnad av solvärme främjas såväl för småhus som i fjärrvärmesystemen.	Uppfyllt. MP driver detta. T.ex. genom riksdagsmotion 2017/18:1675 Solenergi är både solel och solvärme
3.8 Solvärme i svenska fjärrvärmesystem	Uppfyllt. MP driver detta. T.ex. genom riksdagsmotion 2017/18:1675 Solenergi är både solel och solvärme
Motion 3.9 Strategi för förnybar el i Europa	
1. att MP verkar för en strategi för förnybar el i Europa, som innebär: att Sverige ökar sin export av el till övriga Europa i syfte att tränga undan fossilkraft och även bjuder in andra länder att medverka i detta syfte.	Uppfyllt. MP driver detta, t.ex. i klimatfärdplanen finns ett förslag om detta.
2. att exportökningen av el ska möjliggöras dels genom besparingar av el dels genom ytterligare utbyggnad av förnybar elproduktion.	Uppfyllt. MP driver detta. Att Sverige fortsatt ska vara nettoexportör av el ingår i energioverenskommelsen mellan fem partier. Miljöpartiet driver satsningar för energieffektivisering och utbyggd förnybar el i många former, exempelvis i senaste budgetpropositionens satsning på ökat stöd till solceller och energisteget för energieffektivisering i industrin.
Proposition 4.1 Bättre etablering – hur vi bygger ett samhälle där systemen klarar av hur världen ser ut	
1. att MP ska verka för att korta Migrationsverkets handläggningstider ytterligare genom att exempelvis tillföra	Delvis uppfyllt. Migrationsverket har fått stora extraresurser under mandatperioden och har avgjort fler ärenden än någonsin tidigare, ändå är handläggningstiderna exceptionellt långa, i synnerhet för ensamkommande barn och unga. MP har uppmärksammat denna fråga mycket och genom Migrationsverkets insynsråd ställt frågor om utvecklingen av handläggningstiderna och arbetet med digitalisering. Att få ner

resurser och öka digitaliseringen,	handläggningstiderna är en prioriterad fråga för Migrationsverket. MP har också kämpat för en lagändring som möjliggör uppehållstillstånd för ensamkommande som drabbats av exceptionellt långa handläggningstider.
2. Att MP ska verka för att alla asylsökande får rätt att arbeta från att de har lämnat in sin asylansökan.	Delvis uppfyllt. MP har sett till att en arbetsgrupp tillsatts på regeringskansliet med uppgift att undersöka möjligheterna att gå vidare med detta förslag. En analys har presenterats för oss men vi är ännu inte överens om några konkreta åtgärder.
3. att MP ska verka för att ge Migrationsverket i uppdrag att prioritera asylansökningar från barn,	Ännu ej uppfyllt. Inget gjort, inget planerat. Kan lyftas in i Migrationsverkets regleringsbrev.
4. att MP ska verka för att möjliggöra för parallella ansökningar av familjeåterförening och asyl,	Delvis uppfyllt. Maria Ferm skrev motion redan 2016 om detta. Sedan dess har inget nytt gjorts.
6. att MP ska verka för att personer som beviljas uppehållstillstånd i större utsträckning ska anvisas till boende i samma kommun som de varit asylsökande, inom ramen för befintliga anvisningstal.	Uppfyllt. Migrationsverkets har i regleringsbrevet för 2017 fått följande uppdrag: "Migrationsverket ska när det är möjligt, inom ramen för kommuntalen, anvisa personer till samma kommun som de bott i under asyltiden. Tiden från uppehållstillstånd till bosättning i kommun ska vara så kort som möjligt". Frågan ingår också i mottagandeutredningen som ska lämna sina förslag i början av 2018. Vi bevakar frågan där.
7. att MP ska verka för att kommuner får en möjlighet att ta emot fler nyanlända än vad som anvisats till dem,	Ännu ej uppfyllt. Inget gjort, inget planerat.
8. att MP ska verka för att underlätta spårbyte genom att sänka tiden asylsökande behöver ha haft ett arbete för att byta spår,	Ännu ej uppfyllt. Inget gjort än
9. att MP ska verka för att säkerställa att information och vägledning om nya regelverk finns lätt tillgänglig,	Ännu ej uppfyllt. Ingen direkt sådan satsning av regeringen, nej. Regeringen har satsat på mer samlokalisering av myndigheter i socialt utsatta områden vilket underlättar informationen kring olika stöd och bidrag där. Regeringen har också beslutat att genomföra informationsinsatser till nyanlända på andra områden, ex rörande hälsa och jämställdhet för nyanlända och asylsökande barn och unga.
10. att MP ska verka för att även personer med subventionerade anställningar och personer som deltar i högre utbildning ska ges möjlighet till permanent uppehållstillstånd	Delvis uppfyllt. Förslaget har uppmärksammat i media i anslutning till kongressen. Ju närmare vi kommer 2019 då den tillfälliga lagen ska upphöra (och därmed även de tillfälliga uppehållstillstånden) desto mindre relevant blir det för oss att driva denna fråga.

11. att MP ska verka för att möjligheten att släppa in andra aktörer med specialiserad kunskap inom matchning och arbetsmarknadsetablering prövas,	Delvis uppfyllt. Arbetsmarknadens parter har enats kring en modell för så kallade etableringsjobb. Regeringen kommer nu att arbeta fram ett förslag till hur ersättningen till individer i etableringsjobb kan utformas. som del i detta kommer Arbetsförmedlingen att få i uppdrag att tillsammans med arbetsmarknadens parter analysera förutsättningarna för och utreda utformningen av en modell för upphandlad matchning till etableringsjobb. Avsikten är att externa aktörer ska stå för en väsentlig del av matchningen till etableringsjobb.
12. Att MP verkar för att de huvudmän som har det tuffast och tar det största ansvaret för mottagandet av nyanlända elever ska få de resurser som krävs.	Uppfyllt. Ffa genom att nytt statligt stöd införs för stärkt likvärdighet i BP18 (skolkommissionens förslag), men också genom tidigare satsningar som samverkan för bästa skola
13. att MP ska verka för att få en högre andel behöriga och erfarna lärare att arbeta på skolorna med de tuffaste utmaningarna,	Uppfyllt. Ffa genom att nytt statligt stöd införs för stärkt likvärdighet i BP18 (skolkommissionens förslag), men också genom tidigare satsningar som samverkan för bästa skola
14. att MP ska verka för att åldersgränsen för asylsökande att ansöka till ett program i gymnasieskolan eller gymnasiesärskolan (inklusive introduktionsprogram) ska vara densamma som för bosatta elever, det vill säga till och med det första kalenderhalvåret det år de fyller 20 år,	Uppfyllt. MP har förhandlat fram pengar i BP18 för att asylsökande som hunnit fylla 18 år ska få påbörja nationellt program på gymnasiet (http://www.regeringen.se/debattartiklar/2017/09/extra-pengar-i-budgeten-till-de-ensamkommande/).
15. att MP ska verka för att skyndsamt förtydliga skollagen så att elever som går på introduktionsprogram har rätt att fullfölja sin utbildning även när de flyttar till en annan kommun,	Uppfyllt. En proposition om rätten att fullfölja introduktionsprogram efter flytt har beslutats och börjar gälla den 1 nov 2017 (http://www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2017/05/prop.-201617190/).
16. Att MP verkar för att bryta skolsegregationen.	Uppfyllt. Ffa genom att nytt statligt stöd införs för stärkt likvärdighet i BP18 (skolkommissionens förslag), men också genom tidigare satsningar som samverkan för bästa skola
17. att MP ska verka för att meritpoäng ges för modersmålsstudier på samma sätt som för kurser i moderna språk,	Ännu ej uppfyllt. Utredningen Tillträde för nybörjare – ett öppnare och enklare system för tillträde till högskoleutbildning SOU 2017:20 föreslår att systemet med meritpoäng avskaffas från och med antagningen till höstterminen 2022. Den har varit på remiss i våras, men det är oklart om och hur regeringen går vidare med förslag kring meritpoängen.

18. att MP ska verka för att urvalsreglerna till skolor förändras för att skolan åter ska bli en mötesplats för barn med olika bakgrund,	Uppfyllt. Förändringar i bestämmelserna om placering i kommunala skolor (närhetsprincipen) samt mottagande och urval till fristående skolor i syfte att minska skolsegregationen ska utredas vidare (utifrån skolkommissionens förslag)
19. att MP ska verka för att anhöriginvandrare till svenska medborgare ges rätt till etableringsinsatser,	Ännu ej uppfyllt.
20. att MP ska verka för att Migrationsverkets handläggning av medlemmar i familj moderniseras så att män och kvinnor får en likvärdig asylprövning,	Ännu ej uppfyllt. Frågan skulle kunna tas upp i insynsrådet eller föras in i Migrationsverkets regleringsbrev
21. att MP ska verka för att öka antalet platser på yrkesvux inom yrken som nyanlända kvinnor, som varken har studerat eller jobbat, ändå kan ha informell arbetslivserfarenhet av,	Uppfyllt. Sommaren 2017 var rekordmånga personer i etablering (ca 77 000) – trots det ökar andelen personer i studier eller arbete efter etablering. Den tid det tar för flyktingar att etablera sig på arbetsmarknaden har minskat kraftigt under vår tid i regering (det mäts bara en gång om året, men tiden har snart halverats som samma trend fortsätter). Färre kvinnor än män arbetar eller studerar dock efter avslutad etablering. Mycket få lågutbildade (både kvinnor och män) går vidare till utbildning efter etablering. Regeringen kommer att se över hur bestämmelser inom olika ersättningssystem samspelar och påverkar utrikes födda kvinnors ekonomiska förutsättningar att studera och arbeta. http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2018/01/nyanlandas-etablering-gar-snabbare/
22. att MP ska verka för att ett särskilt fokus läggs på nyanlända kvinnor i de moderna beredskapsjobben,	Uppfyllt. Statskontoret har fått i uppdrag att utreda varför utomeuropeiskt födda kvinnor i större utsträckning står utanför arbetskraften och deras förutsättningar kan förbättras. http://www.statskontoret.se/globalassets/publikationer/2018/201803.pdf Extratjänsterna som helhet går nu bättre efter en trög start, och hälften av dem i extratjänst är kvinnor (då dock räknat på både gruppen nyanlända och långtidsarbetslösa) https://www.arbetsformedlingen.se/Om-oss/Pressrum/Sjoberg-bloggar/Arkiv/2018-01-11-Framgang-for-extratjanster.html
23. att MP ska verka för fler öppna förskolor med språkstöd,	Ännu ej uppfyllt.
24. att MP ska verka för införandet av ett etableringsår (enligt friårsmodellen) där nyanlända och andra får etablera sig på arbetsmarknaden samtidigt som någon	Uppfyllt. Regeringen har tillsatt en utredning ledda av Anders Wallner, som bland annat ska lämna förslag på hur ett så kallat alterneringsår skulle kunna utformas. http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/05/regeringen-tillsatter-utredning-om-arbetsbidsfragor-for-ett-hallbart-arbetsliv/

annan får möjlighet att vidareutbilda sig eller starta företag,	
25. att MP ska verka för fler snabbkvalificerande jobb,	Uppfyllt. Regeringen satsar i höstbudgeten på att förenkla subventionerade anställningar genom att slå ihop olika stöd till de sk. introduktionsjobben. Regeringen har tidigare gett Tillväxtverket i uppdrag att främja utvecklingen av projekt och upphandling av insatser som bidrar till att nyanlända och personer som varit utan arbete en längre tid ska få jobb. Extratjänsterna har ökat tillgången till snabbkvalificerade jobb: https://www.arbetsformedlingen.se/Om-oss/Pressrum/Sjoberg-bloggar/Arkiv/2018-01-11-Framgang-for-extratjanster.html
26. att MP ska verka för att underlätta för andra aktörer än Arbetsförmedlingen att erbjuda praktik till asylsökande,	Uppfyllt. Mottagandeutredningen har fått ett tilläggsuppdrag om att titta på denna fråga, på MP:s initiativ.
27. att MP ska verka för RUT och ROT utvecklas till ett mer generellt grönt skatteavdrag,	Delvis uppfyllt. Den typ av breda RUT och ROT-reform som föreslås i etableringspropositionen har dock inte drivits. Någon kostnadsuppskattning finns inte heller. Däremot finns skrivningar i förslaget till Valmanifest om att sänka skatten på det som är bra för människor och miljö, som arbete, reparationer, återanvändning eller uthyrning.
28. att MP ska verka för att se över hur tillfälliga uppehållstillstånd påverkar etableringen på arbetsmarknaden,	Ännu ej uppfyllt. Inget gjort än men en bedömning av detta bör ingå i tvåårsavstämningen av den tillfälliga lagen
29. att MP ska verka för att utvidga ROT-avdraget för tillskapandet av nya bostäder,	Ännu ej uppfyllt.
30. att MP ska verka för att utöka Statens Bostadsomvandling AB:s åtagande till att omfatta även personer som står långt ifrån bostadsmarknaden samt nyanlända,	Uppfyllt. Drev frågan i budgetförhandling men nådde inte fram. En utredning pågår.
31. att MP ska verka för att utvidga det kommunala bostadsförsörjningsansvaret,	Uppfyllt. Arbete pågår i RK
32. att MP ska verka för att en utredning av hur statens ansvar för planeringen av byggande av asylboenden kan utvecklas,	Ännu ej uppfyllt. Statlig insats är riktat stöd från regeringen för att möjliggöra att ensamkommande ska kunna bo kvar samt riktade insatser för att underlätta för byggande av billigare bostäder, exempelvis investeringsstöd. Någon utredning av förstatligt byggande har inte initierats

33. att MP ska verka för att sociala krav ställs vid upphandlingar av anläggningsboenden – för att höja kvaliteten,	Ännu ej uppfyllt.
34. att MP ska verka för att förbättra situationen för personer i eget boende genom exempelvis närmare uppföljningar av standard på boende, genom att se över den ekonomiska situationen, samt förenkla för den som har valt eget boende att kunna byta boendeform till anläggningsboende,	Ännu ej uppfyllt.
35. att MP ska verka för en översyn av mervärdesskattelagen så att avdragsförbudet för stadigvarande bostad slopas,	Ännu ej uppfyllt.
36. att MP ska verka för att en överenskommelse mellan kommuner och fastighetsägare om att acceptera försörjningsstöd och etableringsersättning som inkomst kommer till stånd,	Ännu ej uppfyllt.
37. att MP ska verka för att sociala företag får bättre möjligheter att främja etablering,	Uppfyllt. Regeringen har tagit fram en strategi för sociala företag, vilket också delvis syftar till att få fram fler snabbkvalificerade jobb och främja etablering http://www.regeringen.se/informationssystem/2018/02/regeringens-strategi-for-sociala-foretag--ett-hallbart-samhalle-genom-socialt-foretagande-och-social-innovation/
38. att MP ska verka för att främja mer användning av modellen IOP (Idéburet offentligt partnerskap),	Ännu ej uppfyllt. Ideellt offentligt partnerskap används i allt fler sammanhang i landets kommuner. Miljöpartiets riksorganisation har uppmärksammat frågan i nyhetsbrev i samband med Almedalsveckan 2016. Det tillfälliga statliga stöd Miljöpartiet har sett till att alla kommuner har fått för att låta ensamkommande asylsökande som blir 18 år få bo kvar i kommunen används på flera håll genom IOP.
39. att MP ska verka för att civilsamhällets samarbete med Migrationsverket och Arbetsförmedlingen främjas,	Uppfyllt. Satsningar har gjorts för att stötta civila samhällets arbete med nyanlända generellt och Motagandeutredningen har på MPs initiativ fått tilläggsdirektiv för att titta på möjligheten för andra aktörer än Arbetsförmedlingen att erbjuda praktik.

40. att MP ska verka för att en totalöversyn kring regelverket för ensamkommande barn görs,	Ännu ej uppfyllt. Inga nya initiativ tagna.
41. att MP ska verka för att förbättra tillgången till vård för motverkande av psykisk ohälsa bland ensamkommande barn,	Uppfyllt. MP har förhandlat in en satsning på 50 miljoner kronor årligen i BP18 för att förbättra tillgången till vård för att motverka psykisk ohälsa hos asylsökande och nyanlända barn och unga.
42. att MP ska verka för att ensamkommande barn som fyller 18 år eller får sin ålder uppskriven till 18 år ska slippa att avbryta sin skolgång och kunna bo kvar i den kommun där de bott hittills,	Uppfyllt. MP har förhandlat fram ett tillfälligt kommunbidrag på 390 miljoner kronor för att ensamkommande unga som hinner fylla 18 år under asylprocessen ska få möjlighet att bo kvar i kommunen som de har hunnit rota sig i.
43. att MP ska verka för att följa upp och utvärdera den nya boendeformen stödboende,	Ännu ej uppfyllt.
44. att MP ska verka för att skapa anpassade boendelösningar för ensamkommande över 18 år,	Ännu ej uppfyllt.
45. att MP ska verka för att utvidga ROT-avdraget till upprustning av flerbostadshus (både hyresrätter och bostadsrätter),	Uppfyllt. Regeringen har infört ett statligt stöd för renovering och upprustning
46. att MP ska verka för att placera lokala arbetsförmedlingar (startcentraler) i socioekonomiskt utsatta områden,	Uppfyllt. Försäkringskassan, Pensionsmyndigheten och Skatteverket i uppdrag att etablera tio nya servicekontor i socialt utsatta områden och i landsbygdsregioner som i dag saknar servicekontor. Anslag: 80 miljoner kronor 2018, därefter ökning till 185 miljoner kronor fullt utbyggt 2021. Ska etableras t o m juni 2018
47. Att MP ska verka för att även asylsökande ungdomar ska ges möjlighet att sommarjobba	Ännu ej uppfyllt.
48. att MP ska verka för att skapa förutsättningar för en aktiv fritid för alla genom stöd till lokala	Uppfyllt. Regeringen har ökat anslaget till kultursamverkansmodellen och pekat ut litteraturfrämjande åtgärder i motiveringen för anslaget. Vi har också höjt anslagen till både idrotts- och friluftorganisationer.

satsningar på idrott och kultur,	
49. att MP ska verka för att skillnaderna i hälsa mellan olika områden utreds och bekämpas.	Uppfyllt. Regeringen har tillsatt Kommissionen för jämlik hälsa vilken har till uppgift att lämna förslag som kan bidra till att hälsoklyftorna i samhället minskar. Till grund för kommissionens uppdrag ligger regeringens mål om att de påverkbara hälsoklyftorna ska slutas inom en generation. Kommissionen lämnade sin slutrapport till regeringen den 31 oktober 2017 och en proposition om en utvecklad folkhälsopolitik lämnas till riksdagen 20 mars 2018.
50. att MP verkar för att etableringsinsatser ska kompenseras fullt ut för föräldraledighet så att den som varit hemma med barn kan ta igen varje dag den missat.	Uppfyllt. Regeringen har ökat anslaget enligt 37a § förordningen om statlig ersättning för insatser för vissa utlänningar för att möjliggöra för kommuner att i större utsträckning erbjuda insatser för föräldralediga förstärks. Insatserna ska även kunna omfatta asylsökande.
51. Att MP verkar för att anvisningen utifrån bosättningslagen görs med full avräkning gentemot det övriga mottagandet.	Ännu ej uppfyllt. Inga nya initiativ tagna
Motion 4.3 En röd tråd i mottagandet av människor som söker asyl - kommunplacering för asylsökande	
2. att MP verkar för att nyanlända, i den mån det är möjligt, ska anvisas till samma kommun som de har bott i som asylsökande.	Uppfyllt. Migrationsverkets har i regleringsbrevet för 2017 fått följande uppdrag: "Migrationsverket ska när det är möjligt, inom ramen för kommundelen, anvisa personer till samma kommun som de bott i under asyltiden. Tiden från uppehållstillstånd till bosättning i kommun ska vara så kort som möjligt". Frågan ingår också i mottagandeutredningen som ska lämna sina förslag i början av 2018. Vi bevakar frågan där.
4. att MP verkar för att Migrationsverket ges direktiv att säkerställa ett fungerande kontrollsystem för kvaliteten på anläggningsboenden, framför allt med ett barn- och jämställdhetsperspektiv.	Ännu ej uppfyllt. Kan lyftas in Migrationsverkets regleringsbrev
Motion 4.4 Från nyanländ till nyanställd	
4. Att MP verkar för att permanenta uppehållstillstånd kan ges även för studier vid universitet eller högskola så länge dagens tillfälliga regler gäller.	Uppfyllt. Förslaget har uppmärksammats i media i anslutning till kongressen. Ju närmare vi kommer 2019 då den tillfälliga lagen ska upphöra (och därmed även de tillfälliga uppehållstillstånden) desto mindre relevant blir det för oss att driva denna fråga. (Vi skulle kunna motionera om detta nu i höst, men vet inte om någon har planer på detta).
5. att MP verkar för att ge PUT vid anställning med anställningsstöd,	Delvis uppfyllt. Förslaget har uppmärksammats i media i anslutning till kongressen. Ju närmare vi kommer 2019 då den tillfälliga lagen ska upphöra (och därmed även de tillfälliga uppehållstillstånden) desto mindre relevant

	blir det för oss att driva denna fråga. (Vi skulle kunna motionera om detta nu i höst, men vet inte om någon har planer på detta).
10. att MP verkar för att tillåta praktik för nyanlända årets alla månader istället för dagens överenskommelse där fackliga organisationer har satt stopp för praktik flera månader om året,	Delvis uppfyllt. Etableringsjobben fångar i stort upp andemeningen, om än ej exakt det som avses
11. att MP verkar för att ge nyanlända rätt till 4 aktivitetsfria veckor per år - i praktiken är det idag enbart denna grupp arbetslösa som har krav på 40 timmars planerad aktivitet året om för att få ekonomisk ersättning,	Delvis uppfyllt. Etableringsjobben fångar i stort upp andemeningen, om än ej exakt det som avses
12. att MP arbetar för att nyanlända med uppehållstillstånd ska få arbetstillstånd i EU för arbetspendling över nationsgränser,	Uppfyllt. MP driver frågan i EU-parlamentet
14. att MP verkar för att ta bort obligatoriet om förfrågan till facklig organisation som Arbetsförmedlingen gör innan beslut om praktik eller vissa anställningsstöd,	Ännu ej uppfyllt.
Motion 4.7 Låt asylsökande arbeta	
2. att MP ska verka för att fler asylsökande ges rätt att arbeta från dag ett.	Uppfyllt. MP har sett till att en arbetsgrupp tillsatts på regeringskansliet med uppgift att undersöka möjligheterna att gå vidare med detta förslag. En analys har presenterats för oss men vi är ännu inte överens om några konkreta åtgärder.
Motion 5.12 Biståndet och avräkningar för flyktingmottagande	
1. att MP ska verka för att Sverige ska vara ett positivt föredöme för andra OECD-länder, och säkerställa att de svenska principerna för eventuella flyktingavräkningar – om de tillämpades av	Uppfyllt. MP verkar för detta. MP har dock inte fått gehör för vår synpunkt avseende tolkningen av DAC-reglerna. Däremot är det sedan länge genomfört om man ser Sveriges roll som förebild såsom stor och progressiv biståndsgivare generellt bland OECD-länderna. Dock kvarstår faktum att vi ännu lever med ett avräkningssystem som inte gagnar biståndet.

alla OECD-länder – skulle leda till att OECD:s samlade flyktingavräkningar minskar väsentligt.	
2. att MP bör verka för att successivt minska avräkningarna för flyktingmottagandet mot biståndet.	Uppfyllt. I BP18 föreslår regeringen den största biståndsbudgeten någonsin för Sverige. Biståndsramen tillförs ytterligare 500 miljoner kronor i syfte att öka biståndets andel av bruttonationalinkomsten (BNI) från 0,99 procent till 1 procent. Samtidigt beräknas de avräkningsbara kostnaderna 2018 för asylmottagande minska från 8,1 miljarder kronor i budgetpropositionen för 2017 till 2,8 miljarder kronor, vilket innebär den lägsta andelen av biståndsramen på tio år. Den andel av biståndet som används i Sverige minskar med två tredjedelar 2018.
Motion 5.16 Modernisera Europa	
3. att MP verkar för att sänka rösträttsåldern till 16 år i det svenska valet till EU-parlamentet.	Ännu ej uppfyllt. Frågan ligger i demokratiutredningen. Finns inget stöd i riksdagen för att lägga fram det. K-dep kommer inte ha med det i sin skrivelse.
Motion 5.2 En grön försvars- och säkerhetspolitik	
1. att MP i sin säkerhetspolitik betonar den helhetssyn som innebär att ett fossilfritt samhälle också på längre sikt ger en större militär och säkerhetspolitisk trygghet för Sverige.	Uppfyllt. Genomfört. I de politiska strategidokument som idag finns för MP:s säkerhetspolitik lyfts klimathotet fram som avgörande för den nationella och internationella säkerheten, och vikten av ett fossilfritt samhälle lyfts fram som en säkerhetspolitisk åtgärd.
1. att MP med kraft verkar mot vapenexport till diktaturer och stater där det förekommer allvarliga kränkningar av mänskliga rättigheter, officiellt sanktionerad tortyr eller regelbunden förekomst av tortyr eller där systematisk diskriminering av kvinnor sker.	Uppfyllt. Genomfört. Genom lagrådsremissen för KEX som förhandlats fram med MP som ett av sex partier har vi nu tagit ett viktigt steg fram för skärpta regler för vapenexport till länder som kränker MR eller med tvivelaktig demokratisk status. Exporten av vapen eller vapensystem till sådana länder har också minskat kraftigt under åren MP suttit i regering.
3. att MP verkar för att liknande krav som gäller för svensk bistånd, som riskbedömningar och krav på utvärdering, även ska gälla export av krigsmateriel.	Uppfyllt. Genomfört. Med KEX-propositionen införs också den PGU-klausul som här åsyftas.
Motion 5.9 Befria oss från maktförskjutande avtal av typen CETA/TTIP/TISA	

2. att MP delar den internationella miljörelsens kritiska syn på CETA-, TTIP- och liknande avtal, och att MP verkar för att demokratisk insyn i förhandlingarna kring dessa avtal säkerställs.	Uppfyllt. Miljöpartiet är positivt till att onödiga tullar och onödiga handelshinder minskar men delar den internationella miljörelsens kritiska syn på CETA. Den del av avtalet som Miljöpartiet riktat sin starkaste kritik mot – investerarskydd och tvistlösningsmekanismer ingår inte i den provisoriska tillämpningen som nu trätt ikraft. Då det finns en mycket tydlig majoritet i Sveriges riksdag för att ratificera CETA har Miljöpartiet arbetat för och fått igenom fördjupade analyser av avtalets effekter för Sverige och att regeringen ska vidta åtgärder för att minska de risker som lyfts fram i detta arbete. I propositionen som nu klubbats är det tydliggjort att regeringen ska verka för att civilsamhället ska få en starkare roll.
2. att MP verkar för att regeringen skickar en förfrågan till EU-domstolen kring huruvida CETA-avtalet är förenligt med EU:s fördrag.	Delvis uppfyllt. Regeringen har inte skickat någon sådan förfrågan. En sådan begäran har inlämnats till EU-domstolen av Belgien
6. att MP ser negativt på att handelsavtal inbegriper investeringsskyddsdoms tolar och liknande tvistlösningsmekanismer, som ger företag särskilda rättigheter att stämna stater utanför den normala rättsprocessen för att de fattar demokratiska beslut till skydd för miljö, hälsa och välfärd.	Delvis uppfyllt. Kommissionen förväntas som ett resultat av den s.k. Singaporedomen komma med ett förslag som går ut på att separera EU:s frihandelsavtal, i linje med hur domstolen bedömt kompetensfördelningen mellan EU och medlemsstaterna. Ett avtal för de områden som ligger under EU-exklusiv kompetens (EU FTA). och att ett annat avtal för de delar där blandad kompetens delvis råder, dvs. för investeringsskyddet och tvistlösningsmekanism mellan stater/investerare (EU BIT). Med vissa länder kommer då investeringsskyddsavtal inte att träffas.
7. att MP ser positivt på att onödiga tullar och onödiga handelshinder minskas genom handelsavtal.	Uppfyllt. Miljöpartiet driver på för en fri och rättvis handelspolitik. Detta är också regeringens inställning.
Proposition 6.1 Principer och process för en "rikslista" i 2018 års riksdagsval	
1. att MP i riksdagsvalet 2018 ska ha en valsedel giltig i hela landet, så kallad rikslista, som komplement till de valsedlar som fastställs för varje valkrets.	Uppfyllt. Partistyrelsen har på sitt möte i mars beslutat om rikslistan, efter förslag från riksvalberedningen och i enlighet med kongressens fastslagna principer. Användningen av listan ska enligt utskickade instruktioner utgå från beslutat syfte och regelverk.
2. att syftet med att ha en rikslista är: a. att möjliggöra för alla väljare, oberoende av var de bor, att rösta på våra främsta företrädare, b. att möjliggöra för dem som röstar i	Uppfyllt. Se svar attsats 1

utlandet att personrösta överhuvudtaget, c. att ge de distrikt som så önskar, företrädesvis sådana med låg chans att själva ta ett riksdagsmandat, möjlighet att använda rikslistan som komplement till den egna listan i sin valkampanj, samt d. att, genom att på detta vis ge fler möjlighet att rösta på en kandidat de gillar, dra fler röster till partiet.	
3. att listan ska utgöras av: a) Språkrör på plats ett eller två b) övriga statsråd, om de inte själva avböjer att göra så c) personer som har en framskjuten placering på en valkretslista och/eller är etablerade namn nationellt eller i sin del av landet d) kandidaterna ska ha en god geografisk spridning	Uppfyllt. Se svar attsats 1
4. att: a) riksvalberedningen föreslår namn och inbördes ordning, med beaktande av de principer om jämställdhet och mångfald som framgår av de gemensamma reglerna för nomineringsprocesser. b) beslut fattas av partistyrelsen	Uppfyllt. Rvb har i sin beredning arbetat efter de principer som anges i denna proposition samt de principer om jämställdhet och mångfald som framgår av de gemensamma reglerna för nomineringsprocesser.
5. att rikslistan ska användas i enlighet med följande principer: a. Rikslistan ska användas för utlandsröstning b. Grundprincipen ska i övrigt vara att varje distrikt/valkrets själva beslutar om och i så fall	Uppfyllt. Se svar attsats 1

hur de ska använda sig av rikslistan c. All användning ska ske i linje med de angivna syftena med att ha en rikslista d. Rikslistan ska uttryckligen vara avsedd som komplement till – inte ersättning för – valkretsspecifika listor e. Personvalskampanjer ska inte bedrivas i en valkrets i syfte att få en kandidat på rikslistan invald istället för en kandidat på valkretsens egna valsedel f. Personvalskampanjer med rikslistan som grund ska överhuvudtaget inte bedrivas i distrikt/valkretsar som beslutat att inte på något vis använda sig av rikslistan g. Användning av rikslistan i ett distrikt/en valkrets på annat sätt än vad som demokratiskt beslutats i det distriktet/den valkretsen är inte tillåten och ska anses skada partiet.	
Motion 6.4 Fri mjukvara och öppna standarder inom Miljöpartiet	
3. att partiet inte ska göra reklam för specifika tjänster- eller mjukvaruleverantörer, till exempel genom att ta fram en policy.	Uppfyllt. Partiet ska inte göra reklam för specifika leverantörer. Upphandling sker baserat på funktion och pris.
Proposition 7.1 Buggfixar och förbättringar i stadgarna	
1. partistyrelsen föreslår att § 7.5.1 i stadgarna ändras på så vis att texten "Grön Ungdom eller Gröna Studenter" byts ut mot "Grön Ungdom, Gröna Studenter eller Gröna Seniorer".	Uppfyllt. Stadgar är uppdaterade på hemsida och intern server.

2. partistyrelsen föreslår att § 17.2 i stadgarna ändras på så vis att texten ”längre än nio år i följd” byts ut mot ”längre än tio år i följd”.	Uppfyllt.
3. partistyrelsen föreslår att § 14.5.1 i stadgarna ändras på så vis att sista meningen byts ut mot ”Beslut på riksdagsvalkrets nivå ska i så fall fattas av ett representantskap enligt motsvarande principer som gäller för partidistriktet.”	Uppfyllt.
4. partistyrelsen föreslår att § 16.4 i stadgarna ges följande lydelse: ”Partidistrikt och lokalavdelningar är självstyrande inom de ramar som anges i dessa stadgar samt normalstadgar.”	Uppfyllt.
5. partistyrelsen föreslår att § 1 i normalstadgarna för partidistrikt respektive lokalavdelningar ändras på så vis att det sist i första meningen (”Föreningen, i dessa stadgar omnämnd partidistriktet/lokalavdelningen, är en distriktsorganisation/lokal organisation inom Miljöpartiet de gröna.”) läggs till ”och lyder under dess stadgar”.	Uppfyllt.
6. partistyrelsen föreslår att följande läggs till sist i § 21.2 i stadgarna: ”Om det är nödvändigt för att trygga avdelningens och dess medlemmars intressen får den ingripande styrelsen interimistiskt sätta sig själv i avdelningsstyrelsens ställe, och överta dess	Uppfyllt.

skyldigheter och befogenheter.”	
7. partistyrelsen föreslår att § 14.5.1 i stadgarna ändras på så vis att följande läggs till före sista meningen: ”I partidistrikt som omfattar mer än en riksdagsvalkrets får även fastställande av landstingsvalsedlar delegeras till riksdagsvalkrets-nivån.”	Uppfyllt.
8. partistyrelsen föreslår att uttala att oaktat vad som anges i § 7 i normalstadgarna för partidistrikt och i § 2 i de gemensamma reglerna för nomineringsprocesser så gäller, för landstingsvalsedlar, vad som sägs i § 14.5.1 i partistadgarna.	Uppfyllt.
9. partistyrelsen föreslår att § 7.4.3 i stadgarna ges följande lydelse: ”För mandatfördelning används de medlemsantal som gällde den 31 oktober året före kongressen.”	Uppfyllt.
10. partistyrelsen föreslår att § 7.4.4.2 i stadgarna ändras på så vis att andra meningen ersätts av följande: ”Beslut fattas av distriktsstämman. Distriktsstyrelsen får dock, om samtliga berörda lokalavdelningar samtycker till det, besluta om mindre förändringar i en av stämman fastställd indelning.”	Uppfyllt.
11. partistyrelsen föreslår att § 7.4.1.1 i stadgarna ges följande lydelse: ”Utlandsavdelni	Uppfyllt.

ngarna ska i detta sammanhang anses tillhöra det partidistrikt de anmält att de önskar tillhöra. Utlandsmedlemmar som inte tillhör en avdelning som valt ett distrikt på detta vis ska anses tillhöra Stockholmsregionens partidistrikt.”	
12. partistyrelsen föreslår att § 22.4 i stadgarna ges följande lydelse: ”Beslut enligt § 22.2-3 fattas med röstplikt. För bifall krävs två tredjedelars majoritet bland de avgivna rösterna samt absolut majoritet bland samtliga ledamöter.”	Uppfyllt.
13. partistyrelsen föreslår att § 7.4.4.3 i stadgarna ändras på så vis att första meningen byts ut mot följande: ”De lokalavdelningar som ingår i en valkrets bestämmer gemensamt hur ombud och ersättare ska utses. Kan de inte enas väljs istället ombud och ersättare av distriktsstämman, bland kandidater som föreslagits av lokalavdelningarna.”	Uppfyllt.
Motion 7.4 Gröna Seniorer i riksvalberedningen	
1. att partistyrelsen tillser, genom ändring i riksvalberedningens stadgar, att Gröna Seniorer ges en ordinarie ledamot i riksvalberedningen.	Uppfyllt. Stadgar är uppdaterade på hemsida och intern server.
2. att Gröna Seniorers nomineringsbeslut i år, och endast i år, ska få fattas av förbundets styrelse istället för det högsta beslutande organet, att besluten i	Uppfyllt.

detta ärende ska anses omedelbart justerade.	
Proposition 8.1 Treårig verksamhetsinriktning (ramplan) samt rambudget för 2018–2021	
1. att fastställa Treårig verksamhetsinriktning samt rambudget för 2018 med plan 2019–2020 i enlighet med förslag.	Uppfyllt.
2. att riktvärdet för avgifter från partidistrikt och lokalavdelningar för perioden (2018–2020) ska vara 2 500 tkr, i enlighet med föreslagen rambudget.	Uppfyllt
Proposition 8.2 Medlemsavgift för 2018	
1. att medlemsavgiften för MP för år 2018 ska vara 240 kronor vid hel avgift och 120 kronor vid halv avgift.	Uppfyllt
2. att medlemsavgiften för nyblivna medlemmar ska vara 100 kr för det första årets medlemskap.	Uppfyllt
3. att partiet för år 2018 inte tar ut någon avgift för medlemmar i Grön Ungdom som är yngre än 27 år.	Uppfyllt
4. att partiet för år 2017 inte tar ut någon avgift för medlemmar i Gröna Studenter.	Uppfyllt
Motion 9.1 Det ledande partiet i kulturfrågor	
3. att Miljöpartiet verkar för att en utredning av behovet att lyfta in andra kulturyttringar in i kulturbegreppet, som exempelvis spelkulturen genomförs.	Uppfyllt. Finns med i underlaget till förslaget till valmanifest. Om det inte hamnar i valmanifestet kan det tas med i Så tycker vi eller underlag för enkätsvar. Finns i förslaget till kulturprogram.
Motion 9.12 Utomhuspedagogik	

4. att MP verkar för en bredd och ett djup av miljö-, klimat-, hållbarhet-, och utomhuspedagogiska frågor förstärks inom lärarutbildningen".	Ännu ej uppfyllt. Det kommer en stor översyn av lärarutbildningen inom några år och i det sammanhanget vore det passande att lyfta frågorna.
Motion 10.2 Byta system för att enklare ta emot flyktingar	
1. att MP verkar för att skapa lagliga vägar för att söka asyl i EU.	Uppfyllt. MP har säkerställt att denna fråga finns med i de svenska ståndpunkterna till de förhandlingar som pågår på EU-nivå om migrationspolitiken. Vi har även sett till att det tillsatts en utredning som presenterade sina slutsatser i december 2017. Maria Ferm var utredare. Sedan dess arbetar vi med att sprida kunskap om förslaget i Sverige och på EU-nivå.
Motion 10.3 Ensamkommande barn	
2. att MP verkar för att de som kom till Sverige som ensamkommande barn år 2015 ska få permanenta uppehållstillstånd	Uppfyllt. Miljöpartiet har kämpat och förhandlat hårt för att låta de som kom som ensamkommande barn 2015 ska få möjlighet att stanna. Många har drabbats av orimligt långa handläggningstider och hunnit bli över 18 år under väntan på besked. De har därför hamnat i ett sämre läge och får i större utsträckning avslag än om deras asylansökningar behandlats i tid. Den 27 november 2017 presenterade regeringen ett lagförslag som nu är ute på remiss och kommer behandlas i riksdagen senare i vår. Förslaget innebär i korthet att de som kom som ensamkommande barn senast den 24 november 2015 och som på grund av orimligt långa handläggningstider på 15 månader eller mer och hunnit bli 18 år (antingen genom att de skrivits upp i ålder eller fyllt 18 år) under asyltiden nu får en ny möjlighet att stanna i Sverige.
3. att barn och unga som fortfarande går i skolan får behålla familjehem, gode män och skola.	Delvis uppfyllt. En proposition om rätten att fullfölja introduktionsprogram efter flytt har beslutats och börjar gälla den 1 nov 2017 (http://www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2017/05/prop.-201617190/). Dessutom avsätter regeringen pengar i BP18 för att asylsökande som hunnit fylla 18 år ska få påbörja nationellt program på gymnasiet (http://www.regeringen.se/debattartiklar/2017/09/extra-pengar-i-budgeten-till-de-ensamkommande/). Vi har även fått igenom en stor budgetsatsning på 390 miljoner kronor till kommunerna för att möjliggöra för ensamkommande som hinner fylla 18 år under asylprocessen att bo kvar i samma kommun och kunna fortsätta sina studier där. (http://www.regeringen.se/artiklar/2017/06/ensamkommande-unga-i-asylprocessen-ska-kunna-bo-kvar-i-kommunen-efter-att-de-fyller-18-ar/).
Motion 10.4 Flitiga Khadija söker jobb	
4. att MP ser över regelverket kring arbetskraftsinvandring för att se på vilket vis högkvalificerad arbetskraft kan premieras, utan att lågkvalificerad arbetskraft får någon försämring från dagens nivå,	Uppfyllt. I maj öppnade Migrationsverket upp sitt certifieringssystem för fler arbetsgivare i syfte att underlätta processerna och korta handläggningstiderna för de företag som har ett återkommande behov av arbetskraft och är seriösa. Detta har MP verkat för. Arbetet pågår också med att generellt förbättra villkoren för arbetskraftsinvandrare, så att de inte ska riskera att utvisas för mindre misstag som deras arbetsgivare begått. Här har MP varit starkt pådrivande för att få till en ny utredning som kan ta fram de förslag som behövs. På EU-nivå verkar MP för att det reviderade blåkortsdirektivet ska innebära förbättrade förutsättningar för högkvalificerad arbetskraft, utan att för den saken skall medföra att lågkvalificerad arbetskraft stängs ute eller missgynnas.
5. att MP ska verka för att undanta	Ännu ej uppfyllt.

arbetskraftsmigranter från försörjningskravet ifall de vid sidan av arbetet studerar och inte erhåller offentlig bidrag från Sverige,	
8. att MP verkar för en snabbfil för arbetsgivare som ofta tar in arbetskraftsinvandrare.	Uppfyllt. I maj öppnade Migrationsverket upp sitt certifieringssystem för fler arbetsgivare i syfte att underlätta processerna och korta handläggningstiderna för de företag som har ett återkommande behov av arbetskraft och är seriösa. Detta har MP verkat för.
Motion 10.6 Förbättra asylsökandes psykiska hälsa	
2. att MP genom statlig finansiering verkar för flyktingmedicinsk spetskompetens i alla landsting dit personer med traumarelaterad psykisk ohälsa kopplat till migration har rätt att vända sig till, även asylsökande och EU-migranter,	Delvis uppfyllt. 50 miljoner kr satsas i höstbudgeten på asylsökande och nyanlända barn och unga som lider av psykisk ohälsa, för att höja kompetensen och tillgängligheten för psykisk vård i hela landet. Satsningen gäller dock inte EU-migranter.
3. att MP verkar för en utbildning av öppenvården i att bättre bemöta och behandla asylsökande samt personer med traumarelaterad psykisk ohälsa,	Uppfyllt. Se 10.6-2
Motion 10.8 Migrationens vikt och värde	
4. att MP verkar för att avskrivningar i biståndet till förmån för migrationskostnader drastiskt minskas och att migrationens "kostnader" i de första stegen mottagning, etablering och integration, istället rubriceras som investeringar,	Uppfyllt. MP har verkat för detta under mandatperioden. För 2018 tillfördes biståndsramen ytterligare 500 miljoner kronor i syfte att öka biståndets andel av bruttonationalinkomsten (BNI) från 0,99 procent till 1 procent. Samtidigt beräknas de avräkningsbara kostnaderna 2018 för asylmottagande motsvara den lägsta andelen av biståndsramen på tio år.
Motion 10.12 Skicka inte asylsökande tillbaka till Afghanistan	
6. att asylsökande inte skickas till Afghanistan under rådande omständigheter och att Migrationsverket uppdras att följa	Delvis uppfyllt. Ansvarig ledamot har uppmärksammat säkerhetsläget i Afghanistan i samband med seminarier och uttalanden i media - inte minst utifrån den resa som Maria Ferm och Rasmus Ling gjorde till Kabul under våren 2017. Migrationsverket har inte fått något nytt uppdrag att följa UNHCR:s rekommendationer. Vi är tydliga vid förfrågningar med att partiets åsikt är att situationen i Afghanistan är för farlig för att människor ska utvisas dit, men att vi står bakom den ordning som innebär att det är

UNHCR:s rekommendationer.	Migrationsverket och domstolarna som ska göra dessa bedömningar och fatta beslut i enskilda ärenden, inte politiker. Vi har också kämpat hårt och förhandlat fram ett lagförslag som, om det röstas igenom i riksdagen, kommer ge många ensamkommande unga från bl a Afghanistan möjlighet till uppehållstillstånd istället för att utvisas.
Motion 10.16 Upphållstillstånd	
1. att MP verkar för att studier jämföras med förvärvsarbete när uppehållstillstånd provas.	Delvis uppfyllt. Förslaget har uppmärksammats i media i anslutning till kongressen. Ju närmare vi kommer 2019 då den tillfälliga lagen ska upphöra (och därmed även de tillfälliga uppehållstillstånden) desto mindre relevant blir det för oss att driva denna fråga.
Motion 11.10 Renskötsel och hållbar skogsförvaltning	
1. att MP i sin skogspolitik i renbetesområden systematiskt inkluderar samebyar och deras intressen.	Uppfyllt. Miljöpartiet verkar för detta och har antagit ett skogspolitiskt program t ex med det uttalade målet om att rennäringen ska ges ökad möjlighet att påverka skogsbruket på vintermarkerna. I programmet finns också krav på förbättrade samråd och ett ökat hänsynstagande, som till exempel skonsam markberedning och höjd avverkningsålder i renbetesområden.
2. att MP verkar för att avverkningsåldern höjs från dagens nivå, för att gynna tillväxten av lavtäckan.	Uppfyllt. Se attsats 1.
3. att MP verkar för att organisera en dialog med renskötselsektorn för att ta hänsyn till deras traditionell kunskap och stötta deras krav för att få starkare rättigheter för att påverka skogsförvaltning.	Uppfyllt. Se attsats 1.
4. att MP verkar för att renskötselns behov för skog av viss ålder och renskötsel som ekologisk och social hållbar näring beaktas.	Uppfyllt. Se attsats 1.
Motion 11.12 Tydligare gruvpolitik	
2. att MP verkar för att förbjuda all brytning samt prospektering inom Nationalparker, fjällurskog samt Natura 2000-områden.	Delvis uppfyllt. Regeringen förbjuder nu uranbrytning. Förslaget tar inte sikte på annan mineralutvinning. Motsvaras annars närmast med punkten i Regeringsök om att miljökraven vid prospektering och provborrning ska skärpas. Detta har varit föremål för förhandlingar under lång tid. Vi anser att ökn ska tolkas som att ett utvidgat förbud mot prospektering i naturskyddade områden ska genomföras. Näringsdepartementets ledning tolkar det som miljökrav på själva borren. De tycker att punkten är uppfylld genom införande av branschkrav och certifiering vid prospekteringsborrning.

4. att ändra attsats 3 till: att MP verkar för att stärka minerallagen så att redovisningsskyldighet kring ekologisk bärighet förtydligas	Ännu ej uppfyllt. Det är idag oklart vart vi landar i frågan. Vi har dock genomfört förtydliganden i miljöbalken vad gäller miljökonsekvensbeskrivningar.
6. föreslår att MP verkar för att stärka talerätten genom att öppna upp för överklaganden mot prospekteringstillstånd.	Ännu ej uppfyllt. N-dep menar att man idag redan har den skarpaste nivån på redovisningsskyldighet. Vi får se hur vi går vidare med frågan.
Motion 11.14 Förbättrad mineralpolitik	
1. att MP verkar för att en utredning görs om fastighetsskatt eller del av fastighetsskatt för naturtillgångar som till exempel vattenkraft, enligt norsk modell kan återföras till region eller kommun där naturresursen är belägen	Uppfyllt. MP driver detta. I miljöpolitikutvecklingsprojekten och klimatifärdplanen tas denna fråga upp som något partiet verkar för.
Motion 11.8 Minska plast i vårt samhälle	
1.att MP ska verka för ett förbud mot tillsatta mikroplaster inom 2 år.	Uppfyllt. Regeringen har infört ett förbud mot tillsättning av mikroplaster i kosmetiska produkter som börjar gälla den 1 juli.
Motion 12.7 Befrämja samverkan med ideell sektor inom äldreområdet	
1.att MP verkar för att främja samverkan inom äldreområdet mellan kommun och ideell sektor.	Delvis uppfyllt.
Motion 12.9 Begränsning av fyrverkerier	
1.att MP verkar för att tillstånd att använda fyrverkerier alltid ska krävas, oavsett tid på året.	Uppfyllt. Frågan har lyfts inom ramen för regeringssamarbetet men inte lett till någon överenskommelse om åtgärd
4. att MP verkar för att köp av fyrverkerier kräver uppvisande av tillstånd.	Uppfyllt. Frågan har lyfts inom ramen för regeringssamarbetet men inte lett till någon åtgärd
5. att MP verkar för att minska metall- och kemikalieföroreningar	Ännu ej uppfyllt.

samt ljudstörningar orsakade av fyrverkerier.	
Motion 12.14 Ge alla barn klagorätt	
1. att MP verkar för att Sverige ratificerar tredje tilläggsprotokollet till barnkonventionen om individuell klagorätt.	Delvis uppfyllt.. MP verkade för frågan i samband med förhandlingarna inför att inkorporera Barnkonventionen i svensk lag, dock utan resultat. Socialdepartementet ser inte ut att vilja driva frågan innevarande mandatperiod.
Motion 12.16 Hedersproblematik	
1. att MP verkar för att organisationer som arbetar mot hedersrelaterat våld och förtryck får utökade resurser.	Uppfyllt. Regeringen investerar 100 miljoner kronor 2018 för att bekämpa hedersförtryck
2. att MP verkar för att barn ska ha tillgång till skolgång under den period de lever under skyddade boendeformer.	Delvis uppfyllt. Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att bland annat föreslå åtgärder för att stärka barnrättsperspektivet för barn som vistas i så kallat skyddat boende. Utredaren ska bla föreslå hur barnets rätt till skolgång, hälso- och sjukvård, tandvård, stöd och behandling samt relevant information under den tid barnet vistas i skyddat boendet ska säkerställas.
7. att äktenskap där någon av parterna är under 18 år, aldrig erkänns.	Uppfyllt. Som det fungerar idag erkänns inte barnäktenskap som ingåtts om någon av parterna har någon form av koppling till Sverige. Däremot kan barnäktenskap som ingåtts utomlands där ingen av parterna hade svensk anknytning när äktenskapet ingicks och där båda parter nu är över 18 år, eller den ena parten är under 18 år men över 15 år, ibland erkännas. Dock erkänns inte heller sådana äktenskap om det är sannolikt att det har ingåtts under tvång. Regeringen har gett justitierådet Mari Heidenborg i uppdrag att se över hur skyddet mot barnäktenskap, tvångsäktenskap och brott med hedersmotiv kan stärkas. Den del av uppdraget som gäller erkännande av utländska barnäktenskap ska redovisas i ett delbetänkande senast den 6 december 2017. Uppdraget ska slutredovisas senast den 1 september 2018.
Motion 12.17 Förbud mot mobil i bil	
2. att MP verkar för en översyn av nuvarande lag om mobilanvändande i samband med bilkörning.	Uppfyllt. Under förra mandatperioden drev MP tillsammans med den samlade oppositionen detta. Regeringen har tillsatt en utredning om regler för mobiltelefoner i skolan. Mobilanvändning under bilkörning är förbjudet: https://www.transportstyrelsen.se/sv/sluta-rattsurfa/fragor-och-svar-om-mobilanvandning-i-fordon/
Proposition 13.1 En hållbar framtid - en ekonomisk politik för miljö och jobb	
2. att MP verkar för att Sverige sätter som mål att gå över till en helt cirkulär ekonomi. Målet ska utformas så att det tydligt omfattar många åtgärder inom olika områden såsom	Uppfyllt. I höstbudgeten för 2018 fick MP igenom att inrätta en delegation för cirkulär ekonomi. Detta kommer vara ett viktigt verktyg för att ställa om till en cirkulär ekonomi. Att ställa om till en helt cirkulär ekonomi är en fysisk omöjlighet men vi tar steg mot en mer cirkulär ekonomi. Ett antal konkreta förslag för cirkulär ekonomi har också tagits fram inom det miljöpolitiska projektet. Dessa kommer främst att användas inför valrörelsen. Ett antal andra processer är också på gång så som arbetet regeringen gör i avfallsfrågan.

skattepolitik, avfallshantering, produktkrav och konsumentpolitik.	
6. att MPs inriktning är att skattekvoten i huvudsak ligger kvar på dagens nivå. Inom denna huvudinriktning är det viktigt med en möjlighet till förändringar utifrån behovet av finansiering av offentlig sektor.	Uppfyllt. Detta ligger i linje med politiken Regeringen har drivit.
7. att MP verkar för bildandet av ett centrum för ekonomi, med syfte att bredda den ekonomisk politiska forskningen och att följa och sprida intressanta exempel. Centrumet ska också samverka internationellt och vidga debatten avseende ekonomisk politik och teori. Det övergripande målet ska vara att bidra till att globala och nationella mål för hållbar utveckling uppnås.	Delvis uppfyllt. Stockholm Sustainable Finance Centret är ett initiativ av regeringen i samarbete med Handelshögskolan i Stockholm och organisationen Stockholm Environment Institute (SEI). 17 miljoner satsas av regeringen under tre år för att det nya centret ska kunna bedriva forskning, öka kunskap och sprida information om hur världens finansmarknader kan bli mer hållbara. Det är inte alls ett lika brett centrum som Kongressbeslutet efterfrågar men ett steg i en sådan riktning.
8. att MP anser att socialt hållbar utveckling är målet, ekologisk hållbarhet en förutsättning och ekonomi ett verktyg.	Uppfyllt.
9. att MP anser att ekonomin måste rymmas inom planetens gränser och leda till att samhällsutveckling frikopplas från överkonsumtion av resurser.	Uppfyllt. Det ligger väl i linje med vår politik och kommunikation.
10. att MP anser att den ekonomiska politiken ska vara feministisk och syfta till att bryta könsmaktsordningen.	Uppfyllt. MP verkar för detta. Regeringen gör en jämställdhetsanalys av den ekonomiska politiken och tar dessa frågor i beaktande. Regeringens politik under mandatperioden har bidragit till ökad ekonomisk jämställdhet. Därifrån till att könsmaktsordningen är bruten kvarstår dock rimligtvis en hel del.
11. att MP anser att den ekonomiska politiken ska styra mot ökad jämlikhet.	Uppfyllt.

12. att MP verkar för att Sverige sätter upp ett tidsatt, mätbart mål för minskning av våra klimatpåverkande utsläpp ur ett konsumtionsperspektiv.	Uppfyllt. MP driver detta. Bland annat i samband med finansplanen försökte vi få in skrivningar om det. I strategin för hållbar konsumtion som antogs i 2017 års budget tas också fasta på behovet om mer kunskap om konsumtionens utsläpp. Även i miljöpolitikutvecklingsprojekten och klimatfärdplanen tas denna fråga upp internt.
13. att MP verkar för att Sverige tar fram tidsatta och mätbara mål för att minska miljöpåverkan från vår konsumtion kring fler av Sveriges miljö kvalitetsmål än enbart målet om begränsad klimatpåverkan.	Ännu ej uppfyllt. Vi har inte drivit detta utan fokuserat på klimatet. I miljöpolitikutvecklingsprojektet finns dock förslag om konsumtionsbaserade miljömål.
14. att MP verkar för att myndigheter som jobbar med ekonomisk politik eller med att bereda underlag till regering och riksdag ska ges i uppdrag att analysera hur deras förslag påverkar de nationella hållbarhetsindikatorerna.	Delvis uppfyllt. I förslaget till Valmanifest finns en inriktning men liknande innehåll med. "driva att alternativa välfärdsåtgärder blir styrande i budgetarbetet och i den ekonomiska politiken".
15. att MP verkar för en översyn av hur cirkulära affärsmodeller kan främjas genom förändringar av lagstiftning och skatter.	Uppfyllt. Detta kommer vara en del av arbetet i delegationen för cirkulär ekonomi och förslagen har också plockats upp i miljöpolitikutvecklingsprojektet. Ett av regeringens fem strategiska samverksprojekt är cirkulär och biobaserad ekonomi, de tittar bland annat på detta.
16. att MP verkar för att inrätta en delegation för cirkulär ekonomi med ansvar för en nationell samverkan mellan stat och myndigheter, näringsliv, akademi, regional och lokal nivå samt civilsamhället.	Uppfyllt. Beslut om detta har tagits i samband med budgetpropositionen och delegationen kommer inrättas till 2018
17. att MP verkar för att Sverige ska ha en ledande roll i att aktivt påverka och skärpa ambitionerna för en cirkulär ekonomi på EU-nivå där mycket av regleringarna inom området initieras.	Uppfyllt. Miljöpartiet har bidragit till att regeringen prioriterat cirkulär ekonomi både nationellt och inom EU.
18. att MP verkar för en utfasning av miljöskadliga	Uppfyllt. Naturvårdsverkets genomgång av miljöskadliga subventioner har uppdaterats (blev klar i somras). Detta är ett underlag för det fortsatta arbetet. En skrivning om att fasa ut subventioner till fossil energi samt en skrivning om

subventioner som snedvrider ekonomin och missgynnar biologisk mångfald och en cirkulär ekonomi.	att förbjuda subventioner som leder till överfiske finns med i förslag till Valmanifestet. En utredning är tillsatt avseende reseavdraget som är en av flera miljöskadliga subventioner och möjligheten att räkna in trängselskatt mm i bilförmånsvärdet har tagits bort.
19. att MP verkar för att offentlig sektors upphandlingar ställer krav kring utformning av tjänster och produkter som bidrar till en cirkulär ekonomi och ökad resurseffektivitet.	Uppfyllt. Ett av regeringens fem strategiska samverkansprojekt är cirkulär och biobaserad ekonomi, som tittar på både konsumtionssidan och produktionssidan utifrån bland annat resurseffektivitet.
20. att MP verkar för en större användning av "nudging" i syfte att förenkla möjligheten att göra val som främjar cirkulära affärsmodeller och konsumtion med låg miljöbelastning.	Uppfyllt. Regeringen föreslår att Konsumentverket får ett särskilt uppdrag att verka för en mer miljösmart konsumtion och livsstil. I uppdraget ingår att på olika sätt underlätta och stimulera val av de ur miljösynpunkt bästa alternativen, så kallad nudging. Arbetet ska vara kopplat till forumet för hållbar konsumtion och samordnas med de insatser som görs för att förbättra miljöinformationen i upplysningstjänsten Hallå konsument.
21. att MP verkar för införandet av en skattereduktion, ett "hyberavdrag", för konsumenter som har utgifter för tjänster i samband med hyra, begagnatförsäljning eller reparation av konsumentprodukter.	Uppfyllt. MP driver detta och det finns med i förslaget till Valmanifest. Det är dock inte genomfört.
22. att MP verkar för att stödja och utveckla den lokala ekonomins möjligheter.	Uppfyllt. Regeringen har infört sänkt moms för naturguider och sänkt arbetsgivaravgifter för småföretag vid sin första anställd. Detta gynnar delvis men inte enbart glesbygden. Inom energipolitiken har initiativ tagits för att möjliggöra att återföra intäkter lokalt.
23. att MP ser delningsekonomin som i huvudsak något positivt och att utvecklingen ska främjas för att ta vara på de möjligheter till minskad belastning på miljön som finns och kan uppstå genom delningsekonomin.	Uppfyllt. Detta är vår politik och i linje med arbetet som bedrivits på regeringsnivå.
24. att MP verkar för att det statliga stödet till företag anpassas för nya behov i omställningen mot digitalisering och cirkulär ekonomi.	Uppfyllt. En delegation för cirkulär ekonomi tillsätts nu och skulle kunna vara ett svar på denna åtgärd. I BP18 tillfördes nya resurser till klimatklivet, och industriklivet är en stor satsning, dock inte specifika satsningar kring cirkulär ekonomi och digitalisering. De kan dock ibland ha positiva effekter även mot i alla fall målet om en cirkulär ekonomi. Genom dessa satsningar får också många företag bättre stöd att ställa om. Vi har också genomfört en utredning för gröna obligationer, som bl a föreslår att staten ska ge ut gröna obligationer i syfte att öka finansieringen till klimatomställningen. Regeringen har också tagit fram en digitaliseringsstrategi.

25. att MP verkar för att en utredning görs angående de nya krav på myndigheter, trygghetssystem och skattesystem som digitaliseringen skapar genom att individer lätt kan agera som både producent, konsument och kompetens på en global marknad.	Uppfyllt. Digitaliseringskommisionen presenterar flera olika rapporter som delvis behandlar området Tex SOU 2016:85: Där finns en god grund för att gå vidare med de här frågorna och intressanta resonemang som kan ligga till grund för politikutveckling på området under nästa mandatperiod. En ny myndighets som ansvarar för digitalisering av offentliga sektorn inrättas: http://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2017/12/ny-myndighet-for-digitalisering-av-den-offentliga-sektorn-till-sundsvall/
26. att MP verkar för att Finansinspektionen genomför klimatstresstester på Sveriges banker och försäkringsbolag i syfte att blotta utlåning och investeringar som inte är i linje med en fossilfri ekonomi.	Uppfyllt. MP verkar för detta.
27. att MP verkar för att fossilt utlåning av bank- och försäkringsbolag beläggs med högre kapitalkrav, så kallade bruna riskvikter.	Uppfyllt. MP verkar för detta.
28. att MP verkar för att introducera gröna sparkonton, det vill säga ett hållbart sparande som öronmärks för utlåning till gröna investeringar och som gynnas skattemässigt jämfört med annat sparande.	Delvis uppfyllt. Regeringen har sagt att en utredning ska tillsättas för att ta fram förslag på detta.
29. att MP verkar för att endast fonder som klassas som socialt, etiskt och miljömässigt hållbara får registreras på Pensionsmyndighetens fondtorg.	Uppfyllt. MP driver frågan från regeringen och i pensionsgruppen där överenskommelsen finns. Propositions läggs under mars.
30. att MP verkar för att de statliga AP-fonderna bara ska ha hållbara investeringar och därför måste fasa ut investeringar i fossil energi.	Uppfyllt. MP driver frågan från regeringen och i pensionsgruppen där överenskommelsen finns. Det omfattar dock inte specifikt ett krav om att fasa ut fossil energi helt.

31. att MP verkar för att en snabb metod- och verktygsutveckling för transparent redovisning och standardisering av mätning av koldioxidavtryck genomförs.	Uppfyllt. MP verkar för detta och har legat på för mer pengar till forskning inom området. I och med att Sverige tagit på sig en mer aktiv roll i frågan har vi också gett större incitament för aktörer inom området.
32. att MP verkar för att inrätta krav på att redovisa och analysera koldioxidavtryck för alla pensionsfonder och aktiefonder hos de stora finansiella institutionerna.	Delvis uppfyllt. Vi jobbar med verktygsutveckling och krav på miljö och etisk märkning.
33. att huvudriktningen för MPs skattepolitik är grön skatteväxling där nya miljöskatter och höjningar av befintliga miljöskatter som huvudprincip bör växlas mot sänkta skatter på arbete.	Uppfyllt. detta är vår huvudprincip. Almedalsseminariet fokuserade på det och vi hade en DN och en DI-debattare i ämnet. Grön skatteväxling finns med i förslaget till Valmanifest och det är en fråga som Miljöpartiets företrädare ofta lyfter.
34. att MP anser att det är nödvändigt med en större skatteöversyn.	Uppfyllt. Detta är vår huvudlinje och vi har lyft den vid många tillfällen bl.a. på DN debatt och DI debatt.
35. att MP verkar för att genomföra förändringar som förenklar skattesystemet, styr skattesystemet så att det verkar i mer hållbar riktning och understödjer en cirkulär och biobaserad ekonomi.	Uppfyllt. Detta är vår linje enligt ovan
36. att MP verkar för en utredning av hur ett system kan se ut där fastighetsskatt på vindkraft och vattenkraft tillfaller den region där kraftverken är uppförda.	Uppfyllt. Regeringen har i och med årets budget infört en vindkraftsbonus motsvarande fastighetsskatten om vindkraft. Enligt finanssen gick det inte att ta ut en direkt skatt. Fastighetsskatt för vattenkraft finns med i klimatfärdplanen som ett förslag som bör utredas.
37. att MP anser att koldioxidskatt är ett viktigt styrmedel och att utgångspunkten ska vara att den beräknas på bränslets hela livscykel.	Delvis uppfyllt. Regeringen har tagit initiativ i denna riktningen

38. att MP verkar för att skattebasen för koldioxidskatten breddas så att en så stor del av utsläppen som möjligt omfattas.	Uppfyllt. Detta har bl.a. gjorts genom indexering och CO ₂ -skatt. Förslaget till Valmanifest inkluderar även förslag om att fasa ut subventioner till fossil energi.
39. att MP verkar för att energiskatten ska beläggas på samtliga bränslen och energislag. Energiskatten ska baseras på mängden energi i ett bränsle. Det är dock viktigt att upprätthålla en prisskillnad mellan fossil energi och förnybar energi och energiskatten kan behövas för det ändamålet.	Delvis uppfyllt. Det har inte tagits fram några nya förslag ännu men detta kan ligga inom ramen för en grön skatteväxling och det ligger i linje med den politik vi driver.
40. att MP verkar för att klimat- och miljöskatter ska indexeras på ett sätt som gör att styrningen bibehålls eller ökar successivt i takt med den ekonomiska utvecklingen i samhället.	Uppfyllt. Regeringen har infört en rad indexeringar av existerande miljöskatter och räknat in det i nya.
41. att MP verkar för en översyn av reseavdragen med syfte att stimulera mer hållbar resande, ge ökad rättvisa och ha ett landsbygdsperspektiv.	Uppfyllt. I och med budgeten har det beslutats att en översyn ska göras.
42. att MP verkar för att förändra momsreglerna inom EU så att det blir möjligt att nationellt differentiera momssatserna för ökad styrning utifrån hållbarhetskriterier, till exempel så att miljömärkta livsmedel får lägre momssats.	Uppfyllt. MP verkar för detta. EU-kommissionen har presenterat ett förslag om att ändra momsregelverket på ett sätt som skulle möjliggöra ökad differentiering. Det ligger väl i linje med beslutet från Kongressen så utvecklingen går i rätt riktning.
Motion 13.3 Förgröna ekonomin	
2. att MP verkar för att utreda ett system för beskattning av alla växthusgaser	Ännu ej uppfyllt. Vår politik ligger i linje med detta men det är mycket som återstår som vi inte lagt förslag kring.

6. att MP verkar för att utreda komplement till stödet vid start av näringsverksamhet, exempelvis med ett statligt lån som liknar CSN-lånet, som är tillgängligt för den som startar företag, men idag inte kvalificerar sig för stöd vid start av näringsverksamhet.	Ännu ej uppfyllt. Vi ber RUT titta på detta och bedömer efter det hur vi går vidare.
7. att MP verkar för att CSN:s fribeloppsgräns höjs.	Uppfyllt. Frågan ingår i kommittédirektiv Åtgärder för att öka tryggheten för studerande vid sjukdom och främja effektivare studier Dir. 2017:80 Utredaren ska bl.a. "föreslå väl avvägda nivåer för fribeloppet inom studiemedelssystemet för alla utbildningsnivåer." Den delen av uppdraget ska redovisas senast den 31 augusti 2018
9. att riksdagsgrupp och ministrar verkar för att låta utreda hur en ny företagsform, där alla som berörs av företagets verksamhet (stakeholders) får reellt inflytande, skulle kunna införas, så som redan skett i USA, Frankrike m fl länder.	Ännu ej uppfyllt. Vi ber RUT titta på detta och bedömer efter det hur vi går vidare.
10. att riksdagsgrupp och ministrar verkar för att investeringar i infrastruktur i högre grad ska finansieras med markarrenden på marknadsmässig nivå.	Uppfyllt. Miljöpartiet driver aktivt frågan om värdeåterföring i samband med utbyggnaden av nya stambanor för höghastighetståg. Sverigeförhandlingen har bedömt att värdestegringsavgifter på mark och fastigheter har potential att ge kommunerna intäkter på ca 300 miljoner kronor per år.
Motion 14.1 Fossilfria AP-fonder	
4. att MP verkar för att AP-fonderna avvecklar allt ägande i fossil energi.	Uppfyllt. MP verkar för detta och har gjort en hel del arbete i att förbättra AP-fondernas placeringsregler i en grön riktning.
Motion 14.2 Garantipensioner och bostadstillägg	
3. Förslaget ersätter #bostadstillägg-2 att MP verkar för att höja bostadstillägget för pensionärer.	Uppfyllt. Regeringen har i och med budgeten för 2018 gjort en andra höjning av bostadstillägget under mandatperioden. Ytterligare förändringar föreslås i den utredning som pensionsgruppen nu skickat ut om grundskyddet för pensionärer.
Motion 14.4 Seniorliv	

4. att MP verkar för att alla som vill ska kunna arbeta till 70 års ålder.	Uppfyllt. MP har drivit att LAS-åldern höjs till 70 år men pensionsgruppen kom överens om att den ska höjas till 69 i ett första steg och successivt höjas därefter.
Motion 14.11 Skapa nya vägar till egen försörjning	
1.att MP verkar för att dagens margineffekt på 100 % för personer med försörjningsstöd först elimineras, och sedan efter en ökad grad av försörjning (som anses stå nära en helt egen försörjning), återupptas stegvis.	Ännu ej uppfyllt. Inget gjort, inget planerat i dagsläget.
Motion 14.2 Garantipensioner och bostadstillägg	
1. att MP verkar för att höja garantipensionerna.	Uppfyllt. Förslaget till valmanifest innehåller höjd garantipension. I pensionsgruppen har MP verkat för att detta och gruppen har nu skickat ut ett förslag på remissdär höjd garantipension finns med.
Motion 15.4 Tågtrafiken och infrastrukturens roll i omställningen till ett hållbart transportsystem	
1. att MP verkar för att Trafikverket får ett övergripande ansvar (det som tidigare kallades sektoransvar) att de trafikpolitiska målen ska nås,	Uppfyllt. MP driver detta. Del av regeringsöverenskommelsen.
Motion 15.5 Underlätta för resebyråer att arrangera tågresor i Europa	
1. att MP verkar för att alla kollektivbolag i EU erbjuder öppna digitala tjänster för att söka och boka resa.	Uppfyllt. Frågan om att ge SJ ett samhällsansvar bereds inom regeringskansliet.
Motion 15.7 Inför en glesbygdsbonus och inkludera el-cyklar i bonus-malus systemet	
1. att MP verkar för att tillsätta en utredning om hur en "glesbygdsbonus" skulle kunna införas i bonus-malus-systemet, i syfte att påskynda omställningen till en fossilfri fordonsflotta,	Uppfyllt. Fråga lyfts i lands- och glesbygdsrapporten som är under bearbetning. Glesbygdsbonus finns också med som ett vallöfte i PS förslag till valmanifest. En elcykelpremie har införts i budgetpropositionen 2017.
Motion 15.8 Subventionera elcyklar och lastcyklar	
1. att MP verkar för att elcyklar och lastcyklar	Uppfyllt. Uppfyllt i höstbudget 2017

skall kunna erbjudas som skattebefriad löneförmån i syfte att påskynda omställningen till en yteffektiv och fossilfri fordonsflotta.	
Motion 15.10 Bättre villkor för delningstjänster för mindre fordon	
1. att MP verkar för att olika former av deläggande i fordon blir mer förmånligt ekonomiskt.	Ännu ej uppfyllt. Miljöpartiet har ännu inte föreslagit någon särskild form av stöd för deläggande av fordon.
Motion 15.13 Förbjud "EU-tradarna" i trafiken vid vinterväglag	
1. att MP verkar för att en utredning tillsätts om vilka styrmedel som kan användas för att minska olyckor vid vinterväglag där lastbilar är inblandade.	Uppfyllt. Regeringen har tagit fram en promemoria med ett lagförslag på vinterdäckskrav för tunga vägfordon. Detta är en skärpning jämfört med rådande lagstiftning som innebär att alla hjul på tunga vägfordon måste ha vinterdäck.
Motion 15.14 Konkret plan för fossilfri vägtrafik	
1. att MP i riksdagen och regeringen arbetar för att sätta ett definitivt datum för förbud mot försäljning av fossila drivmedel för vägtrafik,	Delvis uppfyllt. I klimatfärdplanen är målet att försäljning av fossila drivmedel ska upphöra 2030 ett av de mest uppmärksammade förslagen. Det vi föreslår är dock inte ett förbud, utan att incitamenten ska upphöra.
Motion 15.16 Stadens roll i omställningen till ett hållbart transportsystem	
2. att MP verkar för att nationella stadsmiljömål införs och fungerar som riktlinjer för minskad biltrafik i städer,	Uppfyllt. MP driver detta i regeringen och en promemoria kommer läggas men exakt ordalydelse förhandlas. I klimatfärdplanen tas denna fråga upp. Det är dock upp till enskilda kommuner att införa dessa mål.
3. att MP verkar för att bidragssystem som stadsmiljöavtal och klimatklivet, i den mån stadsmiljö berörs, alltid ska baseras på att åtgärder bidrar till aktuellt stadsmiljömål,	Uppfyllt. I och med att stadsmiljöavtal och klimatklivet införts finns det tydliga kriterier för vilka satsningar som beviljas stöd. Dessa ska bidra till en bättre stadsmiljö. Exakt vilket stadsmiljömål den enskilda kommunen bestämt är en kommunal fråga.
6. att MP verkar för en mobilitetsnorm istället för en parkeringsnorm vid nybyggnation.	Uppfyllt. I samband med politikutvecklingsarbetet och framtagandet av den bostadspolitiska rapporten lyfts särskilt fram att p-norm ska ersättas av en mobilitetsnorm.

8. att MP verkar för att intäkter från dagens trängselskattesystem tillfaller kommuner och regioner för lokala klimatvänliga investeringar	Uppfyllt. MP verkar för detta. I fallet Stockholm så ska trängselavgiften gå till kollektivtrafik och vägar. MP driver att det enbart ska gå till kollektivtrafik men har inte stöd för den linjen.
Motion 16.2 Avskaffa diskriminerande regler för blodgivning	
3. att partistyrelsen bevakar frågan om att avskaffa diskriminerande regler för blodgivning.	Ännu ej uppfyllt. Partistyrelsen har begärt att SKL-gruppen undersöker skälen till nuvarande regelverk. SKL-gruppen har ännu inte arbetat med frågan, då man inväntar Folkhälsomyndigheten och Socialstyrelsen som ska återkomma med nya föreskrifter under 2017. I nuläget ser de nya föreskrifterna ut att komma först 2018.
Motion 16.8 En narkotikapolitik som räddar liv	
1. att MP verkar för att försöksverksamhet med fixrum genomförs.	Uppfyllt. Motion lagd av Anders Schröder under AMT.
2. att MP ska verka för en statlig utredning om beroendevård med speciellt fokus på smittskydd och behandling, där ny kunskap och erfarenheter från omvärlden på området beaktas.	Ännu ej uppfyllt.
3. att MP ska verka för att behandling med Naloxon-nässpray för opiatmissbrukare ska erbjudas av samtliga landsting.	Uppfyllt. Regeringen har gett Läkemedelsverket och Socialstyrelsen ett uppdrag att öka tillgängligheten till naloxon. Det finns nu förslag på plats om bl.a. att sjuksköterskor ska få förskriva naloxonläkemedel och att räddningstjänst för möjlighet att ge naloxon i väntan på ambulans. Förändringarna ger förutsättningar för hälso- och sjukvården att starta så kallade naloxonprogram, där förskrivning och utlämning av naloxon kombineras med utbildning. För att främja en jämlik tillgång till naloxonprogram i hela landet avser myndigheterna att ta fram ett nationellt kunskapsstöd om innehållet i utbildningen. De nya föreskrifterna planeras träda i kraft senare under året.
Motion 16.10 Gratis mensskydd	
1. MP verkar för att kostnadsfria mensskydd erbjuds.	Ännu ej uppfyllt.
2016	
Proposition 1.1 En värld där ingen tvingas fly	
2.1 att MP verkar för förbättringar i svenskt flyktingmottagande och	Uppfyllt. Genom arbetsmarknadsinsatser som t.ex. bättre validering och snabbspår och andra insatser inom skolpolitiken, bostadspolitiken osv. står Sverige bättre rustat för att ta emot människor än vi gjorde under hösten 2015.

för etablering av nya invånare, så att vi kan bygga stöd för att Sverige så snart som möjligt ska kunna återgå till mer humana flyktinglagar än den internationella rätten kräver, och fungera som föredöme för andra länder i Europa	Nyanlända kommer nu mycket snabbare i arbete. Tiden för att etablera sig på arbetsmarknaden har nästan halverats sedan 2007 och efter drygt 5 år har hälften av de nyanlända jobb, enligt siffror från SCB. Vi har fortfarande stora utmaningar och har ännu inte återgått till humanare flyktinglagstiftning, men bedömer att Sverige står rustat för att kunna göra det.
3.1 att MP verkar för att ett FN-organ inrättas för migrationsfrågor med syfte att skapa globala förutsättningar för friare migration och ökad mänsklig rörelsefrihet	Uppfyllt. Miljöpartiet verkar för detta och har även verkat för att Sverige ska stå som värd för en FN-konferens om asylrätten.
4.1 att MP verkar för att naturkatastrofer, svält och effekter av klimatförändringar ska införlivas som giltiga asylskäl internationell lag	Ej uppfyllt .
4.3 att MP verkar för att minst en procent av Sveriges bruttonationalinkomst, BNI, avsätts till internationellt bistånd med en progressiv höjning, samt för kraftigt minskade avräkningar	Uppfyllt. En procent av BNI uppnås med budgeten för 2018. Avräkningarna har också sjunkit utifrån att flyktingmottagandet minskat
5.1 att MP verkar för att det tas fram nya och innovativa förslag på finansiering för att få fram mer resurser till humanitärt bistånd	Uppfyllt. Miljöpartiet har verkat för att ta fram nya förslag på finansiering för konfliktförebyggande åtgärder och för att detta också ska lyftas inom ramen för vårt engagemang i säkerhetsrådet. MP har varit en förkämpe för humanitärt kärnstöd i internationella sammanhang.
6.1 att MP verkar för att det globala humanitära systemet stärks så att det kan ge snabbare och effektivare respons på katastrofer och kriser	Uppfyllt. Genom bla Sveriges arbete i FN:s säkerhetsråd och i dialog med FN:s generalsekreterare Antonio Guterres ser man nu över FN-systemet för att det bättre ska svara på katastrofer och kriser. MP har tydligt verkat för ett omfattande och effektivt humanitärt bistånd, och Sverige är en av världens största givare, en pålitlig partner och en aktör för reformarbetet i systemet. Sverige har ökat det humanitära biståndet, och lanserat i fjol en ny humanitär biståndsstrategi för att kunna möta de rådande utmaningarna.
7.1 att MP verkar för ett mer transparent, säkert och billigt system för internationella pengaöverföringar	Uppfyllt. Regeringens analysgrupp Global samverkan lade fram ett skarpt förslag som låg i linje med detta. Per Bolund har även lanserat "Money from Sweden" som är en prisjämförelsetjänst för remitteringar som ska underlätta för transparens och öppenhet kring just detta.

8.2 att MP verkar för att svenska högskolor och lärosäten som vill bedriva distansundervisning riktat mot utvecklingsländer ska få särskilda stöd och att denna ska vara avgiftsfri	Ännu ej uppfyllt.
10.1 att MP verkar för ett formaliserat nordiskt samarbete kring Agenda 2030 och för att förnya det gemensamma arbetet kring demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och SRHR	Uppfyllt. Nordiskt samarbete förekommer kring flera områden av Agenda 2030. 2016 fattades beslut om att ett samnordiskt program för implementeringen av FN:s hållbarhetsmål i Agenda 2030 ska etableras. Vad gäller SRHR har Miljöpartiet genom den rödgröna regeringen sett till att genomföra ett nytt SRHR-initiativ - She Decides - efter Donald Trumps gag-rule i biståndet för att samla in nya pengar tillsammans med flera likasinnade länder som ska kunna kompensera för det ekonomiska bortfallet från USA.
11.1 att MP arbetar för att det svenska utbildningssystemet får en nyckelroll i att utveckla och sprida information och kunskap om de globala målen,	Uppfyllt. Regeringen har gett ett åttiotal statliga myndigheter i uppdrag att kartlägga och redovisa hur deras verksamheter bidrar till Sveriges möjligheter att uppnå de globala målen för hållbar utveckling, däribland Skolverket. Skolverket lanserar LHU-moduler under vårterminen 2018 inom ramen för de nationella skolutvecklingsprogrammen
13.1 att MP verkar för att allt bistånd klimat- och miljösäkras, att alla investeringar i fossil industri fasas ut och att allt utvecklingssamarbete ska vara i enlighet med Agenda 2030 och Parisavtalet	Uppfyllt. MP verkar för detta. Svenskt bistånd har Agenda 2030 och Parisavtalet som centrala utgångspunkter. Klimat- och miljö är nu en grundpelare i biståndet. En ny strategi för vårt stöd till de stora utvecklingsbankerna har lanserats, med målet att investeringar i fossilt ska ersättas med förnybart. Vi har även med kraft drivit frågan om utfasning av investeringar i fossila bränslen i internationella institutioner; i höstas meddelade Världsbanken att man fr o m 2019 upphör med investeringar i olja och gas.
14.1 att MP verkar för att såväl Sverige som EU successivt höjer sina mål om klimatfinansiering och med god marginal lever upp till de löften som givits i klimatförhandlingarna	Uppfyllt. Regeringen har höjt budgetposten för internationella klimatinsatser och Sverige är största bidragsgivaren till FN:s Gröna klimatfond och verkar för att EU ska öka sitt klimatstöd.
15.1 att MP verkar för att grova miljöbrott ska kunna straffas internationellt, till exempel genom att ekocid införs i Romstadgan för den internationella brottsmålsdomstolen	Uppfyllt. MP verkar för detta. I PS förslag om valmanifest lyfts vikten av internationellt samarbete för stärkt internationell juridik gällande miljöbrott. Ledamöter har även motionerat om ecocid, t.ex. Motion 2017/18:2111.
16.1 att MP verkar för att stödja hållbara och ansvarsfulla	Uppfyllt. MP verkar för detta. Regeringen har tillsatt en utredning om gröna obligationer under ledning av Mats Andersson som ska se hur marknaden kan

investeringar i utvecklingsländer bland annat genom utveckling av ekonomiska styrmedel som gynnar en grön ekonomi, t.ex. miljöskatter, gröna obligationer och miljökrav i offentlig upphandling	styras och utvecklas för att främja en hållbar värld. MP driver i regeringen också på för att utvecklingsbankerna ska sluta investera i fossila investeringar.
20.5 att MP verkar för att lyfta fram pojkars och mäns roll och ansvar för att uppnå jämställdhet och respekt för kvinnors, flickors och ickebinäras mänskliga rättigheter	Uppfyllt. I utrikesförvaltningens handlingsplan för feministisk utrikespolitik 2015–2018 med fokusområden för år 2017 och år 2018 framhålls vikten av att involvera män och pojkar i förändringsarbetet för jämställdhet.
22.3 att MP verkar för att stärka biståndet till organisationer som arbetar med mänskliga rättigheter och hbtq-frågor i länder där hbtq-personer förtrycks, samt att i dessa länder initiera politisk dialog på området	Uppfyllt. MP har verkat för detta och Sverige har stärkt arbetet med hbtq-frågor inom biståndet, och ökat stödet till globala nyckelinstitutioner i arbetet för SRHR i världen. Vi har drivit på för att mobilisera politiskt och finansiellt stöd inom EU och FN, och har lanserat en ny strategi för vårt utvecklingssamarbete avseende mänskliga rättigheterna, demokrati och rättsstatens principer. Strategin ska stärka rättigheter för och minskad diskriminering av hbtq-personer. Regeringens feministiska utrikespolitik är ett viktigt verktyg för dessa frågor.
24.2 att MP verkar för att en betydande del av allt bistånd – i såväl Sverige som EU går till de fattigaste länderna (Least Developed Countries)	Uppfyllt. MP har dels verkat för att en betydande andel av biståndet går till LDCs, dels prioriterat frågor av särskild betydelse för de allra fattigaste
26.1 att MP verkar för att fler svenska kommuner, myndigheter och institutioner ska kunna erbjuda kunskaps- och kapacitetsutbyte till utvecklingsländer	Uppfyllt. Stöd från myndigheter och institutioner till kunskaps- och kapacitetsutbyte utgår genom en rad biståndsstrategier samt andra samverkansformer; MP har fortsatt driva detta.
30.1 att MP verkar för att kulturens roll stärks inom biståndet genom att Sida får en särskild kulturstrategi	Delvis uppfyllt. MP har lanserat en ny strategi för demokrati och mänskliga rättigheter inom biståndet. Inom denna ges möjlighet till stöd till kulturutövare som främjar demokrati och MR.
33.1 att MP verkar för ett ökat stöd för fria journalisters utbildning och kontakter i Sverige.	Uppfyllt, t.ex. genom fristadsprogrammet.
34.1 att MP verkar för att Sverige inrättar ett	Delvis uppfyllt. Svenska Institutet har sedan länge ett stipendie- och bidragssystem främst för utländska studenter och forskare, men också ett

system av demokratistipendier för demokratiaktivister och visseblåsare som vill studera eller verka i Sverige	program som heter Creative force som är ett stödprogram som syftar till att främja yttrandefrihet, MR och demokrati genom kreativa projekt som arbetar med kultur och media som metod för förändring.
35.1 att MP verkar för att hitta bred politisk och parlamentarisk enighet kring nivån på Sveriges framtida bistånd och inriktningen på biståndspolitik, i syfte att värna om kontinuitet och förutsägbarhet för biståndsmottagarna	Uppfyllt. Regeringen har arbetat hårt för att det nya policyramverket för svenskt bistånd ska förankras brett i riksdagen, medan de borgerliga partierna samt SD valt att driva sin egen biståndspolitik. Dock har vi idag ännu ett brett stöd för enprocentsmålet i Sveriges riksdag där alla partier utom M och SD står bakom detta.
37.1 att MP verkar för att det arbetas fram tydligare strukturer för hur de statliga myndigheterna ska samverka vid krissituationer	Uppfyllt. MP verkar för detta. Det pågår ett kontinuerligt arbete med att MSB ska få tillskjutna resurser för att i högre utsträckning kunna arbeta både förebyggande och effektivt vid krissituationer.
38.1 att MP verkar för att reglerna för de internationella handelsavtalen ändras så att de gynnar utvecklingsländer	Uppfyllt. MP verkar för detta. Tecknat avtal med Ecuador
39.1 att MP verkar för att rikta mer resurser för freds- och statsbyggande och för att ge utrikesdepartementet ett ännu tydligare mandat att agera som ett fredsdepartement, samt göra Folke Bernadotteakademin till en internationell spjutspetsaktör för fred och säkerhet	Uppfyllt. Fredsbyggande och konfliktförebyggande har varit en av biståndsministrarnas tre främsta prioriteringar, och MP har ökat biståndet till fredsarbete. FBA har idag fått tillskjutna medel för att i än högre grad kunna verka i svåra miljöer och bidra med konfliktförebyggande biståndsprojekt inom ramen för regeringens biståndsstrategier. Utrikesdepartementet har idag en bred ansats vad gäller fredsbyggande åtgärder. Vi har upprättat ett kvinnligt medlarnätverk samt verkat för att tillskjuta 10 miljoner kronor för en särskild satsning på fredsmäklare.
2.1 att MP verkar för förbättringar i svenskt flyktingmottagande och för etablering av nya invånare, så att vi kan bygga stöd för att Sverige så snart som möjligt ska kunna återgå till mer humana flyktinglagar än den internationella rätten kräver, och fungera som	Uppfyllt. Genom arbetsmarknadsinsatser som t.ex. bättre validering och snabbspår och andra insatser inom skolpolitiken, bostadspolitik osv. står Sverige bättre rustat för att ta emot människor än vi gjorde under hösten 2015. Nyanlända kommer nu mycket snabbare i arbete. Tiden för att etablera sig på arbetsmarknaden har nästan halverats sedan 2007 och efter drygt 5 år har hälften av de nyanlända jobb, enligt siffror från SCB. Vi har fortfarande stora utmaningar och har ännu inte återgått till humanare flyktinglagstiftning, men bedömer att Sverige står rustat för att kunna göra det.

föredöme för andra länder i Europa	
3.1 att MP verkar för att ett FN-organ inrättas för migrationsfrågor med syfte att skapa globala förutsättningar för friare migration och ökad mänsklig rörelsefrihet	Ännu ej uppfyllt. Miljöpartiet har dock verkat för att Sverige ska stå som värd för en FN-konferens om asylrätten.
4.1 att MP verkar för att naturkatastrofer, svält och effekter av klimatförändringar ska införlivas som giltiga asylskäl internationell lag	Ännu ej uppfyllt.
4.3 att MP verkar för att minst en procent av Sveriges bruttonationalinkomst, BNI, avsätts till internationellt bistånd med en progressiv höjning, samt för kraftigt minskade avräkningar	Uppfyllt. En procent av BNI uppnås med budgeten för 2018. Avräkningarna har också sjunkit utifrån att flyktingmottagandet minskat
5.1 att MP verkar för att det tas fram nya och innovativa förslag på finansiering för att få fram mer resurser till humanitärt bistånd	Delvis uppfyllt. Miljöpartiet har verkat för att ta fram nya förslag på finansiering för konfliktförebyggande åtgärder och för att detta också ska lyftas inom ramen för vårt engagemang i säkerhetsrådet. MP har varit en förkämpe för humanitärt kärnstöd i internationella sammanhang.
6.1 att MP verkar för att det globala humanitära systemet stärks så att det kan ge snabbare och effektivare respons på katastrofer och kriser	Uppfyllt. Genom bla Sveriges arbete i FN:s säkerhetsråd och i dialog med FN:s generalsekreterare Antonio Guterres ser man nu över FN-systemet för att det bättre ska svara på katastrofer och kriser. MP har tydligt verkat för ett omfattande och effektivt humanitärt bistånd, och Sverige är en av världens största givare, en pålitlig partner och en aktör för reformarbetet i systemet. Sverige har ökat det humanitära biståndet, och lanserade i fjol en ny humanitär biståndsstrategi för att kunna möta de rådande utmaningarna.
7.1 att MP verkar för ett mer transparent, säkert och billigt system för internationella pengaöverföringar	Delvis uppfyllt. Regeringens analysgrupp Global samverkan lade fram ett skarpt förslag som låg i linje med detta. Per Bolund har även lanserat "Money from Sweden" som är en prisjämförelsetjänst för remitteringar som ska underlätta för transparens och öppenhet kring just detta.
8.2 att MP verkar för att svenska högskolor och lärosäten som vill bedriva distansundervisning riktat mot utvecklingsländer ska få särskilda stöd och att denna ska vara avgiftsfri	Ännu ej uppfyllt.

10.1 att MP verkar för ett formaliserat nordiskt samarbete kring Agenda 2030 och för att förnya det gemensamma arbetet kring demokrati, mänskliga rättigheter, jämställdhet och SRHR	Uppfyllt. Nordiskt samarbete förekommer kring flera områden av Agenda 2030. 2016 fattades beslut om att ett samnordiskt program för implementeringen av FN:s hållbarhetsmål i Agenda 2030 ska etableras. Vad gäller SRHR har Miljöpartiet genom den rödgröna regeringen sett till att genomföra ett nytt SRHR-initiativ - She Decides - efter Donald Trumps gärrule i biståndet för att samla in nya pengar tillsammans med flera likasinnade länder som ska kunna kompensera för det ekonomiska bortfallet från USA.
11.1 att MP arbetar för att det svenska utbildningssystemet får en nyckelroll i att utveckla och sprida information och kunskap om de globala målen,	Uppfyllt. Regeringen har gett ett åttiotal statliga myndigheter i uppdrag att kartlägga och redovisa hur deras verksamheter bidrar till Sveriges möjligheter att uppnå de globala målen för hållbar utveckling, däribland Skolverket. Skolverket lanserar LHU-moduler under vårterminen 2018 inom ramen för de nationella skolutvecklingsprogrammen
13.1 att MP verkar för att allt bistånd klimat- och miljösäkras, att alla investeringar i fossil industri fasas ut och att allt utvecklingssamarbete ska vara i enlighet med Agenda 2030 och Parisavtalet	Uppfyllt. Svenskt bistånd har Agenda 2030 och Parisavtalet som centrala utgångspunkter. Klimat- och miljö är nu en grundpelare i biståndet. En ny strategi för vårt stöd till de stora utvecklingsbankerna har lanserats, med målet att investeringar i fossilt ska ersättas med förnybart. Vi har även med kraft drivit frågan om utfasning av investeringar i fossila bränslen i internationella institutioner; i höstas meddelade Världsbanken att man fr o m 2019 upphör med investeringar i olja och gas.
14.1 att MP verkar för att såväl Sverige som EU successivt höjer sina mål om klimatfinansiering och med god marginal lever upp till de löften som givits i klimatförhandlingarna	Uppfyllt. Regeringen har höjt budgetposten för internationella klimatinsatser och Sverige är största bidragsgivaren till FNs Gröna klimatfond och verkar för att EU ska öka sitt klimatstöd.
15.1 att MP verkar för att grova miljöbrott ska kunna straffas internationellt, till exempel genom att ekocid införs i Romstadgan för den internationella brottsmålsdomstolen	Delvis uppfyllt. I PS förslag om valmanifest lyfts vikten av internationellt samarbete för stärkt internationell juridik gällande miljöbrott. Ledamöter har även motionerat om ecocid, t.ex. Motion 2017/18:2111.
Motion 1.2 En human flyktingpolitik	
1.2 att partistyrelsen verkar för att identitetskontroller på båt-, tåg- och busstrafik på främmande mark på väg till Sverige inte ska förekomma	Uppfyllt. ID-kontrollerna avskaffades den 3 maj 2017.
1.2 att partistyrelsen verkar för att	Uppfyllt. Från och med 2017 investerar regeringen tio miljarder kronor per år extra i kommuner och landsting för ökad kvalitet och fler anställda i välfärden.

mottagandekapaciteten ska öka genom mer statligt stöd till kommunerna och förenklade regler för boenden och placeringar med fortsatt kvalitet	Det hjälper också till att öka kapaciteten i kommunernas mottagande och skapar fler arbeten åt människor som är nya i Sverige.
2.1 att MP långsiktigt verkar för att utvecklade länder utanför EU ska kunna bli del av unionens samarbete kring frirörlighet	Delvis uppfyllt.
2.1 att partistyrelsen verkar för att ensamkommande barn och barnfamiljer ska erbjudas permanenta uppehållstillstånd	Delvis uppfyllt. Den tillfälliga migrationslagstiftningen upphör automatiskt att gälla efter tre år. När lagen infördes lyckades Miljöpartiet få igenom ett undantag som innebär att barn och barnfamiljer som sökt asyl senast den 24 november 2015 inte omfattas av den mer restriktiva lagen utan även fortsättningsvis får sina asylskäl prövade enligt ordinarie utlänningslag, och därmed beviljas permanenta uppehållstillstånd som huvudregel. Detta undantag var väldigt viktigt eftersom fler än 60 000 av de 70 000 barn som sökte asyl under rekordåret 2015 kom före brytdatumet. Miljöpartiet lyckades också få in en ventil i den tillfälliga lagen som möjliggör permanent uppehållstillstånd för barn i vissa undantagsfall. Partistyrelsen fortsätter att arbeta för att lagen ska bli så tillfällig som möjligt och för att möjligheten att utfärda permanenta uppehållstillstånd ska finnas kvar i EU-lagstiftningen. Miljöpartiet har också varit starkt pådrivande i att ta fram det lagförslag som innebär att ungdomar som har tillfälliga uppehållstillstånd och ensamkommande barn som saknar ett ordnat mottagande i hemlandet ska få möjlighet att stanna i Sverige för att kunna gå klart gymnasiet, och därefter få möjlighet till permanent uppehållstillstånd genom arbete.
3.2 att partistyrelsen verkar för att regler för anhöriginvandring återställs till de regler som gällde före överenskommelsen 23/10 2015	Delvis uppfyllt. Den tillfälliga migrationslagstiftningen upphör automatiskt att gälla efter tre år. När lagen infördes lyckades Miljöpartiet få igenom ett undantag som innebär att inte bara flyktingar, utan också alternativt skyddsbehövande som sökte asyl före den 24 november 2015, ska ha rätt till familjeåterförening. De flesta som beviljas uppehållstillstånd i Sverige får det som alternativt skyddsbehövande. Det är till exempel den vanligaste tillståndsgrunden för syrier. Tack vare undantagen har merparten av alla som kom till Sverige under 2015 rätt att återförenas med sin familj om de beviljas uppehållstillstånd. Av de ca 163 000 personer som sökte asyl i Sverige under 2015 var det ca 144 000 som registrerade sin ansökan före brytdatumet. Miljöpartiet fick även igenom ett undantag som innebär att de som redan hade ansökt om familjeåterförening innan den tillfälliga lagen trädde i kraft inte ska omfattas av de nya och tillfälliga försörjningskraven för att ta hit sina anhöriga. Enligt Migrationsverket fanns det ca 55 000 inlämnade, men ännu inte avgjorda, anknytningsärenden när den tillfälliga lagen trädde i kraft. Utan den övergångsbestämmelse vi fick igenom skulle dessa personer behövt uppfylla försörjningskraven för att få återförenas. Partistyrelsen fortsätter att arbeta för att lagen ska bli så tillfällig som möjligt och för att fler familjer ska kunna återförenas. Regeringen har även beslutat att underlätta för familjeåterförening i praktiken, genom att göra det möjligt att ansöka om familjeåterförening på ambassaden i Khartoum, dit exempelvis syrier normalt kan resa utan visum.
5.1 Att partistyrelsen verkar för att bevisbördan vid åldersbedömning flyttas	Delvis uppfyllt. Det är den asylsökande som har bevisbördan för att göra både sina asylskäl och sin identitet sannolik, och där ingår också åldern. Migrationsverket har dock en allmän utredningsskyldighet och i ärenden som rör asyl, särskilt när det gäller barn, har Migrationsverket ett större

från den asylsökande till migrationsverket	utredningsansvar än som gäller i många andra ansökningsärenden. Eftersom åldern kan vara avgörande för möjligheten att få stanna eller inte, är det synnerligen viktigt av rättssäkerhetsskäl att Migrationsverket och domstolar dömer till den sökandes fördel om det råder oklarhet kring huruvida personen är över eller under 18 år. Denna princip framgår också tydligt av bestämmelserna i EU:s omarbetade asylprocedurdirektiv som riksdagen beslutade att genomföra i svensk rätt förra året. Där slås fast att beslutsfattaren, i de fall det fortfarande finns tvivel om den enskildes ålder efter en medicinsk åldersbedömning, ska utgå från att den sökande är under 18 år. MP har också kämpat hårt för att få fram ett lagförslag som ska ge unga ensamkommande som väntat exceptionellt länge på beslut en möjlighet till uppehållstillstånd. Förslaget inkluderar de ungdomar som har fått sin ålder uppskriven.
--	---

Motion 1.3 Ett effektivare flyktingmottagande

1.2 att partistyrelsen verkar för att mottagandekapaciteten ska öka genom mer statligt stöd till kommunerna och förenklade regler för boenden och placeringar med fortsatt kvalitet	Uppfyllt. Miljöpartiet har arbetat intensivt för att höja kapaciteten i mottagningssystemet och förbättra etableringen. Vi har under mandatperioden infört en lag om att alla Sveriges kommuner ska vara med och ta emot nyanlända. Från och med 2017 investerar regeringen 10 miljarder kronor per år extra till kommuner och landsting i generella statsbidrag. Schablonersättningen till kommunerna för mottagande av nyanlända har höjts och i årets vårandringsbudget betalar staten av sin skuld till kommunerna på 5 miljarder kronor för eftersläpning i det tidigare ersättningssystemet. Skolschablonen för asylsökande elever har också höjts, liksom stödet till civilsamhället och till traumavården. Investeringsstöd, byggbonus och en lång rad regelförenklingar har genomförts för att kraftigt öka bostadsbyggandet.
2.1 att partistyrelsen verkar för att kommuner som vägrar ta emot flyktingar ska kunna tilldömas vite	Delvis uppfyllt. Regeringen har tydligt kommunicerat att man är beredd att vidta de åtgärder som krävs för att lagen ska följas, till exempel sanktioner. För att vara beredd om det skulle vara så att det finns kommuner som inte följer bosättningslagen har regeringen meddelat att den kommer att ha ett färdigt lagförslag att lägga fram om sanktioner mot kommuner som inte tar sin del av ansvaret och följer lagen. Hittills har det inte bedömts behövas.

Motion 1.5 Migration för utveckling

2.1 att MP långsiktigt verkar för att utvecklade länder utanför EU ska kunna bli del av unionens samarbete kring frirörlighet	Delvis uppfyllt.
7.1 att MP verkar för ett "öppet" arbetstillstånd som varken är knutet till arbetsgivare eller yrke	Ännu ej uppfyllt.
8.1 att MP verkar för att arbetskraftsinvandrare kan ansöka om permanent uppehållstillstånd efter två år	Ännu ej uppfyllt.

9.1 att MP verkar för att en arbetskraftsinvandrare som avslutar sin anställning i förtid tillåts stanna hela perioden för sitt visum	Ännu ej uppfyllt.
Motion 1.6 Remitteringar för utveckling	
1.1 att MP verkar för en utredning där finansiella remitteringar från Sverige kvantifieras och hur de kan understödjas	Delvis uppfyllt. Regeringens analysgrupp Global samverkan lade fram ett skarpt förslag som låg i linje med detta. Per Bolund har även lanserat "Money from Sweden" som är en prisjämförelsetjänst för remitteringar som ska underlätta för transparens och öppenhet kring just detta.
4.1 att MP verkar för en utredning kring svenska diasporagrupperns möjligheter och önskemål för att bidra till demokratisering i ursprungsstaten	Ännu ej uppfyllt.
5.1 att MP verkar för jämställd representation inom de projekt drivna av diasporagrupper	Ännu ej uppfyllt.
Motion 1.7 Sverige bör genomföra en flyktingamnesti	
1.6 Att MP verkar för mer humana övergångsregler införs när den tillfälliga lagen upphörs	Uppfyllt. Den tillfälliga lagen upphör automatiskt att gälla efter tre år, den 19 juli 2019. Först då kommer en diskussion aktualiseras om eventuella övergångsregler. Däremot har MP redan nu förhandlat fram ett lagförslag som innebär att 7 000–9 000 ensamkommande som fått avslag får en ny möjlighet till uppehållstillstånd. Därigenom kan vi redan anses ha uppfyllt kongressbeslutet.
3.1 Att MP verkar för att vistelsetiden inom Sverige vägs in som starkt argument för att få sin asylprövning beviljad	Delvis uppfyllt. Att få ner handläggningstiderna i asylprocessen har varit en viktig prioritering för Miljöpartiet i regeringen. Migrationsverket och domstolarna har fått kraftigt ökade anslag för att kunna öka sin kapacitet att registrera och pröva fler ansökningar. Under 2016 fattade Migrationsverket beslut i fler asylärenden än någonsin, fler än dubbelt så många som året innan. Trots det har handläggningstiderna ökat dramatiskt och varit uppe i helt orimliga nivåer. Mot bakgrund av det har Miljöpartiet förhandlat fram ett lagförslag som ger ensamkommande som drabbats av exceptionellt långa handläggningstider möjlighet till uppehållstillstånd. Miljöpartiet fortsätter att arbeta för att säkerställa att Migrationsverket har tillräckliga resurser för att kunna göra rättssäkra bedömningar snabbt. Partistyrelsen vill också att Migrationsverket ska få i uppdrag av regeringen att prioritera asylansökningar från barn så att väntan för dem blir kortare.
2.2 Att MP verkar för att barn prioriteras i handlingsprocesserna för att förebygga	Uppfyllt. En persons vistelsetid och anknytning till Sverige kan vägas in i prövningen av uppehållstillstånd genom bestämmelsen synnerligen ömmande omständigheter för vuxna och särskilt ömmande omständigheter för barn. Under den tid som den tillfälliga mer restriktiva lagen gäller så får uppehållstillstånd enligt dessa paragrafer dock endast beviljas om det annars

situationer med barn som lever gömda	skulle strida mot internationella konventioner. Miljöpartiets linje är att de tillfälligt mer restriktiva asylreglerna ska bli en så kortvarig parentes som möjligt i vårt lands utveckling. MP har dock förhandlat fram ett lagförslag som ger ensamkommande barn som fått avslag efter exceptionellt långa handläggningstider möjlighet till uppehållstillstånd. Detta bland annat mot bakgrund av att dessa unga personer har hunnit rota sig här sedan 2015 och därmed fått en stark anknytning till Sverige.
Motion 1.10 Bättre klimatpolitik för global handel	
3.2 att MP driver att de gratis utsläppsrätterna i EU:s utsläppshandelssystem på sikt helt ska tas bort, men att delar av utsläppsrätterna inom sektorer med uppenbar risk för s.k. koldioxidläckage accepteras vara gratis så länge den risken består	Uppfyllt. Miljöpartiets representanter i EU-parlamentet jobbar aktivt med frågan men lyckades inte i den senaste reformen av EU-ETS få gehör för detta förslag.
Motion 1.16 Kvinnor i konflikter och fredsprocesser	
5.1 att MP verkar för att Sverige ska införa humanitära visum för anhöriginvandring	Uppfyllt. Maria Ferm har presenterat en statlig utredning om lagliga vägar, som bland annat undersöker förslag om humanitära visum (SOU 2017:103)
Motion 1.17 Mat, klimat och fred	
1.1 att vi uppdrar åt riksdagsgruppen och partistyrelsen att som ett led i sitt arbete för en global hållbar utveckling intensifiera och systematisera sitt arbete för global hållbar livsmedelsproduktion som samtidigt ökar den naturliga kollagringsförmågan i ekosystemen	Uppfyllt. Miljöpartiet har arbetat för att den nationella livsmedelsstrategin tydligt ska bidra till en global hållbar livsmedelsproduktion. Livsmedelsstrategin har som övergripande mål att öka jordbruksproduktionen i Sverige, men omfattar även ambitioner inom hållbarhet och att bidra till miljömålen, vilket vi ser som en framgång. Miljöpartiets klimatfärdplan har förslag som syftar till att öka kollagringen i marken.
Motion 1.19 Svenskt välstånd för en rättvisare värld	
2.1 att MP driver att de svenska AP-fonderna drar sig ur verksamheter som bidrar till exploatering och brott mot mänskliga rättigheter	Uppfyllt. MP har drivit på tydligt för ökad miljömässig och social hållbarhet för pensionskapitalet. Nya regler på väg att införas men vad som kan klassas som att "exploatera" kan det finnas olika synpunkter på. Första till och med Fjärde AP-fonden har gått samman i ett etikråd. Syftet med rådet är att påverka bolag i riktning mot ett mer hållbart företagande. De individuella fonderna fattar dock självständiga beslut om vilka bolag som de avstår att investera i. Dessa bolag finns på en svart lista på respektive AP-fonds hemsida. Enskilda AP-fonder genomför också analyser av finansiella klimatrisker, som leder till att företag utesluts som möjliga investeringar. AP7

	investerar i företag som ingår i ett globalt index som omfattar cirka 2 500 företag. Under 2015 var ett 50-tal av dessa svartlistade av Sjunde AP-fonden och med cirka 400 av företagen bedrev organisationen en särskild påverkansdialog. AP7 Såfa har en Miljö/Etik- märkning på Pensionsmyndighetens fondtorg.
Proposition 2.1 Den täta gröna staden	
1.1 att MP verkar för att använda och utveckla väl genomtänkta, strukturerade och beprövade former för medborgardialog i tidiga skeden av samhällsplaneringen	Uppfyllt. En kommunal och delvis regional fråga. Många kommuner har större invånardialoger i samband med översiktsplanering, utöver den miniminivå som lagen säger. Lantmäteriet har av regeringen fått i uppdrag att i nära samarbete med Boverket se till att kommuner, byggherrar, företag och andra intressenter får tillgång till en samordnad digital samhällsbyggnadsprocess i syfte att göra det snabbare, enklare, och billigare att planera för nya bostäder. Lantmäteriet ska i uppdraget fungera som en utvecklingsmyndighet för den digitala samhällsbyggnadsprocessen genom att främja öppen och datadriven innovation som står medborgare och företag till tjänst.
2.4 att MP lokalt verkar för att bostadsförsörjning i kommunerna ska fastställas av varje region och landsting samt att kommunala översiktsplaner ska visa realistiska scenarier för att kommunerna tillsammans ska kunna matcha regionala behov	Uppfyllt. Regeringen har aviserat en proposition med rubriken Regional planering som till stora delar bygger på Bostadsplaneringskommitténs förslag. Kommuner brukar ta fram en ny översiktsplan ungefär var tionde år, varför det tar ett tag innan nya synsätt på översiktlig planering implementeras i nya översiktsplaner.
5.4 att MP verkar för att en nationell strategi tas fram för att stödja bygg- och bogemenskaper	Ännu ej uppfyllt.
6.1 att MP verkar för flexibla bottenvåningar och att det ska finnas både arbetsplatser, handel, service, bostäder och grönska när vi förtätar våra samhällen	Delvis uppfyllt. Framför allt en kommunal fråga. I bland annat Göteborg har det rödgröna styret uttalat inriktning om flexibla bottenvåningar, blandade funktioner och bostadsnära grönska.
10.1 att MP verkar för att samhället ska upphandla byggentreprenader som bidrar till att stödja utvecklingen inom miljöteknik, bidrar till att utbilda i hållbart byggande och stärka den sociala hållbarheten	Uppfyllt. Framför allt en fråga för kommuner och regioner som i deras roll som byggherrar. I exempelvis Växjö har den grönbå-styrda kommunen satt upp mål om att senast år 2020 ska 50 % av alla hus som kommunens koncerner bygger vara av trä (målet för år 2015 var 25 %, men då uppnåddes 44 %.)
11.1 att MP verkar för att rekommendationen	Delvis uppfyllt. Många kommuner, landsting och regioner arbetar enligt enprocentsregeln. I Konstnärsnämndens rapport Ingen regel utan undantag

att 1 % av byggkostnaderna ska gå till konstnärlig gestaltning och utsmyckning följs	från 2013 anges att 45 % av kommunerna och 77 % av landstingen som gör det. Under senare tid har Luleå kommun tagit fram rutiner för att enprocentregeln ska efterlevas efter en motion från Miljöpartiet. Det är en av de kommuner där Miljöpartiet under 2016 har stärkt kommunens arbete med regeln.
13.2 att MP verkar för att material och komponenter som inte innehåller farliga kemikalier används vid byggande	Delvis uppfyllt. Satsning på nationellt centrum för hållbart byggande.
19.2 att MP verkar för att regioner och kommuner tar fram transportplaner för det hållbara resandet med målsättningen fossilfri mobilitet 2030	Delvis uppfyllt. Inte riktigt den lydelse eller specifika mål vi fokuserar på men det vi driver har liknande ambitioner. Under 2017 ska både den nationella planen för infrastrukturinvesteringar 2018-2029 samt länens och regionernas länsplaner med regionala infrastrukturinvesteringar arbetas fram för att fastställas under 2018. Krav ställs på länsplaneupprättarna att investeringsobjekten bland annat ska ta hänsyn till miljö- och klimataspekter. Miljöpartiets mål med investeringar i transportinfrastruktur är att de ska bidra till att Sverige blir ett av världens första fossilfria välfärdsländer senast 2045. Målet är därför att länsplanerna ska bidra till fossilfritt resande, men utsikten att slutår ska vara just 2030 är liten.
20.1 att MP genom regelförändringar ska underlätta för bilpooler	Uppfyllt. Regeringen tillsatte i januari 2017 en utredning om styrmedel för att främja cirkulär ekonomi. I utredningens betänkande "Från värdekedja till värdecykel" som presenterades under mars 2017 föreslogs att det ska bli möjligt att reservera gatuparkeringar för bilpooltjänster, vilket det inte är i dagsläget. Ambitionen är att detta förslag ska genomföras.
21.1 att MP verkar för att den regionala planeringen av bostäder får större tyngd i de kommunala översiktsplanerna	Uppfyllt. En kommunal och regional fråga. Kommuner brukar ta fram en ny översiktsplan ungefär var tionde år, varför det tar ett tag innan nya synsätt på översiktlig planering implementeras i nya översiktsplaner.
22.2 att MP lokalavdelningar verkar för att i samband med översiktsplaneringen skapa en effektiv markanvändning som visar i vilken ordning mark ska tas i anspråk vid behov av ny bebyggelse och utveckling av städerna och tätorterna	Delvis uppfyllt. En kommunal och regional fråga. Kommuner brukar ta fram en ny översiktsplan ungefär var tionde år, varför det tar ett tag innan nya synsätt på översiktlig planering implementeras i nya översiktsplaner.
23.1 att MP kommunalt och regionalt ska ha en aktiv grönstrukturplanering som de kopplar till översiktsplanering och regional utvecklingsplanering	Delvis uppfyllt. En kommunal och regional fråga. Kommuner brukar ta fram en ny översiktsplan ungefär var tionde år, varför det tar ett tag innan nya synsätt på översiktlig planering implementeras i nya översiktsplaner.

24.1 att MP verkar för kompensation av grönstruktur när oexploaterad mark tas i anspråk för bebyggelse där så är möjligt	Delvis uppfyllt. En kommunal fråga om hur kompensation av grönstruktur görs. Vid privatägd mark saknar kommunerna juridiskt verksamma möjligheter att kräva kompensation, men kommuner kan då arbeta med frivilliga överenskommelser.
26.1 att MP verkar för att kunskapen om ekosystemtjänster bättre integreras i de kommunala beslutsprocesserna och ett sätt att värdera dessa utvecklas	Uppfyllt. Miljöpartiet har arbetat in frågor om tät grön stad och ekosystemtjänster i regeringens skrivelse som Hållbara städer och i arbetet med regelverk kring klimatanpassning.
27.1 att MP beaktar ekosystemtjänster när vi gör avväganden kring grönytor och exploatering	Uppfyllt. Regeringens skrivelse kring klimatanpassning och utredningen kring klimatanpassning omfattar ekosystemtjänster relaterade till stadsplanering anpassad till ett förändrat klimat, med fokus på hantering av ökade skyfall och förändrade mönster för nederbörd.
28.1 att MP driver på arbetet med upprustning och utveckling av de kommunala VA-näten	Uppfyllt. Regeringen har tillsatt en utredning om klimatanpassning som har som ett huvuduppdrag att titta på hur kostnaderna för upprustningen av VA-näten ska betalas.
29.1 att MP verkar för att ett aktivt arbete med klimat- och sårbarhetsplaner bedrivs såväl regionalt som kommunalt	Uppfyllt. Regeringen har anslagit en större budget för klimatanpassning och tillsatt en utredning om klimatanpassning.
30.1 att MP verkar för att exploatering av mark kombineras med insatser som stärker ekosystemtjänster	Delvis uppfyllt, ekosystemtjänster i samband med klimatanpassning och minska risk för översvämning, se exempel ovan.
32.1 att MP verkar för att utveckla gröna hyreskontrakt med gemensamma sparmål och delad vinst för fastighetsägare och hyresgäster	Ännu ej uppfyllt. I första hand en fråga för de kommunala bostadsbolagen, eventuellt i samarbete med SABO (allmännyttans paraplyorganisation).
34.2 att MP verkar för att flexibel byggnadsteknik används för att underlätta demontering, återanvändning, sortering, återvinning och anpassning till ny teknik i framtiden	Uppfyllt. Regeringen har tillsatt en utredning i februari 2017 som bla ska analysera hur regelverket kan utformas för att minska klimat- och miljöpåverkan under byggprocessen och vid val av byggmaterial. Möjlighet till återanvändning och återbruk av byggmaterial är en viktig nyckel i minskad klimat- och miljöpåverkan under byggprocessen. Överväganden och förslag när det gäller minskat klimat och miljöpåverkan till följd av byggprocessen och materialval ska redovisas senast den 30 november 2018.

35.2 att MP verkar för att det utvecklas nya värderingsmodeller som bättre tar hänsyn till både de vinster och de kostnadsminskningar som satsningar på ekologisk och social hållbarhet kan bidra till	Ännu ej uppfyllt.
36.1 att MP verkar för att öka kunskapen om, och snabba på utvecklingen av, nya finansiella instrument och investeringsmodeller som kan bidra till att städerna snabbare kan utvecklas i hållbar riktning	Uppfyllt. MP har drivit på i flera avseende för att utveckla nya finansiella modeller och verktyg för att investeringar ska bidra till hållbar utveckling, exempelvis genom utredningen om gröna obligationer och den aviserade utredningen om gröna sparkonton samt satsningen på Stockholm Sustainable Finance Center. De är dock inte specifikt inriktade just på städernas utveckling men omfattar även städer.
37.1 att MP arbetar för att det ska vara möjligt för kommuner, landsting och regioner att fondera och skriva av investeringar och reinvesteringar i infrastruktur, fastigheter och socialt ansvarstagande	Ännu ej uppfyllt. Det är lite oklart vad som ska förändras utifrån detta, om det är att slopa balanskravet för kommunerna så är det inte en fråga som Miljöpartiet driver. En översyn av det finanspolitiska ramverket har genomfört under mandatperioden, fokus har dock legat på andra frågor än kommunernas balanskrav.
38.2 att MP intensifierar sitt arbete för att göra det mer attraktivt för människor att leva och verka i hela landet, så att fler orter kan växa på ett långsiktigt hållbart sätt	Uppfyllt. Ett av PS beslutade politikutvecklingsprojekt handlar om att skapa en levande landsbygd med konkreta och realiserbara åtgärdsförslag, dels kopplade till landsbygdskommitténs utredning där Miljöpartiet var representerat. Nu pågår arbetet med att ta fram ett landsbygdspolitiskt program med utgångspunkt från rapporten. MP har även varit involverade i regeringens arbete i landsbygdskommitén och den landsbygdsproposition som kommer att presenteras i mars.
45.1 att MP verkar för att det i städerna ska finnas plats för skolor och förskolor med tillräckligt stora utemiljöer för lek, utevistelse och utepedagogik	Delvis uppfyllt. En kommunal fråga att planera marken och att säkerställa yta för skolgårdar.
47.1 att MP verkar för att förtätning av bebyggelse ska ske utan att värdefulla kulturmiljöer skadas eller försämras	Uppfyllt. I regeringens kulturarvsproposition vill regeringen för att skapa bättre förutsättningar att ta till vara den potential som kulturmiljön utgör för ett hållbart samhälle, ge ett flertal myndigheter i uppdrag att utarbeta vägledande strategier för kulturmiljöfrågor inom ramen för sina befintliga uppgifter, resurser och verksamheter. Strategierna ska belysa hur myndigheternas arbete med befintliga uppgifter även bidrar till relevanta nationella kulturmiljömål. Ansvar för att skydda värdefulla kulturmiljöer finns både på kommunal och statlig nivå och styrs bland annat av Miljöbalken och kulturmiljölagen. Riksantikvarieämbetet som bland annat bedömer

	områden av riksintresse för kulturmiljövården bör enligt kulturarvspropositionen inom ramen för sitt uppdrag erbjuda metodstöd till de nationella myndigheterna i framtagandet av strategierna.
51.1 att MP ska verka för att i framtida upphandlingar av kollektivtrafik, ska även tillgänglighet för alla vara ett prioriterat område. Detta ska även gälla de biljettsystem som ska införas.	Ännu ej uppfyllt. Miljöpartiet deltog i en arbetsgrupp i Trafikutskottet under föregående mandatperiod som genomförde en uppföljning av transportsystemets tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning. Arbetsgruppen identifierade flera viktiga frågor att arbeta vidare med men inget av detta har lett till beslut.
66.1 att MP ska verka för att Akademiska Hus uppdrag att bygga studentbostäder utvidgas samt att vinstuttag ur bolaget stoppas och dess överskott återinvesteras i nytt och befintligt bestånd	Delvis uppfyllt. Detta finns med i regeringens 22-punktsprogram för fler bostäder och arbetet pågår med att uppfylla det. Regeringen har uppdragit till Akademiska hus att bygga 28000 bostäder till 2026.
70.1 att MP ska verka för att det ska vara möjligt att ta med cykel i kollektivtrafik, i mindre samhällen så väl som i större städer	Uppfyllt. Huruvida cykel får tas med på i kollektivtrafiken bestäms på regional nivå. Många kollektivtrafikmyndigheter tillåter i dagsläget att cykeln får tas med antingen utan villkor eller med viss restriktion. Flera ledamöter har motionerat om detta i riksdagen.
75.1 att MP ska verka för att göra det billigare att flytta, antingen genom att sänka reavinstskatten vid försäljningen av bostad eller göra uppskovet mer generöst	Delvis uppfyllt. MP har lyft frågan men en sänkt reavinstskatt bör endast genomföras i en större överenskommelse kring andra relaterade skatter och avdrag.
77.1 Att i de fall inga ändringar i byggprojektet tillkommit begränsa rätten för en person som utan framgång överklagat detaljplanen att sedan också överklaga bygglovet	Ännu ej uppfyllt.
79.1 att MP ska verka för att utreda hur ekonomiska styrmedel kan användas för att gynna hållbara byggmaterial, t ex genom ett bonus-malus-system där	Uppfyllt. Regeringen har tillsatt en utredning i februari 2017 som bla ska · bedöma de samhällsekonomiska effekterna av att minska byggnaders klimat- och miljöpåverkan inklusive minskad spridning av särskilt farliga ämnen ur ett livscykelperspektiv, och · utreda behovet av förändringar i regelverk och andra styrmedel för att minska klimat- och miljöpåverkan inklusive minskad spridning av särskilt farliga ämnen under byggprocessen och vid behov lämna kostnadseffektiva förslag.

byggmaterial med höga utsläpp så som betong beläggs med en avgift och byggmaterial med låga utsläpp så som trä subventioneras	Överväganden och förslag när det gäller minskat klimat och miljöpåverkan till följd av byggprocessen och materialval ska redovisas senast den 30 november 2018.
80.1 att MP ska verka för att kommunernas rätt att ställa egna kvalitetskrav på byggnaders konstruktion samt miljö- och klimatprestanda återinförs	Uppfyllt. Miljöpartiet verkar nationellt och lokalt för att kommuner ska utnyttja marktilldelning till att ställa mer krav på bland annat miljö- och klimatprestanda. Eftersom det är tydligt att det inte finns någon riksdagsmajoritet för att återinföra möjligheten till kommunala särkrav har Miljöpartiet verkat på andra sätt för att säkerställa en bättre miljö- och klimatprestanda vid nybyggnation. Exempelvis utreds just nu de nationella reglerna för byggnader (BBR) med syfte att föreslå skärpta miljö- och klimatkrav.
81.1 att MP ska verka för att plan- och bygglagens föreskrifter om underhåll och varsamhet får starkare genomslag så att tillvaratagande och vård av befintligt byggnadsbestånd säkras	Delvis uppfyllt. En översyn av PBL utifrån ett hållbarhetsperspektiv genomförs av Kommittén för modernare byggregler
82.1 att MP ska verka för att starkare skydd för byggnadsverk och stadsmiljöer som är särskilt värdefulla från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt, så att dessa kan bevaras för framtida generationer	Uppfyllt. Boverket har fått ett utökat uppdrag, Regeringen lägger under våren 2018 fram en proposition Gestaltad livsmiljö.
Motion 2.2 Bostäder åt alla i attraktiva och hållbara städer	
1.1 att MP verkar för ett regionalt perspektiv i stadsplanering, där fler attraktiva regionala centra behövs med bra kollektiva förbindelser emellan sig, för att avlasta och komplettera en hårt belastad storstad	Delvis uppfyllt. Miljöpartiet driver en förstärkning av tågtrafiken och därmed en utveckling av stationssamhällen. Med en tågstation stärks mindre orter och en förtätning i stationsnära läget gynnas, samtidigt som investeringar i både bostäder och verksamheter gynnas av ett stationsnära läge.
2.1 att MP driver frågan om att fördela tillväxten i regionen genom utveckling i flera regionala centralpunkter, för att motverka ohämmad	Delvis uppfyllt. Se svar på 1.1.

storstadstillväxt i en enda kärna	
3.1 att MP verkar för att sluta kretslopp mellan stad och land genom att i samband med utvecklingen av gröna hållbara städer även omfatta projekt som innebär recirkulation av näringsämnen mellan stad och land	Delvis uppfyllt. Regeringen har ökat stödet till metangasreducering inom landsbygdsprogrammet d v s att omvandla gödsel till biogas. Vi har även satsat på biogasproduktion genom klimatklivet. Regeringen har infört en reduktionsplikt som innebär en skyldighet för bränsledistributörer att minska utsläppen av växthusgaser från bensin eller dieselbränsle genom inblandning av biodrivmedel.
3.2 att MP verkar för stadsmässiga förorter, där höghusbebyggelse och villaområden infogas i en blandad stadsmässighet med förtätning och bibehållen grönstruktur	Delvis uppfyllt. Det är en kommunal fråga att planera för hur olika stadsdelar ska utvecklas.
4.1 att MP ska verka för att att medborgardialoger bör genomföras i tidiga skeden av planprocesser och lägga grunden för eventuell förhandlingsplanering	Delvis uppfyllt. En kommunal och delvis regional fråga. Många kommuner har större invånardialoger i samband med översiktsplanering, utöver den miniminivå som lagen säger.
7.1 att MP ska verka för att att parkeringsnormer ska bidra till tillgänglighet för rörelsehindrade, men i övrigt undviker att privatbilismen subventioneras	Delvis uppfyllt. Kommunal fråga om hur man säkerställer den parkering som kommunen bedömer behövs
Motion 2.3 Från stad och landsbygd – lokalt och globalt	
3.1 att MP verkar för att sluta kretslopp mellan stad och land genom att i samband med utvecklingen av gröna hållbara städer även omfatta projekt som innebär recirkulation av näringsämnen mellan stad och land	Uppfyllt. Mp har i regering ökat stödet till metangasreducering inom landsbygdsprogrammet d.v.s. att omvandla gödsel till biogas. Vi har även fortsatt satsat på biogasproduktion genom klimatklivet. Regeringen har infört en reduktionsplikt som innebär en skyldighet för bränsledistributörer att minska utsläppen av växthusgaser från bensin eller dieselbränsle genom inblandning av biodrivmedel.
Motion 2.4 Grön politik för täta städer – överväganden	
1.1 att MP verkar för ett regionalt perspektiv i stadsplanering, där fler	Uppfyllt. Miljöpartiet verkar för betydande satsningar på tåg både regionalt och nationellt. Klimatfärdplan lyfter vikten av kollektivtrafik, hållbar stadsplanering och regional samverkan kring transportfrågor.

attraktiva regionala centra behövs med bra kollektiva förbindelser emellan sig, för att avlasta och komplettera en hårt belastad storstad	
2.1 att MP driver frågan om att fördela tillväxten i regionen genom utveckling i flera regionala centralpunkter, för att motverka ohämmad storstadstillväxt i en enda kärna	Delvis uppfyllt
3.2 att MP verkar för stadsmässiga förorter, där höghusbebyggelse och villaområden infogas i en blandad stadsmässighet med förtätning och bibehållen grönsstruktur	Uppfyllt. Mp har verkat för möjligheten till stadsmässig förtätning och bibehållen grönsstruktur i olika sammanhang, som t.ex. förslag till Klimatstrategi för Sverige och regeringens Skrivelse om levande städer. Samtidigt gäller att det i första hand är en kommunal fråga att planera för hur olika stadsdelar ska utvecklas.
Motion 2.6 Nationell satsning på industriellt träbyggande	
1.1 att en nationell träbyggnadsstrategi antas för att främja industriellt träbyggande. Strategin bör omfatta alla perspektiv av industriellt träbyggande - forskning och utveckling, skogsbruk, näringslivsutveckling, arbetsmarknadsfrågor, glesbygdspolitik samt klimat- och miljöfrågor.	Delvis uppfyllt. Regeringen har satsat på ett nationellt centrum för hållbart byggande, uppmärksammat att trä är ett hållbart byggmaterial, och stärkt resurser till Trästad Sverige. Däremot har inte någon ny nationell träbyggnadsstrategi antagits.
4.1 att MP ska verka för att trä ska vara ett hållbart och miljövänligt byggmaterial, genom att verka för en genomgripande översyn av skogsvårdslagen, certifieringar som PEFC och FSC, samt andra regleringar som rör skogsvård	Delvis uppfyllt. Regeringen har satsat på ett nationellt centrum för hållbart byggande, uppmärksammat att trä är ett hållbart byggmaterial, och stärkt resurser till Trästad Sverige. Det har varit fokus på livscykelperspektiv i bostadsbyggande, genom uppdrag till Boverket och direktiv till Kommittén för modernare byggregler. Detta gynnar träbyggnation. Regeringen har också tillsatt en utredning med en mindre översyn av skogsvårdslagen.
5.1 att MP utreder skattelättnader och	Delvis uppfyllt. Regeringen har tillsatt en utredning i februari 2017 som bla ska

andra incitament för att öka andelen förnybara material vid nybyggnation, såsom trä	· bedöma de samhällsekonomiska effekterna av att minska byggnaders klimat- och miljöpåverkan inklusive minskad spridning av särskilt farliga ämnen ur ett livscykelperspektiv, och · utreda behovet av förändringar i regelverk och andra styrmedel för att minska klimat- och miljöpåverkan inklusive minskad spridning av särskilt farliga ämnen under byggprocessen och vid behov lämna kostnadseffektiva förslag. Överväganden och förslag när det gäller minskat klimat och miljöpåverkan till följd av byggprocessen och materialval ska redovisas senast den 30 november 2018.
---	---

Motion 2.7 Åtgärder för ökad kretsloppsanpassad avloppsrening med källsorterad teknik

1.1 att MP på nationell nivå verkar för en översyn av regelverken för avloppshantering med syfte att stärka källsorterad teknik och kretsloppets ställning inför utbyggnad av allmänna vattentjänster	Delvis uppfyllt. En SOU tillsattes 2017 om Kommunens skyldighet enligt vattjänstlagen och frågor om små avlopp. MP har bl.a. verkat för förändring i regelverket för VA-taxa för att öka möjligheterna till klimatanpassning, vilket kan omfatta tekniker med källsortering.
3.1 att MP verkar för att möjliggöra privat VA-samverkan att i egen regi anlägga och driva kretsloppsanpassad avloppsanläggning med källsorterad toalettfraktion även inom sådan befintlig bebyggelse för vilken annars LAV skulle kunna anses vara tillämplig	Ännu ej uppfyllt. En SOU tillsattes 2017 om Kommunens skyldighet enligt vattentjänstlagen och frågor om små avlopp.

Motion 2.8 Ökat skydd för jordbruksmark

1.1 att MP ska verka för att öka skyddet av bördig jordbruksmark	Delvis uppfyllt. Vi arbetade för ett starkare skydd för jordbruksmark i den nationella livsmedelsstrategin.
--	---

2015

Motion 2.6 Lämna kolet i marken

1.5 att MP verkar för att Vattenfall behåller och successivt fasar ut sin brunkolsverksamhet och då annullerar motsvarande utsläppsrätter	Delvis uppfyllt. MP har verkat för detta och det är fortsatt partiets linje. I samband med att Vattenfall ändå sålde brunkolsverksamheten lanserade regeringen en omfattande annullering av utsläppsrätter, kallad "Utsläppsbromsen".
---	---

Motion 2.7 Vattenfalls investeringar och vinster

1.5 Miljöpartiet ska i ägardirektivet verka för att Vattenfalls nya investeringar i elproduktion ska gå till hållbara energikällor.

Delvis uppfyllt. I dag saknas riksdagsmajoritet för att ändra Vattenfalls ägardirektiv. Men MP har indirekt påverkat genom att sätta 100 % förnybart på agendan och varit med och tillsatt styrelsemedlemmar med spetskompetens på förnybar energi. Vattenfalls VD har meddelat att Vattenfall under den kommande femårsperioden avser möjliggöra investeringar i förnybar produktion motsvarande över 50 miljarder kronor.

Motion 3.2 Utan medarbetare stannar vården

4.1 att MP verkar för ökade resurserna för att öka AT- och ST-tjänster avseende läkare, samt att även verka för ökade medel avseende PTP-tjänster för psykologer

Delvis uppfyllt. Kongressens beslut har kommunicerats till partiets SKL-grupp och partidistrikt, som ansvarar för att arbeta vidare med frågan. Läkarutbildningen håller på att göras om och AT-tjänstgöringen avskaffas. <http://www.regeringen.se/rattsdokument/departementsserien-och-promemorior/2017/11/ds-201756/>

Motion 4.2 Nationellt etiskt ramverk för internationell handel

1.2 att partistyrelsen tar ett helhetsgrepp och utvecklar miljöpartiets handelspolitik så att vi tar en ledande roll i etisk och rättvis handel som bidrar till social, ekonomisk och miljömässigt hållbar utveckling.

Delvis uppfyllt. Miljöpartiet ligger på för bättre handelspolitik som tar hänsyn till de sociala, ekonomiska och miljömässiga aspekterna. Vi ser dessutom handelspolitiken som ett viktigt redskap för grön omställning. Handelspolitiken är ett politikområde vi aktivt jobbar med, bevakar och utvecklar inom olika nivåer i såväl EU-parlamentet som i riksdagen. På det sakråd som Anne Linde och Per Bolund stod värdar för i mars 2018 diskuterades de 10 utgångspunkter som kommer att ligga till grund för den färdplan som regeringen nu ska ta fram avseende fri och rättvis handel.

Motion 4.4 TTIP

1.3 att MP verkar för att Sverige stoppar handels- och investeringsavtal som innehåller Investor-State Dispute Settlements (ISDS).

Uppfyllt. Miljöpartiets representanter i EU-parlamentet jobbar aktivt med den här frågan. ISDS är oförenligt med EU-rätten och kommer inte att användas framöver.

1.6 att i det fall det färdigförhandlade TTIP-avtalet försämrar och/eller direkt eller indirekt försvagar nuvarande eller framtida miljölagstiftning, konsumentskydd, klimatarbete och/eller djurskydd, verka för att Sverige stoppar avtalet.

Ännu ej uppfyllt. Avtalet är ej färdigförhandlat så det finns ännu inte något att ta ställning till.

2.1 att Miljöpartiet verkar för att handelsavtal som bygger in strukturer som innebär att företag får särskilda rättigheter att granska lagar/regler ur handelsperspektiv, utan att folkrörelser eller allmänhet får samma rättigheter, inte ska ingås.	Delvis uppfyllt. Att-satsen handlar om förslaget om så kallad regulatorisk samverkan i bland annat TTIP som innebär att företag får en privilegierad roll och särskild insyn i beslutsprocessen. Det är något som vi aktivt motsätter oss. I propositionen om CETA har MP förhandlat in att civilsamhällets roll ska stärkas i processerna kring handelsavtal.
Motion 4.5 Utred vilka ickevåldsmetoder mot Israel som kan bidra till en rättvis fred	
4.2 att partistyrelsen utreder och under kongressperioden fattar beslut om hur partiet aktivt kan samarbeta med och stödja de aktörer i Israel och Palestina som arbetar för respekt för folkrätten och för en rättvis fred och mänskliga rättigheter.	Delvis uppfyllt. Ett led i ett förnyat fredssamtal mellan parterna kan vara att samlas kring vatten och energi problematiken i Mellanöstern. Miljöpartiet driver exempelvis att Stockholm kan stå som värd för en sådan konferens. Miljöpartiet, den svenska regeringen, EU, FN och även USA hävdar att Israels bosättningar på ockuperat område inte är en legitim del av Israel. Ockupationen och utökade illegala bosättningar ses som ett av de största hindren för en hållbar fred mellan Israel och Palestina. Miljöpartiet driver sedan länge att ursprungsmärkning av varor från ockuperade områden ska införas.
5.1 att partistyrelsen tar ett samlat grepp för att utveckla Miljöpartiets politik gentemot Israel med utgångspunkt i folkrätten och det palestinska civilsamhällets upprop för bojkott, avinvesteringar och sanktioner, BDS.	Delvis uppfyllt. Regeringen har erkänt staten Palestina, vilket är en mycket viktig del i att stödja det palestinska civilsamhället. Frågan är fortsatt prioriterad och MP driver den inom regeringen. MP har under året drivit frågan om en tvåstatslösning med utgångspunkt från 1967 års gränser i enlighet med folkrättens principer, bland annat genom interpellationer, debattartiklar och parlamentarisk Palestinagrupp i riksdagen. Vi har tagit fram en ny biståndsstrategi för Palestina. Vi har tillsatt ett särskilt sändebud för Israel-Palestina, Per Örneus.
Motion 7.1 GMO	
4.2 att partistyrelsen tar ett samlat grepp för att utveckla MP:s GMO-politik med utgångspunkt i såväl våra värderingar som aktuell forskning som är oberoende av ekonomiska intressen.	Ännu ej uppfyllt.
Motion 7.3 Ökat stöd till biodlingen	
1.2 att MP verkar för att stimulera biodlingens utveckling i Sverige	Ännu ej uppfyllt. Inga direkta åtgärder har gjorts för att stärka biodlingen. Regeringen har däremot vidtagit en rad åtgärder för att stärka pollinerare t ex satsningar på skydd och skötsel av natur, ekologiskt jordbruk, stöd till grönska

	i städer och ser över ett förbud mot privat användning av farliga bekämpningsmedel som kan skada bin.
Motion 8.3 Antimuslimism	
1.1 att MP framöver verkar för bruket av ordet "antimuslim" istället för "islamofobi" när hat, negativa attityder, eller negativ särbehandling riktad mot muslimer åsyftas	Delvis uppfyllt. Det har påbörjats en diskussion om lämpligheten att byta ord men inget beslut är ännu fattat i denna fråga.
Motion 8.6 Försörjningsstöd för papperslösa barn	
1.2 att MP arbetar aktivt och skyndsamt för en nationell tolkning av socialtjänstlagen, för att på så sätt säkerställa rättssäkerheten och stödet för alla barn som vistas i Sverige	Delvis uppfyllt. Arbeta pågår för att göra barnkonventionen till svensk lag. Därutöver pågår en diskussion om att se över socialtjänstlagen. Motionens yrkanden blir aktuella i detta sammanhang.
2.1 att MP verkar för en precisering i socialtjänstlagen när det gäller papperslösa barns rättigheter.	
3.1 Att MP verkar för att utreda hur staten tillsammans med civilsamhället bäst kan stödja både papperslösa barn och barn till EU-medborgare	Uppfyllt. En proposition som föreslår inkorporering av barnkonventionen i svensk lag har lagts till riksdagen, något mp har verkat för sedan vårt första partiprogram. En översyn görs av socialtjänstlagen utifrån bland annat rättssäkerhetsaspekter och socialtjänstlagens grundläggande uppdrag. Barnperspektivet lyfts särskilt. Regeringen har genomfört flera budgetsatsningar till civilsamhället för arbetet med asylsökande och nyanlända. I budgeten för 2019 har mp också fått igenom en särskild satsning på 120 miljoner per år i tre år för att stötta ideella organisationer i deras arbete mot hemlöshet bland unga vuxna, vilket till stor del handlar om papperslösa unga som förlorat sin rätt till bostad enligt LMA. I flera kommuner har det startats idéburna offentliga partnerskap (IOP) där kommunen och idéburna organisationer samverkar kring asylsökande, nyanlända och papperslösa unga. Regeringen har även gett Upphandlingsmyndigheten i uppdrag att kartlägga och analysera förutsättningarna för alternativa finansiella instrument i offentlig välfärdssektor som syftar till att åstadkomma sociala effekter i samhället, ekonomisk avkastning för investeraren och besparingar för offentlig sektor (sk sociala utfallskontrakt). Regeringen har även fattat beslut om en strategi för socialt företagande. I budgeten för 2018 har 150 miljoner avsatts på tre år för socialt företagande och social innovation.
Motion 9.2 En konsekvent kretsloppspolitik	
2.1 att MP i riksdag och regering verkar för ett ambitiöst mål för	Delvis uppfyllt. Regeringen har ökat stödet till metangasreducering inom landsbygdsprogrammet d v s att omvandla gödsel till biogas. Vi har även satsat på biogasproduktion genom klimatklivet. Regeringen har infört en

återföring av näringsämnen och mull från tätort till land,	reduktionsplikt som innebär en skyldighet för bränsledistributörer att minska utsläppen av växthusgaser från bensin eller dieselbränsle genom inblandning av biodrivmedel. Miljöpartiet har även verkat för att främja ekologiskt jordbruk där enbart naturgödsel tillåts.
Motion 9.4 För en offensiv klimatpolitik	
7.2 att MP verkar för att ekonomiska styrmedel gör det olönsamt att sälja nyproducerade, fossildrivna bilar efter 2030	Uppfyllt: Regeringen har infört ett bonus-malus-system för lätta fordon som kommer göra det mer lönsamt att införskaffa el- och gasfordon samt andra energieffektiva fordon medan det kommer bli dyrare att köpa stora bränsletörstiga fordon. Det finns dock oklarheter kring begreppet "fossildrivna bilar" eftersom i stort sett alla fordon kan gå på såväl fossilt som förnybart drivmedel. Regeringen satsar istället på att hela fordonsflottan ska drivas förnybart, varför bränslebytet kommer införas 2018 som innebär en lagstadgad utfasning av det fossila innehållet i samtliga pumpar. MP har också framgångsrikt drivit på för att kommuner ska kunna införa nya Miljözoner som begränsar fossilbilars rätt att köra i våra stadscentrum. MP har i Klimatfärdplanen lagt fast ett mål om att sluta sälja fossila drivmedel 2030.
13.1 att MP till nästa partikongress ska ha tagit fram en färdplan som konkret beskriver de åtgärder som behövs för att klimatmålen ska nås	Uppfyllt Klimatfärdplan framtagna. Antogs av PS i oktober 2017.
Motion 9.6 Vässa Miljöpartiets klimatpolitik	
9.2 att MP tar fram en strategi för mindre omfattande bilism i städer.	Uppfyllt. Finns med i Klimatfärdplanen.
12.2 att MP ska verka för att sänka banavgiften.	Uppfyllt. MP har i regeringen drivit fram en ekonomisk kompensation för tågoperatörer med anledning av höjda banavgifter, i väntan på införande av vägslitageskatt. För att kompensera järnvägens kostnader så arbetar MP för att införa vägslitageavgift för tung trafik på våra vägar för att kompensera järnvägens kostnader.
Motion 9.8 Fordonsgasmackar i hela Sverige	
1.1 att MP agerar för att tankstationer för fordonsgas byggs i hela Sverige och längs alla större vägar	Uppfyllt. Genom Klimatklivet har staten medfinansierat infrastruktur för biogas och därmed bidragit till att tillgången till biogas förbättras. I riksdagsgruppen pågår arbete för att ytterligare stärka biogasen.
Motion 9.11 Prioriteringar inom järnvägssektorn	
2.1 att MP verkar för att ett flertal åtgärder i befintligt järnvägsnät som höjer bärighet, kapacitet och hastighet eller gör järnvägsnätet	Uppfyllt. Regeringen har tidigare gett Trafikverket i uppdrag att utreda möjligheterna för längre och tyngre godståg. Förslagen blev bland annat höjd bärighet och längre mötesstationer och förbigångsspår. Arbetet inför nationell plan pågår och förbättrad kapacitet i befintligt nät är en viktig del i det arbetet.

mindre känsligt för störningar bör prioriteras därnäst. Dessa åtgärder kan inkludera omdragning eller dubbelspår kortare sträckor. Vid val av åtgärder bör hänsyn tas till både gods-och persontrafik. Åtgärder bör göras i betydligt större omfattning än under förra mandatperioden och inte bara i närheten av de största städerna.	
Motion 10.2 Cirkulär ekonomi - en ny metallpolitik	
1.1 att MP verkar för att stärka och ta initiativ till att utveckla en resurseffektiv cirkulär ekonomi inom metallsektorn	Delvis uppfyllt. MP har verkat för att stärka incitamenten för att avfall ska användas högre upp i avfallstrappan (minimera, återanvända, återvinna mtrl resp energi, deponi) gm t.ex. ny skattelagstiftning för avfallsförbränning, och Karolina Skog mfl. arbete för förstärkt producentansvar och stärkt cirkulär ekonomi.
3.3 att MP verkar för att en strategi för förvaltning av sekundära metallresurser tas fram.	Uppfyllt. Se svar ovan.
Motion 10.5 Föräldraledighet för småföretagare	
1.2 att ge partistyrelsen i uppdrag att till nästa kongress presentera ett förslag som möjliggör för småföretagare att vara föräldralediga	Delvis uppfyllt.. Riksrevisionen presenterade nyligen en granskning (RiR 2018:1) av fastställandet av föräldrapenning för egenföretagare. Regeringen har inte svarat på denna ännu. Regeringen har också lagt utredningen SOU 2017:101 Jämställt föräldraskap och goda uppväxtvillkor för barn – en ny modell för föräldraförsäkringen där frågan berörs.
Motion 10.6 Miljöpartiet de grönas arbetsmiljöprofil	
3.1 att partistyrelsen utreder hur behovet av en samlad nationell arbetslivsforskning ska tillgodoses.	Uppfyllt. För att stärka det nationella och internationella arbetsmiljöarbetet har regeringen inrättat en ny myndighet för arbetsmiljökunskap. Myndigheten ska placeras i Gävle och inleda sin verksamhet den 1 juni 2018
Motion 10.7 Socialt företagande	
2.1 att som viktiga delar i en politik för stöd till utveckling av arbetsintegrerade sociala företag är att det	Delvis uppfyllt. Riksdagsgruppen har verkat för att stärka villkoren för arbetsintegrerade sociala företag i dialog med företagen själva. Detta har skett i en öppen anda utan att sätta ned foten kring något enskilt förslag.

behövs en lag i Sverige om arbetsintegrerade sociala företag	
3.2 att arbetsförmedlingens arbetsmarknadspolitiska program och insatser ska anpassas så att de också underlättar individers deltagande i sociala företag.	Delvis uppfyllt. Tillväxtverket har fått i uppdrag att, i samverkan med Arbetsförmedlingen, utarbeta och genomföra ett nationellt program med insatser som stimulerar till att fler arbetsintegrerade sociala företag startar och växer för att därigenom öka antalet sysselsatta. Regeringen har också fattat beslut om att ge Enheten för främjande och förenkling vid Näringsdepartementet i uppgift att se över hur man kan stärka socialt företagande och sociala innovationer. Totalt 60 miljoner kronor tillförs för insatsen.
Motion 11.5 Testamenten	
1.2 att MP ska verka för att frågan om elektroniska signaturer på testamenten utreds	Ännu ej uppfyllt.
3.1 att MP verkar för att tillåta förvaring av testamenten elektroniskt.	Ännu ej uppfyllt.
Proposition 12.1 En hållbar och aktiv politik för fler bostäder	
3.1 att Miljöpartiet verkar för att statliga system och kommunala regeltolkningar premierar små och växande byggbolags möjlighet att ta större marknadsandelar för att skapa en bättre konkurrenssituation i byggbranschen.	Uppfyllt. Regeringen har i februari 2017 tillsatt en utredning som ska föreslå förenklingar och förtydliganden i byggreglerna, bland annat med syftet att öka konkurrensen inom byggbranschen.
4.2 att Miljöpartiet verkar för en totalöversyn av skattereglerna för olika boendeformer i syfte att uppnå en jämnare beskattning mellan olika former och en ökad rörlighet på bostadsmarknaden	Uppfyllt. Detta har varit en ingång för Miljöpartiet i de bostadspolitiska samtalen mellan regeringen och oppositionen (förutom SD). Riksdagsgruppen har verkat för detta på olika sätt. Arbetet pågår dock fortfarande.
5.1 att Miljöpartiet verkar för en lagstiftning om fast bostad och stödinsatser för personer som annars riskerar akut hemlöshet och inte på egen hand klarar att	Ännu ej uppfyllt. Bostadspolitiken har adresserat även behov för hemlösa och personer som riskerar hemlöshet, men partiet har inte verkat specifikt för lagstiftning om fast bostad och stödinsatser för personer som annars riskerar akut hemlöshet enligt att-satsens förslag.

leva upp till kraven på dagens bostadsmarknad.	
Motion 12.7 Landets försörjning och landsbygdens överlevnad	
2.1 att partistyrelsen återkommer med en samlad strategi för en livskraftig och hållbar bostadspolitik på landsbygden	Delvis uppfyllt.
3.1 att denna strategi samordnas med genomförande av attsatsen i motion 12.3 om att ta fram ett strategi för den täta och gröna staden.	
Motion 12.9 Cigarettfimpar	
1.3 att ersätta attsats 1-2 med: att MP ska verka för att cigarettfimpar ska omfattas av nedskräpningslagen.	Uppfyllt. Frågan om fimpar har lyfts tidigare i riksdagsmotioner, men ej med detta exakta fokus. Enligt miljöbalken får "Ingen får skräpa ned utomhus på en plats som allmänheten har tillträde eller insyn till." Det är alltså olagligt men det omfattas inte av nedskräpningsboten. Med MP i regeringen har ett uppdrag getts till Naturvårdsverket om att utreda åtgärder för minskad nedskräpning. I uppdraget ingår att utvärdera nedskräpningsbotens styreffekt för att minska nedskräpningen och vid behov lämna förslag på nödvändiga förändringar, utreda och föreslå hur det nationella förebyggandearbetet mot nedskräpning kan säkerställas.
Motion 13.1 Ett nytt ekonomiskt system	
2.1 att MP ska verka för att andra sociala ersättningar och bidrag utformas så att mottagaren fortfarande tjänar pengar i den mån hen lönearbetar.	Ännu ej uppfyllt. Att kunna övergå eller återgå till arbete genom regler som gör att en person inte riskerar att tappa sin grundförsörjning är en viktig fråga som ofta finns med i processer där olika ersättningar och bidrag ändras. Det är en balansgång och i vilken mån den ambitionen lever upp till att-satsen är oklart.
5.1 att MP ska verka för en statlig utredning som på djupet undersöker vilka konsekvenser införandet av en basinkomst skulle få.	Ännu ej uppfyllt. Det är inte en fråga som MP drivit utåt och regeringen har inte presenterat några initiativ till en statlig utredning.
Motion 14.1 Höjd maxtaxa för fler pedagoger och färre barn i barngrupperna	
2.1 att MP verkar för att avgiftstaket höjs fortsättningsvis	Ännu ej uppfyllt. Regeringen har dock genom skolverket kommit med nya riktlinjer gällande barngruppernas storlek. Nyligen presenterade Skolverket siffror som visade att lärartätheten har förbättrats i skolan och antalet

automatiskt årligen i takt med inkomstbasbeloppet	anställda ökar snabbt trots ökande antal elever. Elevgrupperna storlek på fritids fortsätter att minska för andra året i rad. Samtidigt som antalet anställda ökar minskar dock andelen med pedagogisk examen.
Motion 14.8 Studiefinansiering för utlandsfödda vuxenstuderande	
1.1 att MP verkar för att de totala anslagen för studiefinansiering höjs så att utlandsfödda vuxenstuderande ges en rimlig chans att hinna slutföra sina studier	Delvis uppfyllt. Utredning om kommunal vuxenutbildning ska bland annat ska "analysera och ta ställning till om det i vissa fall bör kunna göras undantag från skollagens (2010:800) bestämmelser om att de som fått minst utbildning ska prioriteras när det gäller antagningen till komvux på gymnasial nivå och i så fall föreslå möjligheter till undantag". Utredningen redovisas först kort innan valet, men utredaren lutar åt att lämna ett förslag på ändring här. Han berättar att det rent konkret kan handla om t ex att en litteraturvetare från Syrien inte kan omskola sig till undersköterska så som reglerna ser ut idag, och att det därför behövs ändring.
Motion 14.10 Svenska som andraspråk - ett ämne som splittrar	
1.1 att MP verkar för att ta fram tydligare direktiv för att utreda vilka elever som är i behov av att läsa svenska som andraspråk	Delvis uppfyllt. Regeringen beslutade 2015 att lägga fram en proposition om att införa en s.k. läsa-skriva-räkna-garanti, som ser till att alla elever får det stöd eller särskilda stöd de behöver utifrån sina förutsättningar.
2013	
Proposition 1.1 Arbetsmarknadspolitisk proposition	
16.1 att MP ska verka för ett ökat kommunalt engagemang i arbetsmarknadsfrågor.	Ännu ej uppfyllt.
Motion 1.6 Avskaffa delade turer	
1.1 att partistyrelsen får i uppdrag att arbeta fram ett förslag på hur ett förbud mot delade turer kan genomföras.	Delvis uppfyllt. Utredningen Trygghet och utveckling i anställningen vad gäller arbetstid och ledighet ser över arbetstidsfrågor och villkor på arbetsmarknaden som delvis svarar mot detta.
Motion 1.10 Främja socialt företagande	
5.1 att MP verkar för att skrivningen i LOU om att upphandlande myndigheter bör använda sig av sociala kriterier där så är lämpligt, ska ersättas med ska,	Uppfyllt. Regeringen har lagt en proposition om offentlig upphandling som trädde ikraft vid årskiftet. Propositionen är inte så långtgående som attsats 5.1 men fler andra förbättringar görs vad gäller sociala kriterier t ex vad gäller lönedumpning. Lagen trädde i kraft 1 jan 2017. http://www.regeringen.se/rattsdokument/proposition/2016/06/prop.-201516195/

8.1 att MP verkar för att höja gränsen för direktupphandling till 800 000 kr.	Ännu ej uppfyllt. Regeringen har tagit fram en strategi för sociala företag, vilket också delvis syftar till att få fram fler snabbkvalificerade jobb och främja etablering men vi har inte lyckats ändra beloppsgränsen för direktupphandling.
Motion 1.13 Utökad utbildning i geriatrik för läkare	
1.1 att kongressen uppmanar riksdagsgruppen att lägga förslag som leder till att ämnet geriatrik blir en utökad och egen kurs inom läkarutbildningen så att arbetsmarknaden får tillgång till fler läkare med denna utbildning.	Uppfyllt En utredning som denna regering tillsatt har våren 2017 presenterat betänkande om en Nationell kvalitetsplan för vård och omsorg om äldre personer. Här läggs förslag för att stärka området geriatrik och gerontologi som tar sikte på samma behov som motionen, men gäller fler yrkes och utbildningsområden än läkarutbildningen. Mp avser att bevaka att förslagen efter remissförfarandet tas om hand för att bli verklighet.
2012	
Motion 2.6 Barn och ekonomisk politik	
3.1 att MP verkar för att sprida användandet av lokala välfärdsbokslut på kommun- och landstingsnivå,	Delvis uppfyllt. Från och med 2017 sker en redovisning av nya mått på välbefinnande i budgeten. Naturvårdsverket och SCB har i uppdrag att redovisa indikatorer för miljö kvalitetsmålen och Agenda 2030. Detta arbete liksom enskilda lokala initiativ kan ligga till grund för välfärdsbokslut på kommun- och landstingsnivå framöver.
Motion 2.8 Utvidgad kulturpolitik för Miljöpartiet	
1.1 att riksdagsgruppen får i uppdrag att i samverkan med partistyrelsen undersöka hur man kan bredda basen för finansiering av kultur i framtiden,	Delvis uppfyllt. Arbetet pågår. Regeringen har sedan 2016 ökat kulturbudgeten med 767 miljoner kr.
Motion 4.13 Bra miljöval-el som förstahandsval	
1.1 att MP verkar för att den som inte väljer aktivt automatiskt ska tilldelas ett avtal med ”Bra miljöval-el”.	Uppfyllt. MP verkar för detta, bland annat genom riksdagsmotion 2017/18:2777 Bra miljöval-el som förhandsval
Motion 8.3 Levande landsbygd	
1.1 att MP ska bli det främsta partiet för en levande landsbygd,	Delvis uppfyllt. Det har genomförts politikutvecklingsprojektet inom landsbygd för att bidra till att stärka partiets landsbygdsprofil. Se t.ex. motion 2013/14:Fi319 samt pågående arbete inom regeringen. Partistyrelsen har också i Målbild 2018 slagit fast att den politik partiet går till val på ska vara landsbygdssäkrad. Just nu håller ett program på att tas fram för

	landsbygdspolitik med utgångspunkt från den rapport om politikutveckling som har presenterats.
Motion 9.1 Jämställda löner	
7.1 Att MP verkar för att all rekrytering inom statliga verksamheter och i kommuner och landsting sker utifrån en genusmedveten rekryteringsstrategi.	Uppfyllt. I Region Skåne har avidentifierade ansökningar prövats i projektform. I övrigt finns det många olika verktyg som kan användas för genusmedveten och mångfaldsinriktad rekryteringsstrategi, som MP på olika nivåer kan verka för. Regeringen och MP riks har ett aktivt samarbete med Rättviseförmedlingen inom dessa områden.
Proposition 10.1 Principer för en kraftfull klimatpolitik	
3.4 att klimatåtgärder ska göras med hänsyn till biologisk mångfald och får inte underminera ekosystemtjänster	Uppfyllt. Under året har vi flera artiklar om ämnet att ta ett helhetsgrepp om miljömålen och inte bara se till klimataspekter publicerats. I arbetet med Miljömålsberedningen fick vi med skrivningar om att utvecklingen mot en mer biobaserad ekonomi inte får äventyra övriga miljö kvalitetsmål. Regeringen arbetar med att integrera betydelsen av biologisk mångfald och värdet av ekosystemtjänster i relevanta politikområden och processer. Naturvårdsverket har, tillsammans med flera aktörer, fått ett regeringsuppdrag att genomföra en informationssatsning för att uppmärksamma värdet av biologisk mångfald och ekosystemtjänster.
7.2 att Sveriges ekologiska fotavtryck per person, snarast minskar till en globalt hållbar nivå,	Delvis uppfyllt. Vi arbetar kontinuerligt med att det ska vara lätt att leva miljövänligt och minska miljöpåverkan, bl.a. genom högre miljöskatter, men har ännu inte nått ända fram.
16.1 att MP:s klimatpolitik också ska se stad och landsbygd som en helhet för att åstadkomma en hållbar utveckling	Uppfyllt. Politikutvecklingsarbete inom området pågår och den klimatfärdplan som tas fram har med både stad och landsbygdsperspektivet. I MP:s landsbygdspolitiska program kommer klimat att vara en del.
Motion 11.1 Utmärkning av palmolja	
1.1 att MP ska verka för att palmolja skall vara utmärkt i produktens innehållsförteckning.	Uppfyllt. MP verkar för och har nått resultat. Återstår att genomföra för kosmetika. Regeringen har tagit initiativ för att det ska framgå ursprung på biodrivmedel men det verkar svårt att få det att framgå om produkten innehåller PFAD (palmolja) eller inte.
Motion 11.3 En strategi för grön matpolitik	
1.1 att partistyrelsen tar fram en strategi för hur partiet på alla nivåer ska driva grön livsmedelspolitik med fokus på matens totala klimatpåverkan.	Uppfyllt. Miljöpartiet har tagit fram en klimatfärdplan som bl a berör åtgärder för att minska matens och jordbrukets klimatpåverkan. Miljöpartiet har även drivit på för att anpassa och integrera klimataspekter i den nationella livsmedelsstrategin som regeringen har tagit fram. Det märks t ex i den övergripande målsättningen om att jordbruksproduktionen ska öka inom ramen för miljömålen. I PS förslag till valmanifest finns skrivningar om att satsa på klimatsmart mat (och ekologisk).
Motion 11.4 Förpackningar	

1.1 att MP verkar för en skärpt lagstiftning som tvingar varuproducenter att minimera sina förpackningar.	Uppfyllt. Ett nytt lagförslag om avfall förbereds inom regeringen som förväntas leda höjda förpackningsavgifter. Detta kan bidra till att minimera användningen av förpackningar.
Motion 12.15 Storskalig lokal säkring av fleråriga fröer för viktig livsmedelsproduktion	
1.2 att MP verkar för skapandet av ett ersättningssystem för utveckling, brukande och vidmakthållande av lokala fröbanker anpassade till lokala förhållanden och med kapacitet att relativt snabbt skalas upp om tillgång till globalt baserade fröer minskar,	Uppfyllt. Med MP i regeringen ökar satsning på POM (programmet för odlad mångfald) Det innebär en satsning på återintroduktion av äldre svenska växtsorter på marknaden. Dessa är viktiga för vår framtida livsmedelsförsörjning.
2.1 att MP verkar för att finansiellt stödja ideella organisationer som arbetar för att upprätthålla tillgången till alternativa lokalt anpassade fröer mm för livsmedel och annan vital produktion.	Uppfyllt. Se svar 1.2. och Motion 2012/13:MJ453.
Motion 13.7 Stärk den enskilda innovatörens rätt	
1.1 att MP verkar för att stärka lagstiftningen med syfte att öka transparens och insyn för den enskilde uppfinnaren (arbetstagaren) om hur och i vilka sammanhang dennes patent nyttjas.	Uppfyllt. Mp har under förra mandatperioden lagt en motion om att regeringen ska hjälpa patentinnehavare som utsätts för patenträttsintrång. Vi fortsätter att bevaka frågan, då vi anser det vara av vikt att stärka innovation och uppfinningar.
Motion 14.2 Avskaffa äktenskapsbalken	
1.4 att äktenskapsbalken ersätts av en samlevnadsbalk som är könsneutral och sekulariserad.	Delvis uppfyllt.
Motion 14.4 Reviderad kvacksalverilag	

1.2 tt MP verkar för att legitimerad sjukvårdspersonals uppdrag som försäkringsläkare och liknande ska omfattas av Socialstyrelsens tillsyn.	Ännu ej uppfyllt.
Motion 14.9 Utbildning för nämndemän	
2.1 att partistyrelsen, i samråd med berörda regionorganisationer, särskilt ska verka för att partiet erbjuder utbildning för MP-valda nämndemän i migrationsdomstolarna	Delvis uppfyllt. Utbildning av nämndemän har inletts under 2013. Arbetet har dock avstannat och kommer att återupptas efter valet.
3.1 att partistyrelsen får i uppdrag att stödja kommun- och regionorganisationer som vill anordna utbildning eller erfarenhetsutbyte för MP-valda nämndemän.	Delvis uppfyllt. Se ovan.
Motion 15.9 Anknytning till ensamkommande barn/ungdomar	
1.1 att MP verkar för att riktlinjer utarbetas angående ansvar för boende och ekonomi för personer som får uppehållstillstånd i Sverige som anknytningsärenden till ensamkommande barn/ungdomar	Delvis uppfyllt. Partistyrelsen anser att det behövs ett helhetsperspektiv för att få till en ändamålsenlig ordning för mottagande av asylsökande, nyanlända och ensamkommande barn. Av detta skäl har regeringen också tillsatt en utredning som analyserar mottagande av asylsökande, nyanlända och ensamkommande barn. Utgångspunkten ska vara att systemet ska främja en snabb etablering i arbets- och samhällslivet för de personer som beviljas uppehållstillstånd och stödja en effektiv och rättssäker asylprocess. Miljöpartiet arbetar också med att se över hur de asylsökande barn som tvingas flytta till en ny kommun när de fyller 18 år i högre utsträckning ska kunna bo kvar i samma kommun och fortsätta på sin skola.
Motion 17.6 Fönster och energieffektivisering	
1.1 att MP verkar för att i samarbete med sakkunnig organisation utreda hur byggnadsarvet kan bevaras utan att i onödan förstöras vid energieffektiviseringar	Uppfyllt. MP har i regering verkat för detta. Riksantikvarieämbetet har en sida för detta http://www.raa.se/kulturarvet/klimat-och-miljo/energieffektivisering-i-kultuhistoriskt-vardefulla-byggnader/ . Även Energimyndigheten har ett forskningsprogram för detta. Svenska Miljöinstitutet IVL har också arbetat med frågan.
Motion 19.1 Momsfri kollektivtrafik	
1.2 att MP:s EU-parlamentariker får i	Ännu ej uppfyllt.

uppdrag att verka för att EU-regelverket ändras så att moms på kollektivtrafik ska kunna tas bort.	
Motion 19.2 Det ska löna sig att åka tillsammans	
2.2 att riksdagsgruppen tar fram förslag till politiska incitament för att öka samåkningen.	Uppfyllt. I vår bilmotion 2013/14:T526 lyfter vi fram byn Tolg som positivt exempel och föreslår att staten går in med stöd för förankringsprocess och teknik för att detta ska spridas till andra orter i Sverige. Vidare innebär vårt förslag om att reformera reseavdraget att effektiva arbetsresor stimuleras.
Motion 19.12 Minska motormullret	
5.1 att MP, i offentliga upphandlingar som involverar fordonsrelaterat buller, verkar för att tuffa bullerkrav ställs,	Uppfyllt. Stadsmiljöavtalen innebär att staten medfinansierar infrastruktur för trafikslag som bullrar mindre än privatbilar. Dessutom arbetar regeringen för att sänka bashastigheten i tätorter till 40 km/h vilket skulle minska bullret.
6.1 att MP initierar ett arbete för att utforma en långsiktig politik för att minska uppkomsten av fordonsbuller vid källan.	Delvis uppfyllt, se ovan.
Motion 20.12 Alkohol	
2.2 Att MP arbetar för att minska försäljningen av alkohol vid idrottsevenemang.	Ännu ej uppfyllt.
Proposition 21.1 Livskvalitet på äldre dagar	
1.2 att uppmuntra framtagandet av ett generationsöverskridande mentorskap	Ännu ej uppfyllt.
Motion 21.13 Säkra den palliativa kvaliteten i hospice	
2.1 att MP arbetar för att stärka den palliativa utbildningen vid landets universitet och högskolor som utbildar vård och omsorgspersonal	Delvis uppfyllt. Regeringen har givit ett uppdrag till Socialstyrelsen om att i samverkan med Universitetskanslersämbetet utveckla ett sätt att bättre synkronisera utbildningar för att möta det planerade kompetensbehovet.
2011	

Motion 2.1 Låt kyrkan stå på egna ben	
1.1 att Miljöpartiet ska verka för att avskaffa systemet där medlemmar i Svenska kyrkan och andra trossamfund betalar sin medlemsavgift via skattesystemet.	Ännu ej uppfyllt.
Motion 6.11 Hälsoekonomiska analyser	
2.1 att MP genom SKL verkar för att hälsoekonomiska analyser används i kommuner och landsting som en del av beslutsunderlag och bokslut.	Delvis uppfyllt. SKL har genomfört en förstudie om behov av samverkan kring ett ordnat införande av medicintekniska produkter och metoder där hälsoekonomiska värderingar ingår som en metod. En av slutsatserna i rapporten är att myndigheterna bör fortsätta att stötta landstingen med hälsoekonomiska värderingar och att det är angeläget att bygga vidare på det samarbete som redan görs.
Motion 7.1 Försvarsmaktens utökning av övningsverksamhet	
1.1 att Miljöpartiet ska ta initiativ till en samlad analys av Försvarsmaktens planer på kraftigt utökad flyg- och artilleriövningsverksamhet över hela landet. Till exempel: omfattning, deltagande nationer, syfte, ammunitionsslag och miljökonsekvenser	Uppfyllt. Se t.ex. interpellation 2011/12:42 samt motionerna 2011/12:Fö211 och 2013/14:C261.
2.2 att Miljöpartiet verkar för att förbjuda utländsk militär övningsverksamhet på svenskt territorium, undantaget förberedelse för insats under FN-mandat	Ännu ej uppfyllt. I Partiprogrammet står "Sverige ska bidra till militär nedrustning i världen. Miljöpartiet de grönas mål är därför en avvecklad vapenexport. Uthyrningen av svensk mark till NATO och andra utländska militärstyrkor för krigsövningar ska också upphöra."
3.1 att Miljöpartiet verkar för att Försvarsmakten tar globala hänsyn i sina konsekvensutredningar inför planerad övningsverksamhet. Exempel: Beaktar hur dricksvattentillgången globalt ser ut innan man föreslår	Delvis uppfyllt. Frågan ser ut att gälla Försvarets verksamhet i anslutning till Vättern. Naturvårdsverket har gjort bedömningen att det inte är en miljöfråga

bombövningar i dricksvattentäkter	
4.1 att Miljöpartiet verkar för att riksintressen som innehar skydd i miljöbalken och Natura 2000 undantas från militära övningar	Delvis uppfyllt.
Motion 9.22 Den inre demokratin	
2.1 att partistyrelsen tar fram lämpliga arbetsbeskrivning för valberedningar i lokalavdelningar med rådgivningsresurs på riksnivå	Uppfyllt. Beslutet har genomförts då en ny valberedningsutbildning tagits fram i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan.
3.1 att partistyrelsen tar fram lämpliga arbetsbeskrivningar för revisorer till lokalavdelningarna med rådgivningsresurser på riksnivå.	Ännu ej uppfyllt. Kommer att göras efter valet 2018.
Motion 11.1 Utveckla rovdjursturismen i Sverige	
1.1 att MP ska verka för att det bildas en arbetsgrupp som ser över hur rovdjursturismen skulle kunna utvecklas i Sverige.	Uppfyllt. Regeringen har tagit initiativ inom ekoturism, där rovdjursturism ingår. Regeringen har dessutom satsat på naturvård, på friluftorganisationer, på att stärka bilden av Sverige som ett land för hållbar turism via Visit Sweden samt sänkt moms för naturguidning. MP fortsätter således aktivt arbeta, bevaka och utveckla politiken inom ekoturismen.
Motion 12.3 Minska koldioxidutsläppen	
2.1 att MP inleder en undersökning om varför stöd till partiet saknas på många håll i glesbebyggt område, ställer frågan till människor i dessa regioner, hur skulle vilja vara med och minska sina koldioxidutsläpp.	Uppfyllt. I den av partistyrelsen antagna Målbild 2018 anges landsbygdsfrågor som ett prioriterat politikutvecklingsområde under mandatperioden. En aspekt som föreslogs i landsbygdsutredningen är en reform av reseavdraget så det blir avståndsbaserat vilket skulle gynna personer på landsbygden. Mp har genomfört ett politikutvecklingsprojekt kring landsbygdspolitik där vi genomfört tre dialoger i landet. I dessa dialoger har orsaken till Miljöpartiets impopularitet på landsbygden diskuterats. Nu pågår ett framtagande av ett landsbygdspolitisk program med utgångspunkt från det politikutvecklingsprojekt som har genomförts. Regeringen planerar en proposition om landsbygd för att stärka förutsättningarna att bo och leva i Sveriges olika landsbygder.
3.2 att MP inleder en diskussion om hur bensinskatten eller	Uppfyllt. Regeringen har infört ett nytt styrmedel för att öka andelen förnybart av drivmedelsförsäljningen som inte bygger på att bränsleskatten höjs utöver den årliga höjningen baserad på KPI. Bränslebytet innebär att

utsläppsätter fördelas rättvist till miljö bra alternativ, så att de med sämst ekonomiska möjligheter, geografiska förutsättningar och tillgång till kollektivtrafik ges mest stöd.	drivmedelsleverantörerna åläggs att ersätta en successivt ökande del av sin försäljning med förnybart. Målet är att 50 procent av försäljningen ska vara förnybar 2030. Detta kommer leda till färre negativa fördelningspolitiska effekter än om motsvarande inblandning skulle fås till genom höjd bränsleskatt.
4.1 att MP verkar för att se de behov som finns på landsbygden av en mer tillgänglig kollektivtrafik.	Uppfyllt. Kollektivtrafiken är till stor del en regional angelägenhet och MP i många regioner och landsting arbetar för bättre tillgång till kollektivtrafik även på landsbygden, antingen genom fasta turer eller anropsstyrda linjer. I riksdagsgruppen har arbete genomförts för att få till stånd satsningar på lågtrafikerade banor som är viktiga för många som bor utanför större städer. Detta perspektiv kommer tas med till arbetet inför nationell plan. Det har gjorts särskilda satsningar på kollektivtrafik på landsbygden i regeringsställning.
Motion 15.12 Stärk allemansrätten och skydd av stränder	
4.2 att MP i SKL tar initiativ till en utredning av hur den senaste lagändringen av strandskyddet tolkas i landet och var den gett ökat skydd av känslig flora och fauna.	Delvis uppfyllt. En översyn av strandskyddet har genomförts av Naturvårdsverket och länsstyrelserna. Den visar att det utökade strandskyddet har minskat med 75 procent sedan översynen. Miljöpartiet vill inte se försvagningar i strandskyddet. Tillkännagivande om strandskyddet i riksdagen har dock föranlett en utredning av de sk LIS-områdena. S, MP och V reserverade sig emot detta riksdagsbeslut.
Motion 16.1 Formell ursäkt till den gamla dövskolans elever	
1.1 att MP verkar för att regeringen ska gå ut med en formell ursäkt till den gamla dövskolans elever och Sveriges Dövas Riksförbund.	Ännu ej uppfyllt.
Motion 16.3 Försäkring för personer med funktionsnedsättning	
1.1 att MP verkar för att försäkringsbolag inte ska kunna sortera bort kunder med hänvisning till funktionsnedsättning.	Ännu ej uppfyllt.
Motion 17.3 Gränshinder i Öresundsregionen	
1.1 att riksdagsgruppen återigen ges i uppdrag att verka för att gränshindren i	Delvis uppfyllt. Id-kontrollerna avskaffades den 3 maj 2017.

Öresundsregionen minimeras.	
Motion 17.4 Tillgängliga kommunala anslagstavlor	
1.1 att MP ska verka för att kommunala anslagstavlor ska finnas tillgängliga digitalt på en kommunal webbplats.	Uppfylld. Från och med den 1 januari 2018 måste alla kommuner, landsting och regioner erbjuda en digital anslagstavla på sin webbplats. Lagen omfattar även kommunalförbund.
2.1 att MP verkar för att den lagstiftade kommunala anslagstavlan ska kunna vara en digital skärm på en fysisk plats i kommunen, något som inte är tillåtet enligt dagens lag.	Ännu ej uppfyllt.
Motion 18.19 För en hållbarare ekonomi	
2.1 att MP tydligt visar sin vilja att utveckla nya ekonomiska modeller i kommande budgetförslag till riksdagen, t ex genom ökade anslag till forskning på området	Uppfylld. Utvecklingen för 15 indikatorer på välfärd - ekonomiska, ekologiska och sociala - redovisas nu i regeringens vårbudgetar. Vi driver också på för bildandet av ett centrum för ekonomi, med syfte att bredda den ekonomisk politiska forskningen och att följa och sprida intressanta exempel.
5.1 att MP inrättar en kommitté för grön ekonomi till att bevaka, värdera, sammanställa och förmedla forskningsempiri och vetenskaplig teoribildning kring modeller för hållbar resursanvändning.	Uppfylld. MP har verkat för att stärka kopplingen mellan forskning, vetenskap och politik och regeringen har gjort flera olika satsningar för detta. Regeringens strategiska samverkansprogram för cirkulär och biobaserad ekonomi syftar till att kraftsamla för att den biobaserade ekonomins andel ska växa samt främja cirkulära lösningar. Innovationsrådet (statsministern ordförande, 5 ministrar, 10 ledamöter från näringsliv och forskarvärld) ska utveckla Sverige som innovationsnation och stärka Sveriges konkurrenskraft. Innovationsrådet fokuserar på digitalisering, miljö- och klimatfrågan och life science.
6.1 Att MP i sitt utåtriktade arbete tydligt visar att omställning från tillväxtekonomi till grön ekonomi är nödvändig, att omställning till gröna jobb och grön teknik är bra, men inte tillräckligt för att klara utmaningarna kring arbetslöshet, klimat, global rättvisa och resursbrist.	Uppfylld. MP driver detta i regering, riksdag och i vårt utåtriktade arbete.

Motion 20.8 Likställ TUFF med SFI	
1.2 att MP verkar för att TUFF:s studietimmar ska ökas.	Ännu ej uppfyllt.
Motion 20.10 Namnbyte för specialskolan	
1.1 att MP verkar för att det tillsätts en utredning gällande byte av den officiella benämningen ”specialskola” för de teckenspråkigas skola.	Ännu ej uppfyllt.
3.1 att MP förespråkar namnförslaget Grundskola för teckenspråkiga.	
Motion 21.1 Äldreboende med teckenspråkig miljö	
1.1 att MP verkar för att fler äldreboenden med teckenspråkig miljö	Delvis uppfyllt. Den utredning som regering har tillsatt om nationell kvalitetsplan för vård och omsorg om äldre personer har nyligen presenterat sitt slutbetänkande där frågan om teckenspråk i all vård och omsorg för äldre personer tas upp. Efter remissbehandling avser mp att bevaka att lämpliga förslag på nationell nivå lyfts, parallellt som frågan också är angelägen på såväl kommunal som landstingsnivå.
3.1 att MP verkar för en högre standard inom äldreården där personal med döva patienter får teckenspråksutbildning	Delvis uppfyllt.
4.1 att MP verkar för att äldreomsorgsansvariga och personal får ökad kunskap om dövas behov.	Delvis uppfyllt.

Partistyrelsen föreslår att kongressen beslutar

- 1. att fastställa uppföljningen av kongressbeslut 2011–2017,**
- 2. att i enlighet med etablerad praxis avskriva alla ej genomförda kongressbeslut äldre än fem år.**

Verksamhetsberättelse för riksdagsgrupp och riksdagskansli 2017

Det av riksdagsgruppen antagna dokumentet ”Verksamhetsplan för riksdagsgruppen och riksdagskansliet för 2015–18” samt den årliga verksamhetsplanen har varit styrande för arbetet under 2017. De övergripande målen för riksdagsgruppen är samma som i målbild 2018 och för att uppfylla dessa mål har riksdagsgruppen prioriterat nedanstående.

Riksdagsgruppen har under 2017 aktivt arbetat för att de politiska löften som angavs i valmanifestet inför valet 2014 samt de gröna framgångarna i regeringsöverenskommelsen kommer upp på dagordningen och blir konkreta reformer. Den utvärdering som har gjorts visar att en stor majoritet av de vi lovade väljarna i valet 2014 nu har genomförts eller är på väg att genomföras.

För att komma väl förberedda till den kommande valrörelsen har ett antal politikutvecklingsprojekt genomförts under 2017. Det har handlat om politikutveckling inom områdena landsbygd, klimat, psykisk ohälsa, segregation, miljö och bostad. Detta arbete har involverat både riksdagsledamöter och riksdagspersonal och var ett viktigt arbete för att få fram ny politik inför framtagandet av förslag till valmanifest.

Under året har riksdagsgruppen på många olika sätt arbetat opinionsbildande inom prioriterade frågor för partiet, genom t.ex. utspel, artiklar och debatter. Riksdagsgruppen har diskuterat och kommunicerat regeringens och Miljöpartiets politik med medlemmar och väljare i hela landet, med fokus på budgetar, regeringsöverenskommelsen och Miljöpartiets politiska projekt. Under våren genomfördes en klimatoffensiv där riksdagsgruppen var en aktiv medkommunikatör.

Av verksamhetsplanen framgår också att riksdagsgruppen ska ta ansvar för helheten i den gröna berättelsen och genom ett konstruktivt arbetssätt bidra till partiets regeringsduglighet och genomförandet av konkret grön politik. Detta har varit något som på många sätt har präglat arbetet under 2017. I och med att ett stort ansvar vilar på riksdagsgruppen för att regeringens förslag ska godkännas i riksdagen har frågan om ett konstruktivt arbetssätt och regeringsduglighet aktualiserats och diskuterats i riksdagsgruppen under ett flertal tillfällen.

Riksdagsgruppen och riksdagskansliet är uppdelade i tre team: miljöteamet, samhällsteamet och gruppledarteamet. För att planera verksamheten och få möjlighet att diskutera gemensamma frågor har riksdagsgruppen haft två internat under året, i januari i Högbo utanför Sandviken och i augusti på Djurönäset utanför Stockholm.

Under 2017 har riksdagsgruppen haft 42 möten och hanterat 376 regeringsärenden, varav 168 lagrådsremisser, 158 propositioner och 50 skrivelser.

Miljöteamet

Under 2017 ägnades mycket arbete i miljöteamet åt de politikutvecklingsprojekt som initierats i partiet. I miljöteamet låg arbetet med klimatfärdplan samt politikutvecklingsprojekt om miljö, landsbygd och bostad. Under hösten slutfördes samtliga projekt, utom bostad som färdigställdes i början av 2018. Ett av syftena med projekten var att ge inspel till arbetet med valmanifestet. Arbetet ledde också till att ett skogspolitiskt program togs fram och att arbetet inleddes med att ta fram program för landsbygds politik. En större tågrapport producerades också under året.

En ekonomisk proposition togs under våren fram med hjälp av teamet och beslutades av kongressen. Ett ekonomiskt seminarium på temat grön skatteväxling anordnades under Almedalsveckan.

Flera stora förhandlingar har pågått under året, inom områden som ny djurskyddslag, klimatpolitiskt ramverk, nationell plan för infrastruktur, livsmedelsstrategi, landsbygd, moderna miljökrav på vattenkraft, nya regler kring miljöbedömningar och åtgärder mot invasiva arter. Teamet har också engagerats i regeringens process för att ta fram ett nationellt skogsprogram.

Nätverket för biologisk mångfald har blivit ett officiellt nätverk under partistyrrelsen. Exempel på specifika frågor som fått utrymme i teamets arbete är bevarande av ål, hållbar skogspolitik, insatser för att bibehålla ängs- och betesmarker, ekologiskt jordbruk, minskad köttkonsumtion, miljövänligt jordbruk, livsmedelsstrategi, varg, insatser för biologisk mångfald och avfallspolitik.

Teamet har också varit engagerat i de övergripande klimatreformer som regeringen presenterat under året och på olika sätt jobbat med, t.ex. flygskatt och bonus-malus. Teamet har fortsatt engagemanget i Europeiska Gröna Partiet (EGP), och deltog med förtroendevalda representanter på Global Greens kongress i Liverpool under våren och vid EGP:s rådsmöte i Karlstad i november.

Teamet har fått två nya talespersoner under 2017: Lorentz Tovatt som näringspolitisk talesperson och Emma Nohrén som i slutet av året blev in som tillfälligt vald utrikespolitisk talesperson.

Teamet har haft ett par gemensamma planeringsdagar: en heldag i februari med besök på Tom Tits i Södertälje, en halvdag i april med fokus på regeringsöverenskommelsen och valrörelsen och ytterligare en halvdag på Djurgården i november, med kick-off inför valåret 2018. Kanslipersonalen har utöver detta haft ytterligare en gemensam halvdag i Bagarmossen i september.

Samhällsteamet

För tredje året i rad har samhällsteamet jobbat intensivt med migration och etablering. Mycket arbete har lagts på förhandling i samband med olika försök att ge ensam-

kommande som inte har hunnit få sina ärenden prövade i tid en möjlighet att stanna i Sverige.

Sent under våren 2017 arbetade teamet fram en ny verksamhetsplan som sträcker sig fram till att valrörelsen börjar. Den kunde antas hösten 2017.

Migration prioriterades högst i den verksamhetsplanen och teamet har också lagt ner mycket tid på frågan under 2017. Utöver migrationsfrågan har teamet satsat på att få igenom så många förslag på jämställdhetsområdet som möjligt och på att kommunicera dessa. En längre kommunikationsinsats av olika jämställdhetsförslag förbereddes under hösten och inleddes i och med att regeringen lade fram förslaget till lagrådsremiss om samtycke vid sex strax före årsskiftet. I samband med detta togs det också fram underlag till språkrören.

Precis som planerat har mycket tid lagts på politikutvecklingsprojektet livskvalitet och psykisk ohälsa och på underlag till bland annat språkrören på området.

Under första halvan av 2017 lades mycket arbete på etablering. Bland annat i form av underlag till politikutvecklingsprojektet om segregation, integration och social hållbarhet. Arbetet med valmanifestet pågick under hela hösten för samtliga politiska sekreterare i teamet.

Teamets ledamöter i arbetsmarknadsutskottet, socialutskottet, socialförsäkringsutskottet, justitieutskottet, utbildningsutskottet har i olika utsträckning haft tillgång till fasta politiska sekreterare som kunna hjälpa till med bland annat utskottsarbete, dialog med regeringskansliet, blocköverskridande förhandlingar och utåtriktat arbete. Övriga ledamöter har tilldelats personalresurser av teamchefen vid behov. En tjänst har använts för arbete med migrationsfrågan tillsammans med sakpolitiskt ansvar i frågan.

Gruppledarteamet

Gruppledarteamet ansvarar för stöd till gruppledarna och riksdagsledamöterna som grupp, för medborgarkontakt och digitala kanaler, för riksdagskansliets administration samt ansvar för säkerhet och krishantering.

Under 2017 har gruppledarteamet fortsatt att utveckla rutiner för samverkan med regeringskansliets samordningskansli, departementen och med socialdemokraternas riksdagskansli för att förbättra ärendehanteringens inför regeringsbeslut. I och med införandet av den politiska ledningsgruppen (PLG) har teamet ansvarat för att få till fungerande rutiner för PLG:s möten och ärendehantering.

Medborgarkontakten har utvecklats genom ett nytt ärendehanteringssystem och ca 3 100 mejl från medborgare har besvarats. Arbetet med partiets arkivprojekt har fortsatt och kommer vara helt slutfört i början av 2018. Arbetet med krishantering har under årets styrt upp och

det har genomförts ett par utbildningar i kris- och säkerhetsmedvetenhet runt om i landet.

Teamet har samordnat riksdagsledamöternas närvaro i Almedalen samt arbetat med kommunikation och ledamotsstöd under Almedalen och kongressen. Under 2017 har teamet assisterat riksdagsgruppen i att anordna ett 15-tal större seminarier och med att lämna in 186 motioner under den allmänna motionstiden.

Den digitala redaktionen har under året utökats med en tjänst och utvecklat nya rutiner för att kunna satsa på mer rörligt i våra digitala kanaler. Engagera dig-sajten har under året byggts färdigt, mp.se har utvecklats vidare, våra statsråds staber har stöttas med digital strategi och redaktionen har gjort ett hundratal spridbilder till våra kanaler i sociala medier. Den digitala redaktionen har också ansvarat för webbsupport till partiets lokalavdelningar.

Teamet har under året förstärkts med en press- och kommunikationssamordnare som senare under året blev presschef. Presschefen har, utöver rekryteringar av pressekreterare och löpande hantering av ärenden, även varit en aktiv del i formandet och utvecklingen av kommunikationsledningen. Det arbetet satte igång i början av året tillsammans med våra kommunikationsansvariga på statsrådsberedningens pressavdelning, Miljöpartiets riksorganisation och språkrörsstaberna. Under hösten har arbetet utvecklats och förfinats inför valrörelsen.

Gruppledarteamet har även ansvarat för löpande uppgifter såsom planering av riksdagsgruppens möten, fakturahantering, beställningar och riksdagsbehörigheter.

Interna uppdrag i riksdagsgruppen

Ledamöter valda till olika organ och uppdrag under 2017.

Riksdagens utskott

Arbetsmarknadsutskottet

Ordinarie Marco Venegas, ersättare Rickard Persson, Maria Ferm och Annika Hirvonen Falk

Civilutskottet

Ordinarie Emma Hult, ersättare Agneta Börjesson och Rasmus Ling

Finansutskottet

Ordinarie Janine Alm Ericson, ersättare Rasmus Ling och Maria Ferm

Försvarsutskottet

Ordinarie Anders Schröder, ersättare Pernilla Stålhammar (t.o.m. 2017-12-11) och Janine Alm Ericson

Justitieutskottet

Ordinarie Annika Hirvonen Falk (vice ordf. t.o.m. 2017-10-19), Mats Pertoft (vice ordf. från 2017-10-19), ersättare Stefan Nilsson (t.o.m. 2017-11-30) och Agneta Börjesson

Konstitutionsutskottet

Ordinarie Agneta Börjesson, ersättare Jonas Eriksson, Rasmus Ling och Niclas Malmberg

Kulturutskottet

Ordinarie Niclas Malmberg, ersättare Elisabet Knutsson och Emma Hult

Miljö- och jordbruksutskottet

Ordinarie Stina Bergström, ersättare Emma Nohrén och Anders Schröder

Näringsutskottet

Ordinarie Lise Nordin, ersättare Jonas Eriksson och Lorentz Tovatt (från 2017-07-15)

Skatteutskottet

Ordinarie Rasmus Ling, ersättare Janine Alm Ericson och Lise Nordin

Socialförsäkringsutskottet

Ordinarie Rickard Persson, ersättare Marco Venegas och Maria Ferm

Socialutskottet

Ordinarie Jan Lindholm, ersättare Stefan Nilsson (t.o.m. 2017-11-30)

Trafikutskottet

Ordinarie Karin Svensson Smith (ordf.), ersättare Stina Bergström och Lorentz Tovatt (från 2017-07-15)

Utbildningsutskottet

Ordinarie Elisabet Knutsson, ersättare Niclas Malmberg och Emma Hult

Utrikesutskottet

Ordinarie Pernilla Stålhammar (t.o.m. 2017-12-11). Därefter vakant., ersättare Emma Nohrén och Anders Schröder

EU-nämnden

Ordinarie Jonas Eriksson (ordf, från 2017-07-15). Åsa Romson ordf t.o.m. 2017-07-14), ersättare Stina Bergström, Janine Alm Ericson, Pernilla Stålhammar (t.o.m. 2017-12-11) och Stefan Nilsson (2017-02-01–2017-11-30)

Talespersoner utsedda av riksdagsgruppen

Energipolitisk talesperson Lise Nordin

Landsbygdspolitisk talesperson Emma Nohrén

Idrottspolitisk talesperson Emma Hult

Talesperson för urfolk och samer Jonas Eriksson

Talesperson för nationella minoriteter Annika Hirvonen Falk. Föräldraledig från 2017-10-19

Talesperson för småföretagarfrågor och ekoturism Elisabet Knutsson

Talesperson för migration och lika rätt Maria Ferm

Talesperson spelpolitik Agneta Börjesson

Talesperson skuldsättningsfrågor Rasmus Ling

Jämställdhetspolitisk talesperson Annika Hirvonen Falk. Janine Alm Ericson under Annikas föräldraledighet från 2017-10-19

HBTQ-politisk talesperson Annika Hirvonen Falk. Janine Alm Ericson under Annikas föräldraledighet från 2017-10-19

Utrikespolitisk talesperson Pernilla Stålhammar t.o.m. 2017-12-01. Emma Nohrén (från 2017-12-01)

Interna uppdrag i riksdagsgruppen

Gruppledare Jonas Eriksson, Maria Ferm

Gruppstyrelse (även en del av politiska ledningsgruppen PLG sedan maj 2017) Jonas Eriksson, Maria Ferm, Janine Alm Ericson, Emma Nohrén, Agneta Börjesson (t.o.m. 2017-02-21) och Annika Hirvonen Falk (från 2017-02-21 till 2017-10-18) Agneta Börjesson (vik under Annikas föräldraledighet från 2017-10-19).

Teamledare samhällsteamet Agneta Börjesson (vik under Annikas föräldraledighet från 2017-10-19). Annika Hirvonen Falk (t.o.m. 2017-10-18)

Teamledare miljöteamet Emma Nohrén

Solfonden Lise Nordin, Valter Mutt

Kvittningspersoner Rickard Persson, Agneta Börjesson

Intern valberedning Rasmus Ling (sk), Esabelle Dingizian, Lise Nordin (t.o.m. 2017-12-12)

Fadderlän, vita län

Blekinge Elisabet Knutsson

Gotland Carl Schlyter

Jämtland Rasmus Ling

Kalmar Annika Lillemets

Kronoberg Emma Hult

Norrbottn Emma Nohrén

Västernorrland Stina Bergström

Västmanland Niclas Malmberg

Västra Götaland Södra Lise Nordin

Västra Götaland Östra Stefan Nilsson (t.o.m. 2017-11-30)

Övriga riksdagsorgan

Riksdagsstyrelsen Jonas Eriksson, Maria Ferm (de växlar som ord/ers)

Ledamotsrådet Rasmus Ling (ord), Jan Lindholm (ers)

Krigsdelegationen Jonas Eriksson (3:e vice ordf), Maria Ferm och Carl Schlyter

Riksdagens valberedning Esabelle Dingizian (ord), Jonas Eriksson (ord), Maria Ferm (ers) och Rasmus Ling (ers)

Nordiska rådet Rasmus Ling (ord från 2017-09-28 och ers t.o.m. 2017-09-28), Stina Bergström (ers från 2017-09-28) och Jan Lindholm (ord t.o.m. 2017-09-28)

Riksbanksfullmäktige Agneta Börjesson (ord), Esabelle Dingizian (ers)

Riksbankens jubileumsfond Esabelle Dingizian (ord), Niclas Malmberg (ers)

Utrikesnämnden Pernilla Stålhammar (t.o.m. 2017-12-11)

Talman, 3:e vice Esabelle Dingizian

Beredningsgruppen för fastighetsfrågor Jan Lindholm

Pensionsgruppen (S 2007:F) Rickard Persson

Arbetsgruppen för jämställdhet i riksdagen Pernilla Stålhammar och Anders Schröder

Kommittén för högtidlighållande av demokratins genombrott i Sverige Agneta Börjesson

Verksamhetsberättelse Miljöpartiet de grönas kansli i EU-parlamentet 2017

Allmänt

MP har fyra ledamöter i EU-parlamentet (EP): Max Andersson, Linnéa Engström, Jakop Dalunde och Bodil Valero.

Ledamöternas utskott och ansvarsuppdrag

Bodil

Bodil är ordinarie ledamot i utskottet för medborgarliga fri- och rättigheter och underutskottet för säkerhet och försvar där hon är talesperson för de Gröna/EFA i dessa frågor. Hon är ersättare i utskottet för utrikesfrågor och ledamot av delegationerna till den gemensamma parlamentariska AVS-EU-församlingen, EU - Centralamerika och delegationen till den parlamentariska församlingen EU-Latinamerika. Bodil är vice ordförande för de Gröna/EFA i EP samt delegationsledare för Miljöpartiets EP-kansli. Hon är även vice ordförande i interngruppen för Västsahara, vice ordförande i kurdiska vänskapsgruppen samt medlem i interngruppen för antirasism.

Jakop

Jakob är ordinarie ledamot i utskottet för industrifrågor, forskning och energi, ersättare i utskottet för transport och turism där han även är gruppleddare för Gröna gruppen och ersättare i utskottet för utrikesfrågor. Han är ledamot av Delegationen till den parlamentariska församlingen för unionen för Medelhavsområdet och ersättare i Delegationen för förbindelserna med Mashriqländerna.

Max

Max är ordinarie ledamot i utskottet för rättsliga frågor och ersättare i utskottet för konstitutionella frågor. Han är ledamot av följande delegationer: EU-Indien, EU-Turkiet samt EU-Schweiz, Norge och den gemensamma parlamentariskommittén EU-Island och EES. Max är en av två sammankallande i Gröna gruppens arbetsgrupp för IT- och internetpolitik.

Linnéa

Linnéa är ordinarie ledamot och vice ordförande i Fiskeriutskottet, ersättare i utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet och utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män. Hon är ledamot av följande delegationer: AVS-EU och Kina.

Personal

MP:s kansli i EU-parlamentet består av fem team, ett för varje ledamot samt ett gemensamt kommunikationsteam. Kommunikationsteamet har under 2017 bestått av Madeleine Nygrund och Carita Pettersson. När Carita slutade ersattes hon av Alfons Röblom och Axel Sandin. Totalt består kansliet av mellan 14 och 18 medarbetare inklusive praktikanter. Ledamöternas team ser ut som följer:

Bodil har tre medarbetare i Bryssel: Lena Widefjäll, Dalia Lahdo och Erik Apel. Erik har under 2017 övergått till att

bli lokal assistent i Sverige och han har ersatts av Victoria Hansson Malmö. Lena var föräldraledig under årets första månader och ersattes då av Marie Utter. Lena är sedan april 2017 även kanslisamordnare för Brysselkansliet.

Jakop har under 2017 haft fyra medarbetare i Bryssel: Daniel Frelén, Jeanette Perman, Axel Sandin och Sara Söderström.

Max har under året haft dessa medarbetare i Bryssel: Frida Johnsson (föräldraledig från april) Björn Hummerdal, Lars Igeland och Jennifer Unelius. Rikard Allvin har varit lokal assistent i Sverige. Praktikant har varit Suvi Hännönen.

Linnéas team har bestått av fyra medarbetare i Bryssel: Ulrika Ekfeldt, Minna Gillberg, Alfons Röblom och Axel Matell. Linnéa har också haft hjälp av två tjänsteleverantörer i Sverige: Josephine Bladh och Coura Mbaye.

Press/media

Under år 2017 har Miljöpartiets EU-parlamentariker intervjuats om och kommenterat ett brett spektrum av frågor.

Linnéa Engström har fortsatt göra utspel i frågor som rör fiskeripolitiken. Främst har hon kommunicerat kring den stora fiskelagstiftningen som hon lotsade i hamn förra sommaren som innebär mer kontroll och transparens kring EU:s fiske i externa vatten. Linnéa har också figureerat i media i frågor som rör blå tillväxt, fisket i Nordsjön, fisket i Stilla havet, Västsahara, gruvdrift i havsdjupen och plastfrågan. Linnéa har också synts i jämställdhets- och HBTQI-frågor. Stor medial uppmärksamhet fick hon i samband med #metoo-debatten.

Linnéa har naturligtvis också kommunicerat kring det initiativbetänkande om klimaträttvisa som hon drev igenom i parlamentet. Huvudbudskapet var att migration som följd av klimatkatastrofer måste tas på allvar.

Max Andersson har kommunicerat bland annat kring visseblåsare, skatteflykt, Brexit och om att politiska beslut fattas av anonyma tjänstemän i EU. Han har också gjort en hel del utspel i frågor som rör lobbyism - särskilt om de intressekonflikter som påverkar klimatpolitiken - och varit mycket aktiv i debatten om handelsavtalen TTIP och CETA och de demokratiska utmaningarna med dessa. Max har följt digitala frågor såsom upphovsrätt och massövervakning. Som parlamentets ansvarige för Marrakeshfördraget - som kommer att göra det lättare för blinda och synskadade att få tillgång till böcker i format de kan läsa - rönt hans arbete med detta en hel del uppmärksamhet i internationella medier.

För Bodil Valeros del handlade inläggen mestadels om flyktingsituationen i Europa, axeln EU-Turkiet, vapenexporten, och att EU inte ska förvandlas till en militäralians eller militarisera sin biståndsbudget. Bodil syntes

och hördes intensivt i medier i Europa i samband med folkomröstningen om självbestämmande i Katalonien, och de oroligheter som följde. Hon kommenterade också frågor som rör utvecklingen i Polen och Västsahara, samt upprepade ett flertal gånger kravet på att journalisten Dawit Isaak och hjärtläkaren Fikru Maru frigges.

Jakop Dalunde har bl.a. gjort utspel om att förbättra Europas system för handel med utsläppsätter och att öka andelen förnybar energi inom EU. Han har även kommenterat arbetet med styrningen av energiunionen, som kan ses som första steget till en europeisk klimatlag. Jakop har också engagerat sig i debatten om transport-systemets omställning i Europa.

EU-parlamentarikerna har också uttalat sig gemensamt i ett antal frågor, t.ex. om Donald Trumps beslut att dra USA ut ur Parisavtalet, samt det stora problemet med matsvinnet i Sverige och Europa.

Bodil Valero

Betänkanden och yttranden

1. Ansvarig föredragande (ansvarig för hela EP):

SEDE (Underutskottet för säkerhet och försvar)

- Betänkande om vapenexport: genomförande av den gemensamma ståndpunkten 2008/944/Gusp

2. Skuggföredragande (ansvarig i Gröna gruppen):

SEDE (Underutskottet för säkerhet och försvar)

- Betänkande om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 230/2014 av den 11 mars 2014 om upprättande av ett instrument som bidrar till stabilitet och fred

LIBE (Utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor)

- Betänkande om aspekter som rör de grundläggande rättigheterna i integreringen av romer i EU: kampen mot antiziganism
- Betänkande om förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1030/2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland
- Betänkande om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om villkor för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för högkvalificerad anställning
- Betänkande om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om normer för mottagande av personer som ansöker om internationellt skydd (omarbetning)
- Yttrande över nästa fleråriga budgetram: förberedelse av parlamentets ståndpunkt om den fleråriga budgetramen efter 2020
- Betänkande om omarbetning av EU:s Viseringskodex
- Yttrande över EU-Afrika-strategin: en satsning på utveckling
- Yttrande över förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 98/41/

EG om registrering av personer som färdas ombord på passagerarfartyg som ankommer till eller avgår från hamnar i gemenskapens medlemsstater och om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/65/EU om rapporteringsformaliteter för fartyg som ankommer till och/eller avgår från hamnar i medlemsstaterna

- Yttrande över en ny handelsram mellan EU och Turkiet och en modernisering av tullunionen

AFET (Utskottet för utrikesfrågor)

- Betänkande om kommissionens rapport för 2016 om Turkiet
- Betänkande över en integrerad EU-politik för Arktis

Inlägg i kammaren och frågor till kommission och råd

Bodil gjorde 32 inlägg i kammaren under 2017 i bl a följande frågor: Situationen i Turkiet, Irak och Centralafrikanska republiken, vapenexport och den gemensamma försvars- och säkerhetspolitiken.

Bodil ställde 26 parlamentsfrågor om bl a följande ämnen: Västsahara och folkrätten, situationen i Katalonien, återvändanden till Afghanistan, lagen om tiggeri i Danmark och EU:s ståndpunkt om dödliga autonoma vapensystem.

Aktiviteter - ett urval

Bodil har under året anordnat ett antal seminarier och konferenser i både Sverige och Bryssel. De har handlat om bland annat migration, situationen i Turkiet, fred och säkerhet och kurdernas situation. Hon har även gjort en utställning på Miljöpartiets kongress om segregation och tillsammans med den gröna arbetsgruppen för roma-frågor har hon tagit fram publikationen "Countering Antigypsyism in Europe".

Bodil har också gjort ett antal resor både inom och utanför Europa. Hon har bland annat deltagit i den gemensamma parlamentariska AVS-EU-församlingens möten på Malta och Haiti, deltagit i EuroLat i San Salvador och rest tillsammans med LIBE-utskottet till Grekland.

Personlig text Bodil

2017 var ett rätt turbulent år på det personliga planet med sjukdom i familjen, både i Katalonien och i Sverige. Det innebar en viss nedtrappning av mina insatser i EP och att jag tillbringade mer tid hemma.

En av de frågor jag prioriterade under vår/sommar var vapenexportkontrollen där jag återigen blev föredragande. Jag lyckades förhandla fram en text som tog ytterligare steg mot en striktare syn på vapenexporten från parlamentets sida och där vi också fick parlamentet att ställa sig bakom demokratiindikatorer vid tillståndsgivning. Parlamentet återupprepade också kravet på vapenembargo mot Saudiarabien och övriga parter som kränker humanitär rätt.

Under hösten besökte jag ett kvinnofängelse i El Salvador där kvinnor som fått missfall satt fängslade för överlagt mord. Det ledde till en resolution i EP och ett fortsatt arbete för att få till stånd en lagändring i El Salvador.

Den stora frågan för min del var annars Katalonien och Spanien. Jag deltog som internationell gäst under omröstningen 1 oktober och hamnade mitt i en pågående polisinsats. Med grund i det totala ointresset från EU och medlemsstaterna att på något sätt få Spanien att föra dialog med katalanerna har vi bildat ett nätverk bestående av ledamöter från många olika länder med syfte att få till en dialog och att de politiska fångarna ska släppas.

Turkiet och Västsahara är andra problemområden jag haft att hantera. Inte mycket går i rätt riktning när det gäller Turkiet men för Västsahara kom under året ett positivt beslut i domstolen som tydligt visar att Marocko inte har rätt att handla med västsahariska produkter. I övrigt blev jag inte insläppt i Västsahara av marockanska myndigheter med motiveringen att vi kom för att störa den allmänna ordningen.

Jakop Dalunde

Betänkanden och yttranden

1. Ansvarig föredragande (ansvarig för hela EP):

TRAN (Utskottet för transport och turism)

2. Skuggföredragande (ansvarig i Gröna gruppen):

ITRE (Utskottet för industrifrågor, forskning och energi)

- om översyn av ETS - EU:s system för utsläppshandel
- ENISA EU Cybersecurity Agency Regulation
- Implementation report Horizon 2020/FP9
- Accelerating Clean Energy Innovation
- Distributed Ledger Technologies Blockchain
- Free flow of non-personal data in the EU

TRAN (Utskottet för transport och turism)

Betänkande

- om förslaget till Europaparlamentets och rådets beslut om ändring av direktiv 2010/40/EU vad gäller perioden för antagande av delegerade akter
- om förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2003/59/EG om grundläggande kompetens och fortbildning för förare av vissa vägfordon för gods- eller persontransport och direktiv 2006/126/EG om körkort
- om en luftfartsstrategi för Europa

Yttranden

- över förslaget till Europaparlamentets och rådets förordning om anpassning till artiklarna 290 och 291 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt av ett antal rättsakter som föreskriver tillämpning av det föreskrivande förfarandet med kontroll
- över förslaget till Europaparlamentets och rådets

förordning om ändring av direktiv 2003/87/EG för att förlänga nuvarande begränsade räckvidd för luftfartsverksamhet och förbereda för genomförande av en global marknadsbaserad åtgärd från och med 2021

- över att påskynda innovationen för ren energi

Inlägg i kammaren och frågor till kommission och råd

Jakop har under året gjort ett flertal inlägg i plenum. På transportområdet har inläggen bland annat handlat om en luftfartsstrategi för EU, neutrala flygbokningssystem, Ryanairs inställda flyg och flygpassagerares rättigheter och en europeisk strategi för utsläppssnål rörlighet. Huvudsaklig aktivitet på ITRE-området i plenum har handlat om vikten av att leva upp till Parisavtalet i såväl EU:s handel med utsläppsrätter som med det stora lagförslag parlamentet behandlat på energisidan (det s k vinterpaketet) som reflekterar nivåerna av förnybar energi och energieffektivisering i EU.

Aktiviteter - ett urval

Jakop Dalunde har i sin roll som EU-parlamentariker deltagit på officiella delegationsresor till Libanon, Polen och Tyskland, samt besökt teknikföretag i Schweiz. Jakop har också deltagit på Global Greens och European Green Partys kongresser och rådsmöten, samt deltagit i ett flertal seminarier i Sverige med fokus på EU-politik. Under året har Jakop Dalunde arbetat fram två rapporter, en om en europeisk klimatlag och en om natt- och höghastighetståg (båda har lanserats under våren 2018).

Personlig text Jakop

2017 har varit ett väldigt händelserikt år för mig som EU-parlamentariker. Under mitt andra år i parlamentet har jag både blivit mer varm i kläderna och fått arbeta med många väldigt spännande frågor. I Bryssel fortsätter stora frågor som Brexit och EU:s framtid att dominera debatten - där måste vi gröna leverera trovärdiga, hoppfulla och riktigt skarpa politiska förslag, som en motpol till de populister som utnyttjar frågan för kortsiktig, personlig vinning.

Som gruppleddare för de Gröna i transportutskottet har omställningen till ett hållbart transportsystem legat i fokus genom arbetet med en rad förslag om mer justa villkor inom transportsektorn, e-mobilitet och skifte från väg till tåg och sjötransport. Tillsammans med de gröna har vi bl a jobbat för att satsningar på höghastighetståg och nattåg i Europa ska bli verklighet och för en fossilfri fordonsflotta för att uppnå det vi lovade varandra i Paris.

Utöver transportfrågor har jag arbetat mycket med energifrågor i parlamentets utskott för energi, forskning och industri. En stor vinst under 2017 var slutarbetet med reformen av EU:s system för handel med utsläppsrätter, där vi lyckades dubbla priset på utsläppsrätter.

Som forskningspolitisk talesperson för den Gröna gruppen har mycket tid gått till arbetet med EU:s forskningsprogram Horisont 2020, och hur nästa ramprogram för forskning ska utformas. I det arbetet har jag kämpat för

mer pengar till forskning och innovation som hjälper oss att ställa om till ett klimatvänligt samhälle, och att inga pengar reserverade för civil forskning ska flyttas till budgeten för militär forskning.

Jag har också fått förmånen att genomföra flera intressanta resor under året, både i Sverige, Europa och utanför Europa. En av mina personliga höjdpunkter var att tillsammans med mina kollegor i parlamentet få besöka Libanon, där vi både träffade regeringsrepresentanter, oppositionspolitiker och fick möjlighet att besöka flyktinglägret Beddawi. Under 2018 ser jag fram emot ännu fler intressanta möten och möjligheter till konkret, politisk förändring.

Max Andersson

Betänkanden och yttranden

1. Ansvarig föredragande (ansvarig för hela EP):

JURI (Utskottet för rättsliga frågor)

Max är ansvarig för betänkandet om EU:s ratificering av Marrakechfördraget, även känt som Treaty for the Blind. Fördraget underlättar tillgången till böcker för personer som är blinda, synsvaga eller har annat läshandikapp. Detta beslutades i parlamentet sommaren 2017.

2. Skuggföredragande (ansvarig i Gröna gruppen):

JURI (Utskottet för rättsliga frågor)

Betänkanden:

- om rekommendationer till kommissionen om preskriptionstider för trafikolyckor
- om årsrapporten 2014 om subsidiaritet och proportionalitet
- om civilrättsliga bestämmelser för robotteknik

Yttranden

- om respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter i samband med elektronisk kommunikation. Den så kallade e-privacy-förordningen.
- om skydd för enskilda personer med avseende på behandling av personuppgifter som utförs av unionens institutioner, organ, kontor och byråer och om det fria flödet av sådana uppgifter.
- om skydd för arbetstagare mot risker vid exponering för carcinogener eller mutagena ämnen i arbetet.
- om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster, mot bakgrund av ändrade marknadsförhållanden
- om utstationeringsdirektivet

Resolution

- om bekämpandet av sexuella trakasserier och övergrepp i EU.
- om FN:s Klimatförhandlingar: Max såg till att resolutionen innehåller en begäran om att hantera intressekonflikter i klimatförhandlingarna på COP.

Digital Working Group

Max är en av de två sammankallande i Gröna gruppens arbetsgrupp för IT och internet-politik.

AFCO (Utskottet för konstitutionella frågor)

Betänkande:

- om e-demokrati i Europeiska unionen: möjligheter och utmaningar

Yttranden

- över EU:s handlingsplan för e-förvaltning 2016–2020
- över legitima åtgärder för att skydda visselblåsare som agerar i allmänhetens intresse.

Arbetsgrupp

Max är Gröna gruppens ledamot i arbetsgruppen som omarbetar parlamentets arbetsordning.

Inlägg i kammaren och frågor till kommission och råd

Max har ställt en rad frågor, bl. a:

- om särintressen och intressekonflikter i klimatpolitiken,
- om den växande verksamheten för patenttroll i Europa,
- om antalet tjänstemannakommittéer och
- om kommissionens beslut om att avslå registreringsansökan för det Europeiska medborgarinitiativet "STOP TTIP"

Tillsammans med andra i svenska delegationen har han också frågat om EU:s ståndpunkt i fråga om dödliga autonoma vapensystem, om blockering av webbplatser med koppling till den katalanska folkomröstningen 2017 och en rad frågor gällande Västsahara.

I plenum har Max bl a debatterat följande:

- Europaparlamentets undersökningsrätt
- FN:s klimatkonferens 2017 i Bonn, Tyskland (COP23)
- Marrakeshfördraget
- E-demokrati i EU: möjligheter och utmaningar

Aktiviteter - ett urval

Max Andersson är EU-parlamentets rapportör, det vill säga huvudförhandlare i frågan om hur EU ska genomföra Marrakechfördraget för att underlätta tillgången till böcker för personer som är blinda, synsvaga eller har annat läshandikapp. Sommaren 2017 lyckades vi slutföra den nya lagstiftningen som träder i kraft i september 2018. Det innebär att upp till 285 miljoner människor med synnedsättning, främst i Syd kommer att få mycket bättre tillgång till böcker i format som de kan läsa.

En viktig fråga har varit EU:s framtid efter Brexit. Max har engagerat sig för ett flexiblare EU utan mer överstatlighet och centralisering. Arbetet har skett i det konstitutionella utskottet, i den gröna gruppen och i den svenska offentliga debatten. Han har bl a genomfört turnéverksamhet till ett tiotal städer i Sverige på temat "EU:s framtid efter Brexit" och ett seminarium om EU:s framtid på Miljöpartiets kongress i Linköping.

Tillsammans med Cogito och European Green Foundation ordnade Max en debatt i Stockholm på temat "Brexit och klimatomställningen" med bl a Caroline Lucas som är partiledare för Green Party of England and Wales. Han organiserade även en rad seminarier vid det alternativa EU-toppmötet i Göteborg i november.

Max har fortsatt att följa EU:s handelsavtal, och aktivt kritiserat CETA och TTIP, särskilt de delar som handlar om Investeringsskyddet ICS. Under året har han deltagit i en arbetsgrupp för att ta fram en ny grön handelspolicy; "Green Trade for All".

Max har tagit fram en rapport om EU:s framväxande gruvpolitik och den har distribuerats på svenska och på engelska. Rapporten användes bl a vid ett besök i Gränna och vid ett seminarium i Almedalen tillsammans med Miljöpartiet Gotland.

Under året har Max Andersson arbetat för ökad transparens och för en tuffare reglering av lobbyismen i EU, men även vid FN:s klimatförhandlingar. Han deltog bl a med ett seminarium på COP 23 i Bonn i november och leder Gröna gruppens kampanj mot att särintressen och ekonomiska intressen ska dominera klimatpolitiken. Max har även tagit fram en broschyr om lobbying och en rapport om hur kommittologin i EU kan göras mer demokratisk.

Han har också genomfört IT- seminarier i Almedalen, i EU-parlamentet och vid Global Greens världskongress i Liverpool.

Personlig text Max

EU-parlamentet är en fantastisk plats om man vill ägna sig åt politik. Det är avsevärt enklare att påverka än vad det är i riksdagen. Det är också betydligt rörigare, ibland närmast kaotiskt. Enskilda ledamöter kan verkligen göra skillnad. Det finns inga fasta majoriteter i parlamentet utan majoriteter byggs i fråga för fråga, punkt för punkt. Det är viktigt att vara aktiv, påläst, och kunna bygga kompromisser.

2017 var ett intensivt år. När jag läser listan på min hemsida www.maxandersson.eu över årets 49 debattartiklar och alla de teman jag arbetar med förstår jag inte själv hur jag och mitt team har hunnit med allt detta. Men det är fantastiskt roligt.

Och det här var ett år med verkliga framgångar, och jag vill särskilt lyfta fram några. Till att börja med så blev det i januari äntligen, tack vare mitt arbete med parlamentets nya arbetsordning, förbudet för EU-parlamentariker att ta emot sidoinkomster från lobbyister. Senare under våren antog också parlamentet en rapport som jag arbetat med i flera år om robotar och AI. Och inför klimat-toppmötet i Bonn antog parlamentet mitt yrkande om att det behövs ett regelverk mot fossilindustrins ohämmade lobbyism på klimatkonferenserna. Det var första gången parlamentet sagt detta, och det har gett rejält gensvar.

Men det i särklass viktigaste är ändå att jag som parlamentets huvudförhandlare efter tre år lyckades föra lagstiftningen om Marrakech-fördraget till förmån för blinda och synskadade i hamn, och hitta en godtagbar kompromiss trots hårt motstånd från länder som Tyskland och Frankrike. Det innebär att det från och med hösten 2018 blir lagligt att dela böcker för synskadade, som talböcker, över gränserna, både inom EU och till resten av världen. Det finns ca 285 miljoner människor med synnedsättning eller andra läshandikapp i världen, och från och med nu kommer många av dem att få betydligt bättre tillgång till böcker. Framförallt gäller det för de som talar något av de stora EU-språken som engelska, franska och spanska. Böcker är oerhört viktiga för många med synnedsättning, både som skönlitteratur, för samhällsdebatten och som möjlighet till utbildning, och det här kommer att ge många människor ett bättre liv. Vi var många som arbetade hårt för detta – och det känns oerhört stort att vi lyckades.

Det här är bara en del av allt som hände 2017. Men jag känner mig väldigt peppad inför nästa år!

Linnéa Engström

1. Betänkanden

Föredragande (ansvarig i EP):

PECH (utskottet för fiskeri)

- om införlivande av regler för fiskeriförvaltningsorganisationen för södra Stilla havet (SPFRMO)
- om en hållbar förvaltning av externa fiskeflottor

Skuggföredragande (ansvarig i Gröna gruppen):

PECH (Utskottet för fiskeri)

- om förvaltningen av fiskeflottor i de yttersta randområdena
- om införlivande av regler för konventionsområdet för bevarande av tonfisk i Atlanten (Iccat)
- om upprättande av en flerårig plan för bottenlevande fiskebestånd i Nordsjön

ENVI (utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedels-säkerhet)

- om internationell världshavsförvaltning: en agenda för havens framtid i samband med målen för hållbar utveckling till 2030

FEMM (Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män)

- om kvinnor med funktionsnedsättning
- om ansvarsfrihet 2016. Europeiska jämställdhetsinstitutet (EIGE)

2. Yttranden

Föredragande (ansvarig i EP)

PECH (Utskottet för fiskeri)

- över ansvarsfrihet för genomförandet av budgeten för Europeiska fiskerikontrollbyrå för budgetåret 2015

Skuggföredragande (ansvarig i Gröna gruppen)*PECH (Utskottet för fiskeri)*

- över bevarande av fiskeresurserna och skydd av marina ekosystem genom tekniska åtgärder
- över införlivande av regler för konventionsområdet för bevarande av tonfisk i Atlanten (Iccat)

ENVI (utskottet för miljö, folkhälsa och livsmedelssäkerhet)

- över internationell världshavsförvaltning: en agenda för havens framtid i samband med målen för hållbar utveckling till 2030

FEMM (Utskottet för kvinnors rättigheter och jämställdhet mellan kvinnor och män)

- över genomförandet av rådets direktiv om bekämpande av sexuella övergrepp mot barn, sexuell exploatering av barn och barnpornografi

Resolutioner

- om global havsförvaltning inför FN:s havskonferens 2017
- om bekämpandet av sexuella trakasserier och övergrepp i EU

Skriftliga frågor till EU kommissionen

- Lagligheten för EU:s fiske i Västsahara enligt partnerskapsavtalet om fiske mellan EU och Marocko
- Glyfosatrester och import
- Ökat EU-fiske i Västsahara enligt partnerskapsavtalet om fiske mellan EU och Marocko
- Minskning av hydrogeologiska risker i Olbia (Sardinien; Italien)
- EU-finansiering av marockanska projekt i Västsahara enligt fiskeriavtalet mellan EU och Marocko
- Personalkrytning enligt ”appel à manifestation d'internet”
- EU:s fiske i Västsaharas vatten enligt fiskeriavtalet mellan EU och Marocko

Muntliga frågor till EU kommissionen

- FN-konferens på hög nivå för att stödja genomförandet av mål 14 för hållbar utveckling (FN:s oceanakonferens) med tillhörande resolution

Skriftliga förklaringar

- om penningtvätt, skatteundandragande och skatteflykt
- om utsläpp och upptag av växthusgaser från markanvändning, förändrad markanvändning och skogsbruk inom ramen för klimat- och energipolitiken fram till 2030.

Inlägg i kammaren och frågor till kommission och råd

Linnéa gjorde 15 inlägg i kammaren under 2017 i följande frågor; hållbar förvaltning av externa fiskeflottor, jämställdhet mellan kvinnor och män i EU, munkavleregeln, en integrerad EU-politik för Arktis, en unionsram

för information inom fiskesektorn, matsvinn och matsäkerhet, FN:s havskonferens, kolsänkors roll i klimat- och energipolitiken, en flerårig plan för bottenlevande fisk i Nordsjön, FN:s klimatkonferens i Bonn och klimaträttvisa, avskaffande av barnäktenskap, bekämpande av sexuella trakasserier och övergrepp - Metoo#, jämställdhet och klimaträttvisa, internationell världshavsförvaltning

Aktiviteter – ett urval

Som föredragande för betänkandet om kvinnor, jämställdhet och klimaträttvisa anordnade Linnéa en hearing i EU-parlamentet om klimaträttvisa, samt en gruppkonferens på samma tema. I Sverige lyfte hon också upp ämnet på ett event ordnat av Europahuset i Stockholm. Linnéa har också deltagit i flera diskussioner och event om bl a hav och fiske, blå tillväxt, vattenbruk, FN:s utvecklingsmål, jämställdhet, HBTQI-frågor och mänskliga rättigheter. Hon har medverkat i ett flertal seminarier, möten och diskussioner med olika teman, och besökt ett flertal skolor och universitet, lokalföreningar och bibliotek. Under året har Linnéa gjort studieresor till bl a Indien och Senegal med fokus på jämställdhet, hållbar utveckling och klimatfrågan.

Personlig text Linnéa

2017 har varit ett intensivt och lärorikt år där jag och mitt fantastiska team ytterligare har ökat takten i det lagstiftande arbetet och i den opinionsbildande rollen som EU-parlamentariker. Jag är otroligt stolt att ha skrivit under min första lag som jag varit ansvarig för i EU-parlamentet: en hållbar förvaltning av EU:s externa fiskeflotta. Det är ett mycket mödosamt arbete att förhandla lag inom EU, speciellt om man vill höja standarderna miljömässigt och socialt. Samarbetet med det maltesiska ordförandeskapet blev min lycka. Malta är en medlemsstat som verkligen förstår fiskets betydelse. Vi lyckades att radikalt höja standarderna för EU:s internationella fiske vilket har en stor betydelse då ca 60-70 procent av den fisk vi äter fångas utanför unionens vatten. Min andra lagstiftning handlar om bevarande åtgärder i Stilla havet och kommer att bli färdig våren 2018.

En annan stor seger var att vi fick till en hearing om klimaträttvisa i EU-parlamentet inför arbetet med mitt betänkande Kvinnor, jämställdhet och klimaträttvisa som parlamentet ställde sig bakom med stor majoritet i januari 2018. För första gången har parlamentet tagit ställning för att jämställdhet är helt avgörande för att klara klimatutmaningen, att vi måste ta tag i frågan om klimattflyktingar och att finansieringen och representation måste förändras i klimatregimen. Vi tar stora kliv mot en mer feministisk värld, och det är vi gröna som leder den kampen.

Jag är också stolt över att ha drivit på EU-parlamentets arbete för Havsförvaltning och förvaltningsplan för Nordsjön samt att den gröna gruppen lyckades samla in över 100 000 namnunderskrifter i #metoo uppropet.

Rikssvalberedningens förslag till val på kongressen 2018

Språkrör

Gustav Fridolin, 34 år Sundbyberg (omval)

Isabella Lövin, 55 år Värmdö (omval)

Isabella Lövin och Gustav Fridolin är ett väl fungerande språkrörspär som samarbetar bra och fördelar arbetet väl mellan sig. De är profilerade inom olika politiska områden och är samtidigt samspelade. De kan även utan problem gå in och föra fram politiska förslag inom andra politikområden. Under året har de arbetat med att stärka bilden av Miljöpartiet som regeringsparti och ett parti som för fram relevanta lösningar på samhällsproblem med fortsatt fokus på miljö och klimat. De har visat på en förmåga att bredda de grupper som partiet vänder sig till. De är båda skickliga debattörer som kan konsten att formulera den gröna politiken på ett begripligt och trovärdigt sätt i partiet, via medier och i möten med människor runt om i landet. Rikssvalberedningen gläds över att föreslå förnyat förtroende för Isabella och Gustav som våra främsta lok i valet 2018.

Partisekreterare

Amanda Lind, 37 år Härnösand (omval)

Amanda Lind har som partisekreterare arbetat hårt med förberedelserna inför den stundande valrörelsen. Amanda har ett stort förtroende inom partiet och är väl förankrad i den gröna ideologin. Hon har en enastående förmåga att samla partiet och kan kombinera pragmatism och ideologi när hon lyfter fram vikten av att Miljöpartiet finns både i dagspolitikens kompromissande och i arbetet för de långsiktiga mål som partiet har. Amandas besök runt om i landets partidistrikt har inspirerat under ett år som varit fortsatt utmanande för många miljöpartister. Vi ser med stor glädje på att Amanda fortsätter sin resa som en enande kraft i partiet och att hon tillsammans med språkrören kommer att leda partiet under sommaren och höstens valrörelse.

EGP-rådet

EGP-rådet, val på ett år. Det viktigaste uppdraget för våra representanter i European Green Partys (EGP:s) råd är att representera partiets åsikter i EGP. Det behöver vara personer väl förankrade i partiet med breda kontaktnät. Både delegater och ersättare arbetar i och deltar aktivt i rådets möten.

Delegater

Max Andersson, 43 år Göteborg (omval, ersättare 2010-2014, delegat sedan 2014)

Alice Bah Kuhnke, 45 år Stockholm (omval, invald 2016)

Maria Ferm, 31 år Stockholm (omval, invald 2013)

Charles Berkow, 62 år Stockholm (omval, invald 2017)

Ersättare

1:a Emma Nohrén, 37 år Brastad (Lysekil) (omval, invald 2015)

2:e Wanja Kaufmann, 20 år Uppsala (omval, invald 2017)

3:e Valter Mutt, 63 år Göteborg (nyval)

4:e Magnus P. Wåhlin, 47 år Växjö (nyval)

Delegater

Max Andersson

Max sitter i EU-parlamentet. Max har under de senaste åren varit delegationsledare för rådsgruppen. Han har tidigare under sina år i partistyrelsen varit EU-ansvarig och har gjort ett mycket bra arbete i EGP-rådet.

Alice Bah Kuhnke

Valberedningen vet att det är uppskattat av våra gröna systerpartier att en ministerrådsmedlem och minister deltar i EGP-rådets möten. Som kultur- och demokrati-minister ser vi hennes kunskaper och erfarenheter som stora och värdefulla tillgångar för rådet.

Maria Ferm

Maria är gruppleddare i riksdagen och sitter också i Miljöpartiets politiska ledningsgrupp. Hon har under sina år i EGP skaffat sig ett stort nätverk inom den europeiska gröna politiken. Inte minst är hennes kunskande inom migrationspolitik viktigt i ett europeiskt sammanhang.

Charles Berkow

Charles Berkow har lång erfarenhet från Miljöpartiets arbete i EGP från sin tid som tjänsteman för partiet. Hans erfarenhet och breda kontaktnät bland europeiska gröna har varit till stor nytta i EGP-delegationen och han föreslås nu att bli en av de ordinarie ledamöterna.

Ersättare

1:a Emma Nohrén

Emma är riksdagsledamot och landsbygdspolitisk talesperson. Till yrket är hon marinbiolog med tjänst som akvariechef på Havets hus. Hennes kompetens inom miljö- och jordbrukspolitik och landsbygdsfrågor är en tillgång i EGP-arbetet. Hon har tidigare arbetat med kommunpolitik i Lysekils kommun.

2:a Wanja Kaufmann

Wanja Kaufmann är internationellt ansvarig i Grön Ungdom. Hon är flerspråkig och talar bland annat franska och tyska, vilket är en stor tillgång på möten med europeiska gröna. Wanja har ett stort kontaktnät bland internationella unga gröna och visar på ett stort engagemang på EGP:s möten.

3:e Valter Mutt

Valter är en av våra mest välkända riksdagsledamöter och har en bred kompetens. Med sin stora erfarenhet från riksdagens utrikesutskott blir han en bra förstärkning av Miljöpartiets delegation när det gäller utrikespolitik och fredsfrågor.

4:e Magnus P. Wåhlin

Magnus är kommunpolitiker och ordförande i MP Växjö. I valet toppar Magnus listan till kommunfullmäktige i

Växjö. Vi ser det som viktigt att ha en kommunpolitiker med i EGP-delegationen för att bidra med det lokalpolitiska perspektivet. Han har stor erfarenhet av att arbeta internationellt och talar ett flertal språk. Magnus har i sin roll som präst lång erfarenhet med att arbeta som bl a internationell sekreterare och flyktingsamordnare i Växjö stift.

Revisionsnämnden (RN)

Kongressen 2015 beslutade att ändra stadgarna till "Revisionsnämnd väljs av kongressen på två år, med ordinarie val under jämna årtal.". Detta är första året som RN bereds i sin helhet och alla ledamöter väljs på två år.

Val på två år till och med kongressen 2020

Karin Jansson, 61 år Färila (omval, invald 2013)

Roland Jonsson, 67 år Mölnlycke (omval, invald 2017)

Klara Holmin, 26 år Göteborg (nyval)

Fredrik Leijerstam, 49 år Uppsala (nyval)

Thomas Lundberg, 61 år Onsala (nyval)

Riksvalberedningen föreslår i år omval av två ledamöter i revisionsnämnden och nyval av tre. I revisionsnämnden värdesätter vi personer med erfarenhet av revision, ekonomi och föreningsliv och som också har ett starkt rätts- och demokratipatos. Vårt mål är en revisionsnämnd som har goda förutsättningar att, förutom den ekonomiska granskningen, också göra en verksamhetsgranskning och revision baserad på partiets politiska beslut.

Riksvalberedningen föreslår Karin Jansson som sammankallande.

Nedan följer motivering för varje ledamot i vårt förslag, uppräknade i bokstavsordning.

Karin Jansson

Karin är en noggrann och rättskaffens person. Hon har suttit två omgångar i partistyrelsen under 90-talet samt under mitten av 00-talet. Hon har erfarenheter som kommer stärka revisionsnämnden i sin revision av det organisatoriska och politiska arbetet. Vi tror att Karins erfarenhet och kontinuitet som sammankallande är viktig när revisionsgruppen till stor del är ny.

Roland Jonsson

Roland är sammankallande för revisionen i Västra Götaland och är till vardags certifierad miljörevisor. Vi tror att Roland kommer fortsätta att tillföra mycket till revisionsnämnden med sin kompetens och erfarenhet.

Klara Holmin

Klara sitter i stadsdelsnämnd Örgryte-Härryda i Göteborg och arbetar som valkoordinator för MP Västra Götaland. Hon har en kandidatexamen i offentlig förvaltning. Klara kommer att bidra med nya perspektiv och berika arbetet i revisionsnämnden.

Fredrik Leijerstam

Fredrik är kommunrevisor och arbetar som konsult inom kriminalvården på daglig basis. Han är också regionpolitiker och ordförande för MP Uppsala. Fredrik är till yrket läkare men har även läst en del juridik vilket kan komma till nytta i revisionsarbetet. Riksvalberedningen tror att Fredrik kan hjälpa revisionen att bli än mer framåtsyftande.

Thomas Lundberg

Thomas är i grunden väg- och vatteningenjör, han har också arbetat med att ta fram kontrollsystem för byggbranschen och har en lång arbetslivserfarenhet inom revision. Han är idag kassör i både MP Kungsbacka och MP Halland. Riksvalberedningen tror att de erfarenheterna kommer att bidra mycket till revisionen.

Språkrör

Riksvälberedningens förslag.

Gustav Fridolin, 34 år Sundbyberg

Det är viktigare än någonsin att vara grön. Vi behövs i fajten för miljön och solidariteten. Vi behövs i det konkreta politiska hantverket för att bygga ett samhälle som håller ihop.

Vi har tre uppgifter fram till valet:

Vi ska visa att grön politik gör skillnad. Det är lätt att tro att alla bryr sig om miljön, men när det väl kommer till kritan – när besluten ska fattas och prioriteringarna göras – då finns det bara ett Miljöparti. Klimatlarmen ljuder högre, och då vill de borgerliga och SD skära i miljöbudgeten.

Vi ska visa att ett grönt samhälle är bättre än status quo. Det handlar inte om uppoffringar, det handlar om barnvänliga städer, levande landsbygd, snabba tåg, solceller på taket och moderna lösningar.

Vi ska visa hur detta rör vid våra grundläggande värderingar. Att mer tid för varandra är viktigare än ständigt mer konsumtion för några. Att miljöproblemen måste vi lösa tillsammans. Att det inte kan handla om att några drar ifrån och andra lämnas efter. Vi bygger en skola som ger alla chanserna för livet, vi ska utrota barnfattigdomen och ta jämställdhet från vision till verklighet. Alla ska kunna vara trygga och bygga en framtid där man bor, segregationen ska brytas.

Att vara miljöpartist 2018 kommer vara hårt jobb. Men det är vi vana vid.

Ta det där extra samtalet på jobbet, dela ut en flyer, värva en vän. Berätta varför du är grön, lyssna och diskutera politik.

Jag kommer göra det, varenda dag fram till valet. Och jag är tacksam att jag får göra det med dig.

Isabella Lövin, 55 år Värmdö

För ungefär tio år sedan bestämde jag mig för att gå in i politiken eftersom jag ville vara med och förändra på riktigt. Det har jag aldrig ångrat. Jag vill att Sverige ska bli världens första fossilfria välfärdsland. Jag vill vara med och bygga ett samhälle där vi varken bränner ut planeten eller oss själva. Detta är den gröna rörelsens historiska uppgift och jag är beredd att leda detta arbete. Vi står inför ett avgörande val. Klimatet kan inte vänta - det är nu det gäller!

Inga övriga kandidater.

Partisekreterare

Riksvälberedningens förslag.

Amanda Lind, 37 år, Härnösand

Miljöpartiet är ett unikt parti som gör skillnad. Ett modernt folkrörelseparti där ideologi, vision och politisk handlingskraft kombineras. Vi ska känna stolthet över och lyfta de gröna framsteg som görs i regeringen och på alla politiska nivåer, samtidigt som vi måste ha våra långsiktiga mål i fokus. Mycket återstår i omställningen till en hållbar värld och i det har MP en avgörande roll.

MP står väl rustade inför valet. Vi har parallellt med det dagspolitiska arbetet tagit fram ny politik. Klimatfärdplanen är ett exempel som ger oss en god grund att stå på i miljödebatten. Vi har arbetat fram ett valmanifest i bred dialog i hela partiet. Vår kommunikationsplattform Engagera dig gör att många fler medlemmar nu får tillgång till mer och snabbare information samt ett efterlängtat internt diskussionsforum. Vi har stärkt strukturen för intern dialog och samarbete mellan de politiska nivåer-

na och mellan olika delar av partiet. Vi har lanserat vår paroll och valstrategi. Nu fortsätter ett intensivt arbete med att föra fram våra gröna budskap och vår politik, i det kanske viktigaste valet någonsin. Det ser jag mycket fram emot.

Jag vill också fortsätta det långsiktiga arbetet med att stärka vår organisation, vår interndemokrati och kommunikation. Politik är ett lagarbete där många olika kompetenser behövs. Jag vill arbeta för ett växande MP med goda former för att kanalisera alla medlemmars engagemang.

I valrörelsen ska vi stå för klimatledarskap och framtidstro. Vi är det parti som tar miljö- och klimatfrågorna på allvar och har en plan för att förändra. Vi ska visa att MP är ett parti för och i hela landet och hur vi vill göra skillnad både i det lokala och det globala. Vi behöver tillsammans mobilisera all kraft och kompetens som finns i alla delar av vårt parti och i den gröna rörelsen. Idag när kalla, populistiska vindar blåser är vår gröna vision om en hållbar framtid viktigare än någonsin.

Nu. Klimatet kan inte vänta.

Inga övriga kandidater.

EGP-rådet

Rikssvalberedningens förslag.

Delegater

Alice Bah Kuhnke, 45 år, Stockholm

Jag har under större delen av mitt vuxna liv arbetat med frågor om social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Som hållbarhetschef för ett börsnoterat internationellt bolag, som ledare för en tankesmedja, som generalsekreterare för Fairtrade, som generaldirektör för en statlig myndighet och nu som kultur- och demokratiminister i Sveriges regering.

Efter snart fyra år som statsråd i regeringen, är jag mer övertygad än någonsin om att vi miljöpartister behövs i styren av kommuner, regioner, landsting, riksdag och regering. Ledda av våra solidariteter gentemot ekosystemen, kommande generationer och världens alla människor som ideologisk kompass i varje enskilt politiskt beslut. Att samarbeta med andra gröna politiker och rörelser i Europa och världen, är en förutsättning för att kunna göra skillnad globalt.

Jag bor med min familj i Nacka. Jag har examen i statsvetenskap från Stockholms Universitet.

Charles Berkow, 62 år, Stockholm

Därför vill jag bli delegat i EGP-rådet: "Hur kan vi bättre ta vara på förhållandet, att vi har kontor i Bryssel och medlemsorganisationer och lokalavdelningar runtom i Europa, för att få igenom grön politik?"

Den frågan ställde jag mig på 1990-talet då satt jag sju år i styrelsen för en europeisk miljöorganisation, varav fyra som ordförande. Den frågan ställde jag mig från 2002 då jag som anställd på MP regelbundet deltog i EGP-möten. Det är min inriktning i mitt deltidsjobb åt miljörörelsen på europanivå.

Och det blev min ingång när jag blev vald till ersättare i delegationen till EGP förra året.

EU-medlemskapet ger en verktygslåda för att bidra till en ekologisk hållbar och rättvis värld. Men resultatet beror inte bara på verktygen, utan även på vad vi vill – och hur skickliga vi är på att använda verktygen. Vi kan bli skickligare.

Svensk miljöpolitik har alltmer reducerats till att genomföra det som beslutats på EU-nivå. Desto viktigare att påverka vad som beslutas där, och att ta vara på de möjligheter som finns i EU-regler, där de finns, för att styra om samhällsutvecklingen i en grönare riktning. Det kan vi göra bättre, med ett bättre samspel med Gröna gruppen i EU-parlamentet med sin starka kunskapsbas, med gröna partier i andra länder (särskilt där man sitter i sina parlament) och mellan riks- och lokal- och regionala avdelningar här. Det vill jag bidra till som delegat till EGP. Ett sätt var den resolution om gruvpolitik som jag skrev och som antogs av EGP på mötet i Karlstad i höstas.

Mer om mig: Född och uppvuxen i USA, bosatt i Stockholm sen drygt 40 år. Ca 15 år aktiv eller anställd i miljörörelsen, anställd åt MP i ca 16 år. 2 år på lokalnivå, resten på riksdagskansliet eller i regeringskansliet. Två mandatperioder som ersättare i miljö- och hälsoskyddsnämnden i Stockholm och nästan en mandatperiod i styrelsen för energibolaget.

Politiska intressen: i första hand miljö i vid mening, även i samspel med ekonomi, utveckling och rättvisa.

Maria Ferm, 31 år, Stockholm

Jag blev medlem i MP för att jag brinner för att arbeta för en hållbar, medmänsklig värld. Det känns väldigt viktigt att kämpa för det dels i Sveriges riksdag och dels tillsammans med andra gröna partier i Europa.

Jag tycker att mitt uppdrag som ledamot i EGP-rådet är

oerhört givande och viktigt och vill väldigt gärna fortsätta representera MP i European Green Party. EGP behandlar många av de frågor som betyder mest för mig och som jag har störst kunskap om. MP:s röst behövs verkligen inom EGP och det är viktigt att vi påverkar EGP:s utveckling och strategier, resolutioner och arbetsgrupper.

Jag är riksdagsledamot sedan 2010, partistyrelseledamot sedan 2012 och vill fungera som en brygga mellan EGP-delegationen och de organen. Numera är jag också gruppleddare i riksdagen. Jag har deltagit på många EGP-rådsmöten genom åren och tycker det är viktigt att vi är representerade där, driver politik och knyter kontakter.

Max Andersson, 43 år, Göteborg

Mitt viktigaste mål i det här uppdraget är att inför nästa EU-val 2019 så ska EGP:s valmanifest och valkampanj lyfta fram det som gröna partier är eniga om och inte det som skiljer oss!

Det finns mycket som förenar de gröna partierna, men vi ska inte sticka under stol med att våra partier

tycker olika i en del känsliga frågor. Det gäller till exempel EU-skatt, prostitution, EU-militär, EMU, narkotika och biodrivmedel. Därför är det viktigt att den centrala valrörelsen inte blir en belastning för medlemspartierna. Inför tidigare EU-val har det funnits starka krafter som

förespråkade att EGP ska driva just deras åsikter, utan hänsyn till vilka konsekvenser det kan få för de gröna valrörelser i andra länder. Tack vare hårt arbete från Miljöpartiet lyckades vi rösta ner de flesta sådana förslag inför förra EU-val, men det kommer att krävas en del jobb igen.

Jag har varit med i EGP-rådet sedan 2010 och de senaste åren har jag varit MP:s delegationsledare. Det är ett spännande och fascinerande uppdrag, och det är en stor fördel att kombinera det med uppdraget som EU-parlamentariker.

I EU-parlamentet arbetar jag mycket med IT-politik och integritet, handel (TTIP med mera), klimat, och frågan om hur EU kan demokratiseras och decentraliseras. Det är områden där det finns en hel del att bidra med även i EGP.

Jag är EU-kritiker, och anser att det är viktigt att Miljöpartiet är kritiska till det europeiska superstatsprojektet. Det är en dålig idé att centralisera makten. Det leder till en högre risk för dåliga beslut, och bidrar till att EU gång på gång sätter ekonomiska intressen framför miljön.

För att kunna påverka i EGP så måste man jobba långsiktigt, vara ihärdig, konstruktiv, diplomatisk och delta på många möten för att bygga upp ett nätverk. Under den tid jag har varit med i EGP-rådet så har Miljöpartiet både stärkt sitt inflytande och bidragit till att styra upp EGP:s något röriga organisation. Det är ett arbete som det vore väldigt roligt att fortsätta.

Ersättare

Emma Nohrén, 37 år, Brastad (Lysekil)

Jag heter Emma Nohrén och är marinbiolog och riksdagsledamot från Lysekil. Jag har representerat MP i EGP sedan 2015 och hoppas kongressens förtroende att få göra det ett år till. Alla mina ansvars-

områden i riksdagsgruppen påverkas av eller beslutas på EU-nivå och jag ser EGP som ett forum för att skaffa ett nätverk bland våra gröna politiker i Europa och som ett sätt att hämta hem kunskap till oss här hemma i Sverige.

Under de år jag suttit i EGP tycker jag vårt deltagande från Sverige har blivit allt viktigare och att det, allteftersom jag fått ett större nätverk, även gett mig och vår egen politikutveckling allt mer.

Inom EGP så sitter jag med i jämställdhetsnätverket, Gender group och i vattenbruksnätverket, Salmon group. I riksdagen är jag ersättare i utrikesutskottet med ansvar för bistånd och Agenda 2030 men mitt huvudsakliga arbete gör jag i miljö- och jordbruksutskottet där jag bla ansvar för havs- och vattenfrågor, fiskepolitik, kemikalier, genteknik och jakt & viltvård men även natur- och ekoturism. Jag är också partiets landsbygdspolitiska och biståndspolitiska talesperson och teamledare för riksdagens miljöteam vilket gör att jag sitter i politiska ledningsgruppen.

Arbetet i EGP är otroligt givande men det har nog aldrig varit så betydelsefullt som det är just nu. I en tid där fundamentalister och populister tar allt mer plats på den politiska arenan runt om i världen så behövs det starka gröna partier som kan visa upp en motbild och en vision om ett hållbart grönt samhälle.

EGP är en plattform där vi tillsammans med våra europeiska kollegor kan utbyta idéer och erfarenheter med varandra och låta oss inspireras och lära av gröna framgångar i hela Europa. Där spelar Sverige en viktig roll, vi är just nu med våra 6 ministrar och regeringsmakt världens mäktigaste gröna parti! Det inspirerar. På samma sätt är det viktigt för oss att lära av andra gröna partier och få hem ny kunskap och nya idéer som vi kan förverkliga här hemma.

Magnus P. Wåhlin, 47 år, Växjö

Jag heter Magnus P. Wåhlin och bor i Växjö med min familj. Jag arbetar på en folkhögskola som skolpräst och lärare sedan 8 år tillbaka. Politiskt arbetar jag i flera av kommunens delar, med sociala frågor, bostadsbyggande och inköpsfrågor bland annat. Jag är ordförande i lokalavdelningen i Växjö och ett av språkrören för MP Kronoberg.

Jag tycker det är spännande med internationella nätverk och har en del erfarenhet av sådana. I januari 2018 var jag med och grundade Organic Cities Network Europe i Paris och det känns viktigt att få representera Växjö kommun i ett sådant sammanhang. Genom mitt arbete har jag funnits i flera nätverk med framförallt Oxford, Greifswald och Costa Rica och representerat Växjö stift i många internationella sammanhang. Jag talar flytande engelska, en del tyska och stapplar mig fram på spanska när det behövs.

De gröna frågorna är naturligtvis internationella och jag har haft förmånen att få arbeta med klimat- och miljöfrågan internationellt, bland annat via A Rocha och Operation Noah i Storbritannien. Det har jag gjort utifrån min egna bok i ämnet. Att få vara ersättare för delegaterna i EGP skulle jag uppskatta mycket och tror att jag har en del kunskap och erfarenheter kring migrations-, inte-

grations- och klimatfrågan. Dessa tre hänger ju nära samman med varandra. Jag hoppas också kunna bidra med de erfarenheter som Organic Cities Network Europe kommer att skaffa sig när vi nu arbetar tillsammans med städer i Tyskland, Frankrike, Italien och Österrike för att öka andelen ekologisk mat i de offentliga köken i Europa.

Valter Mutt, 63 år, Göteborg

Jag är ledamot av riksdagens utrikesutskott och utrikespolitisk talesperson för MP. Fredsrörelsen har format mig politiskt och jag tycker det är viktigt att komma ihåg att MP har djupa rötter i såväl fredssom miljörelsen, logiskt nog då fred på jorden och fred med jorden hänger samman intimt. I en tid när den utrikespoli-

tiska debatten militariserar alltmer och försvarsanslagen exploderar i land efter land är det viktigare än någonsin med motröster som talar om fredlig konfliktlösning och som lyfter det konfliktförebyggande perspektivet. Europas gröna, EGP, har som den starkaste gröna kraften i världen här en nyckelroll och jag tror att jag skulle kunna bidra konstruktivt i det arbetet. Vid sidan om fredsfrågan har jag särskilt intresserat mig för grön ekonomi och jag deltog i den arbetsgrupp inom EGP som inför EU-valet 2004 tog fram ekonomiavsnittet i det gemensamma gröna valmanifestet.

Wanja Kaufmann, 20 år, Uppsala

Jag har under det senaste året suttit som ersättande EGP-rådsdelegat — ett uppdrag som har varit fantastiskt spännande och roligt! Under året har jag främst engagerat mig i frågor som rör demokratiska processer och ungdomsinflytande, samt ägnat mig åt att stärka kontakterna med våra syskonorganisationer runt om i Europa.

Utöver uppdraget som ersättande EGP-rådsdelegat sitter jag som internationell sekreterare för Grön Ungdom och som styrelseledamot i Green Forum — två uppdrag som har gett mig och ständigt ger mig nya tillgångar i form av bl a ett brett och mångfaldigt kontaktnät, god kännedom

om den internationella (och nationella — svenska) gröna rörelsen och värdefulla praktiska erfarenheter. Jag är övertygad om att mina samlade erfarenheter från dessa olika uppdrag kommer att vara mycket värdefulla för mitt fortsatta arbete i EGP-rådet.

Under kommande år i EGP-rådet ser jag fram emot att fortsätta verka för ett allt aktivare arbete inom EGP vad gäller stärkandet av folkligt inflytande i politiska processer, vårdandet av starka internationella samarbeten och ungdomars deltagande i den gröna rörelsen. Jag är även av meningen att sociala frågor bör hamna högre upp på agendan i den gröna rörelsens diskussioner än de är idag, och hoppas att Miljöpartiet genom EGP-rådsdelegationen kommer att kunna vara pådrivande för en sådan utveckling.

Våra internationella samarbeten är av största vikt för våra gröna måls genomslag och vår politiska rörelses utveckling. Det är därför av största vikt att det finns kännedom kring EGP-rådsdelegaternas och EGP-rådets arbete bland Miljöpartiets, och dess sidoorganisationers, medlemmar. Jag hoppas att kunna verka aktivt för detta under det kommande verksamhetsåret.

Hoppas på ert förtroende!

Övriga kandidater

David Westsson, 35 år, Haag, Nederländerna

Den internationella gröna rörelsens styrka är dess enhetlighet över nationsgränserna. Ingen annan politisk familj är så överens om vad vi vill göra som vår, och det bör vi utnyttja mer och våga använda i fler sammanhang och delar av partiet.

Uppväxt i Piteå, men först sedan 2013 är jag aktiv inom MP och de nederländska gröna – GroenLinks. Som uppriktare av satellitavdelningen MP Haag och MP:s enda utlandssvenska riksdagskandidat har jag ett naturligt internationellt perspektiv på vårt parti och det finns mycket kunskap och erfarenheter att dela. I förra riksdagsvalet t ex röstade vi utlandssvenskar grönt i dubbelt så stor utsträckning som rikssnittet och i andra länder finns liknande trender.

Ända sedan jag blev medlem har jag deltagit som observatör vid de flesta EGP-råd och MP-kongresser. Mitt uppriktiga intresse för andra engagerade på olika nivåer och min förmåga att nätverka relativt obehindrat på 6

språk, har gjort att jag från allra första början dels känt mig klart hemma i EGP-sammanhang, dels känt potentialen i detta samarbete.

Vid de tre senaste EGP-kongresserna i Liverpool, Karlstad och Antwerpen kunde jag i samarbete med Global Greens-sammankallande och utlandsboende EGP-medlemmar från Tyskland och Frankrike bidra med seminarier och en resolution kring hur vi gröna partier just kan hjälpas åt att vinna de numera miljontals utlandsbosattas röster och stärka varandras kampanjer. Inför höstens val kommer vi prova ut konkreta exempel.

På ett personligt plan, är jag född optimist och drivs – liksom många andra – ytterst av att vi faktiskt KAN lyckas lämna över ett socialt och miljömässigt hållbart samhälle till våra barn. Som teknisk fysiker med en breddning inom matematik och juridik, har jag i många sammanhang tyckt mig bäst kunna bidra i energifrågor och driver t.ex. sen en tid tillbaka ett energikoooperativ i Haag-regionen. I det nyligen avslutade lokalvalet i Haag kandiderade jag därutöver på demokratifrågor och uppmuntrade aktivt alla icke-holländare att också rösta. Därutöver har jag länge varit styrelseledamot i en lokal biståndsorganisation och ordförande i GroenLinks Europa-nätverk. Under de sista 15 åren har jag bott eller studerat i 6 olika länder.

Jag respekterar givetvis valberedningens beslut, då vi har många kvalificerade kandidater. Skulle ni dock som ombud ge mig förtroendet att bli EGP-rådsdelegat, kommer jag speciellt inrikta mig på att återkoppla mer inom partiet vad EGP gör och vilken betydelse ett EGP-samarbete kan ha också på lokal och regional nivå. EGP:s nya kampanj- och samarbetsnätverk Change-Making Network (CMN) kommer jag också att engagera mig för, då att nå ut till sympatisörer utanför partibubblan är en nödvändighet. Det var även en av framgångsfaktorerna för GroenLinks i senaste valen och på europeisk nivå tror jag också att det finns en minst lika stor potential. Att genom CMN-nätverket öka utbytet inom EGP mellan nationella nätverk/intressegrupper och medlemmar med expertkunskaper är något jag tror kan stärka oss som rörelse och göra vårt arbete än mer effektivt, då vi inom våra partier på alla olika nivåer kämpar med liknande utmaningar och kan dra nytta av andras lösningar.

Sammanfattningsvis tror jag mig kunna komplettera den erfarenhet och kunskap som finns i de tidigare delegationerna med nya kontakter, nya infallsvinklar, erfarenheter från ett annat partis EGP-arbete, samt en liten extra energiboost. Allt för att i än större utsträckning få igenom MP:s ståndpunkter i alla viktiga frågor.

Gratulerar att du tog dig ända hit i häftet, hoppas vi stöter ihop någon gång under kongressen!

Tommie Bodin, 48 år, Kristinehamn

Jobbar som kriminalinspektör. Är språkrör för MP Kristinehamn. Sitter i styrelsen för Vänerhamn AB, ersättare i kommunstyrelsen och miljö- och byggnadsnämnden. Sitter även i styrelsen för MP Kristinehamn. Jag brinner för att ändra saker och ting i Europa, enda vägen framåt är gemensam och i samförstånd.

Bakgrund: Har varit polis de senaste 27 åren av mitt liv. Arbetat både med utbildning och Internationellt polisarbete och numera är jag chef på Kriminal-utredningsjouren i Karlstad. Politiskt aktiv i min ungdom, nu har livet återigen gett mig tiden att engagera mig.

Alla är vi rädda för klimathotet men få vill förändra sina vanor!

Vad jag vill i Sverige och Europa:

- klimatlösningar på många områden – som berör energi, kommunikation, jord- och skogsbruk och miljö.
- starkare konkurrenskraft – när Sverige har ren energi som distribueras med modern energiinfrastruktur och framgångsrik export av gröna teknologier.
- starkare framtidsstro – när vi ser fler ungdomar med jobb, många av dem gröna jobb i de mest kreativa och expansiva sektorerna.
- nya livschanser – när fler kan förverkliga sina drömmar, som nya, innovativa och gröna entreprenörer.
- långsiktig trygghet – när vi inte behöver vara rädda att oljan tar slut eller drabbas av naturkatastrofer i klimatförändringarnas spår.
- större valfrihet och en smartare livsstil – när vi kan både köpa och producera vår gröna el och när vi kan både konsumera och återvinna.
- bättre livskvalitet – där finns grön, hälsosam och god mat till både våra skolbarn och våra äldre; våra gröna bostäder ger både bättre komfort och är mer energieffektiva.
- hållbar mobilitet – när vi har både effektiv gods- och persontransport på järnvägar och bilarna som är kvar på vägarna drivs av ren energi.

Revisionsnämnden

Rikssvalberedningens förslag.

Fredrik Leijerstam, 49 år, Uppsala

Jag är allmänläkare med en bakgrund som språkvetare, främst slaviska språk. Jag har under min utbildning även läst en del juridik, nationalekonomi och statsvetenskap. Bördig från Skåne, men sedan 30 år tillbaka bosatt i Uppsala. Särbo, och har två söner som går på gymnasiet. Yrkesmässigt är jag sedan 2010 konsult med eget företag på halvtid, och arbetar för

Kriminalvården och SiS (LVM-/LVU-hem). Som bisyssla är jag bataljonsläkare i Hemvärnet.

Sedan valet 2014 ägnar jag mig på ungefär halvtid åt politiska förtroendeuppdrag. För närvarande är jag ordförande för MP:s lokalavdelning i Uppsala, kommunrevisor i Uppsala kommun, vice ordförande i regionfullmäktige, ledamot i vårdstyrelsen, delegat i AER och ordförande i den gemensamma valgruppen för Uppsala-distriktet och lokalavdelningen i Uppsala kommun.

Min erfarenhet av revision kommer från innevarande mandatperiod, som kommunrevisor i Uppsala kommun. Uppdraget ger ett helikopterperspektiv på hela organisationen som är väldigt spännande. Hur uppfyller organisationen de uppdrag som givits den? Hur fungerar de olika delarna var för sig, och tillsammans? Har de rätt dimension, organisation, resurstilldelning för att kunna utföra sina uppdrag? En klok revision handlar som jag ser det lika mycket om framåtblickande som att granska det som har hänt.

Hur kan revisionen bidra till att organisationen blir mer ändamålsenlig? Det perspektivet vill jag ha för ögonen i revisionsnämnden, om kongressen väljer mig till det uppdraget.

Karin Jansson, 61 år, Färila

Jag har suttit i revisionsnämnden i fem år nu. Sista året som sammankallande. Mitt största fokus i revisorsarbetet är verksamhetsuppföljning. Hur jobbar partistyrelsen för att kongressens beslut ska verkställas? Hur kommer partiets medlemmar till tals? Finns förutsättningar för bra beslutsfattande? Under senare år hör allt fler miljöpartister av sej och ber oss i RN att granska vissa frågor. Det är bra, även om vi inte alltid har resurser att granska så mycket som vi skulle vilja. Jag jobbar på att få fram bättre rutiner för rapportering till partistyrelsen och till er här på kongressen. Den bilaga som vi i revisionen skickar med till revisionsberättelsen, är ett led i denna strävan.

Jag har suttit i partistyrelsen i sammanlagt 11 år, 1995-2000 och 2005-2011. Och varit fritidspolitiker i Ljusdals kommun i typ 35 år. Oftast i opposition. Idag är jag regionråd i majoritet i Gävleborg och ordförande i Hållbarhetsnämnden som har ansvar för miljö, kollektivtrafik, folkhälsa och infrastruktur. Regionkontoret ligger i Gävle och jag bor i nordvästra Hälsingland, så jag sitter på tåg typ 4 timmar per dag.

På min gård utanför Färila har jag och min man en liten gård med grönsaksodling, lite åkermark, lite skog, några höns, solceller på taket och en nedrasad lada (jo det finns några byggnader som fortfarande står upp också). Det var längesen hästen dog, och de 6 barnen är utflugna sen länge. Jag kan inte sluta odla grönsaker fast jag inte riktigt hinner med. Jag är så fascinerad av att det blir mat av små ynka frön. Det blir rätt mycket ogräs och vallmo och pepparmynta också, utan att jag behöver lägga ner några frön.

Jag finns på Facebook, både som privatperson och med en politikersida. Väldigt sällan skriver jag nåt på twitter. Ibland gör jag inlägg på min blogg på karin.jonex.info

Klara Holmin, 26 år, Göteborg

Jag heter Klara Holmin, är 26 år, och har varit medlem och aktiv i partiet sedan 2009. Jag arbetar för närvarande som valkoordinator på Västra Götalands partidistrikt, men planerar sedan att slutföra mina studier vid förvaltningshögskolan vid Göteborgs universitet. Genom studierna har jag fått mycket kunskap om ekonomi, revision och

granskning medan jag har samlat på mig den nödvändiga praktiska erfarenheten från ett mångårigt engagemang i civilsamhället. Jag har varit internrevisor i mindre ideella föreningar och en bostadsrättsförening fram tills idag, och därför känns det extra kul att skala upp och få granska riksorganisationens arbete. Sedan 2012 är jag medlem i lokalavdelningen i Göteborg där jag bland annat sitter i styrelsen och har ett par nämnduppdrag. Från mig kan en alltid räkna med positiv inställning, saklig kritik och ordning och reda.

Roland Jonsson, 68 år, Härryda

Utbildning: Magisterexamen (Master of Science) biologi, kemi, skyddsingenjör, Certifierad Revisionsledare, Environmental Management Systems Lead Auditor enligt ISO 19011.

Arbetsliv: Miljökonsult 1975-2018. Arbetat med Kvalitet, Miljö och Arbetsmiljöfrågor. Innehaft chefsansvar på olika nivåer i företag och under

10 år varit miljöchef och hållbarhetschef i ett av Sveriges största projektledningsföretag. Sedan 15 år tillbaka arbetat med kvalitet- miljö och arbetsmiljörevisioner i stora projekt (Citytunneln, Västlänken mm). Jag har genomfört över 100 kvalificerade revisioner som revisionsledare.

Mina politiska uppdrag är för närvarande: Ledamot av kommunfullmäktige, ordinarie i kommunstyrelsen, ledamot i planutskott och ekonomiutskott under kommunstyrelsen. Språkrör för MP Härryda. Ledamot i MP riks revisionsnämnd sedan 2017.

Arbete i revisionsnämnden: Som certifierad miljörevisor har jag mycket goda kunskaper i hur man planerar, genomför och rapporterar en verksamhetsrevision. Som erfaren revisor har jag bidragit med systematik och metodik till revisionsnämnden och den centrala partiorga-

nisationen. En revision är inte till för att hitta fel utan ge möjlighet till förbättringar.

Thomas Lundberg, 61 år, Onsala

Jag gick med i MP för 5 år sedan och har uppdrag som kassör både i Kungsbacka och i Hallands distriktsstyrelse. Jag sitter dessutom med i Byggnadsnämnden samt

Gymnasie- och vuxenskolenämnden. Utöver det har jag en gård i Dalsland där särskilt skogen tar mycket tid. Men där det också finns både vind och solkraft.

Jag har arbetat med certifieringsverksamhet på Lloyds Register och Integria först som revisionsledare inom kvalitet- miljö och arbetsmiljö men de senaste 10 åren som Vd och ledare för revisionsverksamheten i norra Europa. Jag ansvarade då för verksamheten i 14 länder och ca 200 personer. Certifieringsverksamhet liknar till viss del verksamhetsrevision och jag tror att denna erfarenhet ger mig förutsättningar att vara med och utveckla revisionsnämndens arbete, struktur och metodik. Jag vill gärna kunna bidra med min erfarenhet för att utveckla, stödja och förbättra organisation och verksamhet. Utbildning på Chalmers Väg och Vatten samt 1 år på Arkitektur. Familj: Fru, tre barn och fyra barnbarn.

Inga övriga kandidater.

Riksalberedningen

Kandidater från partidistrikten och sidoorganisationerna.

Blekinge Øjvind Hatt (omval, invald 2015)
 Dalarna Ingemari Nilsson (omval, invald 2017)
 Gotland Lena Stenström (omval, invald 2017)
 Gävleborg Inger Schörling (nyval)
 Halland: Kandidat presenteras i de kompletterande handlingarna
 Jämtland Katrin Wissing (omval, invald 2013)
 Jönköping Eva Ekenberg (omval, invald 2017)
 Kalmar: Kandidat presenteras i de kompletterande handlingarna
 Kronoberg Tobias Adersjö (omval, invald 2012)
 Norrbotten Joakim Nordstrand (omval, invald 2017)
 Skåne Malmö Louise Arndt (omval, invald 2015)
 Skåne södra: Kandidat presenteras i de kompletterande handlingarna
 Skåne norra och östra: Kandidat presenteras i de kompletterande handlingarna
 Skåne västra: Kandidat presenteras i de kompletterande handlingarna
 Stockholms stad Sverre Dahlstedt Eriksson (nyval, men har suttit för Grön Ungdom 2011–2013, Uppsala län 2014, Gröna Studenter 2015 och Halland 2016)
 Stockholmsregionen Lennart Olsen (nyval)
 Södermanland Carl Frick (omval, invald 2013)
 Uppsala Klara Ellström (nyval)
 Värmland: Kandidat presenteras i de kompletterande handlingarna
 Västerbotten: Kandidat presenteras i de kompletterande handlingarna
 Västernorrland Birgitta Skoglund (omval, invald 2012)
 Västmanland Ariana Tanha (nyval)
 Västra Götaland Göteborg Johan Hellström (omval, invald 2016 men har suttit 2006–2010 för Västra Götaland Sjuhäradsregionen)
 Västra Götaland Norra Marika Isetorp (omval, invald 2014)
 Västra Götaland Södra Ingemar Basth (omval, invald 2017)
 Västra Götaland Västra Ulrika Frick (omval, invald 2016)
 Västra Götaland Östra Janette Leinonen (nyval)
 Örebro län Helena Bosved (omval, invald 2017)
 Östergötland Bengt Nordström (omval, invald 2017)
 Grön Ungdoms riksorganisation Katrin Lundgren (omval, invald 2014) och Petra Elf (nyval)
 Gröna Studenters riksorganisation Andréa Henriksson (omval, invald 2017)
 Gröna Seniorers riksorganisation Britt-Marie Rosenqvist (omval, invald 2017)

Riksalberedningen föreslår Katrin Wissing som sammankallande.

Bosatt i Högtöfta, Sölvesborgs kommun. 60 år, gift, åtta barn. Till vardags samhällsutvecklingschef i Olofström. Ordförande i distriktsstyrelsen för MP Blekinge, ersättare i landstingsgruppen. Med i riksvalberedningen sedan 2015.

Ingmari Nilsson

Jag bor i Evertsberg, Älvdalen, Dalarna. 56 år, gift med tre vuxna barn. Född i Finspång, Östergötland. Bott i Örebro, Södertälje och Nyköping innan vi valde att landa och stanna i Dalarna 1986. Nylegitimerad lärare, åk 4-6 med SO-inriktning. Arbetar sedan 5 år på en Montessoriinspirerad skola, åk 2-6. Brinner för att skapa förståeliga elevnära sammanhang inom alla ämnen i skolan för eleverna,

oavsett om det är vad sociala medier gör eller varför vi har demokrati och politiska partier. Gick med i MP 1985 i Nyköping och var förstanamn på kommunlistan. Flyttade till Älvdalen och startade lokalavdelningen 1988. Har sedan dess suttit i kommunfullmäktige i omgångar, 2006-2010 som 1:e vice ordförande. Ledamot i BUN i många perioder. Sedan 2013 med i valberedningen för Dalarna. Har suttit i riksvalberedningen i ett år och är nominerad igen. Uppdraget i riksvalberedningen är viktigt för att få engagerade, kunniga och intresserade personer med ett genuint mångfaldsperspektiv från hela Sverige till olika organ och poster.

Lena Stenström

Jag bor och är politiskt aktiv på Gotland, ön där jag en gång föddes. Efter att ha vuxit upp i Stockholm och studerat och arbetat utomlands återvände jag till Gotland. Sedan 2012 har jag varit aktiv medlem i MP. Jag är förtroendevald i regionfullmäktige, ersättare i regionsstyrelsen, ledamot i Socialnämnden och ordförande i so-

cialnämndens individutskott. Under åren 2015-2017 var jag regionordförande i MP på Gotland, ett distrikt med många engagerade medlemmar och många aktiviteter. Jag är utbildad inom musik och teater och är sjuksköterska, har under flera år arbetat inom vården i USA och har en mångkulturell familj. Jag är starkt engagerad i barn och unga, frågor kring mångfald och inkludering, frågor som rör funktionshinder/funktionsvariationer och LSS.

Inger Schörling

Valberedningsuppdraget är viktigt och ansvarsfullt och jag känner mig hedrad att vara nominerad till riksvalberedningen. Har erfarenhet av valberedning från bl a MP Gävleborg och Gävle kommun. Jag är född 1946 i Västerbotten. Särbo, bonusbarn och barnbarn. Har bott och arbetat runt om i Sverige och utomlands. Bor i Gäv-

le sedan 1979. Utbildning Uppsala univ./kulturgeograf. Medlem i partiet sedan 1981, en av grundarna av MP i Gävle samma år. Kommunfullmäktige i Gävle 1985-88 och 2006 – pågående, samt nämnds- och styrelseuppdrag. Är ledamot av Sveriges delegation vid Europarådets kongress för kommunala och regionala organ (CLRAE). EU-parlamentariker 1995-2004, vice gruppleddare i gröna gruppen, ledamot miljöutskottet och AVS delegationen. Tidigare ledamot i kommunstyrelsen, nämnds- och direktionsordförande, ledamot av regionfullmäktige och styrelsen Region Gävleborg. Ledamot av Sveriges riksdag och gruppleddare 1988-91. Uppdrag genom åren bl a partistytelsen, internationella utskottet, Green Forum, ordförande för två statliga utredningar, ledamot i flera SOU (Statens offentliga utredningar).

Katrin Wissing

Är 38 år och bor i Duved, Jämtland. Jag blev aktiv i MP 2009 och sedan 2010 ha jag suttit i kommunstyrelsen i Åre kommun, efter valet 2014 styr vi i majoritet med S och M. Jag är gruppleddare i KS/KF och ordförande för samhällsbyggnadsnämnden med ansvar för plan/bygg-, näringslivsutveckling-, inflyttar- och miljö/klimatfrågor. Dessutom är jag ordförande för Jämtland och Härjedalens kommuner och regions samverkansorgan Kultur-Z. I riksvalberedningen har jag suttit sedan 2013; i arbetsutskottet i 4 år, som vice i 1,5 år och nu är jag alltså föreslagen av RVB att ytterligare ett år få leda arbetet. Detta är natur-

ligtvis en stor ära och jag ser fram emot att fortsatt vara med och utveckla valberedningen när vi är på väg in i en valrörelse. Det är otroligt viktigt att valberedningen gör ett grundligt arbete och ser till saker som mångfald, kompetens och geografisk spridning bland annat för att driva partiet framåt.

Eva Ekenberg

Brinner för gröna frågor och vill att MP representeras av kunniga, engagerade och inspirerande personer.

Politiska uppdrag: Arbetat kommunpolitiskt 6 år; ledamot av kommunfullmäktige, ersättare i kommunstyrelsen, samhällsbyggnadsnämnden och Eksjö energi. Ingår i regionens MP-grupp, ersättare i nämnden för Arbetsmarknad, Näringsliv och Attraktivitet.

Arbetslivserfarenhet

Arbetat 15 år som områdeschef, Försäkringskassan, och 22 år inom Eksjö kommun.

Föreningserfarenheter: Sekreterare, MP Eksjö 2011-MP:s distriktsstyrelse 2014-17. Sekreterare 20 år i FOBO. Planeringsansvarig för visningsträdgård sedan 1997. Vill sprida kunskap och insikt om ekologisk odlings betydelse för jord, människor och djur. Ledamot, LEADER Astrid Lindgrens Hembygd, 1996-2007. LEADER arbetar strategiskt för landsbygdens utveckling.

Personliga uppgifter: Född 1955. Bor i Eksjö. 4 vuxna barn, 6 barnbarn. Fritidsintressen: förutom odling – självförsörjning, klimat och miljö, litteratur och kreativt skapande.

Tobias Adersjö

Jag bor i Växjö sedan 2008 men kommer ursprungligen ifrån Hässleholm. Jag har varit aktiv i MP i lite mer än 10 år och sitter sedan kongressen 2012 i riksvalberedningen. Jag jobbar till vardags som kvalitets- och miljökonsult i mitt

familjeföretag men är under 2018 anställd som kampanjledare för MP Kronoberg. Jag har även studerat sociologi och statsvetenskap på Linnéuniversitetet i Växjö.

Mina nuvarande politiska uppdrag är: riksvalberedning-

en, ledamot i Växjö kommunfullmäktige, ordförande i Miljö- och Hälsoskyddsnämnden i Växjö och vice ordförande i Växjö kommunföretag AB.

Joakim Nordstrand

Jag kandiderar återigen till riksvalberedningen för att jag nu vet vikten av det arbete som valberedningen utför. Vårt sätt att sätta samman en riksvalberedning, inom MP, bringar kompetens från landets alla hörn vilket ger oss ett brett underlag när vi söker efter kandidater. Mitt första år har varit mycket lärorikt och jag har inblick i hur professionellt vår valberedning arbetar. Jag

har försökt att bidra med mina perspektiv vilka grundar sig i både politiken och industrin, i min strävan att söka förtroendeingivande kandidater till samtliga uppdrag. Jag hoppas även kommande år kunna bidra med min erfarenhet ifrån mitt politiska arbete i Norrbotten samt mitt intresse för att se människor och deras förmåga.

Louise Arndt

Jag vill fortsätta mitt arbete i riksvalberedningen eftersom det både är spännande och lärorikt för mig att söka kandidater över hela landet till riksuppdrag men också för att jag haft uppdraget några år, även deltar i arbetsutskottet och tror jag bidrar väl till arbetet. Jag har fle-

ra års erfarenhet av styrelsearbete i lokalavdelning bland annat som ordförande och har god förankring i regionen. Just nu är jag ordförande för valnämnden och ledamot i kommunfullmäktige i Malmö. Jag är utbildad personalvetare och har erfarenhet från bemanningsbranschen. Jobbar idag på Arbetsförmedlingen med insatser för ungdomar som hoppat av gymnasiet. Att jobba stöttande och motiverande med ungdomar är både utmanande och otroligt givande. Är som person analytisk, inlyssnande och drivande. Har nyligen också valts till sammankallande i valberedningen i Malmö. Vilket för mig är ett av de finaste uppdrag en kan ha i en lokalavdelning. Ser nu fram emot fortsättningen av detta roliga och hektiska valår!

Sverre Dahlstedt Eriksson

Jag vill fortsätta utveckla och förbättra riksvälberedningens viktiga arbete. Att vara en del av riksvälberedningen är kul, utmanande och spännande. Jag är glad över att ha fått vara en del av riksvälberedningen sedan 2011 och att sedan två år haft förtroendet att vara dess vice sammankallande. De viktigaste prioriteringarna för mig framöver

är mångfaldsarbete, ökad transparens i välberedningens arbete och så klart att genomföra beredningar av hög kvalitet det kommande verksamhetsåret, inte minst till Europaparlamentslistan och partistyrelsen. Jag lägger ner en stor del av min fritid på intervjuer, beredningar och möten med riksvälberedningen och dess arbetsutskott. Jag är född och uppvuxen i Umeå, men har också bott i Malmö, Uppsala och nu i Stockholm. Detta gör att jag varit aktiv för MP på flera håll i landet och har ett brett nätverk i partiet vilket är väldigt viktigt i detta uppdrag. 2011-2013 var jag ordförande för MP Malmö och 2010-2012 var jag språkrör för Grön ungdom Syd.

Lennart Olsen

Jag har lång erfarenhet som medlem, förtroendeuppdrag och tidigare anställd på olika nivåer inom MP. Har även varit välberedare under lång tid i MP Stockholmsregionen och därvid berett både interna och externa uppdrag. Har god personkännedom inom såväl Stockholmsregionen som i hela MP-Sverige efter olika tidigare riksuppdrag, där jag också varit ute och föreläst

och deltagit i seminarier i stora delar av landet om ekonomi, partiprogramarbete, mm. Efter åtta år i partistyrelsen har jag också god kännedom om karaktären av och kraven på de uppdrag som riksvälberedningen ska föreslå kandidater till.

Carl Frick

Född 1934 i Malmö. Två vuxna barn och fyra barnbarn och två barnbarnsbarn. Gift med Gudrun Lindvall.

Studentexamen i Stockholm 1954. Bergsingenjör KTH 1959. Anställd som forskare vid KTH 1959-

1960. Anställd vid Uddeholms AB Munkfors Bruk som laboratorie- och driftsingenjör vid kallvalsverket 1960-1968. Anställd som produktionschef vid kallvalsverket i Långshyttan; del av Fagersta AB 1968-1979. Anställd som produktionschef vid Kosta Glasbruk 1979-1980. Utbildad i biodynamisk odling 1980-1982 vid Skillebyholm i Järna. Handelsträdgård med biodynamisk inriktning vid Ulfhults Säteri utanför Hjo 1982-1987

Ledamot av kommunfullmäktige i Hjo 1985-1988. Ledamot av Sveriges Riksdag 1988-1991 och ledamot i finansutskottet. Politisk sekreterare vid Stockholms läns landsting 1992-1994. Ledamot av landstingsfullmäktige i Stockholms läns landsting 1994-1998. Ledamot av kommunfullmäktige i Södertälje 1981-1982, 1994-2002. Kommunalråd i Södertälje och ordförande i Miljönämnden 1999-2002. 1:vice ordförande i Telge Energi AB 1998-2002. Ledamot i Servicenämnden i Katrineholm 2004-2006. Ledamot i Service- och teknikenämnden i Katrineholm 2007-2014.

Medlem i MP sedan 1981 med många uppdrag bl a i partistyrelsen, förtroenderådet och riksvälberedningen.

Klara Ellström

För ca 30 år sedan föddes jag i Falköping och efter en stund i Lund och Bryssel hittade jag så småningom till Uppsala, där jag nu har bott i sju år.

Jag har varit sammankallande i MP Uppsala läns välberedning under det gångna året och hoppas nu på förtroende att få använda både erfarenhet och personkännedom som riksvälberedare. Att para ihop uppdrag med rätt person är en utmanande uppgift med stort allvar, samtidigt som det kan vara otroligt givande och uppmuntrande! Jag har också suttit i flera välberedningar tidigare, bland annat som vice sammankallande i Sveriges förenade studentkårers välberedning.

Jag är aktiv i MP Uppsala och har flera kommunala förtroendeuppdrag. Inom och utöver rollen som ledamot i gatu- och samhällsmiljönämnden har trafiksäkerhet, tillgänglighet och stadsodling engagerat mig särskilt.

Vid sidan av politiken jobbar jag för Region Uppsala med stöd till forsknings- och utvecklingsarbete och samordning i Uppsala län.

Birgitta Skoglund

Bor i Sundsvall. Kombinerar arbete som ekonom på ett mindre konsultföretag med politisk sekreterare och politiska uppdrag inom bland annat kommunens energikoncern och regionens kulturbolag. Detta blir mitt sjunde år som riksvalberedare. Under de senaste två åren har jag också varit ledamot i valberedningens AU och det hoppas jag få fortsätta med även under nästa år. Jag har också tidigare jobbat med valberedning på lokal- och regionalplanet och haft uppdrag som revisor på riksplanet under nio år. Blev medlem 1991 och känner väl till partiet, dess organisation och många aktiva miljöpartister. Jag verkar för att partiets organ ska ha engagerade människor med stor och blandad kompetens och att det ska vara en bra blandning mellan gammalt och nytt. På det sättet tar vi partiet tryggt in i framtiden.

Ariana Tanha

34 år och kommer från Iran. Pluggat och jobbar som miljö- och energiingenjör inom kraftvärmesbranschen. Just nu är jag uthyrd som driftchef och har personalansvar för många medarbetare. Bor med min sambo Alexandra i Västerås. Gillar löpning, har

precis avklarat en Svensk Klassiker.

Som en miljö- och energiintresserad invandrare som bor i Västerås är jag intresserad i frågorna energi och klimat, integration och jämlikhet, samt samhällsplanering.

Johan Hellström

Valberedande är ett av de mest spännande uppdragen jag vet och jag är mycket tacksam över förtroendet att även i år bli nominerad av MP Göteborg till riksvalberedningen, nu har jag suttit i RVB två år och vill gärna fortsätta i åtminstone ett år till. Jag satt i riksvalberedningen 2006-2010 för MP Sjuhärad. Jag sitter i MP Göteborgs valberedning sedan fyra år tillbaka. Jag jobbar som politisk sekreterare i Västra Götalandsregionen, men annars är jag utbildad bibliotekarie och har jobbat på främst skolbibliotek i några år. I övrigt är mitt största intresse musik vilket jag får utlopp för genom att gå på festivaler och konserter och ibland DJ:a.

Jag satt i riksvalberedningen 2006-2010 för MP Sjuhärad. Jag sitter i MP Göteborgs valberedning sedan fyra år tillbaka. Jag jobbar som politisk sekreterare i Västra Götalandsregionen, men annars är jag utbildad bibliotekarie och har jobbat på främst skolbibliotek i några år. I övrigt är mitt största intresse musik vilket jag får utlopp för genom att gå på festivaler och konserter och ibland DJ:a.

Marika Isetorp

Jag heter Marika Isetorp och bor i Vänersborgs kommun. Jag har varit ledamot i riksvalberedningen under flera år och är tacksam att kongressen valt mig till ett så viktigt uppdrag. Jag är också en av MPs jämställdhetsambassadörer. I Vänersborgs kommun är jag ordförande i Kultur- och fritidsnämnden och ledamot i kommunstyrelsen och dess arbetsutskott, samt i kommunfullmäktige. Jag är allra mest engagerad i frågor som rör miljö, jämställdhet, kultur och folkhälsa.

Jag är allra mest engagerad i frågor som rör miljö, jämställdhet, kultur och folkhälsa.

Har nu suttit en period som riksvalberedare och är villig att ta bollen en vända till. Vem är jag? Jo en gift 3-barnsfar född 1956 som jobbar inom staten för närvarande. Innan dess varit gymnasielärare, bonde, svetsare, projektledare, musiker, turnéledare och en massa andra saker. Min CV är brokig och något som tror är bra att ha med sig i ett beredningsarbete. Ifråga om utbildning så är jag fil.kand i kommunikationsvetenskap, jurist inom EG och avtalsrätt, pedagog, programmerare, driftledare och lite till. Inom det politiska livet sitter jag just nu på en del kommunala uppdrag. Har några stycken på den regionala nivån där jag för närvarande är ersättare i regionfullmäktige, ledamot i kultur i väst. Har ett bra kontaktnät i partiet, medlem sedan 2001. Tror att valet 2018 kommer att bli tufft, men klimatfrågan får inte slarvas bort. Får jag ert förtroende så är mitt motto, lagt kort ligger och det ska vara sjyst.

Ulrika Frick

I och med mina uppdrag har jag en stor erfarenhet av vad som krävs för att klara tunga politiska uppdrag. Jag har en god personkännedom av medlemmar både i min valkrets, Västra Götaland och också i övriga landet.

Riksvalberedningen är ett av de viktigaste organen i vårt parti. Med min erfarenhet kommer jag kunna bidra med att ta fram bra profiler på uppdragen som ska beredas, aktivt söka efter kandidater och ha hög delaktighet i valberedningens arbete.

Janette Leinonen

Jag är 47 år och bor i Skövde med min sambo. Två vuxna flickor har jag och är mormor till Maja 4 år. Jag jobbar som automationsingenjör och har ett stort intresse för ny teknik.

I MP har jag varit aktiv medlem sedan 2011, första åren i MP Skövdes styrelse och uppdrag i tekniska nämnden i Skövde kommun. Sedan 2014 har jag haft förtroendet att vara invald i kommunfullmäktige. Jag har för närvarande även rollen som styrgruppsrepresentant för kluster Skövde – Tibro – Karlsborg.

Varför passar jag som riksvalberedare?

Jag har mött och lärt känna ganska många aktiva miljöpartister på kommun- och landstingsdagarna, kongresser och MPVG-möten, både ifrån regionen och riket. Jag har haft uppdrag som valberedare i lokalföreningen något år då jag inte haft styrelseuppdrag och därigenom fått delta i bra utbildning genom MP. Däröver har jag de senaste fem åren varit valberedare på regional nivå i fackförbundet Unionen. Även för det uppdraget har jag fått bra utbildning i fackets regi.

Helena Bosved

Efter studie- och jobbperioder i Stockholm, Paris, Normandie, Bordeaux och Bryssel sökte och fick jag praktik hos Carl Schlyter i EU-parlamentet efter examen i statsvetenskap. Därefter bar det av till MP i Örebro. I MP Örebro har jag jobbat som regionsekreterare, politisk sekreterare och valsamordnare.

Idag är det kommunstyrelse-förvaltningen i Arboga jag har min anställning hos och för MP är det fritidspolitiken, främst inom samhällsbyggnad och regionpolitiken. Ordet ödesval börjar kännas utslitet, men är det inte det i år? Det är i alla fall ett val där gröna och liberala idéer om ett öppet samhälle står mot fake news, nymoralism och stängda gränser. Det gäller att vi står starkare än någonsin tillsammans. Det är viktiga tider vi lever i. Jag har erfarenhet som valberedare i partiet och i en friteaterförening i Stockholm, det tar jag med mig till uppdraget i riksvalberedningen.

Bengt Nordström

Efter fyra år som distriktsordförande har jag tillägnat mig mycket goda kunskaper om partiets organisation och om de förtroendeorgan partiet har. Jag har även verkat politiskt i olika roller både på kommunal och regional nivå och anser mig ha god insikt i vad som krävs av förtroendevalda på olika nivåer av engagemang. Egenföretagare i utbildningsbranschen som helst tillbringar fritiden ute i skog och mark med en kamera runt halsen. Kandiderar för ett andra år i riksvalberedningen.

Katrin Lundgren

Bor i Göteborg, är 25 år. Har tidigare bott i Uppsala och varit aktiv medlem i MP och Grön Ungdom både lokalt och regionalt under min första tid i MP. Sedan fem år tillbaka har jag varit bosatt i Göteborg där jag har pluggat, jobbat och försökt vara en så aktiv medlem som möjligt. Att sitta i riksvalberedningen är ett fantastiskt roligt uppdrag som jag hoppas kunna få fortsätta

med ytterligare ett år eftersom jag verkligen trivs med valberedningsarbetet och gillar att arbeta för att stärka organisationen inifrån. Som representant för vårt fantastiska ungdomsförbund vill jag fortsätta vara en brygga av erfarenhet mellan partiet och ungdomsförbundet. Att ha en fortsatt stark och god relation mellan partiet och ungdomsförbundet anser jag är grunden för ett välmående parti och en roligare valrörelse.

Petra Elf

Jag är 22 år och bor i Göteborg. Jag har varit aktiv i MP och Grön Ungdom sedan 2011 och har haft en mängd förtroendeuppdrag i båda organisationerna sedan dess. Nu är jag sammanställande för Grön Ungdoms valberedning och aktiv i regionpolitiken i Västra Götaland.

Till vardags studerar jag till arkitekt på Chalmers och håller på med odling för att bidra till det

hållbara samhällsbygget på så många sätt jag kan.

Andréa Henriksson

Har varit med i riksvalberedningen den senaste mandatperioden och har framförallt riktat in mig på beredandet av Jämställdhets- och mångfaldskommittén, men har även varit delaktig i beredandet av andra grupper. I och med mina studier och tidigare arbeten kan jag mycket om normkritik och har även studerat kvalitativ intervjueteknik på universitetet (inom etnografi), vilket

är kunskaper som bidrar till arbetet i riksvalberedningen. Då jag studerat juridik hoppas jag kunna bidra med kunskaper om rättvisa processer, organisationsstrukturer samt vara stadgenörd. Har varit med i GU/MP sedan 2007 och Gröna Studenter 2011 och har ett relativt stort kontaktnät och kännedom om personer aktiva i partiet samt hur dess organisation ser ut. Vidare har jag varit med i valberedningen för Gröna Studenter och har erfarenhet från det.

73 år, bor i Bollnäs. Jag har varit ledamot i riksvalberedningen för Gröna Seniorer i ett år och kandiderar till omval. Har tidigare suttit 8 år i RVB som ledamot för MP Gävleborg, i RVB/AU 7 år. Jag är gruppleddare i MP Bollnäs, ersättare i kommunstyrelsen och socialnämnden, ordförande i kulturnämnd, ordförande i valnämnden och ordförande i kommunens TillgänglighetsRåd.

Är också kommunens begravningsombud och MP:s ledamot i Stiftelsen Fistulasjukhuset.

Jag brinner för människors lika värde, mänskliga rättigheter, barnkonventionen. Det är viktigt att äldre får komma till tals och finnas med och påverka, men lika viktigt är det att tänka på kommande generationer, vad vi lämnar till våra barn och barnbarn, och även till djur och natur.

Yrkeserfarenhet: läkarsekreterare, kanslist, studiekonsulent och egen företagare, innan jag började mitt engagemang som organisationssekreterare för MP Gävleborg år 2000 fram till pension 2013.

Är en av länets tre syntolkare, ett uppdrag som ligger mig varmt om hjärtat, men störst plats i mitt hjärta har min familj med två barnbarn och ett bonusbarnbarn i Umeå. Till vardags bor jag i ett litet hus, med mina katter, 3 km från Bollnäs centrum i vacker landsbygdsmiljö med hälsingegårdar i Ljusnans dalgång.